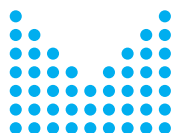

ODBOR
DOZORU A KONTROLY VEŘEJNÉ SPRÁVY
MINISTERSTVA VNITRA
v roce 2009

INFORMACE
O ČINNOSTI ODBORU DOZORU A KONTROLY VEŘEJNÉ SPRÁVY
MINISTERSTVA VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY
NA ÚSEKU DOZORU A KONTROLY
ZA ROK 2009

www.mvcr.cz/odk

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

INFORMACE O ČINNOSTI ODBORU DOZORU A KONTROLY VEŘEJNÉ SPRÁVY MINISTERSTVA VNITRA NA ÚSEKU DOZORU A KONTROLY ZA ROK 2009

Vydává: Ministerstvo vnitra České republiky, odbor dozoru a kontroly veřejné správy, nám. Hrdinů 3, 140 21, Praha 4

Uspořádali: Ing. Marie Kostruhová, Ing. Tomáš Pösl, Ing. Milena Nováková, MBA

Kolektiv autorů: JUDr. Miroslav Brůna, JUDr. Olga Dvorská, Ph.D., Mgr. Miloš Dvořák, JUDr. Adam Furek, Ing. Jindřiška Gráfová, JUDr. Jan Horník, Mgr. Věra Kantorková, Mgr. Marie Korotvičková, Ing. Jana Krumlová, Mgr. Aleš Křížan, Mgr. Jitka Kuřátková, Mgr. Dana Libochowitzová, Mgr. Lenka Matějková, Ing. František Michalec, Ing. Milena Nováková, MBA, Ing. Vladimír Oborný, Ing. Ján Pavlus, Ing. Daniela Podešvová, Ing. Tomáš Pösl, Mgr. Petr Prokop, Mgr. Petra Ptáčková, Mgr. Lukáš Rothanzl, Mgr. Petra Šimková, Mgr. Markéta Trsová, PhDr. Alice Urbánková, Ing. Jiří Záruba

Schválila: Ing. Marie Kostruhová

Grafická úprava a tisk: Tiskárna Ministerstva vnitra, s. p. o., Bartůňkova 1159/4, 149 01, Praha 4

Počet stran: 164

Místo a rok vydání: Praha, 2010

Obsah

I. Část první – Texty:

- 1) Slovo úvodem
- 2) Odbor dozoru a kontroly veřejné správy
Ministerstva vnitra – základní informace
- A) Přehled o činnosti odboru
- B) Struktura odboru dozoru a kontroly
 veřejné správy
- 3) Dozor nad samostatnou působností územně
samosprávných celků
- A) Dozorová a metodická činnost odboru
dozoru a kontroly veřejné správy
- B) Přezkum zákonnosti jednacíh řádů
a související metodická činnost
- a) Posouzení možné nezákonnosti jednacíh
 řádů zastupitelstev obcí
- b) Metodická pomoc – seminář
 k jednacíh řádům zastupitelstev obcí,
 zápisům a usnesením ze zasedání
 zastupitelstva obce
- C) Posouzení zákonnosti postupu krajů při
 úhradách regulačních poplatků za pojištění
 a jejich zákonné zástupce
- D) Informace o přezkumu právních předpisů
 územně samosprávných celků
- a) Právní předpisy hlavního města
 Prahy v roce 2009
- b) Právní předpisy statutárních měst
 v roce 2009
- c) Právní předpisy obcí s rozšířenou
 působností v roce 2009
- d) Vyhodnocení přezkumu právních
 předpisů u ostatních obcí
- e) Závěr
- 4) Kontrola výkonu samostatné a přenesené působnosti
svěřené orgánům obcí a orgánům krajů
- A) Kontrola výkonu samostatné působnosti
- a) Předmět kontrol výkonu samostatné
 působnosti prováděných Ministerstvem
 vnitra
- b) Vyhodnocení výsledků kontrol výkonu
 samostatné působnosti obcí
- B) Kontrola výkonu přenesené působnosti
- a) Provedené kontroly výkonu přenesené
 působnosti krajů v roce 2009
 a jejich výsledky
- b) Plán kontrol krajů a hlavního města
 Prahy pro rok 2010 a 2011
- c) Organizace (koordinace) provádění kontrol
 na vybraných úsecích činnosti krajů
 (hl. m. Prahy)
- 5) Legislativní a koncepční úkoly odboru
dozoru a kontroly veřejné správy v roce 2009

- A) Novela zákonů o územních samosprávných celcích
- B) Zákon o kontrole a související změnový zákon
- C) Novela zákona o svobodném přístupu k informacím
- D) Realizace koncepce budoucí úpravy, která povede ke sjednocení právní úpravy postupů při výkonu jednotlivých správních agend s minimem odchylek a výjimek
- E) Informace o přípravě Analýzy možností zavedení přímé volby starostů v ČR a výzva k zasílání podnětů a připomínek k této problematice
- F) Analýza odměňování členů zastupitelstev obcí
- 6) Informace o ostatní, nedozorové a nelegislativní, činnosti odboru dozoru a kontroly veřejné správy za rok 2009
- A) Nedozorová správní řízení vedená odborem dozoru a kontroly veřejné správy ministerstva vnitra
- a) Odvolání a stížnosti podle zákona o svobodném přístupu k informacím a o odvolání proti rozhodnutím o odvozech za porušení rozpočtové kázně
- b) Vybraná konkrétní řízení
- B) Platnost, účinnost a možnosti zrušení obecně závazných nařízení okresních národních výborů, vyhlášek a nařízení okresních úřadů
- C) Výkon ostatní přímé působnosti Ministerstva vnitra
- a) Výkon správce obce Ministerstvem vnitra
- D) Součinnost s ostatními ústředními orgány státní správy a dalšími orgány
- a) Edice dobré správní praxe
- b) Jednání s Ministerstvem financí
- i) Výherní hrací přístroje a interaktivní videoloterijní terminály
- ii) Přezkoumání hospodaření obcí
- E) Z další činnosti odboru dozoru a kontroly veřejné správy – účast ministerstva vnitra na činnosti pracovní skupiny ministerstva spravedlnosti k výkladu sporných ustanovení zákona o střetu zájmů
- 7) Informace o odborných seminářích pořádaných odborem dozoru a kontroly veřejné správy

II. Část druhá – Statistika:

- 1) Statistické přehledy o činnosti odboru

- dozoru a kontroly veřejné správy v letech 2004 až 2009
- A) Souhrnná statistika o činnosti odboru dozoru a kontroly veřejné správy v roce 2009
- B) Statistická tabulka činnosti oddělení dozoru za léta 2004 až 2009 (dozor a metodika)
- C) Počet posouzených právních předpisů obcí podle zmocňovacích ustanovení jednotlivých zákonů za léta 2005 až 2009 (vyjma § 10 zákona o obcích)
- D) Přehled četnosti obecně závazných vyhlášek obcí podle zmocnění v § 10 písm. a), b) a c) zákona o obcích za léta 2005 až 2009

- 2) Statistika nedozorových správních řízení odboru dozoru a kontroly veřejné správy a poskytování informací odborem v letech 2006 až 2009
- A) Úkoly nadřízeného orgánu vůči krajům jako povinným subjektům podle informačního zákona (InfZ)
- B) Odvolání proti rozhodnutím krajských úřadů o uložení odvodu a penále za porušení rozpočtové kázně
- C) Ostatní řízení vedená Ministerstvem vnitra v roce 2009
- D) Celkem řízení vedených odborem dozoru a kontroly veřejné správy jako odvolacím orgánem/nadřízeným správním orgánem
- E) Vyřizování žádostí o poskytnutí informací
- F) Soudní přezkum činnosti odboru dozoru a kontroly veřejné správy (návrhy podané od roku 2006)
- G) Řízení vedená podle informačního zákona, řízení ve věcech rozpočtové kázně a řízení ve věcech zajišťování dopravní obslužnosti v krajích
- 3) Přehled návrhů podaných Ústavnímu soudu a správním soudům v roce 2009

III. Část třetí – Metodická pomoc a metodické materiály zpracované odborem v roce 2009:

- 1) Poskytování metodické pomoci odborem dozoru a kontroly veřejné správy
- 2) Stanoviska odboru dozoru a kontroly veřejné správy
- 3) Metodické materiály k zákonným zmocněním k vydávání OZV
- 4) Metodická doporučení k činnosti územních samosprávných celků

-
- 5) Metodická pomoc ve formě letáků
 - 6) Další metodické materiály odboru dozoru
a kontroly veřejné správy
 - A) Veřejný pořádek v obecně závazných
vyhláškách obcí
 - B) Závěry meziresortní pracovní skupiny
k zákonu o střetu zájmů
 - C) Otázky a odpovědi k odměňování členů
zastupitelstev územních samosprávných
celků podle právního stavu
k 1. lednu 2010
 - D) Nejčastější pochybení zjišťovaná při provádění
kontrol výkonu samostatné působnosti

IV. Část čtvrtá – Přílohy:

- 1) Přehled nejdůležitějších rozhodnutí
Ústavního soudu k problematice
územní samosprávy
- 2) Plán kontrol krajů a hl. m. Prahy na rok 2010
po odborech (měsíční rozpis)
- 3) Kontaktní údaje na územní oddělení dozoru
odboru dozoru a kontroly veřejné správy
- 4) Plán konzultačních dnů odboru dozoru
a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra
ve věcech dozoru na 1. pololetí roku 2010
- 6) Přehled působnosti vybraných odborů
Ministerstva vnitra pro poskytování metodické
pomoci obcím
- 6) Přehled o činnosti a struktuře odboru dozoru a kontroly
veřejné správy

Slovo úvodem

Informativně metodický sborník o činnosti na úseku dozoru a kontroly územních samosprávných celků byl připraven odborem dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra, jakožto navázání na sborníky předešlých let. Sborník se, stejně jako tomu bylo v předchozích čtyřech letech, snaží přispět maximální možnou měrou k poskytnutí pomoci územním samosprávným celkům. A to především v jejich samostatné působnosti, kterou jim zaručuje čl. 8 a čl. 99 a násl. Ústavy České republiky, neboť právo na územní samosprávu je jedním ze základních atributů demokratického právního státu.

V publikaci uvedené četné metodické materiály, připravené odborem na základě nejčastějších požadavků územně samosprávných celků na právní výklady k jednotlivým oblastem z dozorové a kontrolní činnosti, a konstatovaná poskytnutá metodická pomoc svědčí o tom, že ministerstvo vnitra neustoupilo od svého názoru, že prevence formou metodické pomoci je mnohem účinnější než následná represe. Sborník dále poskytuje přehled o činnosti odboru dozoru a kontroly veřejné správy za uplynulý rok 2009, umožňuje získání důležitých informací a aktuálních kontaktů.

První část tedy informuje o aktuální činnosti odboru dozoru a kontroly veřejné správy, druhá poskytuje přehled o rozsahu činnosti odboru za rok 2009 a to i chronologicky v rámci statistické části, pro možnost srovnání. Třetí část je zaměřena na metodickou pomoc a s ní spojené materiály, které byly vydány odborem dozoru a kontroly veřejné správy v roce 2009. Čtvrtá část je tvořena přílohami, které slouží k dokreslení a doplnění informací získaných v předchozích částech sborníku.

Věříme, že se i letošní informativní sborník stane díky obsaženým informacím a jeho ustálenému členění, přínosným a přehledným materiálem informujícím o aktuálním dění v oblasti dozoru a kontroly veřejné správy.

Praha, leden 2009

Ing. Marie Kostruhová
ředitelka odboru dozoru a kontroly veřejné správy

ODBOR DOZORU A KONTROLY VEŘEJNÉ SPRÁVY MINISTERSTVA VNITRA – ZÁKLADNÍ INFORMACE

Základní principy činnosti odboru dozoru a kontroly veřejné správy:

- *naplňování principů dobré správy vůči občanům i orgánům veřejné správy,*
- *profesionální a nezávislý výkon dozorové a kontrolní činnosti vůči územním samosprávným celkům,*
- *aktivní poskytování kvalitní metodické pomoci,*
- *mezirezortní koordinace a efektivní koncepční rozvoj v oblasti dozoru a kontroly,*
- *kvalitní právní úprava v oblasti územních samosprávných celků.*

Odbor plní kontrolní a dozorové úkoly ministerstva **ve vztahu k samostatné působnosti všech územních samosprávných celků**, jejichž ústavně daná specifika vyžadují i specifický přístup ze strany ministerstva. Ústava totiž zaručuje územním samosprávným celkům právo na samosprávu (čl. 8), k jehož realizaci výslovně omezuje možnosti zásahu ze strany státních orgánů kromě požadavku výslovného zákonného zmocnění též požadavkem hodnocení nezbytnosti zásahu v každém konkrétním případě (čl. 101 odst. 4). Ministerstvo vnitra přitom vůči obcím a krajům vykonává **dozor a kontrolu** nad veškerými činnostmi v oblasti samosprávy (s několika zákonnými výjimkami), a to bez ohledu na jejich odvětvový charakter (např. dohled nad výkonem samostatné působnosti při zajišťování dopravní obslužnosti území apod.). Tuto komplexní úlohu zajišťuje jménem Ministerstva vnitra **odbor dozoru a kontroly veřejné správy**. Většina aktivit odboru na tomto úseku podléhá soudnímu přezkumu ze strany správních soudů, případně též Ústavního soudu. Nedílnou a podstatnou činností je také poskytování metodické pomoci územním samosprávným celkům.

A) PŘEHLED O ČINNOSTI ODBORU

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy vykonává působnost Ministerstva vnitra tak, jak ji upravuje zákon o obcích, zákon o krajích a zákon o hlavním městě Praze a to zejména na úseku:

- dozoru nad samostatnou působností obcí, krajů a hlavního města Prahy,
- kontroly nad samostatnou působností obcí, krajů a hlavního města Prahy,
- kontroly nad přenesenou působností obcí, krajů a hlavního města Prahy

➤ **koncepční a legislativní činnosti odboru**

- ve vztahu k zákonům o obcích, krajích a hl. městě Praze, a to včetně výkladů těchto předpisů,
- ve vztahu k zákonu o svobodném přístupu k informacím, a to včetně výkladů,

- podílí se na přípravě nelegislativních materiálů pro jednání vlády ve vztahu k samosprávám,
- zajišťuje meziresortní koordinační roli při kontrolách územních samosprávních celků; v této souvislosti zpracovává 1x za dva roky pro vládu Hodnotící zprávu k výsledkům kontrol působnosti ÚSC,
- sjednocuje právní prostředí kontroly prováděné orgány veřejné správy.

➤ aplikační činnosti odboru

- usměrňuje a plní činnost správce obce,
- připravuje rozhodnutí o odvoláních proti rozhodnutí krajských úřadů a hlavního města Prahy v samostatné působnosti (viz § 178 správního řádu), pokud není organizačním řádem ministerstva stanoveno jinak,
- připravuje návrh souhlasu ministrovi vnitra se jmenováním a odvoláním ředitele krajského úřadu a ředitele Magistrátu hlavního města Prahy,
- připravuje rozpouštění a svolávání zastupitelstev obcí, krajů a hlavního města Prahy v zákonech stanovených případech,
- připravuje udělení souhlasu se smlouvami o spolupráci obcí, krajů, hlavního města Prahy a městských částí se zahraničními partnery,
- připravuje podání ministra vnitra určených správním soudům a Ústavnímu soudu ve věcech dozoru nad výkonem samostatné působnosti územních samosprávních celků, včetně jednání za ministerstvo v řízení před soudy v těchto věcech,
- zajišťuje agendu odměňování členů zastupitelstev,
- provádí kontroly výkonu přenesené působnosti krajů a hlavního města Prahy, zejména kontroly dodržování usnesení a opatření vlády v činnosti příslušných orgánů kraje a hlavního města Prahy, kontroly poskytování odborné pomoci krajským úřadům obcím,
- provádí kontroly nad výkonem samostatné působnosti územních samosprávních celků, včetně vyřizování podnětů a stížností spadajících do této oblasti,
- provádí dozor nad výkonem samostatné působnosti obcí, krajů a hlavního města Prahy – plní zastřešující roli na odboru dozoru a kontroly veřejné správy a sjednocuje právní názory.

➤ metodická činnost odboru

- tvoří koncepční, koordinační a metodické materiály související nejen s dozorovou a kontrolní činností, ale také s odpovídáním na četné dotazy obcí a krajů a s vyřizováním stížností,
- pořádá odborné semináře a porady s pracovníky krajských úřadů vykonávajících kontrolu a dozor, se zá-

stupci Ministerstva financí, Svazu měst a obcí, Veřejného ochránce práv a dalších ústředních správních úřadů. Na těchto poradách se řeší aktuální výkladové problémy související s činností obcí a krajů. Následně jsou z těchto pracovních setkání zpracovávány výstupy ve formě metodických materiálů,

- poskytuje metodickou pomoc územním samosprávným celkům, zejména ve věci aplikace právních předpisů, a to v rozsahu předmětu činnosti odboru v mezích oficiálních stanovisek odboru.

Bližší informace k metodické činnosti odboru naleznete ve třetí části tohoto sborníku.

B) STRUKTURA ODBORU DOZORU A KONTROLY VEŘEJNÉ SPRÁVY

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra má své **centrální pracoviště v Praze:**

adresa:	náměstí Hrdinů 3, Praha 4, 140 21
telefon:	974 816 411
fax:	974 816 816
e-mail:	odbordk@mvcz.cz
web:	www.mvcz.cz/odk

Pracoviště v Praze sestává ze čtyř oddělení:

- **oddělení dozoru**, které zajišťuje zejména výkon dozoru nad samostatnou působností územních samosprávních celků a koordinaci metodické pomoci,
- **oddělení kontroly**, které zajišťuje zejména kontrolu samostatné působnosti územních samosprávních celků a kontrolu přenesené působnosti krajů, včetně meziresortní koordinace kontrol přenesené působnosti,
- **oddělení legislativně-právní**, které zajišťuje zejména legislativní a koncepční úkoly odboru a výkon dalších agend odboru,
- **oddělení vnitřní**, které zajišťuje technicko-organizační činnost celého odboru.

Svou metodickou pomoc odbor dále poskytuje prostřednictvím **třinácti územních oddělení dozoru**. Hlavní pracovní náplní těchto územních oddělení, sídlících ve všech krajích České republiky, je poskytování metodické pomoci a posuzování právních předpisů územních samosprávních celků.

ÚZEMNÍ ODDĚLENÍ DOZORU				
Oddělení	adresa	telefon	fax	e-mail
Praha	nám. Hrdinů 3, 140 21 Praha 4	974 816 426	974 816 817	dozorpha@mvcv.cz
České Budějovice	Mánesova 3a, 370 01 České Budějovice	387 722 393	387 722 434	dozorcb@mvcv.cz
Plzeň	Radobyčická 20, 301 00 Plzeň	377 169 534	377 169 427	dozorpm@mvcv.cz
Karlovy Vary	Sokolovská 730/108a, 360 02 Karlovy Vary	352 625 199	352 629 645	dozorkv@mvcv.cz
Ústí nad Labem	Mírové nám. 36, 400 01 Ústí nad Labem	974 420 710	974 427 060	dozorul@mvcv.cz
Hradec Králové	Ulrichovo náměstí 810, Hradec Králové 50101	974 520 715	974 520 722	dozorhk@mvcv.cz
Liberec	nám. Dr. E. Beneše 26, 460 01 Liberec	974 460 710	974 460 719	dozorlb@mvcv.cz
Pardubice	nám. Republiky 12, 530 02 Pardubice	466 859 737	466 859 735	dozorpu@mvcv.cz
Jihlava	Tolstého 15, 586 01 Jihlava	567 300 369	567 300 372	dozorji@mvcv.cz
Brno	Anenská 10, 602 00 Brno 2	974 620 720	974 620 720	dozorbm@mvcv.cz
Zlín	Třída Tomáše Bati 3792, 760 01 Zlín	577 012 146	577 012 145	dozorzl@mvcv.cz
Olomouc	Kosmonautů 10, 772 00 Olomouc	585 510 475	585 510 446	dozorol@mvcv.cz
Ostrava	Ostrčilova 4/2691, 702 17 Ostrava	974 720 720	974 720 729	dozorov@mvcv.cz

Dozor nad samostatnou působností územně samosprávných celků

A) DOZOROVÁ A METODICKÁ ČINNOST OD-BORU DOZORU A KONTROLY VEŘEJNÉ SPRÁVY

1) Působnost Ministerstva vnitra v rámci dozoru

Dozor nad samostatnou působností územních samosprávných celků (dále jen „ÚSC“) lze obecně **definovat** jako činnost, kterou stát provádí vůči obcím, krajům a hlavnímu městu Praze, přičemž zjišťuje, zda vyjmenované veřejnoprávní korporace postupují při výkonu své samostatné působnosti v souladu s právními předpisy.

Dozor, který provádí Ministerstvo vnitra, je mu uložen těmito **právními normami**: zákonem č. 128/2000, o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 129/2000, o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 131/2000, o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů. Působnost na úseku dozoru je dále odvozena ze zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů. Ministerstvo vnitra je při výkonu dozoru dále vázáno nálezy Ústavního soudu, vychází z judikatury ostatních soudů a z dostupných výkladových stanovisek. Postup ústředních orgánů státní správy, krajských úřadů a Magistrátu hl. města Prahy a územně členěných statutárních měst při realizaci systému dozoru a kontroly ÚSC upravuje dále usnesení vlády č. 1181/2006.

2) Předmět dozoru

Rozsah samostatné působnosti ÚSC, která je předmětem zmiňovaného dozoru, tvoří u obce záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce nebo o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům jako výkon státní správy, a dále záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěří zákon. U krajů do samostatné působnosti spadají záležitosti, které jsou v zájmu kraje a občanů kraje, pokud nejde o přenesenou působnost kraje. Hlavní město Praha spravuje v samostatné působnosti záležitosti, které jsou v zájmu jeho a jeho občanů, pokud nejde o výkon přenesené působnosti hlavního města Prahy nebo úkoly, které jsou zvláštními zákony svěřeny správním úřadům jako výkon státní správy.

V rámci spravování záležitostí, které spadají do samostatné působnosti ÚSC, příslušné orgány ÚSC vydávají **obecně závazné vyhlášky, přijímají usnesení, rozhodnutí a jiná opatření v samostatné působnosti**. Ministerstvo vnitra sleduje, zda jsou vydané obecně závazné vyhlášky v souladu se zákonem a dále, zda usnesení, rozhodnutí a jiná opatření přijatá orgány ÚSC v samostatné působnosti nejsou v rozporu se zákony a jinými právními předpisy.

3) Výkon dozoru

Konkrétní náplní dozoru je především zjistit, zda ÚSC

dodržuje při vydávání a přijímání výše uvedených aktů **ústavní princip**, že povinnosti lze ukládat jen na základě a v mezích zákona, případně, zda usnesení, rozhodnutí a jiná opatření v samostatné působnosti byla **vydána způsobem stanoveným v zákoně** či zda těmito **akty nedochází k porušování zákona**. Dozorová pravomoc Ministerstva vnitra je ovšem vyloučena v případech, kdy ÚSC poruší předpisy občanského, obchodního nebo pracovního práva nebo pokud je dozor upraven zvláštními právními předpisy.

Ministerstvo vnitra postupuje při výkonu svěřených dozorových pravomocí v souladu s ustanovením čl. 101 odst. 4 Ústavy ČR, což znamená, že zasahuje do činnosti ÚSC, jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem stanoveným zákonem. Postup Ministerstva vnitra je tak plně v souladu se zásadou minimalizace zásahů státu do výkonu samosprávy.

Nejrozsáhlejší dozorová činnost je Ministerstvem vnitra uplatňována vůči obecně závazným vyhláškám vydanými obcemi. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že normotvorná činnost obcí vyplývá přímo z čl. 104 odst. 3 Ústavy ČR, což ve svých nálezech (např. sp. zn. Pl. ÚS 45/06, Pl. ÚS 35/06) potvrdil Ústavní soud. Z uvedeného vyplývá, že obce jsou článkem 104 odst. 3 Ústavy ČR dostatečně zmocněny k ukládání povinností obecně závaznou vyhláškou, a to i bez výslovného zákonného zmocnění, s výjimkou ukládání daní a poplatků vzhledem k čl. 11 odst. 5 Listiny.

4) Metodika jako součást dozorové činnosti

Dozor prováděný Ministerstvem vnitra v širším slova smyslu obsahuje kromě vlastní dozorové činnosti též činnost metodickou. Metodika představuje **preventivní působení na dozorované subjekty za účelem předejití pochybením, kterých se ÚSC mohou dopustit** při vydávání obecně závazných vyhlášek, usnesení, rozhodnutí a jiných opatření v samostatné působnosti. Ministerstvo vnitra poskytuje ÚSC při výkonu jejich samostatné působnosti odbornou metodickou pomoc, a to jak na základě jejich žádosti, tak z vlastní iniciativy.

a) Vnější metodická činnost

Formy metodické pomoci spočívají v poskytování odborných **konzultací** obcím a krajům, a to i prostřednictvím 13 územních oddělení odboru dozoru a kontroly veřejné správy se sídly v každém kraji. Odbor dozoru a kontroly veřejné správy pravidelně pořádá tzv. **konzultační dny**, případně poskytuje osobní konzultace přímo v sídle obcí, pořádá tematicky zaměřené **porady a setkání s představiteli obcí**, odpovídá na **dotazy** z oblasti veřejné správy, a to jak obcím, tak široké veřejnosti, na požádání zpracovává písemná **stanoviska** a účastní se porad pořádaných obcemi, resp. krajskými úřady. Odbor dozoru a kontroly veřejné správy všechny poznatky ze své činnosti zveřejňuje a publikuje na svých webových stránkách www.mvcr.cz/odk

formou **výkladových stanovisek**, která vycházejí v číselných řadách již od roku 2004 a jsou pravidelně aktualizována. Dále zde odbor dozoru a kontroly veřejné správy publikuje **vzorové právní předpisy obcí, přehledy zákonných zmocnění a pravidel pro vydávání právních předpisů obcí, krajů a dalších dokumentů**.

b) Vnitřní metodická činnost

Kromě poskytování výše uvedené vnější metodické pomoci odbor dozoru a kontroly veřejné správy pořádá za účelem sjednocování právních názorů k vybraným problematikám rovněž pravidelné **porady a semináře, kterých se účastní kromě pracovníků odboru i zástupci jiných subjektů** (např. Ministerstva financí, Ministerstva pro místní rozvoj, Kanceláře veřejného ochránce práv, Svazu měst a obcí apod.).

c) Účel metodiky

Z uvedených forem metodické pomoci vyplývá, že jejím účelem je poskytnout územním samosprávným celkům **dostatek informací pro bezchybnou správu** jejich záležitostí, popřípadě pomoci jim již nastalé chyby odstranit.

5) Dozorová opatření

V případě zjištěného **rozporu dozorovaného aktu se zákonem** nebo jiným právním předpisem, požádá Ministerstvo vnitra na základě písemného právního rozboru dozorovaného aktu ÚSC o projednání způsobu zjednání nápravy dozorovaného aktu. Současně je ÚSC poučen o následcích, které by nastaly, pokud ÚSC nepřikročí dobrovolně ke zjednání nápravy. V případě, že ÚSC **nejsou ochotny zjednat dobrovolnou nápravu svých pochybení** (neakceptují-li metodickou pomoc), přistupuje Ministerstvo vnitra k použití represivních nápravných opatření. Ministerstvo vnitra **vyzve ÚSC k nápravě** a poskytnu mu lhůtu 60 dnů k jejímu zjednání. Pokud ÚSC nápravu nezjedná, zahájí Ministerstvo vnitra **správní řízení** s příslušným ÚSC, jehož výsledkem je (v případě nezjednání nápravy) **pozastavení účinnosti** dozorovaného aktu a následné **podání návrhu na jeho zrušení k příslušnému soudu**. Z tohoto pohledu je však třeba konstatovat, že se zvyšujícím se počtem žádostí ÚSC o metodickou pomoc se snižuje počet nezákonných dozorovaných aktů, a tudíž návrhů podaných Ministerstvem vnitra na jejich zrušení příslušným soudem.

B) PŘEZKUM ZÁKONNOSTI JEDNACÍCH ŘÁDŮ A SOUVISEJÍCÍ METODICKÁ ČINNOST

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra se při své metodické, dozorové a kontrolní činnosti vůči územním samosprávným celkům v roce 2008 a 2009 setkával s velkým množstvím nejrůznějších nedostatků v jednacích řádech zastupitelstev územních samosprávných celků (často byly tyto vady předmětem podání ze strany občanů obcí).

Počátkem roku 2009 byly proto zahájeny dva projekty, týkající se jednacích řádů zastupitelstev obcí.

a) Posouzení možné nezákonnosti jednacích řádů zastupitelstev obcí

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra zpracoval právní rozbor **jednacích řádů zastupitelstev obcí**, které byly dostupné na internetových stránkách jednotlivých obcí ČR. Celkem tak bylo posouzeno **679** jednacích řádů zastupitelstev obcí, z toho **124** jednacích řádů obsahovalo ustanovení v rozporu se zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“).

Mezi nejčastěji zjištěné chyby jednacích řádů zastupitelstev obcí patřily zejména:

- úprava práv občana obce v rozporu se zákonem o obcích (např. možnost vyjádření občana výhradně v bodě „Diskuze“, který je umístěn na závěr zasedání zastupitelstva, tedy až po přijetí usnesení);
- snaha zakotvit v jednacím řádu možnost rozhodování zastupitelstva obce o tom, kterým občanům bude uděleno slovo na zasedání zastupitelstva obce a kterým nikoliv;
- nereflexování § 17 zákona o obcích;
- nereagování na novely zákona o obcích;
- nepřípustné prodlužování zákonem daných lhůt;
- úprava hlasování a rozhodování zastupitelstva obce v rozporu se zákonem;
- podstatné formální vady jednacích řádů;
- problematika používání videotechniky, zvukotechniky a jiných záznamových zařízení na zasedání zastupitelstva obce;
- úprava oprávnění starosty obce (a předsedajícího);
- snaha zakotvit v jednacím řádu možnost rozhodování zastupitelstva obce mimo veřejné zasedání – tzv. per rollam;
- informování o době, místě a programu jednání zastupitelstva;
- pravomoci jiných členů rady obce při podepisování právních předpisů obce atd.

Na základě poznatků získaných v rámci přezkumu zákonnosti jednacích řádů vydalo Ministerstvo vnitra **Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků – 1. Jednací řády zastupitelstev obcí; 2. Dílčí aspekty související se zasedáními zastupitelstev obcí** (bližší viz část III, kapitola *Metodické doporučení k činnosti ÚSC*)

Po upozornění ze strany odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra měly obce snahu zjištěné nedostatky bezodkladně napravit a aktivně s odborem dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra na nápravě spolupracovat. Zejména u tzv. obcí typu II a I byla často zřejmá naprostá neznalost problematiky, tyto obce

pak metodickou pomoc velmi uvítaly (často byl jednací řád kompletně připraven územním oddělením dozoru a obec jej pouze schválila).

Jakýmsi „vedlejším účinkem“ tohoto projektu je i skutečnost, že došlo k „vyčištění“ internetových stránek obcí od vadných jednacích řádů zastupitelstev obcí, což v důsledku znamená, že obce, které mají tendenci inspirovat se při tvorbě jednacího řádu od jiných obcí, nebudou přijímat obdobně vadné jednací řády, ale budou „opisovat“ jednací řády, které jsou v souladu se zákonem.

Přezkoumávání zákonnosti jednacích řádů a proces nápravy nezákonných bude pokračovat též v roce 2010. V případě, že by k nápravě nezákonných jednacích řádů nedošlo, zahájí odbor dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra dozorová opatření vůči obcím.

b) Metodická pomoc – semináře k jednacím řádům zastupitelstev obcí, zápisům a usnesením ze zasedání zastupitelstva obce

Vzhledem k potřebě poskytnout informace co nejširšímu počtu zejména menších měst a obcí, které nemají k dispozici odborný personál nebo členové zastupitelstev obcí nejsou pro svoji funkci uvolnění a nemají odborné znalosti, pořádal odbor dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra semináře k jednacím řádům zastupitelstev obcí.

Základní seminář uspořádal odbor dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra v Praze dne **17. února 2009** za účasti krajských úřadů a dalších ústředních orgánů veřejné správy, a to zejména na základě zájmu územních samosprávných celků a na základě jejich dotazů. Cílem semináře bylo vyjasnit danou problematiku, otevřít diskusi a zodpovědět dotazy obdržené již při přípravě tohoto semináře. Zápis ze semináře včetně dotazů a odpovědí je zveřejněn na internetových stránkách odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra (www.mvcr.cz/odk).

V průběhu roku 2009 realizoval odbor dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra kromě základního semináře v Praze celkem **9 samostatných seminářů** (viz tabulka). Celkově byl projekt vyhodnocen jako velmi úspěšný, neboť o semináře byl značný zájem a kapacita sálů často nedostatečná. Celkem se seminářů zúčastnilo cca **800** zástupců měst a obcí a o jejich zájmu o danou problematiku svědčí i množství dotazů k přednášeným tématům.

Při těchto seminářích byla postupně doplněna i další témata, která se jevila pro činnost samospráv potřebná. Jednalo se o problematiku úřední desky a informací podávaných občanům obce, možnosti zavedení přímé volby starostů v ČR a problematiku obecně závazných vyhlášek. Tato témata byla vytipována se Spolkem pro obnovu venkova, který projevil zájem o spolupráci na seminářích.

Kromě dotazů vznesených přímo na seminářích kontaktovaly obce územní oddělení dozoru následně i po konání seminářů s dalšími dotazy a projevovaly zájem o další

konzultace. Zástupci obcí, kteří se seminářů zúčastnili, se často kriticky zamysleli nad JŘ své obce a poté dobrovolně začali pracovat na jeho nápravě či vylepšení. Ovšem i u obcí, které na seminář svého zástupce nevyslaly, byl zaznamenán zvýšený zájem o problematiku jednacíh řádů (především proto, že byl zveřejněn zápis ze seminářů, na který po přečtení reagovaly další obce).

Celkově nastalo u obcí výrazné zlepšení právního vědomí v oblasti jednacíh řádů zastupitelstev a lze konstatovat, že se odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra podařilo poměrně velký počet zastupitelstev obcí přesvědčit, že jednací řád neznámá ztížení, ale naopak usnadnění jejich práce; poskytuje jim možnost regulovat i situace, které zákon konkrétně neřeší (např. bránit se proti záměrným obstrukcím, kterými se někteří občané pokouší narušit veřejné zasedání zastupitelstva obce). Lze konstatovat, že tato výrazná metodická pomoc se odrazila rovněž v menším počtu stížností občanů na proces jednání zastupitelstva obce.

<i>Termín</i>	<i>Místo konání</i>
1. dubna 2009	Most
17. dubna 2009	Jihlava
21. dubna 2009	Zlín
12. května 2009	Břeclav
20. května 2009	Praha
10. června 2009	Brno
22. června 2009	České Budějovice (ve spolupráci se Spolkem pro obnovu venkova)
9. září 2009	Pardubice
24. září 2009	Ostrava (ve spol. se Spolkem pro obnovu venkova)

Téma jednacíh řádů bylo odborem dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra přednášeno i při dalších vzdělávacích akcích, určených zástupcům měst a obcí, pořádaných zejména společností RegionPartner (Pardubice 24. září 2009, Brno 30. září 2009, Ostrava 6. října 2009, Olomouc 13. října 2009, České Budějovice 3. listopadu 2009, Ústí nad Labem 19. listopadu 2009). Zájem o užší spolupráci s odborem dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra projevil též Svaz měst a obcí ČR.

Dotazy vznesené na seminářích byly průběžně doplňovány do souboru dotazů a zveřejňovány na internetových stránkách odboru.

Poznatky z uskutečněných seminářů byly odborem dozoru a kontroly rovněž využity pro vydání publikace **Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků – Jednací řády zastupitelstev obcí**. Tato metodická

pomůcka je představitelům obcí k dispozici na územních odděleních dozoru a zároveň je zveřejněna i na internetových stránkách odboru dozoru a kontroly veřejné správy www.mvcr.cz/odk.

V rámci některých seminářů a souvisejících akcí byla na program zařazena i témata přímé volby starostů. V závěru příspěvku byla dána možnost diskuse účastníků k tomuto tématu s tím, že přítomní představitelé obcí byli dotázáni na jejich nezávazné stanovisko k zavedení přímé volby starostů v ČR. V rámci neformální diskuse lze konstatovat, že pouze cca 20 % dotázaných starostů se vyslovilo pro přímou volbu.

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra věří, že nejen cestou „represe“, tedy uplatňování dozorových opatření, ale především cestou preventivního působení na územně samosprávné celky, vzděláváním jejich zástupců a poskytováním metodické pomoci přispěje ke zlepšení situace v oblasti jednacíh řádů. Cílem je dosáhnout u maximálního možného počtu územních samosprávných celků souladu jednacího řádu zastupitelstva se zákonem a tím přispět mimo jiné zejména k efektivnímu naplňování práv jejich občanů. V roce 2010 se bude pokračovat při odstraňování nedostatků zjištěných v jednacíh řádech zastupitelstev těch obcí, u kterých nebyla dosud náprava dokončena.

C) POSUZENÍ ZÁKONNOSTI POSTUPU KRAJŮ PŘI ÚHRADÁCH REGULAČNÍCH POPLATKŮ ZA POJIŠTĚNCE A JEJICH ZÁKONNÉ ZÁSTUPCE

Počátkem roku 2009 byla jednotlivými kraji přijata rozhodnutí, na jejichž základě jsou pojištěncům a jejich zákonným zástupcům hrazeny regulační poplatky, které jsou tyto osoby povinny platit zdravotnickým zařízením v souvislosti s poskytováním zdravotní péče podle § 16a zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, v platném znění.

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy provedl v průběhu roku 2009 podrobnou právní analýzu všech kraji užívaných systémů úhrady regulačních poplatků (darovací smlouvy, převzetí závazku apod.), a dospěl k závěru, podle něhož tyto systémy (s výjimkou systému užívaného v Plzeňském kraji) odporují zákonu o veřejném zdravotním pojištění a představují překročení mezí samostatné působnosti krajů. V říjnu 2009 proto byly jednotlivé kraje vyzvány, aby v souladu s § 82 odst. 1 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), v platném znění, zjednaly nápravu usnesení, jimiž byl systém úhrady regulačních poplatků přijat.

Před uplynutím zákonné lhůty zjednaly nápravu Olomoucký a Karlovarský kraj, které změnily systém úhrady regulačních poplatků po vzoru Plzeňského kraje. Ostatním

krajům byla nabídnuta možnost znovu projednat systém regulačních poplatků na zasedání krajských orgánů, která se uskutečnila v lednu 2010, s tím, že Ministerstvo vnitra s cílem upřednostnit dobrovolné zjednáání nápravy vyčká se zahájením správních řízení o pozastavení výkonu příslušných usnesení až podle výsledku tohoto projednání. Této možnosti v určené lhůtě nevyužily pouze Ústecký, Královéhradecký, Zlínský a Jihočeský kraj, s nimiž Ministerstvo vnitra zahájilo správní řízení o pozastavení výkonu usnesení o systému úhrady regulačních poplatků počátkem ledna 2010. Správní řízení s ostatními kraji, které dobrovolně nezjednají nápravu, budou zahájena v závěru ledna 2010. K 18. lednu 2010 zjednal nápravu kraj Vysočina rovněž tím, že systém úhrady regulačních poplatků přizpůsobil Plzeňskému systému.

Výsledkem správního řízení je rozhodnutí, jehož doručením dochází k pozastavení výkonu v něm uvedených usnesení orgánů kraje. Pokud kraj proti tomuto rozhodnutí nepodá rozklad nebo jestliže bude podaný rozklad zamítnut, podá Ministerstvo vnitra návrh správnímu soudu, aby pozastavená usnesení zrušil. Jediný, kdo je oprávněn závazně určit, zda systém úhrady regulačních poplatků je v rozporu se zákonem, je tedy správní soud, a to na základě návrhu podaného Ministerstvem vnitra.

D) INFORMACE O PŘEZKUMU PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ

Stejně jako v předchozích letech, i v roce 2009 věnoval odbor dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra zvýšenou pozornost právním předpisům statutárních měst, obcí s rozšířenou působností a právním předpisům hlavního města Prahy. Přes veškerou snahu a metodické působení odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra (jako je například zveřejňování vzorů obecně závazných vyhlášek na internetových stránkách odboru) zůstává faktem, že mnoho menších obcí se při tvorbě svých právních předpisů inspiruje již „fungujícími“ předpisy větších územních samosprávných celků. Dochází tak k přejímání nejen kvalitně a v souladu se zákonem připravených právních norem, ale též norem vykazujících rozpory se zákonem. Proto lze říci, že soulad obecně závazných vyhlášek obcí s rozšířenou působností, statutárních měst a hlavního města Prahy se zákonem pozitivně přispívá ke kultivaci normotvorby územních samosprávných celků.

Územně samosprávné celky ve stále větší míře využívají možnost konzultace k připravovaným obecně závazným vyhláškám a zasilání návrhů obecně závazných vyhlášek ještě před jejich schválením příslušným orgánem. V roce 2008 Ministerstvo vnitra posoudilo celkem 10516 obecně závazných vyhlášek, z toho 3880 návrhů (tj. 37 %); v roce 2009 bylo posouzeno celkem 8720 obecně závazných vyhlášek, z toho 3439 návrhů (tj. 39,5 %). Tato forma meto-

dické pomoci naprosto zásadním způsobem ovlivňuje konečný počet přijatých nezákonných obecně závazných vyhlášek.

Nejčastější rozpory se zákonem byly v roce 2009 zjištěny v obecně závazných vyhláškách upravujících problematiku místních poplatků, odpadového hospodářství, veřejného pořádku a čistoty obce. Nejčastější chybou obecně závazných vyhlášek bylo překročení zákonného zmocnění a dále vymezení lokalit, na něž se právní úprava dané vyhlášky má vztahovat, v rozporu se zákonem.

Přehledy a výsledky dozorové činnosti Ministerstva vnitra za rok 2009 jsou v následujícím textu členěny do těchto kategorií:

- a) Právní předpisy hlavního města Prahy,
- b) Právních předpisy statutárních měst,
- c) Právní předpisy obcí s rozšířenou působností (bez statutárních měst),
- d) Vyhodnocení přezkumu právních předpisů u ostatních obcí (obce II, I).
- e) Závěrečné shrnutí.

a) Právní předpisy hlavního města Prahy v roce 2009

Za rok 2009 vydalo hlavní město Praha 14 obecně závazných vyhlášek. 10 obecně závazných vyhlášek se týkalo změn Statutu hlavního města Prahy. **Rozpor se zákonem nebyl v roce 2009 zjištěn u žádné z posuzovaných obecně závazných vyhlášek.** Odbor dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra v současné době registruje pouze 3 starší obecně závazné vyhlášky, k jejichž obsahu má některé výhrady a vede s hlavním městem Praha další jednání. Hlavní město Praha s Ministerstvem vnitra na odstranění těchto nesrovnalostí spolupracuje.

Jedná se o tyto obecně závazné vyhlášky:

- Obecně závazná vyhláška č. 6/2001 Sb. hl. m. Prahy o veřejné zeleni,
- Obecně závazná vyhláška o místním poplatku za užívání veřejného prostranství (příloha č. 2 OZV č. 24/2003 v platném znění),
- Obecně závazná vyhláška č. 5/2007 Sb. hl. m. Prahy, kterou se stanoví systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vznikajících na území hlavního města Prahy a systém nakládání se stavebním odpadem (vyhláška o odpadech).

b) Právní předpisy statutárních měst v roce 2009

K 31. 12. 2009 byly evidovány pouze 3 nezákonné obecně závazné vyhlášky statutárních měst (viz tabulka). Celkem bylo za rok 2009 posouzeno 68 obecně závazných vyhlášek statutárních měst včetně jejich návrhů.

Přehled nezákonných právních předpisů statutárních měst		
Město	Obecně závazná vyhláška	Stav k 31. 12. 2009
Karlovy Vary	OZV č. 5/1997, kolonádní řád	přislíbena náprava
Hradec Králové	OZV č. 11/2006, kterou se mění OZV č. 8/2003, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, ... komunálního odpadu	podán návrh Ústavnímu soudu na zrušení OZV
Liberec	OZV č. 3/2009, o veřejném pořádku	příprava jednání s městem

c) Právní předpisy obcí s rozšířenou působností v roce 2009 (bez statutárních měst)

V roce 2009 bylo posouzeno celkem **1031** obecně závazných vyhlášek obcí s rozšířenou působností včetně návrhů, přičemž k 31. prosinci 2009 jich v rozporu se zákonem bylo evidováno **6**.

Níže uvedená tabulka uvádí počty obcí s rozšířenou působností v jednotlivých krajích a současně přehledy nezákonných obecně závazných vyhlášek v letech 2006, 2007, 2008 a 2009. Obcí s rozšířenou působností je v ČR celkem 205, tabulka operuje s číslem 182, neboť statutární města jsou zahrnuta samostatně výše.

Lze konstatovat, že především díky metodické a preventivní činnosti Ministerstva vnitra se počty nezákonných obecně závazných vyhlášek obcí s rozšířenou působností trvale snižují.

Přehled nezákonných právních předpisů obcí s rozšířenou působností podle jednotlivých krajů					
Kraj	Počet obcí s rozšířenou působností bez statutárních měst	Stav k 31. 12. 2006	Stav k 31. 12. 2007	Stav k 31. 12. 2008	Stav k 31. 12. 2009
Královéhradecký	14	2	2	0	1
Jihočeský	16	7	4	2	1
Jihomoravský	20	8	0	0	1
Karlovarský	6	5	4	1	1
Liberecký	9	1	0	0	0
Moravskoslezský	17	7	4	0	0
Olomoucký	11	0	0	1	1
Pardubický	14	1	0	0	1
Plzeňský	14	0	3	3	0
Středočeský	24	2	2	1	0
Ústecký	11	1	1	0	0
Vysočina	14	0	0	0	0
Zlínský	12	3	0	0	0
Celkem	182	37	20	8	6

d) Vyhodnocení přezkumu právních předpisů u ostatních obcí (obce II, I)

Na základě plnění povinnosti obcí zasílat Ministerstvu vnitra podle § 12 odst. 6 zákona o obcích schválené obecně závazné vyhlášky a rovněž na základě mnoha podnětů fyzických a právnických osob se odbor dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra věnuje též přezkoumávání zákonnosti právních předpisů obcí s pověřeným obecním úřadem (tzv. obcí II) a obcí základního typu (tzv. obcí I).

Přehled počtu nezákonných OZV ostatních obcí k 31. 12. 2009	
Kraj	Obce II a I
Královéhradecký	5
Jihočeský	5
Jihomoravský	9
Karlovarský	0
Liberecký	5
Moravskoslezský	9
Olomoucký	0
Pardubický	2
Plzeňský	3
Středočeský	3
Ústecký	1
Vysočina	0
Zlínský	0
Celkem	42

Zejména u obcí II a I kladou územní oddělení dozoru velký důraz na udržování kontaktu a bezprostřední spolupráci s obcemi při tvorbě jejich právních předpisů. Obce nejčastěji využívají možnosti preventivní pomoci formou připomínkování návrhů obecně závazných vyhlášek Ministerstvem vnitra již ve fázi před jejich předložením do zastupitelstva.

V uplynulém roce tak bylo posouzeno **7621** obecně závazných vyhlášek obcí s pověřeným obecním úřadem a tzv. obcí I, včetně těch, které byly odboru dozoru a kontroly předloženy k posouzení již ve stádiu návrhu.

e) Závěr

Ministerstvo vnitra, odbor dozoru a kontroly veřejné správy, tedy v roce 2009 posoudilo celkem **8720** obecně

závazných vyhlášek, z toho **3439** návrhů a **4831** již schválených vyhlášek. U těchto obecně závazných vyhlášek učinilo Ministerstvo vnitra **275** podnětů k nápravě rozporů se zákonem. Bylo poskytnuto celkem **4192** osobních konzultací obcím, odpovězeno na **4914** písemných dotazů obcí a na **124** písemných dotazů jiných osob.

K 31. 12. 2009 evidoval odbor dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra celkem **51** obecně závazných vyhlášek v rozporu se zákonem, v členění jak ukazuje přehled.

Přehled nezákonných právních předpisů obcí k 31. 12. 2009				
Kraj	Statutární města	Obce III	Obce II a I	Celkem
Středočeský	0	0	3	3
Jihočeský	0	1	5	6
Plzeňský	0	0	3	3
Karlovarský	1	1	0	2
Ústecký	0	0	1	1
Královéhradecký	1	1	5	7
Liberecký	1	0	5	6
Pardubický	0	1	2	3
Vysočina	0	0	0	0
Jihomoravský	0	1	9	11
Zlínský	0	0	0	0
Olomoucký	0	1	0	1
Moravskoslezský	0	0	9	9
Celkem	3	6	42	51

Z hlediska četnosti obecně závazných vyhlášek dle jednotlivých zákonných zmocnění k vydávání obecně závazných vyhlášek obcí (viz též tabulka Přehled vydaných obecně závazných vyhlášek obcí dle zmocňovacích ustanovení) převažují:

1. Obecně závazné vyhlášky vydané na základě zákonného zmocnění obsaženého v ustanovení § 14 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., tzn. vyhlášky, kterými se v obci **zavádí místní poplatky**. Ministerstvo vnitra obdrželo v roce 2009 od obcí celkem **2458** obecně závazných vyhlášek, vydaných na základě tohoto zmocnění. Ve **101** z těchto vyhlášek byly odborem dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra zjištěny rozpory se zákonem a tyto vyhlášky byly obcím za metodické pomoci Ministerstva vnitra napraveny.
2. Obecně závazné vyhlášky vydané na základě zákon-

ného zmocnění obsaženého v ustanovení § 17 odst. 2 zákona č. 185/2001 Sb., **o odpadech**, ve znění pozdějších předpisů, na základě kterého je možné stanovit systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, včetně systému nakládání se stavebním odpadem. V roce 2009 bylo ze strany Ministerstva vnitra posouzeno celkem **560** obecně závazných vyhlášek týkajících se systému odpadů a učiněno celkem **32** podnětů k nápravě těchto předpisů.

3. Obecně závazné vyhlášky vydané na základě zákoného zmocnění obsaženého v ustanovení § 6 odst. 4 písm. b), § 11 odst. 3 písm. a) a § 12 zákona č. 338/1992 Sb., **o dani z nemovitostí**, ve znění pozdějších předpisů, umožňujícího upravit koeficienty pro výpočet daně z nemovitostí. Ministerstvo vnitra posoudilo v roce 2009 **336** takových obecně závazných vyhlášek a učinilo celkem **9** podnětů k jejich nápravě.
4. Obecně závazné vyhlášky vydané na základě zákoného zmocnění obsaženého v ustanovení § 29 odst. 1 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, tj. **požární řády obcí**. Ministerstvo vnitra posoudilo v roce 2009 **307** takových obecně závazných vyhlášek a učinilo celkem **6** podnětů k jejich nápravě.

Zvláštní pozornost je ze strany odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra věnována také obecně závazným vyhláškám vydávaným na základě zmocnění obsaženém v ustanovení § 10 zákona o obcích (srov.: tabulka Přehled četnosti obecně závazných vyhlášek obcí podle zmocnění v § 10 zákona o obcích).

V průběhu roku byly podány celkem **4** návrhy Ústavnímu soudu na zrušení obecně závazné vyhlášky obce:

- Obecně závazná vyhláška města **Hradec Králové** č. 8/2003, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, ve znění obecně závazných vyhlášek č. 18/2004, č. 8/2005, č. 11/2006, č. 15/2006, č. 4/2007 a č. 3/20;
- Obecně závazná vyhláška města **Jeseník** č. 1/2008, o zákazu konzumace alkoholických nápojů na veřejném prostranství;
- Obecně závazná vyhláška města **Vodňany** č. 4/2008,

o ochraně veřejného pořádku při provozování hostinských činností;

- Obecně závazná vyhláška města **Břeclav** č. 5/2008, o ochraně veřejného pořádku při provozování hostinských činností v obytné zástavbě města.

K 31. 12. 2009 tedy probíhá u Ústavního soudu celkem **6** řízení o návrhu Ministerstva vnitra na zrušení obecně závazné vyhlášky obce. Z předchozích let zůstaly v řízení obecně závazné vyhlášky obce **Bynovec** č. 3/2004, o povinnostech k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku při provozování dálkové řízených modelů letadel (obecně závazná vyhláška byla obcí již zrušena, Ústavní soud informován, avšak řízení dle internetových stránek Ústavního soudu dosud nezastaveno); a obecně závazná vyhláška města **České Velenice** č. 2/2005, o některých opatřeních k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku.

Ústavní soud v roce 2009 vydal celkem **3** nálezy k návrhům Ministerstva vnitra na zrušení obecně závazné vyhlášky:

- Obecně závazná vyhláška města **Chrastava** č. 4/2007, o stanovení podmínek spalování rostlinných materiálů v otevřených ohništích, zahradních krbech nebo v otevřených grilovacích zařízeních (spisová značka: Pl. ÚS 41/08);
- Obecně závazná vyhláška města **Sušice** č. 4/1998 o vzhledu, čistotě, pořádku a ochraně životního prostředí (spisová značka: Pl. ÚS 47/06);
- Obecně závazná vyhláška města **Mariánské Lázně** č. 7/2001, kterou se stanovují podmínky a povinnosti při ochraně, údržbě a tvorbě veřejné zeleně (spisová značka: Pl. ÚS 42/06).

Lze tedy shrnout, že především díky metodické a vzdělávací činnosti Ministerstva vnitra, zejména formou poskytování osobních či písemných konzultací obcím, dochází k trvalému poklesu přijatých obecně závazných vyhlášek, u kterých je konstatován rozpor se zákonem. Odbor dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra tak pomáhá zkvalitnit a usnadnit výkon samostatné působnosti územních samosprávných celků a přispívá k naplňování principů právního státu a dobré správy v České republice.

Kontrola výkonu samostatné a přenesené působnosti svěřené orgánům obcí a orgánům krajů

A) KONTROLA VÝKONU SAMOSTATNÉ PŮSOBNOSTI

a) Předmět kontrol výkonu samostatné působnosti prováděných Ministerstvem vnitra

V počáteční etapě provádění kontrol výkonu samostatné působnosti svěřené orgánům obcí Ministerstvem vnitra tato kontrola postihovala dvě základní oblasti. Jednak velmi úzkou, specifickou, týkající se obsahu podání, na jehož základě byla kontrola vykonána, jednak širší týkající se souvisejících oblastí a ověřující především to, zda zjištěná nezákonnost je systémového charakteru nebo jde jen o nahodilé pochybení, do kterého se promítly další faktory, např. narušené vztahy občan – obec (starosta). V rámci provádění kontrol samostatné působnosti byl tak „nad rámec“ podnětu ke kontrole prověřován výkon pouze několika vybraných samosprávných činností obcí (tématická kontrola). Vzhledem k tomu, že se však vyskytovaly případy, ve kterých i po provedení kontroly výkonu samostatné působnosti svěřené orgánům dané obce obdrželo Ministerstvo vnitra další podněty směřující proti postupu orgánů obce, které upozorňovaly na jiné nedostatky, než které byly předmětem podnětu, na jehož základě byla kontrola vykonána, resp. směřovaly do jiné oblasti výkonu samostatné působnosti obce, jsou počínaje II. čtvrtletím roku 2009 kontroly výkonu samostatné působnosti svěřené orgánům obcí koncipovány jako kontroly „komplexní“, v jejichž rámci je **ověřován výrazně širší okruh plnění povinností, než tomu bylo doposud.**

V rámci provádění kontrol samostatné působnosti je bez ohledu na obsah podnětu (resp. nad jeho rámec) prověřován vždy **výkon základních samosprávných činností obcí**, zejména:

- zavedení a náležitosti evidence právních předpisů vydaných obcí (§ 12 odst. 4 zákona o obcích),
- přístupnost právních předpisů obce a jejich evidence u obecního úřadu v obci, která je vydala (§ 12 odst. 5 zákona o obcích),
- zasílání obecně závazných vyhlášek Ministerstvu vnitra (§ 12 odst. 6 zákona o obcích),
- naplňování práv občana obce (§ 16 odst. 2 zákona o obcích),
- záměr nakládání s nemovitým majetkem obce, jeho náležitosti a zveřejnění na úřední desce obecního úřadu (§ 39 zákona o obcích),
- projednání závěrečného účtu spolu se zprávou o výsledcích přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok (§ 43 zákona o obcích),
- práva členů zastupitelstva obce (§ 82 zákona o obcích),
- vyhrazená pravomoc zastupitelstva obce (§ 84 a § 85 zákona o obcích),

- periodicita konání zasedání zastupitelstva obce (§ 92 odst. 1 zákona o obcích),
- usnášeníschopnost zasedání zastupitelstva obce (§ 92 odst. 3 zákona o obcích),
- informování o místě, době a navrženém programu připravovaného zasedání zastupitelstva obce (§ 93 odst. 1 zákona o obcích),
- dodržení principu veřejnosti zasedání zastupitelstva obce (§ 93 odst. 2 zákona o obcích),
- zařazování návrhů na program zasedání zastupitelstva obce (§ 94 zákona o obcích),
- pořizování a náležitosti zápisu ze zasedání zastupitelstva obce (§ 95 odst. 1 zákona o obcích),
- lhůta pro pořizování zápisu ze zasedání zastupitelstva obce, námítky člena zastupitelstva obce proti zápisu (§ 95 odst. 2 zákona o obcích),
- jednací řád zastupitelstva obce (§ 96 zákona o obcích), *(v rámci kontroly výkonu samostatné působnosti svěřené orgánům obcí je ověřována pouze existence jednacího řádu, obsahová stránka a zákonnost procesu přijetí jednacího řádu je zkoumána v rámci dozoru nad vydáváním a obsahem usnesení, rozhodnutí a jiných opatření orgánů obcí v samostatné působnosti)*
- informování občanů o činnosti orgánů obce (§ 97 zákona o obcích),
- zřízení rady obce (§ 99 zákona o obcích),
- pořizování a náležitosti zápisu ze schůze rady obce (§ 101 odst. 3 zákona o obcích),
- jednací řád rady obce (§ 101 odst. 4 zákona o obcích),
- kompetence rady obce (§ 102 zákona o obcích),
- pravomoci starosty (§ 103 zákona o obcích),
- zřízení finančního a kontrolního výboru (§ 117 odst. 2 zákona o obcích),
- požadavky na personální složení finančního a kontrolního výboru (§ 117 odst. 4, § 118 odst. 2, § 119 odst. 1 zákona o obcích),
- kompetence finančního výboru (§ 119 odst. 2 zákona o obcích),
- kompetence kontrolního výboru (§ 119 odst. 3 zákona o obcích),
- náležitosti zápisu o kontrole provedené výborem (§ 119 odst. 4 zákona o obcích),
- předložení zápisu o kontrole provedené výborem zastupitelstvu obce (§ 119 odst. 5 zákona o obcích),
- projednání výsledků kontroly výkonu samostatné působnosti svěřené orgánům obce na zasedání zastupitelstva obce, přijetí opatření k odstranění důsledků a zamezení opakování nezákonného postupu orgánů obce a zveřejnění informace o jednání zastupitelstva obce v této věci včetně návrhu opatření na úřední desce obecního úřadu (§129a odst. 8 zákona o obcích),
- povinnost publikovat povinně zveřejňované informace

- v sídle obecního úřadu na místě, které je všeobecně přístupné, a způsobem umožňujícím dálkový přístup (§ 5 zákona o svobodném přístupu k informacím),
- zveřejnění výroční zprávy o poskytování informací (§ 18 zákona o svobodném přístupu k informacím),
- vedení úřední desky (§ 26 správního řádu),
- přístupnost Věstníku právních předpisů kraje (§ 8 odst. 7 zákona o krajích),
- přístupnost Sbírky zákonů (§ 13 zákona o Sbírce zákonů a o Sbírce mezinárodních smluv).

Důsledkem podstatného rozšíření předmětu kontrol výkonu přenesené působnosti svěřené orgánům obcí počínaje II. čtvrtletím roku 2009 je oproti předchozímu období zaznamenán nárůst počtu kontrolních závěrů (porušení zákona), stejně jako nárůst případů neprokázání splnění povinností zaznamenaných v protokolu o kontrole. Tento nárůst je však způsoben změnou v nastavení předmětu kontroly, tj. rozšířením předmětu jednotlivých kontrol, nikoliv objektivním zhoršením situace u kontrolovaných obcí.

Předmětem kontrol prováděných Ministerstvem vnitra není a nemůže být výkon samostatné působnosti v případech, je-li zvláštním zákonem založena působnost jiných kontrolních orgánů nebo je-li upraven zvláštním zákonem **speciální kontrolní režim** (např. zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí).

b) Vyhodnocení výsledků kontrol výkonu samostatné působnosti obcí

V roce 2009 bylo provedeno celkem 33 kontrol výkonu samostatné působnosti svěřené orgánům obcí. Od 1. července 2006, kdy nabyla účinnosti novela zákona zakládající pravomoc Ministerstva vnitra provádět kontroly výkonu samostatné působnosti svěřené orgánům územních samosprávných celků, do 31. prosince 2009 bylo provedeno celkem 139 kontrol výkonu samostatné působnosti svěřené orgánům obcí. Kontrola výkonu samostatné působnosti kraje nebyla dosud provedena.

V souvislosti s provedenou kontrolou výkonu samostatné působnosti a v zájmu vytvoření podmínek pro přijetí a realizaci efektivních opatření k nápravě zjištěných nedostatků je každé kontrolované obci Ministerstvem vnitra **současně nabízena možnost využití metodické pomoci** při formulaci nápravných opatření. Cílem je pomoci obcím, v případě jejich zájmu, k dosažení žádoucího stavu v kontrolovaných oblastech výkonu samostatné působnosti, u kterých byly zjištěny nedostatky. V poslední době se vyskytly i případy, kdy starosta či jím pověřený zástupce požádá kontrolní skupinu o to, aby návrh nápravných opatření byl již součástí protokolu o kontrole.

V problematických případech, kdy i poté co Ministerstvo vnitra v obci vykonalo kontrolu výkonu samostatné působ-

nosti (popř. i opakovanou kontrolu), posléze obdrželo další podání upozorňující na nedostatky v činnosti jejích orgánů, se v praxi osvědčila předem neoznámená účast zástupců Ministerstva vnitra na zasedání zastupitelstva dané obce. Využitím tohoto postupu se zástupci odboru mají možnost sami na místě přesvědčit o skutečném průběhu zasedání

zastupitelstva obce, respektování uplatňovaných práv občanů obce či adekvátnosti jejich požadavků.

Podrobné vyhodnocení výsledků kontrol výkonu samostatné působnosti provedených Ministerstvem vnitra v roce 2009 je uvedeno v následující tabulce:

Přehled kontrol výkonu samostatné působnosti dle jednotlivých oblastí - leden 2009 až prosinec 2009

Oblast (ustanovení) kontroly	Počet obcí, kde byla oblast kontrolována	Počet obcí, kde bylo zjištěno porušení zákona	
		počet	procent
A) Ustanovení zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, a nejčastější formy jejich porušení			
§ 12 odst. 1 - obec porušila postup pro vyhlášení obcí vydaného právního předpisu, stanovený zákonem o obcích	28	0	0
§ 12 odst. 4 - obec nevede evidenci právních předpisů, které vydala, nebo není v souladu se zákonem o obcích	28	15	54
§ 12 odst. 5 - právní předpisy vydané obcí nejsou každému přístupné u obecního úřadu	28	6	21
§ 12 odst. 6 - obec nezaslala obecně závaznou vyhlášku obce po dni jejího vyhlášení Ministerstvu vnitra	28	3	11
§ 13 odst. 2 - neposkytnutí informací státním orgánům na požádání	28	2	7
§ 16 odst. 2 písm. f) - porušení práva občana - neprojednání záležitosti v souladu se zákonem o obcích	33	1	3
§ 16 odst. 2 písm. g) - porušení práva občana - nevyřízení záležitosti v souladu se zákonem o obcích	33	4	12
§ 17 obec upřela občanu vlastnickou v obci nemovitost práva, která zákon o obcích zaručuje občanu obce	33	0	0
§ 39 odst. 1 - nakládání s nemovitým majetkem obce	33	6	18
z toho: - nezveřejnění záměru v souladu se zákonem o obcích	33	6	18
- nemovitost v záměru označena nedostatečně	33	0	0
§ 39 odst. 3 - obec při pronájmu bytů a hrobových míst nepostupovala dle zákona o obcích	33	0	0
§ 41 - plnění podmínky zveřejnění, schválení, nebo souhlasu příslušného orgánu obce	33	0	0
§ 43 - neprojednání závěrečného účtu a zprávy o přezkoumání hospodaření na zasedání zastupitelstva obce (dále jen "ZO") do 30. 6.	33	0	0
§ 66c odst. 2 - porušení postupu po podpisu veřejnoprávní smlouvy, stanoveného zákonem o obcích	28	0	0
§ 66c odst. 3 - obci uzavřené veřejnoprávní smlouvy nebyly na obci k dispozici k nahlédnutí	28	2	7
§ 82 - naplňování práv občana ZO - neposkytnutí požadovaných informací ve lhůtě nebo vůbec	33	5	15
§ 84 odst. 2 - překročení kompetence ZO nad rámec vyhrazené působnosti ZO vymezené zákonem o obcích	33	0	0
§ 84 odst. 4 - vyhrazení působnosti ZO nad rámec vymezený zákonem o obcích	33	1	3
§ 85 - nevyužití pravomoci ZO k majetkoprávním úkonům vymezené taxativně zákonem o obcích	33	1	3
§ 87 - neplatnost usnesení, rozhodnutí, volby pro nízký počet přítomných členů ZO	33	0	0
§ 92 odst. 1 - zasedání ZO se nesešlo nejmeně jednou za tři měsíce	33	17	52
§ 92 odst. 2 - nesplnění povinnosti místostarostou svolat zasedání ZO, když tak neučinil starosta	33	0	0
§ 92 odst. 3 - jednání ZO i přes nepřítomnost nadpoloviční většiny všech členů ZO	33	1	3
§ 93 odst. 1 - obec nezveřejnila vůbec nebo po stanovenou dobu informaci o konání zasedání ZO	33	10	30
§ 93 odst. 2 - jednání ZO se konalo jako neveřejné - princip veřejnosti zasedání ZO	33	1	3
§ 93 odst. 3 - na zasedání ZO nebylo umožněno vystoupit osobám, jímž toto právo zaručuje zákon o obcích	33	0	0
§ 94 odst. 1 - členovi ZO, členovi rady obce (dále jen "RO") a členovi výboru ZO bylo odepráno právo na předložení návrhu k zařazení na pořad jednání ZO	33	0	0
§ 94 odst. 2 - o zařazení návrhů na pořad jednání ZO přednesených v průběhu probíhajícího zasedání ZO nerozhodlo ZO	33	0	0

Oblast (ustanovení) kontroly	Počet obcí, kde byla oblast kontrolována	Počet obcí, kde bylo zjištěno porušení zákona	
		počet	procent
§ 95 odst. 1 - vady v zápisech ze zasedání ZO - chybějící podpisy, neuveden počet členů ZO, schválený pořad jednání, průběh a výsledek hlasování	33	20	61
§ 95 odst. 2 - zápis ze zasedání ZO nebyl pořízen do 10 dnů po skončení zasedání, o namítkách člena ZO nerozhodlo nejbližší zasedání ZO	33	5	15
§ 96 - obec nevydala jednací řád ZO	33	0	0
§ 97 - obec nezajišťuje informování občanů o činnosti orgánů obce v rozsahu stanoveném zákonem o obcích	33	0	0
§ 99 odst. 3 - počet členů RO a jejich struktura neodpovídá vymezení danému zákonem o obcích	33	0	0
§ 99 odst. 4 - starosta (místostarosta) zůstal členem RO i poté, co byl odvolán ze své funkce	33	0	0
§ 100 odst. 1 - ZO nedoplnilo počet členů RO po jeho poklesu na zákonem stanovený minimální počet 5 členů	33	0	0
§ 100 odst. 2 - RO neukončila činnost, i když počet členů ZO poklesl pod 11 a nebyl doplněn z řad náhradníků	33	0	0
§ 100 odst. 3 - RO ukončila činnost v rozporu s podmínkami uvedenými v cit. ustanovení zákona o obcích	7	0	0
§ 101 odst. 2 - RO rozhodovala (přijala usnesení) i když nebyla přítomna nadpoloviční většina členů RO	7	1	14
§ 101 odst. 3 - RO nepořídila ze své schůze zápis, resp. zápis nesploval náležitosti stanovwee zákonem o obcích	7	3	43
§ 101 odst. 4 - RO nevydala jednací řád rady obce	7	0	0
§ 102 odst. 2 - RO překročila rozsah působnosti vymezený RO zákonem o obcích	7	0	0
§ 102 odst. 3 - RO svěřila starostovi (obecnímu úřadu) rozhodování ve věcech, u nichž to zákon o obcích vylučuje	7	1	14
§ 102 odst. 4 - starosta vykonával pravomoc RO nad rámec uvedeného ustanovení zákona o obcích	7	0	0
§ 103 odst. 3 - starosta jmenoval (odvolal) tajemníka obecního úřadu bez souhlasu ředitele krajského úřadu	33	0	0
§ 103 odst. 4 - starosta nesplnil některou z povinností stanovených zákonem o obcích	33	0	0
§ 103 odst. 5 - starosta nesplnil některou z povinností stanovenou zákonem o obcích (nesvolal zasedání ZO nebo RO, nepodepsal zápis z jednání ZO nebo zápis ze schůze RO)	33	0	0
§ 104 odst. 2 - zastupování starosty obce	33	0	0
§ 109 odst. 3 - obecní úřad neplnil povinnosti (některou z povinností) vyplývající z cit. ustanovení zákona o obcích	33	0	0
§ 110 odst. 1 - obec s rozšířenou působností (pověřeným obecním úřadem) nezřídila funkci tajemníka	33	0	0
§ 111 odst. 1 - písemnosti vyhotovené orgánem obce v samostatné působnosti nebyly označeny v souladu se zákonem o obcích	33	0	0
§ 111 odst. 2 - písemnosti vyhotovené orgánem obce v přenesené působnosti nebyly označeny v souladu se zákonem o obcích	33	0	0
§ 111 odst. 3 - písemnosti vyhotovené odbory obecního (městského) úřadu nebyly označeny v souladu se zákonem o obcích	33	0	0

Oblast (ustanovení) kontroly	Počet obcí, kde byla oblast kontrolována	Počet obcí, kde bylo zjištěno porušení zákona	
		počet	procent
§ 111 odst. 4 - písemnosti vyhotovené zvláštním orgánem obce nebyly označeny v souladu se zákonem o obcích	33	0	0
§ 111 odst. 5 - obec používala razítko (razítka) v rozporu se zákonem o obcích	33	0	0
§ 117 odst. 2 - ZO v rozporu se zákonem o obcích nezhodilo finanční (kontrolní) výbor ZO	33	1	3
§ 117 odst. 3 - ZO nezhodilo výbor pro národnostní menšiny, přestože územním obvodu obce žije víc než 10 % občanů hlásících se k jiné než české národnosti	33	0	0
§ 117 odst. 4 - v rozporu se zákonem o obcích nebyl předsedou výboru ZO člen ZO	33	1	3
§ 118 odst. 2 - počet členů výboru nebyl lichý; usnesení výboru nebyla podepsána předsedou výboru	33	1	3
§ 118 odst. 3 - s usnesením výboru nevyslovila souhlas nadpoloviční většina členů ZO	33	0	0
§ 119 odst. 1 - členem finančního (kontrolního) výboru byl starosta (místostarosta, tajemník, jiná osoba zabezpečující rozpočtové a účetní práce)	33	2	6
§ 119 odst. 2 - finanční výbor neplnil (překračoval) povinnosti vymezené mu zákonem o obcích	33	0	0
§ 119 odst. 3 - kontrolní výbor neplnil (překračoval) povinnosti vymezené mu zákonem o obcích,	33	1	3
§ 119 odst. 4 - zápis z kontrol provedených finančním (kontrolním) výborem nesplňoval náležitosti dané zákonem o obcích	33	10	30
§ 119 odst. 5 - finanční (kontrolní) výbor nepřiložil k zápisu z kontroly vyjádření orgánu (zaměstnance), jehož činností se kontrola týkala	33	10	30
§ 120 odst. 1 - zřízení osadního výboru	1	0	0
§ 129a odst. 8 - starosta neseznámil ZO s výsledky kontroly výkonu samostatné působnosti, případně neinformoval občany o jednání v této věci v souladu se zákonem o obcích	2	2	100
Ostatní	33	0	0
Celkem (zákon o obcích)		133	
B) Ustanovení zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, a počet zjištěných porušení kontrolovaných ustanovení			
§ 5 odst. 1 - obec nezveřejnila ve svém sídle soubor povinně zveřejňovaný informací	33	27	82
§ 5 odst. 2 - obec nepřístupnila ve své úřadovně právní předpisy vydané v její působnosti a seznam dokumentů koncepční, strategické a programové povahy	33	0	0
§ 5 odst. 3 - obec v rozporu se zákonem nezveřejnila způsobem umožňující dálkový přístup informací poskytnoutou na žádost	33	3	9
§ 5 odst. 4 - obec nezveřejnila soubor povinně zveřejňovaných informací způsobem umožňující dálkový přístup	33	9	27
§ 18 odst. 1 - obec nezpracovala (zpracovala po lhůtě), nebo nezveřejnila výroční zprávu o své činnosti v oblasti poskytování informací za předchozí rok	33	18	55
Celkem (zákon o svobodném přístupu k informacím)		57	

Oblast (ustanovení) kontroly		Počet obcí, kde byla oblast kontrolována	Počet obcí, kde bylo zjištěno porušení zákona	
			počet	procent
C) Ustanovení zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a počet zjištěných porušení kontrolovaných ustanovení				
§ 26 SŘ - obec nezřídila úřední desku, resp. zřízená úřední deska nesplňuje podmínky vymezené správním řádem		33	6	18
Ostatní		1	2	100
Celkem (správní řád)			8	
D) Ustanovení zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, a počet zjištěných porušení kontrolovaných ustanovení				
§ 8 odst. 7 - obec nezajistila, aby Věstník právních předpisů kraje byl na obci každému přístupný		28	4	14
Celkem (zákon o krajích)			4	
E) Ustanovení zákona č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů a o Sbírce mezinárodních smluv, a počet zjištěných porušení kontrolovaných ustanovení				
§ 13 odst. 2 - obec nezajistila, aby Sbírka zákonů byla na obci každému přístupná		28	3	11
Celkem (zákon o Sbírce zákonů a o Sbírce mezinárodních smluv)			3	
F) Ustanovení zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, a počet zjištěných porušení kontrolovaných ustanovení				
§ 64 odst. 1 - obec nezajistila, aby doručené dokumenty, i dokumenty obcí vytvořené, byly uvedeny v den, kdy byly doručeny nebo vytvořeny, opatřeny jednoznačným identifikátorem		28	3	11
§ 64 odst. 2 - obec nezajistila, aby jednoznačný identifikátor byl s dokumentem spojen		28	0	0
§ 64 odst. 3 - obec nezajistila, aby dokumenty opatřené jednoznačným identifikátorem byly evidovány v evidenci dokumentů a v této evidenci spojeny s jednoznačným identifikátorem		28	0	0
§ 65 odst. 3 - obec nezajistila, aby dokument, který má být vyvěšen na úřední desce, byl vyvěšen ve formě stejnopisu opatřeného datem vyvěšení, datem sejmutí, a aby byl zařazen do příslušného spisu jako doklad o vyvěšení dokumentu na úřední desce.		28	0	0
Celkem (zákon o archivnictví a spisové službě)			3	
Souhrn zjištěných porušení zákona (A - F)			208	

B) KONTROLA VÝKONU PŘENESENÉ PŮSOBNOSTI

a) Provedené kontroly výkonu přenesené působnosti krajů v roce 2009 a jejich výsledky

V roce 2009 bylo v souladu s plánem provedeno celkem **8 kontrol výkonu přenesené působnosti** u těchto krajských úřadů: Zlínský, Jihočeský, Karlovarský, Liberecký, Pardubický, Moravskoslezský, Vysočina a hlavní město Praha.

Předmětem kontroly krajů (krajských úřadů) bylo zejména:

1. systém organizace kontrol výkonu přenesené působnosti obcí;
2. systém poskytování odborné a metodické pomoci obcím;
3. udělování souhlasu s veřejnoprávními smlouvami obcí a s jejich změnami;
4. plnění usnesení vlády;
5. organizační záležitosti – vydávání věstníku právních předpisů, úřední deska, zasílání vlastních předpisů Ministerstvu vnitra.

Předmětem kontroly hlavního města Prahy (Magistrátu hlavního města Prahy) bylo zejména:

1. systém organizace kontrol výkonu přenesené působnosti městských částí;
2. systém poskytování odborné a metodické pomoci městským částem;
3. plnění usnesení vlády;
4. organizační záležitosti – vydávání sbírky právních předpisů, úřední deska, zasílání vlastních předpisů Ministerstvu vnitra.

Při těchto kontrolách výkonu přenesené působnosti nebylo zjištěno **porušení zákona**. Kontrolní skupiny ale ve většině protokolů uvedly řadu doporučení ke zlepšení kontrolovaných oblastí.

b) Plán kontrol krajů a hlavního města Prahy pro rok 2010 a 2011

Plán kontrol krajů a hlavního města Prahy pro rok 2010

a 2011 byl zpracován v detailním členění tj. až do úrovně odborů u většiny ústředních správních úřadů. Tento plán kontroly výkonu přenesené působnosti pro rok 2010 a 2011 byl zpracován dle jednotlivých úseků přenesené působnosti s uvedením termínu – měsíce provedení kontroly.

Schválený „Plán kontrol krajů a hlavního města Prahy, které uskuteční ústřední správní úřady v letech 2010 a 2011“ je trvale přístupný na webových stránkách odboru dozoru a kontroly veřejné správy: www.mvcr.cz/odk.

c) Organizace (koordinace) provádění kontrol na vybraných úsecích činnosti krajů (hl. m. Prahy)

Ministerstvo vnitra postupuje v souladu s ustanovením § 12 odst. 3 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy v České republice, ve znění pozdějších předpisů, dle kterého plní koordinační úlohu v oblasti výkonu veřejné správy svěřené orgánům územní samosprávy.

V rámci plnění koordinační úlohy v oblasti výkonu veřejné správy svěřené orgánům územní samosprávy uspořádalo Ministerstvo vnitra dne 24. června 2009 Koordinační poradu s ústředními správními úřady, které vykonávají kontrolu výkonu přenesené působnosti a dne 22. září 2009 uspořádalo Koordinační poradu s ústředními správními úřady, krajskými úřady, Magistrátem hlavního města Prahy a statutárními městy. Na této poradě byly mj. projednány otázky odpovědnosti ústředních správních úřadů za výkon státní správy v území na jim svěřených úsecích věcné působnosti, vybrané aspekty Hodnotící zpráva za léta 2008-2009, příprava Hodnotící zpráva pro další období (2010-2011) a aktuální informace k zákonu o kontrole a souvisejícímu změnovému zákonu.

Dále s vybranými ústředními správními úřady (Ministerstvem financí, Ministerstvem pro místní rozvoj a Ministerstvem obrany) odbor dozoru a kontroly veřejné správy v roce 2009 provedl několik samostatných pracovních jednání na téma „Hodnotící zpráva k výsledkům kontrol samostatné a přenesené působnosti územních samosprávních celků“. S Ministerstvem financí a Ministerstvem pro místní rozvoj bylo dohodnuto, že tato setkání budou pokračovat i v roce 2010.

Legislativní a koncepční úkoly odboru dozoru a kontroly veřejné správy v roce 2009

A) NOVELA ZÁKONŮ O ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELCÍCH - NÁVRH ZMĚNY ZÁKONŮ O ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELCÍCH

(ZŘIZOVÁNÍ VÝBORŮ PRO NÁRODNOSTNÍ MENŠINY A OZNAČOVÁNÍ ULIC A JINÝCH VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ)

(USNESENÍ VLÁDY Č. 845/2009)

Usnesením vlády č. 845 ze dne 29. června 2009, ke Zprávě o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2008, bylo ministrowi vnitra v bodě II./2 uloženo, aby v rámci budoucí novelizace zákonů o územních samosprávných celcích navrhl změnu pravidel pro zřizování výborů pro národnostní menšiny a v případě zákona o obcích též pravidel pro označování ulic a jiných veřejných prostranství v jazyce národnostní menšiny, a to v podobě uvedené v příloze č. 14 Zprávy. Navrženou změnu zpracovala Rada vlády pro národnostní menšiny, která ji v průběhu přípravy konzultovala s odborem dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra.

Na základě uloženého úkolu zpracoval odbor dozoru a kontroly veřejné správy návrh novely zákonů o územních samosprávných celcích v legislativně-technické podobě, včetně důvodové zprávy a úplného znění, s jehož obsahem vyslovila Rada vlády souhlas.

Změna bude zařazena do nejbližší novelizace zákonů o územních samosprávných celcích.

B) ZÁKON O KONTROLE A SOUVISEJÍCÍ ZMĚNOVÝ ZÁKON

K významným legislativním a koncepčním úkolům odboru dozoru a kontroly veřejné správy patří též příprava návrhu zákona o kontrole a souvisejícího tzv. změnového zákona.

Potřeba sjednocení procesněprávního prostředí v oblasti kontroly prováděné orgány veřejné správy byla výslovně identifikována již v roce 2005 – Ministerstvo vnitra zpracovalo materiál „Analýza současného systému kontroly ve státní správě České republiky“ – využity zejména poznatky z praxe ministerstva i územních samospráv. Usnesením vlády ze dne 18. června 2007 č. 672 schválen „Věcný záměr zákona o kontrole a zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím uvedeného zákona“. Do konce roku 2007 byla sestavena pracovní skupina Ministerstva vnitra, zajišťující přípravu návrhů obou zákonů, a spolu s ní též dvě konzultační skupiny, které se významně na tvorbě obou zákonů podílely. Po celý rok 2008 a 2009 probíhala intenzivní příprava, diskuse, spolupráce a jednání, jejichž výsledkem je návrh obou zákonů odpovídající co nejširšímu

konsensu všech dotčených ústředních správních úřadů. Materiál byl po mezirezortním připomínkovém řízení a po úspěšném vypořádání všech zásadních připomínek (jen změnový zákon předpokládá změnu 129 právních předpisů) **předložen vládě 6. listopadu 2009.**

Návrh zákona o kontrole, jakožto obecného procesně-právního předpisu v oblasti kontroly, předložený vládě upravuje zejména postup a pravidla kontrolní činnosti, tj. proces kontroly. Hmotně-právní ustanovení zůstávají i nadále zachována v jiných právních předpisech, které se věcně zabývají danou problematikou. K takovým ustanovením patří především vymezení kontrolních orgánů, kontrolujících, kontrolovaných osob a předmětu kontroly. Cílem navržené právní úpravy je v co největší míře překonat dosavadní neodůvodněnou roztržičnost úprav jednotlivých kontrolních postupů obsahujících značné množství vzájemných rozdílností. Nově formulovaný návrh kontrolního procesu sice vychází z dosavadního zákona o státní kontrole, ale podstatně proces zpřesňuje a nabízí více forem kontrolního postupu, takže vyhovuje většímu množství dosavadních rezortních specifik. **Současně se jím zrušuje dosavadní zákon o státní kontrole a prostřednictvím změnového zákona se navrhuje po dohodě s jednotlivými resorty novelizovat celkem 129 zákonů, v nichž se odstraňují duplicitní úpravy kontrolního postupu.**

Základním cílem nové právní úpravy je sjednocení procesních pravidel různých druhů kontrolních činností, a tím v co největší míře překonání dosavadní neodůvodněné nejednotnosti, roztržičnosti, neúplnosti a nepřehlednosti speciálních úprav kontrolních postupů upravených v jednotlivých odvětvových zákonech. **Komplexní úprava obecného procesu kontroly a s tím související subsidiární využitelnost zákona o kontrole téměř pro všechny druhy kontrol ve veřejné správě vykonávaných.**

Nedostatky stávající právní úpravy (zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole) lze do jisté míry demonstrovat též na dále uvedených **změnách, které návrh nového zákona o kontrole přináší:**

1. **rozšíření působnosti** v návrhu nového zákona o kontrole zahrnující v podstatě všechny kontrolní činnosti ve veřejné správě. Vedle vnějších správních kontrol (jakoli označených – např. státní dozor, dohled, inspekce, státní kontrola apod.), se navrhuje nově do působnosti zákona o kontrole zařadit též např. kontroly výkonu přenesené působnosti subjektů územní samosprávy či kontroly dodržování povinností dekoncentrovaných orgánů státní správy – obojí ve vztazích nadřízenosti a podřízenosti (stávající zákon o státní kontrole svou působnost na tyto vztahy výslovně vylučuje), a dále kontrola výkonu samostatné působnosti územní samosprávy a dodržování povinností zájmové samosprávy;
2. **výslovná úprava zahájení a ukončení kontroly**, která ve stávající právní úpravě rovněž chybí, ačkoli přesné

stanovení těchto okamžiků je rozhodující pro aktivaci s kontrolou souvisejících práv a povinností, tak, aby byla v co největší míře zachována právní jistota kontrolovaných osob, a současně možnost kontrolujících účinně vymáhat plnění s kontrolou souvisejících povinností. Stejně tak je třeba poskytnout základní právní rámec výkonu určitých úkonů, které jsou však prováděny před samotným zahájením kontroly, přičemž někdy mohou vyústit v její zahájení, jindy ne, anebo naopak úkony realizované až po ukončení kontroly a směřující zejména k ověření její efektivnosti. Rovněž tyto určité pre či post fáze kontroly návrh zákona o kontrole oproti stávající právní úpravě výslovně řeší;

3. **výslovná úprava dokladu prokazujícího oprávnění kontrolujícího k výkonu kontroly** – stávající zákon o státní kontrole se sice o pověření ke kontrole zmiňuje, nicméně jeho náležitosti nestanoví. Oproti tomu návrh nového zákona o kontrole počítá se dvěma formami dokladu prokazujícího oprávnění kontrolujícího k výkonu kontroly. První z nich je taktéž **pověření ke kontrole** s taxativním výčtem jeho podstatných náležitostí, druhou formou je **průkaz**, u něhož je nově požadována úprava jeho vzoru či náležitostí obecně závazným právním předpisem. To vše především za účelem posílení právní jistoty kontrolovaných osob;
4. **katalog práv a povinností kontrolujících i kontrolovaných** – filozofií návrhu zákona o kontrole je poskytnout kontrolujícím široký výčet oprávnění (výčet oprávnění kontrolujících je obsáhlejší než ve stávajícím zákoně o státní kontrole), avšak současně jasně deklarovaná povinnost využívat pouze ta oprávnění, která jsou ke splnění účelu příslušné kontroly potřebná, a zároveň důsledná ochrana a šetření práv a oprávněných zájmů kontrolovaných a dalších zúčastněných osob (včetně tzv. třetích osob);
5. **posílení spolupráce kontrolních orgánů, koordinace kontrolních činností, vzájemné poskytování informací a výsledků kontrol** nejen mezi kontrolními orgány, ale obecně mezi orgány veřejné moci, což by v důsledku mělo vést nejen ke zefektivnění kontrol, nýbrž i k určité ochraně kontrolovaných osob v tom smyslu, že by již neměly být zbytečně obtěžovány ve stejném období stejnými kontrolami následujícími po sobě;
6. **možnost nadřízeného kontrolního orgánu převzít v konkrétních případech výkon kontroly** namísto jinak příslušného podřízeného kontrolního orgánu (typicky např. kontrolu výkonu určité agendy obcí, kterou obecně vykonává krajský úřad, může v určitých případech vykonat přímo ministerstvo). Lze tak řešit nejen případy podjatosti či nečinnosti podřízeného kontrolního orgánu, ale i jiné naléhavé zájmy, kdy je výkon kontroly nadřízeným kontrolním orgánem vhodnější. I zde je kontrolovaná osoba chráněna před duplicitou kontrol,

takže vykoná-li příslušnou kontrolu např. ministerstvo, nemůže tutéž kontrolu vykonat i jinak příslušný krajský úřad;

7. **procesní oddělení kontrolní a sankční fáze a zveřejňování informací** – návrh zákona o kontrole stanoví pouze procesní pravidla kontrolní fáze, ukládání opatření k nápravě a sankcí probíhá v jiném procesním režimu (zpravidla v režimu správního řádu). Pořádková pokuta dle zákona o kontrole je donucovací, nikoli sankční, prostředek sloužící k vynucení plnění s kontrolou souvisejících povinností nezbytných ke splnění účelu kontroly. Její ukládání však probíhá rovněž v režimu správního řádu. Povinné zveřejňování souhrnných obecných informací o průběhu a výsledcích kontrol zpravidla jednou ročně při zachování ochrany zákonem chráněných údajů – v zájmu informovanosti a rovněž posílení spolupráce;
8. **vztah ke správnímu řádu** – návrh zákona o kontrole počítá s jeho **subsidiární aplikací** při současném výčtu konkrétních ustanovení, která se zpravidla při výkonu většiny kontrolních činností aplikují. Proto jim odpovídající instituty upravuje návrh zákona o kontrole pouze sporadicky z hlediska specifik kontrolních činností a v obecných rysech počítá se subsidiární aplikací příslušných ustanovení správního řádu, aniž by duplicitně přejímal v nich již obsaženou úpravu. Tím respektuje obdobný záměr, který se sám snaží naplnit, a sice jednotu právní úpravy procesů realizovaných v rámci veřejné správy.

Dne 14. ledna 2010 byly předloženy návrhy obou zákonů, tj. zákona o kontrole a doprovodného změnového zákona projednány v Legislativní radě vlády s tím, že s ohledem na závažnost a obsáhlost této právní úpravy a aktuální situaci (blížící se volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR) bylo doporučeno ponechat projednání předloženého materiálu až nové vládě a nové Poslanecké sněmovně.

C) NOVELA ZÁKONA O SVOBODNÉM PŘÍSTUPU K INFORMACÍM **(POVINNÉ ZVEŘEJŇOVÁNÍ NĚKTERÝCH VNITŘNÍCH PŘEDPISŮ POVINNÝCH SUBJEKTŮ)**

(USNESENÍ VLÁDY č. 1334/2008)

Ministerstvo vnitra zpracovávalo na základě usnesení vlády č. 4 z 9. ledna 2008 *novelu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím*, jejímž hlavním cílem mělo být odstranění nejednoznačného výkladu, zda mezi subjekty povinné poskytovat informace náleží též právnické osoby zřízené nebo založené státem nebo územ-

ními samosprávnými celky, případně právnické osoby, které jsou jimi ovládané ve smyslu obchodního zákoníku. Jelikož v průběhu roku 2008 tuto spornou otázku vyřešil ve své judikatuře Nejvyšší správní soud, přestalo být provedení legislativní změny nezbytné a vláda proto dne 20. února 2009 úkol uložený shora uvedeným usnesením zrušila (usnesením ze dne 20. února 2009, č. 208).

Na usnesení č. 4/2008 však v listopadu 2008 navázalo usnesení č. 1334/2008, jímž vláda vyhověla podnětu své Rady pro lidská práva a uložila, aby součástí připravované novely zákona o svobodném přístupu k informacím byla i povinnost zveřejňovat vnitřní předpisy, jimiž je blíže specifikována činnost povinných subjektů navenek. Zrušením základního úkolu zpracovat novelu zákona však i toto navazující usnesení přestalo být ve schválené podobě realizovatelné.

Protože navrhované doplnění zákona o svobodném přístupu k informacím by mohlo účinně posílit transparentnost a veřejnou kontrolu státní moci, došlo mezi ministrem vnitra a ministrem vlády pro lidská práva k dohodě, podle níž by Ministerstvo vnitra požadovanou změnu zákona o svobodném přístupu k informacím zařadilo do nejbližší novelizace tohoto zákona.

D) REALIZACE KONCEPCE BUDOUCÍ PRÁVNÍ ÚPRAVY, KTERÁ POVEDE KE SJEDNOCENÍ PRÁVNÍ ÚPRAVY POSTUPŮ PŘI VÝKONU JEDNOTLIVÝCH SPRÁVNÍCH AGEND S MINIMEM ODCHYLEK A VÝJIMEK (změny zákonů o územních samosprávných celcích a zákona o svobodném přístupu k informacím v oblasti procesních postupů)

Usnesením vlády č. 880 ze dne 13. 8. 2007 vzala vláda na vědomí Analýzu procesních předpisů, které jsou používány v rámci výkonu jednotlivých správních agend, a Teze věcného řešení, na jejichž základě budou moci být vytvořena univerzální procesní pravidla s minimem odchylek a výjimek a uložila ministru vnitra a ostatním ministrům a vedoucím ústředních správních úřadů úkoly k zabezpečení realizace Tezí věcného řešení. Jedním z těchto úkolů byl úkol ministra vnitra předložit vládě návrh Koncepce budoucí právní úpravy, která povede ke sjednocení právní úpravy postupů při výkonu jednotlivých správních agend s minimem odchylek a výjimek. Tato koncepce, která předpokládá postupné odstraňování nedůvodných odchylek procesních postupů od správního řádu, byla vládou schválena usnesením vlády č. 450 ze dne 20. dubna 2009. Navazujícím usnesením č. 1397 ze dne 16. listopadu 2009, č. 1397, byl schválen harmonogram prací. Součástí úkolu je rovněž změna zákonů o územních samosprávných celcích a zákona o svobodném přístupu k informacím, pro kterou materiál předpokládá termín splnění do konce roku 2012.

E) INFORMACE O PŘÍPRAVĚ ANALÝZY MOŽNOSTÍ ZAVEDENÍ PŘÍMÉ VOLBY STAROSTŮ V ČR A VÝZVA K ZASÍLÁNÍ PODNĚTŮ A PŘÍPOMÍNEK K TÉTO PROBLEMATICE

(USNESENÍ Č. 596/2007)

Usnesením vlády ČR č. 596 ze dne 30. května 2007, kterým byly schváleny programové cíle vlády do roku 2010, naplňující Programové prohlášení vlády. Programovým cílem č. 07.33. bylo takto uloženo „**OTEVŘÍT DISKUSI O PŘÍMÉ VOLBĚ STAROSTŮ A O REFORMĚ SAMOSPRÁVY**“. Tento programový cíl tedy navazuje na programové prohlášení vlády v otázce potenciálního posilování prvků přímé demokracie. Formou splnění tohoto cíle, svěřeného Ministerstvu vnitra, byla vládou určena srovnávací studie se zahraničními právními úpravami a politickým uspořádáním samospráv v rámci Evropské unie. Případné pokračování projektu formálním otevřením veřejné diskuze na dané téma a vyhodnocením jejich výsledků bude odvislé od politického rozhodnutí vlády, učiněného na podkladě nyní předkládané analýzy.

Zpracování požadované studie a její předložení vládě bylo původně uloženo v termínu do 31. 12. 2007. Ministerstvo vnitra však s ohledem na provázanost dané problematiky s dalšími cíli vlády, jejichž realizací bylo pověřeno a které se týkají oblastí nakládání s majetkem obce (cíle č. 07.21) a odměňování členů zastupitelstev (cíle č. 07.12) – tedy oblastí, jejichž úpravy by si vyžádaly, obdobně jako eventuální zavedení přímé volby starostů, legislativní změny zákonů o územních samosprávních celcích -, požádalo vládu o změnu termínu pro splnění dotčených programových cílů. Této žádosti bylo vyhověno a aktuálním termínem pro předložení analýzy možností zavedení přímé volby starostů se stal 31. březen 2009 (dle Plánu nelegislativních úkolů vlády na 1. pololetí 2009).

Za účelem realizace předmětného cíle vlády byly Ministerstvem vnitra v první fázi realizace projektu opatřeny potřebné relevantní podklady, tzn. zejména odborné studie, publikace, články apod., vztahující se k problematice přímé volby starostů. Seznam takto získaných podkladů, z nichž předkladatel vycházel při zpracování požadované analýzy, je uveden na konci předkládaného materiálu. S ohledem na výše zmíněnou formu splnění cíle představují důležitou součást podkladových materiálů potřebných pro zpracování požadované analýzy dostupné informace o zahraničních právních úpravách, uplatňujících přímou volbu starostů, resp. obdobně postavených funkcionářů veřejné správy. Za tímto účelem oslovilo Ministerstvo vnitra Ministerstvo zahraničních věcí s žádostí o součinnost při získávání relevantních informací s využitím informačních zdrojů a kontaktů tohoto ministerstva, a to např. i zprostředkovaně od

zastupitelských úřadů ČR v příslušných státech. K této žádosti obdrželo Ministerstvo vnitra informaci k vybraným aspektům komunální samosprávy ve svobodném státě Bavorsko, zpracovanou Velvyslanectvím ČR v Berlíně.

Vedle výše uvedeného bylo Ministerstvo vnitra v rámci plnění předmětného projektu vedeno požadavkem seznámit se – v mezích možností daných časovým horizontem pro zpracování požadované analýzy – alespoň s jednou relevantní zahraniční právní úpravou podrobně a pokud možno přímo formou osobních konzultací se zahraničními odborníky. Jako nejvhodnější byla v této souvislosti s ohledem na blízkost právního prostředí (ovlivňující rovněž potenciální využitelnost získaných poznatků v organizaci místní samosprávy v ČR), jakož i vzhledem k organizačním aspektům a operativnosti získávání potřebných informací, vyhodnocena právní úprava obecního zřízení ve Slovenské republice. Za účelem získání podrobných informací o zkušenostech s aplikací slovenské právní úpravy se proto ve dnech 11. – 12. září 2007 uskutečnilo pracovní jednání na Ministerstvu vnitra Slovenské republiky.

Ministerstvo vnitra nicméně využilo i času, získaného odložením termínu pro předložení analýzy vládě ČR (viz výše), k prohloubení již zpracovaného materiálu. Za účelem reflexe aktuálních názorů veřejnosti na dané téma byla proto mj. i k problematice přímé volby starostů v červnu 2008 uspořádána odborná konference, jejíž závěry jsou součástí předkládaného materiálu. Na předmětnou problematiku se zaměřila dále pracovní cesta zástupců Ministerstva vnitra do Francie, jež se uskutečnila v listopadu téhož roku. Byly tak získány poznatky, o něž byl předkládaný materiál rozšířen.

Vedle seznámení se s relevantními zahraničními právními úpravami bylo v zájmu komplexního charakteru a využitelnosti zpracované analýzy v podmínkách ČR nezbytné zabývat se rovněž rozбором platné právní úpravy obecního zřízení z hlediska možností jeho změn ve vztahu k potenciálnímu zavedení přímé volby starostů do právního řádu a organizace veřejné správy v České republice. Předkládaný materiál obsahuje proto vedle zhodnocení zahraničních právních úprav (zejména obecního zřízení ve Slovenské republice) také analýzu jednotlivých aspektů právního postavení starosty v ČR (volba a odvolání, odpovědnost, kompetence, vztah k jiným samosprávným orgánům apod.), včetně ústavněprávní roviny problematiky, s důrazem na posouzení problematických rysů případného zakotvení přímé volby starostů do českého právního řádu.

Zpracovaný materiál je k dispozici na internetové stránce www.mvcr.cz/odk.

Vládě byla informace předložena a ta ji vzala na své schůzi dne 20. 4. 2009 na vědomí, včetně jejího závěru, podle něhož MV nedoporučuje v současnosti zavedení přímé volby starostů do právního řádu ČR (s tímto názorem

se ztotožňuje mj. Svaz měst a obcí ČR). MV však nadále bude pokračovat ve veřejné diskuzi na dané téma a bude monitorovat její výsledky. V případě, že závěry diskuze budou směřovat k možnosti zavedení přímé volby starostů (tj. většinové mínění se bude přiklánět k této alternativě), navrhne Ministerstvo vnitra vládě České republiky další postup.

F) ANALÝZA ODMĚŇOVÁNÍ ČLENŮ ZASTUPITELSTEV OBCÍ - Plnění úkolu uloženého ministrovni vnitra ve spolupráci s Ministerstvem spravedlnosti „Upravit právní prostředí tak, aby zastupitelé nominovaní do orgánů s majetkovou účastí obce, kraje a státu byli povinni informovat o výši odměn a požitků získaných v souvislosti se svým členstvím v těchto orgánech“

Usnesením ze dne 30. května 2007 č. 596 uložila vláda ministru vnitra realizovat úkol nazvaný „Upravit právní prostředí tak, aby zastupitelé nominovaní do orgánů s majetkovou účastí obce, kraje a státu byli povinni informovat o výši odměn a požitků získaných v souvislosti se svým členstvím v těchto orgánech“. Jednalo se konkrétně o cíl vlády č. 07.12. Jako nositel tohoto cíle bylo stanoveno Ministerstvo vnitra a jako spolupracující resort bylo určeno Ministerstvo spravedlnosti.

V rámci Ministerstva vnitra byl realizací předmětného úkolu pověřen odbor dozoru a kontroly veřejné správy. Vzhledem k tomu, že předmětný úkol nestanovil, jakým způsobem má být právní prostředí upraveno, zpracoval odbor dozoru a kontroly veřejné správy analytický materiál nazvaný „Analýza právní úpravy informování členů zastupitelstev územních samosprávných celků o výši odměn a požitků získaných v souvislosti s jejich členstvím v orgánech právnických osob s majetkovou účastí územního samosprávného celku či státu“ (dále jen „Ana-

lýza“). V době zadání úkolu byl termínem pro jeho splnění 31. prosinec 2008, přičemž předložení analýzy platné právní úpravy, jakožto jeden z klíčových milníků, bylo plánováno na 28. února 2008. Následně byl termín pro předložení Analýzy posunut na 30. červen 2009.

Základním účelem tohoto úkolu je transparentnost příjmů, které veřejně činné osoby, v tomto případě členové zastupitelstev územních samosprávných celků, získávají v souvislosti s výkonem určité veřejné činnosti, konkrétně za členství v orgánech právnických osob, v nichž má územní samosprávný celek či stát majetkovou účast, a současně zvýšení informovanosti veřejnosti o příjmech funkcionářů samospráv získaných v souvislosti s výkonem uvedených činností.

Analýza byla v zadaném termínu zpracována a předložena vládě. Jejím závěrem je především konstatování, že částečná úprava povinnosti některých zastupitelů nominovaných do orgánů s majetkovou účastí obce, kraje a státu informovat o výši odměn a požitků získaných v souvislosti se svým členstvím v těchto orgánech je již nyní obsažena v zákoně o střetu zájmů, a proto se jako nejvhodnější realizace předmětného cíle vlády jeví novela tohoto zákona. Zákon o střetu zájmů však spadá do věcné působnosti Ministerstva spravedlnosti a nikoli Ministerstva vnitra, a proto bylo vládě doporučeno svěřit úkol zohlednění výsledků analýzy při nejbližší novelizaci zákona o střetu zájmů Ministerstvu spravedlnosti.

Vláda zpracovanou Analýzu projednala dne 20. července 2009 a přijala k ní usnesení č. 934, jímž vzala předloženou Analýzu na vědomí a uložila ministryni spravedlnosti a předsedkyni Legislativní rady vlády zajistit ve spolupráci s ministrem vnitra při zpracovávání nejbližší novely zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, zohlednění výsledků Analýzy. Vedoucím ostatních ústředních správních úřadů, včetně členů vlády, pak uložila poskytnutí potřebné součinnosti.

Informace o ostatní, nedozorové a nelegislativní, činnosti odboru dozoru a kontroly veřejné správy za rok 2009

A) NEDOZOROVÁ SPRÁVNÍ ŘÍZENÍ VEDENÁ ODBOREM DOZORU A KONTROLY VEŘEJNÉ SPRÁVY MINISTERSTVA VNITRA

a) Odvolání a stížnosti podle zákona o svobodném přístupu k informacím a odvolání proti rozhod- nutím o odvodech za porušení rozpočtové kázně

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy plní úlohu nadřízeného správního orgánu podle § 178 správního řádu ve vztahu k orgánům kraje v samostatné působnosti (hl. m. Prahy), resp. který přezkoumává rozhodnutí vydaná krajskými úřady v samostatné působnosti (§ 94 krajského zřízení). Odbor všeobecné správy Ministerstva vnitra je i nadále příslušný k řešení odvolání proti rozhodnutím krajů o hl. m. Prahy o pokutách uložených podle zákona o krajích a zákona o hl. m. Praze.

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy zajišťuje plnění podstatné části úkolů Ministerstva vnitra jako nadřízeného správního orgánu krajů ve vztahu k jejich samostatné působnosti. Současný legislativní trend posilování samostatné působnosti obcí i krajů se přitom projevil i v nárůstu agendy odboru v této oblasti. Zatímco v roce 2006 rozhodoval odbor dozoru a kontroly veřejné správy v celkem 20 správních řízeních (včetně řízení o stížnostech podle zákona o svobodném přístupu k informacím i odvolací řízení proti rozhodnutím o odvodech za porušení rozpočtové kázně), v roce 2007 uplatnil svou pravomoc již ve 122 řízeních a v roce 2008 v celkem 229 řízeních. V roce 2009 došlo k určitému poklesu počtu řízení na 184, což je dáno především nižším počtem podávaných odvolání a stížností podle zákona o svobodném přístupu k informacím, který dokládá, že správní činnost Ministerstva vnitra vede k postupnému sjednocování postupů krajů podle tohoto zákona a především ke správnému a zákonnému rozhodování. Na druhou stranu dochází k nárůstu ostatních řízení, zejména k nárůstu počtu sporných řízení o sporech z veřejnoprávních smluv, které jsou svou složitostí a celkovou náročností mimořádně obtížné.

Vzrůstající náročnost se však netýká pouze počtu vedených řízení. Rozšiřováním úkolů krajů v samostatné působnosti se rozšířil i okruh případů, vůči nimž Ministerstvo vnitra vykonává působnost nadřízeného správního orgánu o oblasti, které by jinak z věcného hlediska náležely „gesčnám“ ústředním správním úřadům. Typickým příkladem je problematika zajišťování dopravní obslužnosti krajů, upravená zákonem o silniční dopravě, jehož věcným garantem je Ministerstvo dopravy. Tento stav pochopitelně klade zvýšené nároky na odbornou způsobilost pracovníků odboru, kteří takto řeší záležitosti zcela mimo běžnou agendu ministerstva. Odbor dozoru a kontroly veřejné správy v tuto chvíli řeší spory z veřejnoprávních smluv o závazku ve-

řejné služby ve veřejné linkové dopravě (včetně sporů o mnohamilionové náhrady), které vznikly mezi některými dopravci s kraji, přezkoumává zákonnost těchto veřejnoprávních smluv a rozhoduje v odvolacích řízeních o uložení závazku veřejné služby a o vyrovnání finančního břemene podle nařízení Rady (EHS) č. 1191/69 ze dne 26. června 1969, o postupu členských států ohledně závazků vyplývajících z pojmu veřejné služby v dopravě po železnici, silnici a vnitrozemských vodních cestách, ve znění nařízení Rady (EHS) č. 1893/91 z 20. června 1991.

Specifickou agendu představují odvolací řízení proti rozhodnutím krajských úřadů o uložení odvodů a penále za porušení rozpočtové kázně podle § 22 odst. 2 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Složitost těchto řízení spočívá nejen v jejich procesní povaze, neboť se jedná o řízení podle zákona o správě daní a poplatků, ale především v rozmanitosti právních i skutkových okolností, za nichž byly odvody uloženy. Ministerstvo vnitra např. posuzovalo oprávněnost uložení odvodu za porušení rozpočtové kázně pro porušení školských normativů, za vykazování ekonomicky neoprávněných nákladů při plnění závazku veřejné služby v osobní linkové dopravě nebo za neoprávněné čerpání dotace z evropských i krajských fondů. V mnoha případech přitom výše uložených odvodů spolu s penále dosahuje poměrně vysokých částek, např. 20 mil. Kč, 3,5 mil. Kč či 2 mil. Kč. U každého vydaného rozhodnutí zpravidla dochází k podání správní žaloby. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ve vztahu k odvodům za porušení rozpočtové kázně dosud byla soudně přezkoumávána ve dvou řízeních, v jednom případě byla žaloba odmítnuta, ve druhém bylo rozhodnutí ministerstva zrušeno. Odbor v současnosti řeší odvolání proti rozhodnutím krajských úřadů o odvodu za porušení rozpočtové kázně v souvislosti s čerpáním úhrady ze smluv o zajištění dopravní obsluhy. Jedná se o odvolání proti rozhodnutí KÚ Středočeského kraje (25 mil. Kč), dále proti rozhodnutí KÚ Olomouckého kraje (29,5 mil. Kč) a proti rozhodnutí Karlovarského kraje (9 mil. Kč).

Ministerstvo financí v roce 2008 připravilo novelu zákona o rozpočtových pravidlech, která mj. upravila postup při ukládání odvodů za porušení rozpočtové kázně. Na základě uplatněné zásadní připomínky Ministerstva vnitra novela výslovně stanoví, že o odvoláních bude rozhodovat Ministerstvo financí. Novela byla vyhlášena pod č. 477/2008 Sb. a účinnosti nabyla dne 1. dubna 2009. Přechodná ustanovení této novely jsou formulována tak, že Ministerstvo financí rozhoduje o odvoláních proti rozhodnutím, která byla vydána v řízeních zahájených dle daňového řádu po 1. dubnu 2009, byť by se jednalo o uložení odvodu za porušení rozpočtové kázně, k němuž došlo před 1. dubnem 2009 (hmotněprávně se takové porušení rozpočtové kázně posuzuje podle právní úpravy účinné před 1. dubnem 2009,

procesně se však již postupuje podle úpravy platné a účinné v době vedení řízení).

Kvantitativně největší počet řízení však představují řízení o stížnostech a odvoláních podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Tato řízení jsou přitom náročná zejména z časového hlediska, neboť zákon o svobodném přístupu k informacím ukládá nadřízenému orgánu rozhodnout do 15 dnů ode dne, kdy od povinného subjektu obdržel odvolání nebo stížnost, přičemž tato lhůta nemůže být prodloužena. Množství řízení v této oblasti na druhou stranu umožňuje Ministerstvu vnitra zobecňovat opakující se problémy a v rámci metodické pomoci obcím a krajům sjednocovat přístupy při aplikaci zákona o svobodném přístupu k informacím.

b) Vybraná konkrétní řízení

b.1 Zánik mandátů členů zastupitelstva karlovarského kraje

Ministerstvo vnitra na základě podnětu ředitele Krajského úřadu Karlovarského kraje prověřovalo v dubnu t. r. možnou neslučitelnost funkcí dvou členů Zastupitelstva Karlovarského kraje, ředitele příspěvkové organizace Gymnázium Cheb, zřizované Karlovarským krajem, a vedoucího hospodářsko správního odboru Městského úřadu Jáchymov, přičemž dospělo k závěru, že **u obou členů zastupitelstva kraje je dána neslučitelnost funkcí podle § 5 odst. 2 zákona o volbách do zastupitelstev krajů.**

Protože Zastupitelstvo Karlovarského kraje samo zánik mandátů nevyslovalo, požádal ministr vnitra dopisem ze dne 14. dubna 2009 hejtmana Karlovarského kraje o svolání mimořádného zasedání zastupitelstva za účelem vyslovení zániku mandátů uvedených členů zastupitelstva kraje. Hejtman kraje byl rovněž požádán o sdělení výsledku tohoto zasedání. **Mimořádné zasedání zastupitelstva kraje se uskutečnilo dne 11. května 2009, zastupitelstvo kraje však zánik mandátů nevyslovalo. Podle § 48 odst. 4 a 5 proto vzniká povinnost vyslovit zánik mandátu ministru vnitra.**

Správní řízení byla zahájena odesláním oznámení dotčeným zastupitelům ze dne 24. června 2009. Rozhodnutími ze dne 26. srpna 2009 byl vysloven zánik mandátů obou členů zastupitelstva kraje. Proti těmto rozhodnutím se členové zastupitelstva bránili návrhem podaným u Městského soudu v Praze, který však v postupu ministra vnitra neshledal rozpor se zákonem a návrhy na zrušení jeho rozhodnutí zamítl (usneseními ze dne 18. září 2009, č. j. 12 Ca 2/2009-31 a č. j. 12 Ca 3/2009-31).

b.2 Sporná řízení ze sporů z veřejnoprávních smluv uzavíraných v oblasti veřejné linkové dopravy

1. Obecně

Ministerstvo vnitra je v současnosti na základě § 178 odst. 2 správního řádu v postavení nadřízeného správního orgánu krajů v oblasti samostatné působnosti, a je proto příslušné k řešení sporů ze smluv vzniklých ze smluv o závazku veřejné služby ve veřejné linkové dopravě, uzavíraných podle § 19 zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, v platném znění (srov. usnesení zvláštního senátu ze dne 21. května 2008, č. j. Konf 31/2007-85 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. prosince 2007, č. j. Komp 1/2007-54). Ministerstvo dopravy je v oblasti zajišťování základní dopravní obslužnosti v postavení nadřízeného správního orgánu (a orgánu kontrolního) krajů pouze ve vazbě na financování dopravní obslužnosti, a to na základě § 19b odst. 4 zákona o silniční dopravě (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. března 2009, č. j. Komp 4/2007-99).

V rámci své pravomoci rozhodovalo Ministerstvo vnitra již více sporů ze smluv o závazku veřejné služby ve veřejné linkové dopravě. Koncem roku 2008 bylo rozhodnuto ve sporu mezi obchodní společností Autobusy KAFKA, a. s., proti Ústeckému kraji, v roce 2009 pak ve sporech mezi obchodní společností DPÚK, a. s. (dříve Dopravní podnik Ústeckého kraje, a. s.) a Ústeckým krajem a mezi obchodní společností OSNADO, spol. s r. o. a Královéhradeckým krajem. Ve všech třech případech se jednalo o návrhy dopravců a ani v jednom z nich nebylo podaným návrhům vyhověno.

Ministerstvo vnitra si je vědomo, že oblast veřejné linkové dopravy věcně spadá do působnosti Ministerstva dopravy. Proto v rámci přípravy nového zákona o veřejných službách v přepravě cestujících, který nyní zpracovává Ministerstvo dopravy, uplatnilo zásadní požadavek, aby Ministerstvo dopravy převzalo plnou odpovědnost za tuto oblast, tedy aby převzalo dozorové i kontrolní kompetence a aby působilo i jako nadřízený správní orgán podle správního řádu. Ministerstvo dopravy tomuto požadavku nakonec ustoupilo a nový zákon proto předpokládá, že veškeré kompetence v této oblasti převezme Ministerstvo dopravy.

2. Řešení sporu mezi Ústeckým krajem a DPÚK a. s. (dříve „Dopravní podnik Ústeckého kraje a. s.”)

V roce 2006 vznikl mezi Dopravním podnikem Ústeckého kraje a. s. a Ústeckým krajem spor o peněžní rozsah plnění závazku veřejné služby při zajišťování dopravní obslužnosti území kraje (podle zákona o silniční dopravě), který ze strany kraje vyvrcholil výpovědí *Smlouvy o závazku veřejné služby*, uzavřené mezi dopravním podnikem a krajem v roce 2003. Dopravní podnik v návaznosti na tuto výpověď nejdříve pokračoval v plnění závazku veřejné služby, neboť výpověď považoval za neplatnou. Následně však z ekonomických důvodů jednostranně ukončil provoz

na jednotlivých linkách, na což reagoval krajský úřad tak, že rozhodnutím vydaným ve správním řízení nařídil dopravnímu podniku po určitou dobu (od 7. 8. do 8. 9. 2006) pokračovat v provozu linek.

Vzniklá situace vyvrcholila podáním několika návrhů na zahájení sporných řízení, resp. podáním žalob na řešení sporů ze *Smlouvy o závazku veřejné služby* a podáním několika odvolání proti různým vrchnostenským rozhodnutím Krajského úřadu Ústeckého kraje. Civilní soudy i správní orgány (MV i MD) však postupně odmítly svou pravomoc i příslušnost k řešení těchto sporů, a proto před věcným posouzením uplatněných nároků musely být nejdříve tyto kompetenční konflikty odstraněny. V průběhu roku 2008 o nich rozhodl zvláštní senát pro řešení kompetenčních sporů tak, že k řešení sporů ze *Smlouvy o závazku veřejné služby* jsou povolány správní orgány a nikoli civilní soudy. V souvisejících řízeních o kompetenčních žalobách rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že k vedení sporných řízení je ze správních orgánů příslušné Ministerstvo vnitra a nikoli Ministerstvo dopravy.

Ministerstvo vnitra **dne 10. srpna 2009** rozhodlo ve sporu o **určení neplatnosti výpovědi *Smlouvy o závazku veřejné služby***, o určení povinnosti Ústeckého kraje hradit prokazatelnou ztrátu a o určení povinnosti DPÚK a. s. pokračovat v závazku veřejné služby. Toto rozhodnutí bylo napadeno správní žalobou, o níž dosud nebylo Městským soudem rozhodnuto.

Ministerstvu vnitra zbývá rozhodnout v následujících navazujících sporech mezi DPÚK a. s. a Ústeckým krajem:

- 1) **Odvolání proti rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje, jímž bylo dopravnímu podniku příkázáno zachovat provoz na autobusových linkách a odvolání proti souvisejícímu rozhodnutí krajského úřadu o vyrovnání finančního břemene vzniklého plněním tohoto příkazu.**
- 2) **Spory o peněžitá plnění:**
 - a) **Spor o zaplacení částky 274 mil. Kč jako náhrady prokazatelné ztráty za období od 1. ledna 2003 do 31. prosince 2005** (za dobu, kdy *Smlouva o závazku veřejné služby* platila)
 - b) **Spor o zaplacení částky 220 mil. Kč jako úhrady tarifního závazku za období od 1. května 2006 do 31. prosince 2007** (za období po ukončení platnosti *Smlouvy* v důsledku podané výpovědi)
 - c) **Spor o zaplacení částky 735 mil. Kč jako náhrady škody za snížení vlastního kapitálu DPÚK a. s.**
- 3) **Spor o uložení povinnosti Ústeckému kraji uzavřít novou smlouvu o závazku veřejné služby ve veřejné linkové dopravě** (DPÚK dovozuje tuto povinnost z vydaných licencí k provozu).

B) PLATNOST, ÚČINNOST A MOŽNOSTI ZRUŠENÍ OBECNĚ ZÁVAZNÝCH NAŘÍZENÍ OKRESNÍCH NÁRODNÍCH VÝBORŮ, VYHLÁŠEK A NAŘÍZENÍ OKRESNÍCH ÚŘADŮ

V rámci II. fáze reformy územní veřejné správy došlo ke dni 31. prosince 2002 k ukončení činnosti okresních úřadů, avšak příslušnými zákony již nebyla řešena další platnost, účinnost a možnost rušení právních předpisů vydaných okresními úřady, resp. okresními národními výbory, jejichž působnost byla na okresní úřady z části převedena. Nastal tak stav, při kterém český právní řád obsahoval celou řadu předpisů vydaných okresními úřady, resp. okresními národními výbory, u nichž však zákon výslovně nepojmenovával orgán oprávněný k jejich zrušení. V mnoha případech přitom již pro takové podzákonné předpisy neexistovalo platné a účinné zákonné zmocnění, na základě kterého byly tyto předpisy vydány.

Ministerstvo vnitra zpracovalo na základě žádosti ředitelů krajských úřadů v rámci své koordinační úlohy dle § 12 odst. 3 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, v platném znění, podrobnou analýzu daného stavu a rovněž konkrétních právních předpisů okresních úřadů, resp. okresních národních výborů, zaslaných řediteli krajských úřadů. **Analýzou** bylo zjištěno, že posuzované předpisy regulují oblasti spadající do působnosti více ústředních správních úřadů: Ministerstva vnitra, Ministerstva zemědělství, Ministerstva životního prostředí, Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva zdravotnictví, Ministerstva dopravy, Ministerstva pro místní rozvoj, Ministerstva financí a Ministerstva kultury. Tyto právní předpisy jsou i nadále platnými součástmi právního řádu, nicméně tam, kde tyto normy již nemají zákonnou oporu, tedy tam, kde bylo zrušeno příslušné zákonné zmocnění k jejich vydání, již nejsou aplikovatelné a nelze podle nich postupovat. Zatímco zrušení (event. změna) předpisů, které se i nyní opírají o existující zákonné zmocnění, přísluší tomu orgánu, na který toto zákonné zmocnění „přešlo“, v případě předpisů bez zákonného zmocnění by primárně mohl o jejich zrušení rozhodnout ten orgán, který dotčený předpis vydal. Protože však okresní národní výbory i okresní úřady již byly zrušeny, bylo třeba za orgán příslušný ke zrušení daného předpisu považovat ten orgán, který vykonává státní správu v oblasti regulované předmětným podzákonným právním předpisem. Tím došlo k selekci těchto předpisů a otázkou, kterou bylo třeba dořešit, zůstávalo určení orgánu, který by byl příslušný zrušit předpisy bývalých okresních úřadů, resp. okresních národních výborů, existujících nyní bez zákonného zmocnění.

K dané problematice zpracoval odbor dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra **materiál do vlády** nazvaný „*Návrh postupu při rušení obecně závazných naří-*

zení okresních národních výborů, vyhlášek a nařízení okresních úřadů“, ve kterém bylo navrženo a v rámci připomínkových řízení odsouhlaseno vydání derogačních aktů ve formě vyhlášek věcně příslušných ústředních správních úřadů vykonávajících státní správu v oblastech regulovaných rušeními předpisů. Ministerstvo vnitra přitom do materiálu mimo předpisů předložených řediteli krajských úřadů zařadilo i další dosud platné právní předpisy okresních úřadů na úseku požární ochrany, které byly jako dosud platné označeny Generálním ředitelstvím Hasičského záchranného sboru.

Zpracovaný materiál prošel vnitrorezortním i mezirezortním připomínkovým řízením, načež byl vládou dne 6. dubna 2009 schválen usnesením č. 416.

V tomto usnesení **vláda uložila místopředsdovi vlády a ministru životního prostředí, místopředsdovi vlády a ministru práce a sociálních věcí, ministrům pro místní rozvoj, vnitra a ministryni zdravotnictví zrušit vyhláškami ministerstev právní předpisy okresních národních výborů a okresních úřadů vyjmenované v příloze usnesení spadající do jejich působnosti v termínu do 31. prosince 2009.**

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy připravil věcný návrh vyhlášky, který ve svém § 1 taxativním způsobem vyjmenovává podzákonné právní předpisy okresních národních výborů a okresních úřadů, které náležejí z věcného hlediska do působnosti Ministerstva vnitra a u nichž je navrhováno jejich zrušení bez náhrady. Obdobné derogační předpisy pak připravily i ostatní usnesením vlády dotčené rezorty. Pro zajímavost lze uvést, že vyhláška Ministerstva vnitra ruší cca 209 předpisů, vyhláška Ministerstva pro místní rozvoj cca 2 předpisy, vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí cca 5 předpisů, vyhláška za Ministerstvo zdravotnictví 2 předpisy a za Ministerstvo životního prostředí 1 předpis.

Vzhledem k tomu, že samotný návrh postupu rušení uvedených předpisů prošel v souladu s jednacím řádem vlády standardním rezortním i mezirezortním připomínkovým řízením, přičemž v průběhu připomínkových řízení k němu nebyla uplatněna žádná zásadní připomínka, bylo v zájmu ekonomie legislativního procesu dohodnuto a v již vládou schváleném materiálu k postupu rušení těchto předpisů předpokládáno, že při přípravě jednotlivých vyhlášek bude v souladu s čl. 76 Legislativních pravidel vlády požádáno o stanovení, že se neprovede mezirezortní připomínkové řízení. Daný postup byl dohodnut rovněž se všemi dotčenými ministerstvy a následně schválen Legislativní radou vlády. Po projednání konkrétních návrhů vyhlášek v pracovní komisi Legislativní rady vlády pro veřejné právo I (komisi pro správní právo č. 1) a nezbytných podpisech příslušných ministrů byly dne **13. listopadu 2009** ve **Sbírce zákonů publikovány zrušovací vyhlášky Ministerstva vnitra, Ministerstva práce a sociálních věcí, Mi-**

nisterstva zdravotnictví a Ministerstva životního prostředí v částce 127 pod čísly:

389 – Vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 23. října 2009, kterou se zrušují některá nařízení okresních úřadů spadající do působnosti Ministerstva práce a sociálních věcí

390 – Vyhláška Ministerstva vnitra ze dne 7. října 2009, kterou se zrušují některá obecně závazná nařízení okresních národních výborů a nařízení okresních úřadů

392 – Vyhláška Ministerstva zdravotnictví, ze dne 9. října 2009, kterou se zrušuje obecně závazná vyhláška Okresního úřadu Břeclav č. 5/1993 o zákazu kouření na všech pracovištích a prostorách okresního úřadu a nařízení Okresního úřadu Břeclav č. 4/1997 k zamezení vzniku vážných zdravotních závad používáním vody z podzemních zdrojů zaplavených a znečištěných povrchovými vodami rozvodněné řeky Moravy

393 – Vyhláška Ministerstva životního prostředí, ze dne 5. října 2009, kterou se zrušuje obecně závazná vyhláška Okresního úřadu Břeclav č. 1/91, o ochraně obojživelníků – třída: Amphibia

a vyhláška Ministerstva pro místní rozvoj pak byla publikována ve Sbírce zákonů dne 18. listopadu 2009 v částce 129 pod číslem:

399 – Vyhláška Ministerstva pro místní rozvoj, ze dne 10. listopadu 2009, kterou se zrušují některá obecně závazná nařízení národních výborů.

Problematicky platnosti, účinnosti a možnosti zrušení obecně závazných nařízení okresních národních výborů a nařízení okresních úřadů, zejména pak účel, pro který bylo s tímto legislativním projektem započato, tak dospěly k úspěšnému završení, kterým je především naplnění obecného požadavku na přehledné a srozumitelné právní prostředí jakožto nezbytné podmínky pro efektivní výkon veřejné správy.

C) VÝKON OSTATNÍ PŘÍMÉ PŮSOBNOSTI MINISTERSTVA VNITRA

a) Výkon správce obce Ministerstvem vnitra

Správce obce jako úředník státu je podle § 98 zákona o obcích jmenován Ministerstvem vnitra tehdy, jestliže obec sama nemůže vlastními silami zabezpečit svou alespoň provizorní správu. Důvody pro jmenování správce obce a jeho podrobnější pravomoci jsou zakotveny v zákoně o obcích.

V roce 2009 jmenoval ministr vnitra správce obce z řad pracovníků odboru dozoru a kontroly veřejné správy ve čtyřech případech. V obci **Slaník** (kraj Jihočeský) a v obci **Šimanov** (kraj Vysočina) byl správce jmenován z důvodu

rezignace všech členů zastupitelstva obce, v obci **Prameny** (kraj Karlovarský) byl správce jmenován, protože se z důvodu nepodání kandidátních listin v obci neuskutečnily nové volby do zastupitelstva obce (správce byl jmenován od 13. prosince 2009). Od 1. ledna 2010 vzniká oddělením od obce Sobotín nová obec **Petrov nad Desnou** (kraj Olomoucký), a Ministerstvo vnitra proto v této obci jmenovalo od 1. ledna 2010 správce. Protože se jedná o zcela novou obec, muselo Ministerstvo vnitra zajistit celou řadu úkolů, aby nová obec mohla již od 1. ledna 2010 převzít své úkoly a zajistit občanům kontinuitu služeb. Především bylo třeba uzavřít smlouvy s dodavateli energií, smlouvu o svozu komunálního odboru, zřídit bankovní účet, zajistit přidělení IČ a DIČ, zajistit a vybavit sídlo obecního úřadu apod. Přenesenou působnost pro novou obec bude na základě rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje dočasně vykonávat Městský úřad Šumperk.

V obcích **Šimanov** a **Slaník** proběhly dne 27. června 2009 volby, v nichž si občané zvolili své nové zastupitele, a následně se dne 20. července 2009 ve **Slaníku** a dne 24. července 2009 v **Šimanově** uskutečnila **ustavující zasedání zastupitelstva těchto obcí**. Ustavujícím zasedáním nově zvoleného zastupitelstva obce **končí činnost správce obce**. V obci **Petrov nad Desnou** se volby úspěšně uskutečnily dne 9. ledna 2010 a v obci **Prameny** jsou plánovány na 20. března 2010, bohužel však nebyla podána žádná kandidátní listina, takže dodatečné volby se konat nebudou a obec dále povede správce obce.

Opakované nekonání voleb v obci Prameny oživilo úvahy o legislativních změnách zákona o obcích, které by na tuto situaci adekvátně reagovaly, neboť funkce správce obce je svou povahou funkcí omezenou a v současné podobě se nehodí k dlouhodobé správě obce. Ministerstvo vnitra již v minulosti analyzovalo a v legislativní podobě připravilo návrh úpravy *zániku obce* v situacích, v nichž se z důvodu nezájmu občanů obce opakovaně nepodařilo zvolit nové obecní orgány. Tato možnost proto bude dále diskutována. Situaci v obci Prameny z hlediska „předlužení“ obce se zabývá též Ministerstvo financí, které na základě tohoto případu zvažuje změny úpravy nakládání s majetkem v obcích, jejichž dluhy převyší hodnotu majetku a obec sama není schopna dluhy splácet.

D) SOUČINNOST S OSTATNÍMI ÚSTŘEDNÍMI ORGÁNY STÁTNÍ SPRÁVY A DALŠÍMI ORGÁNY

V rámci metodického působení na územně samosprávné celky spolupracuje odbor dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra s řadou ústředních správních orgánů a dalších subjektů.

V průběhu roku 2009 odbor dozoru a kontroly veřejné správy spolupracoval například s **Kanceláří veřejného**

ochránce práv, Ministerstvem financí a Ministerstvem životního prostředí na zpracování metodického materiálu Edice dobré správní praxe na téma Obecní daně. Spolupráce s Kanceláří veřejného ochránce práv spočívala počátkem roku 2009 rovněž v dokončení předešlého ročníku Edice dobré správní praxe, zejména v souvislosti s distribucí zpracovaného doporučení.

Pracovníci odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra pravidelně komunikují s **Ministerstvem financí** v oblastech: regulace výherních hracích přístrojů a interaktivních videoloterijních terminálů; vyjasnění si vzájemných kompetencí v oblasti přezkumu hospodaření územních samosprávných celků; a nutná je i součinnost při vykonávání činnosti správce obce.

V roce 2009 se rovněž uskutečnilo několik pracovních jednání zástupců odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra se zástupci **Ministerstva pro místní rozvoj** v souvislosti s přípravou Hodnotící zprávy k výsledkům kontrol samostatné a přenesené působnosti územních samosprávných celků.

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy spolupracoval s **Ministerstvem pro místní rozvoj**, které plní úlohu národního orgánu pro koordinaci v oblasti strukturálních fondů, též na přípravě metodické pomůcky *Transparentní prostředí v oblasti strukturálních fondů a fondu soudržnosti v programovém období 2007 – 2013*, která se zabývá mj. poskytováním informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v platném znění, souvisejících s prostředky přidělovanými z evropských fondů.

Na základě požadavku města Karlovy Vary iniciovalo Ministerstvo vnitra v předchozích letech jednání s **Ministerstvem zdravotnictví** ohledně spolupráce na vzorovém statutu lázeňského místa. V roce 2009 se uskutečnilo několik jednání s pracovníky odboru zřídela a lázeňství Ministerstva zdravotnictví k textu vzorového statutu. Výsledky přezkumu statutu byly zveřejněny na odborné konferenci lázeňských měst.

V roce 2009 byl náš odbor požádán **Radou vlády pro národnostní menšiny** o spolupráci při přípravě změny zákonů o územních samosprávných celcích v oblasti zřizování výboru zastupitelstva pro národnostní menšiny a při označování ulic a veřejných prostranství v jazyce národnostní menšiny. Na základě této spolupráce byl usnesením vlády č. 845/2009 uložen ministrovi vnitra konkrétní legislativní úkol zapracovat do nejbližší novely zákonů o územních samosprávných celcích změnu navrženou Radou vlády pro národnostní menšiny (v dohodě s Ministerstvem vnitra).

Závěrem roku 2009 se uskutečnilo společné jednání mezi zástupci odboru dozoru a kontroly veřejné správy a **Úřadu pro ochranu osobních údajů** k otázce rozsahu zveřejňování osobních údajů v informaci o připravovaném zasedání

zastupitelstva obce (§ 93 odst. 1 zákona o obcích) a v záměrech obce disponovat s nemovitým majetkem (§ 39 odst. 1 zákona o obcích). Výsledkem společného jednání bylo metodické stanovisko Úřadu pro ochranu osobních údajů, které je pod č. 1/2010 publikováno na webových stránkách tohoto úřadu (<http://www.uoou.cz>, rubrika názory Úřadu).

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra v neposlední řadě spolupracuje též se **zájmovými sdruženími územně samosprávných celků**. V rámci pravidelných odborných čtvrtletních porad odboru jsou zástupci územních samosprávných celků, resp. jejich zájmových sdružení (Svaz měst a obcí České republiky, Sdružení místních samospráv, Asociace tajemníků obcí III, Komora statutárních měst) zváni k diskuzím nad aktuálními odbornými problémy. Odbor dozoru a kontroly veřejné správy byl v průběhu roku několikrát osloven zástupci zájmových sdružení územně samosprávných celků s žádostmi o odborné konzultace a některé materiály odboru dozoru a kontroly veřejné správy byly během roku 2009 publikovány v periodikách těchto zájmových sdružení.

Dlouhodobá spolupráce odboru dozoru a kontroly veřejné správy byla navázána s **akademickou obcí** (např. s Právnickou fakultou MU Brno a Právnickou fakultou Univerzity Karlovy v Praze) a spočívá zejména v přípravě odborných seminářů, souvisejících metodických materiálů a v přednáškové činnosti zástupců odboru dozoru a kontroly veřejné správy.

a) Edice dobré správní praxe

Na vydávání **Edice dobré správní praxe** se dohodl na základě předchozí úspěšné spolupráce veřejný ochránce práv s Ministerstvem vnitra. Jedná se o projekt, který si klade za cíl posílení dobré správní praxe pomocí zpracování praktických a široce použitelných návodů pro obce a města k různým tématům a k řešení nejčastějších praktických problémů při výkonu veřejné správy v konkrétních oblastech. Smyslem edice obecně je především pomáhat řešit a předcházet konkrétním problémům praxe ve spolupráci s dalšími rezorty, koordinovat uplatnění pravomocí zúčastněných subjektů, podílet se na výsledném řešení a přitom si vzájemně vyměňovat zkušenosti a nezříkat se odpovědnosti. Výstupem tohoto společného úsilí by pak mělo být doporučení (publikace), které by bylo vydáváno vždy každý rok ke zvolenému tématu.

První ročník edice (2008) vznikl již na přelomu roku 2007 a 2008, kdy započala spolupráce Ministerstva vnitra s veřejným ochráncem práv, Ministerstvem pro místní rozvoj a Ministerstvem práce a sociálních věcí k problematice **sociálního bydlení**. Cílem a výsledkem této spolupráce bylo zpracování metodického doporučení, které by pomohlo předcházet rozšiřování a tvorbě sociálně vyloučených lokalit či ghett s důrazem na zajištění potřeby bydlení. Součástí tohoto doporučení jsou i příklady dobré praxe

v této oblasti, užitečné kontakty a odkazy na související materiály.

První verze doporučení byla představena na odborné konferenci pořádané Kanceláří veřejného ochránce práv ve dnech 24. – 25. listopadu 2008 na téma „Sociální bydlení“, která měla velmi pozitivní ohlas. Po zapracování připomínek vzešlých z této konference pak vznikla konečná publikace nazvaná **„Doporučení pro obce a města pro předcházení rozšiřování a tvorby sociálně vyloučených lokalit se zdůrazněním zajištění potřeby bydlení“**, která již byla distribuována mezi obce a města prostřednictvím krajských úřadů i územních oddělení dozoru odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra.

Právě na základě spolupráce k problematice sociálního bydlení dospěl veřejný ochránce práv s Ministerstvem vnitra k myšlence, že by se tato edice pro obce a města stala pravidelně zpracovávanou pomůckou, která by vždy reagovala na závažné problémové oblasti a nejčastější dotazy, které obce a města při výkonu veřejné správy tíží.

Pro **druhý ročník edice (2009)** se Ministerstvo vnitra s veřejným ochráncem práv shodlo na potřebnosti zpracování tématu **místních poplatků a poplatků souvisejících**, a to za spoluúčasti také Ministerstva financí jakožto garanta zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

Za účelem zpracování problematiky místních poplatků byla vytvořena pracovní skupina tvořená zástupci Ministerstva vnitra, odboru dozoru a kontroly veřejné správy, Kanceláře veřejného ochránce práv a Ministerstva financí. Ačkoliv se edice primárně dotýká zejména místních poplatků, pro větší komplexnost a tematickou souvislost byly do publikace zařazeny také oblasti daně z nemovitostí (zejm. související zákonná zmocnění k vydávání příslušných obecně závazných vyhlášek obcí stanovujících koeficienty k dani z nemovitostí apod.) a poplatku za komunální odpad dle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v platném znění. Z toho důvodu byli do pracovní skupiny přizváni také zástupci z Ministerstva životního prostředí, do jehož gesce tento zákon o odpadech spadá především.

Ministerstvu vnitra připadla v rámci této pracovní skupiny stejně jako v prvním ročníku koordinační role, která ne vždy je při plnění úkolů v rámci vícero rezortů rolí záviděníhodnou. Na druhou stranu je však třeba kvitovat, že právě tato činnost poskytuje Ministerstvu vnitra možnost navázat či zlepšit vzájemnou spolupráci, přičemž spolupráce neznámá jen podílení se na společném úkolu, ale znamená také společnou odpovědnost na výsledném řešení.

Protože problematika místních poplatků nabývá pravidelně na aktuálnosti, pořádal odbor dozoru a kontroly veřejné správy ve spolupráci s Ministerstvem financí **na téma „Místní poplatky“** již 21. dubna 2009 **odborný seminář**.

Jeho výstupy se staly stěžejním podkladem pro zpracování této druhé publikace, která se snaží reagovat na řadu aktuálních podnětů, které ve své praxi dotčené rezorty zaznamenávají, a tyto podněty zobecnit do praktického a použitelného návodu pro obce a města při stanovování, případně také vybírání a vymáhání takzvaných obecních daní ve smyslu místních poplatků, daně z nemovitostí a poplatku za komunální odpad dle zákona o odpadech.

V publikaci je proto zčásti využíváno právě metody přeléhavých otázek (mapovaných při dozorové praxi Ministerstva vnitra) s následným návodem, jak je možné postupovat. V žádném případě si však publikace neklade za cíl odpovědět na všechny otázky související s agendou místních poplatků, ale zaměřuje se především na ty, které jsou v praxi aktuálně diskutovány a obcemi řešeny.

Výsledný materiál byl strukturován do několika částí:

- Obecná část
- Exkurz k poplatku za komunální odpad dle zákona o odpadech
- Daň z nemovitostí
- Zvláštní část – otázky a odpovědi
- Metodická část
- Závěry z odborné pracovní konference – Místní poplatky v praxi obcí a měst

První verze zpracovaného materiálu nazvaného **„Obecní daně (s podtitulem) – místní poplatky, poplatek za komunální odpad, daň z nemovitostí.“** byla před jejím tiskem opět představena na odborné pracovní konferenci pořádané Kanceláří veřejného ochránce práv dne 7. prosince 2009 na téma „Místní poplatky v praxi obcí a měst“, jejíž závěry byly v publikaci zapracovány do samostatné kapitoly.

Smyslem projektu Edice dobré správní praxe je tak nejen řešení a předcházení konkrétním problémům praxe, ale také vzájemná spolupráce a výměna zkušeností mezi jednotlivými rezorty, která přispívá k jednotnému výkladu a efektivnímu fungování veřejné správy. Není vyloučeno, že právě Edice dobré správní praxe a diskuse kolem přinese dostatek poznatků a informací, které by následně mohly posloužit nejen úvahám o eventuelní změně právní úpravy, ale i její konkrétní realizaci.

b) Jednání s ministerstvem financí

i) Výherní hrací přístroje a interaktivní videoloterijní terminály

Cílem spolupráce odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra s Ministerstvem financí, odborem 34 Státní dozor nad sázkovými hrami a loteriemi, ve věci povolování výherních hracích přístrojů (dále jen „VHP“) a videoloterijních terminálů (dále jen „VLT“) je

především zmapovat a následně regulovat tento společenský jev.

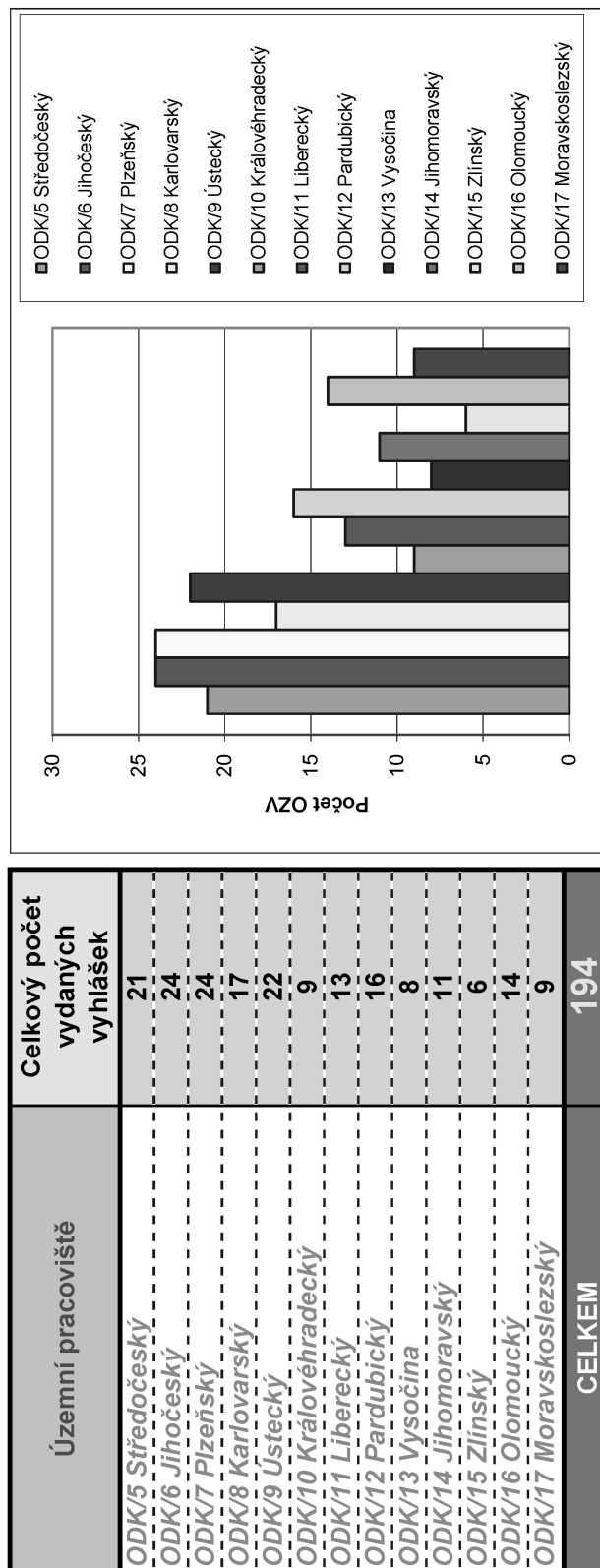
Za tímto účelem Ministerstvo vnitra pravidelně dvakrát za měsíc informuje Ministerstvo financí o konkrétních vydaných obecně závazných vyhláškách regulujících provoz výherních hracích přístrojů (zasláním kompletního přehledu všech k aktuálnímu datu účinných obecně závazných vyhlášek dle jednotlivých krajů, s uvedením přesného názvu obecně závazné vyhlášky a data její účinnosti; součástí zasílaných podkladů je i celkový statistický přehled těchto vyhlášek – viz níže)

Na druhou stranu Ministerstvo financí podmiňuje povolací režim VLT souhlasem obcí, na jejichž katastrálním území jsou VLT provozovány. Vychází při tom z údajů uváděných v obecně závazných vyhláškách obcí. V termínu od 1. června 2009 Ministerstvo financí vyžaduje od žada-

tele, aby žádosti o povolení do míst, na něž se vztahuje obecně závazná vyhláška příslušné obce o regulaci provozu VHP vydaná podle ustanovení § 50 odst. 4, popřípadě ustanovení § 17 odst. 11 zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů, obsahovaly prohlášení žadatele o tom, že došlo k dohodě s obcí a obec nemá námitky proti vydání povolení k provozování technického zařízení v takto „dotčeném“ místě. V případě, že žádost o povolení prohlášení žadatele obsahovat nebude, státní dozor povolení nevydává.

Ministerstvu financí je rovněž dáván prostor na pravidelných čtvrtletních poradách odboru dozoru a kontroly veřejné správy se zástupci krajských úřadů, Kanceláře veřejného ochránce práv, Ministerstva pro místní rozvoj, Svazu měst a obcí ČR, Sdružení místních samospráv a dalších subjektů.

Celkový přehled OZV regulujících VHP (aktuální k 31. 12. 2009)

ii) Přezkoumání hospodaření obcí

Zástupci Ministerstva vnitra a Ministerstva financí se během roku 2009 několikrát sešli na pracovních schůzkách, na nichž došlo k vyjasnění kompetencí na úseku hospodaření územních samosprávných celků. Tyto otázky byly diskutovány zejména proto, aby došlo ke shodě při postupu vyřizování podání a stížností občanů v této oblasti. Bylo konstatováno, že podání (podněty a žádosti) směřující proti hospodaření územních samosprávných celků, které Ministerstvo vnitra obdrží a které se netýkají kompetencí na úseku dozoru či kontroly výkonu samostatné působnosti v mezích zákona o obcích, budou zaslány na Ministerstvo financí k dalším opatřením. V praxi to znamená, že Ministerstvo financí popíše případným stěžovatelům současnou právní úpravu dané problematiky, popř. předá podání příslušnému krajskému úřadu, využije své dozorové kompetence nad auditory či učiní jiné vhodné opatření. Nutno podotknout, že přezkoumání hospodaření obcí zahrnuje i přezkoumání odměňování členů zastupitelstev obcí.

Dalším přínosem pracovních jednání je společná příprava odborných výkladových stanovisek týkajících se odměňování členů zastupitelstev územních samosprávných celků, která jsou prezentována na webových stránkách Ministerstva vnitra.

E) Z DALŠÍ ČINNOSTI ODBORU DOZORU A KONTROLY VEŘEJNÉ SPRÁVY – ÚČAST MINISTERSTVA VNITRA NA ČINNOSTI PRA-

COVNÍ SKUPINY MINISTERSTVA SPRÁVEDLNOSTI K VÝKLADU SPORNÝCH USTANOVENÍ ZÁKONA O STŘETU ZÁJMŮ

Ministerstvo vnitra je dlouhodobě adresátem četných žádostí zástupců územní samosprávy i fyzických osob o výkladová stanoviska k zákonu č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, ve znění pozdějších předpisů (zejména jeho aktuální novely, provedené zákonem č. 216/2008 Sb. s účinností od 20. června 2008).

Věcným gestorem zákona o střetu zájmů je Ministerstvo spravedlnosti, které na ústřední úrovni výklad tohoto zákona zastřešuje. S ohledem na objektivní komplikovanost řady ustanovení předmětného zákona došlo mezi Ministerstvem spravedlnosti a Ministerstvem vnitra k dohodě o vytvoření **společné pracovní skupiny**, složené kromě zástupců obou resortů rovněž ze zástupců Svazu měst a obcí ČR a krajů. Úkolem skupiny je zajištění jednotných výkladových stanovisek k otázkám, působícím v souvislosti s aplikací zákona o střetu zájmů v praxi největší komplikace a **zaujímání výkladových stanovisek k určitým typizovaným otázkám, které oba resorty k zákonu o střetu zájmů dosud obdržely a jejichž vyřešení se jeví jako nejnaléhavější**. Závěry jednání pracovní skupiny jsou dostupné na internetové stránce Ministerstva vnitra i Ministerstva spravedlnosti.

Informace o odborných seminářích pořádaných odborem dozoru a kontroly veřejné správy

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra v rámci své dozorové působnosti organizuje pravidelné semináře k vybraným typům právních předpisů a aktuální problematice týkající se výkonu dozoru nad samostatnou působností obcí. Pořádání těchto seminářů lze zcela oprávněně považovat za důležitou součást metodického působení Ministerstva vnitra vůči územním samosprávným celkům. Tyto semináře jsou konané ve spolupráci s jednotlivými ministerstvy nebo dalšími ústředními správními úřady, které se příslušnou problematikou v rámci své činnosti z různých hledisek zabývají. Volba témat odborných seminářů vychází ze získaných poznatků a odráží především problematiku oblastí výkonu samosprávy, a to zejména na úrovni obcí. Semináře jsou především určeny pro dozorové zaměstnance Ministerstva vnitra a pracovníky krajských úřadů a statutárních měst, případně další, a slouží i jako metodická pomoc obcím všech stupňů.

V roce 2009 se uskutečnily následující semináře:

- 1) *Seminář „Jednací řád zastupitelstva obce, zápisy a usnesení ze zasedání zastupitelstva obce“* byl odborem dozoru a kontroly veřejné správy pořádán za účasti zástupce Veřejného ochránce práv na základě zájmu územních samosprávných celků vyplývající z častých dotazů na tuto oblast. Náplní semináře bylo zmapování problémových aspektů úpravy jednacích řádů, zápisů a usnesení ze zasedání zastupitelstva obce ve vztahu k činnosti územních samosprávných celků. Byli zde prodiskutovány problematické oblasti a bylo upozorněno na vady, které se vyskytují v jednacích řádech i zápisech ze zasedání zastupitelstev. Na základě semináře byla v roce 2009 vytvořena metodická pomůcka pro obce pod názvem Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků 1: Jednací řády zastupitelstev obcí. Tento seminář byl také pilotním seminářem k projektu jednací řády, na který navázaly další semináře konané odborem dozoru a kontroly veřejné správy po celé České republice (bližší viz kapitola: Projekt přezkoumání zákonnosti jednacích řádů) a v průběhu roku 2009 byla přezkoumána zákonnost všech jednacích řádů obcí a krajů, které byly dostupné na internetových stránkách územních samosprávných celků.
- 2) *Seminář „Místní poplatky“* byl připraven odborem dozoru a kontroly veřejné správy za účasti zástupců Ministerstva financí a Kanceláře veřejného ochránce práv. Cílem tohoto semináře bylo zmapování problematických aspektů úpravy místních poplatků v obecně závazných vyhláškách obcí, bližší seznámení se zákonem o správě daní a poplatků ve vztahu k činnosti územních samosprávných celků a seznámení se stanovisky Kanceláře veřejného ochránce práv k dané problematice. Tento seminář se stal jedním ze základních podkladů

do pro **dokument Obecní daně (místní poplatky, poplatek za komunální odpad, daň z nemovitostí), jenž vyjde v rámci Edice dobré správní praxe.**

- 3) **Seminář „Veřejný pořádek v obecně závazných vyhláškách obcí“** uspořádal odbor dozoru a kontroly veřejné správy za účasti zástupců z Ústavního soudu, Ministerstva vnitra a JUDr. Stanislava Kadečky, Ph.D. Důvodem upořádání semináře bylo to, že v oblasti veřejného pořádku a jeho regulace obecně závaznými vyhláškami obcí došlo a neustále dochází v souvislosti s judikaturou Ústavního soudu ČR k posunům, jež jsou významné jak pro obce jako tvůrce obecně závazných vyhlášek, tak pro Ministerstvo vnitra jakožto dozorový orgán. Cílem semináře bylo tedy především shrnout a zhodnotit vývoj této problematiky v letech 2008 a 2009 a přispět k odborné diskusi k problematice regulace veřejného pořádku obecně závaznými vyhláškami obcí, zejména s ohledem na vymezování hranic věcné působnosti obcí k vydávání obecně závazných vyhlášek. Na základě tohoto semináře byla provedena aktualizace Metodického materiálu – oblasti veřejného

pořádku ve vztahu k možnostem jejich regulace obecně závaznými vyhláškami.

- 4) **Pracovní setkání k Hodnoticí zprávě o výsledcích kontrol samostatné a přenesené působnosti ÚSC** proběhlo dne 24. června 2009 na Ministerstvu vnitra za účasti ostatních ministerstev a dalších zástupců ústředních správních úřadů a dne 22. září 2009 za účasti zástupců ústředních orgánů veřejné správy, krajských úřadů a statutárních měst Brna, Liberce, Ostravy, Pardubic, Plzně a Ústí nad Labem. Hodnoticí zpráva je výrazem koordinační role Ministerstva vnitra v oblasti veřejné správy a jejím cílem je podat vládě komplexní, přehlednou a vypovídající informaci o realizaci výkonu samostatné a přenesené působnosti orgány územních samosprávných celků. Účelem setkání bylo předat potřebné informace a materiály a seznámit přítomné s podklady pro zpracování Hodnoticí zprávy k výsledkům kontrol přenesené a samostatné působnosti svěřené orgánům obcí, krajů a hlavního města Prahy za léta 2008–2009, problematiku projednat, ujednotit si stanoviska, a to jak k navrhovaným podkladům, tak přípravě Hodnoticí zprávy pro další období (2010–2011).

Semináře a porady pořádané odborem v roce 2009

Termín	Téma	Účast
21. dubna	Místní poplatky (ve spolupráci s Ministerstvem financí)	80
24. června	Hodnoticí zpráva – koordinační porada s resorty	35
22. října	Veřejný pořádek v OZV obcí	85
CELKEM		200

Semináře pořádané odborem k jednacím řádům v roce 2009

Termín	Místo konání	Účast
17. února	Praha – <i>pilotní seminář</i>	80
1. dubna	Most	80
17. dubna	Jihlava	70
21. dubna	Zlín	65
12. května	Břeclav	60
20. května	Praha	30
10. června	Brno	35
22. června	České Budějovice (ve spol. se Spolkem pro obnovu venkova)	90
9. září	Pardubice	70
24. září	Ostrava (ve spol. se Spolkem pro obnovu venkova)	80
CELKEM		660

Pozn.: Problematika jednacích řádů byla prezentována i na dalších akcích, kde byly vyžádáni zástupci ODK (např. na akcích Dny malých obcí, setkání starostů regionů).

Přehled seminářů plánovaných na rok 2010

termín	téma semináře
18. května	Účast veřejnosti na veřejné správě a úřední deska
21. září	Dispozice s obecním majetkem

**ZÁPISY Z USKUTEČNĚNÝCH SEMINÁŘŮ JSOU K DISPOZICI
NA INTERNETOVÉ STRÁNCE ODBORU:**

www.mvcr.cz/odk

Statistika

- 1) Statistické přehledy o činnosti odboru dozoru a kontroly veřejné správy v letech 2004 až 2009
 - A) Souhrnná statistika o činnosti odboru dozoru a kontroly veřejné správy v roce 2009
 - B) Statistická tabulka činnosti oddělení dozoru za léta 2004 až 2009 (dozor a metodika)
 - C) Počet posouzených právních předpisů obcí podle zmocňovacích ustanovení jednotlivých zákonů za léta 2004 až 2009 (vyjma § 10 zákona o obcích)
 - D) Přehled četnosti obecně závazných vyhlášek obcí podle zmocnění v § 10 písm. a), b) a c) zákona o obcích na léta 2005 až 2009
- 2) Statistika nedozorových správních řízení odboru dozoru a kontroly veřejné správy a poskytování informací odborem v letech 2006 až 2009
 - A) Úkoly nadřízeného orgánů vůči krajům jako povinným subjektům podle informačního zákona (InfZ)
 - B) Odvolání proti rozhodnutí krajských úřadů o uložení odvodu a penále za porušení rozpočtové kázně
 - C) Ostatní řízení vedená Ministerstvem vnitra v roce 2009
 - D) Celkem řízení vedených odborem dozoru a kontroly veřejné správy jako odvolacím orgánem/nadřízeným správním orgánem.....
 - E) Vyřizování žádostí o poskytnutí informací.....
 - F) Soudní přezkum činnosti odboru dozoru a kontroly veřejné správy (návrhy podané od roku 2006)
 - G) Řízení vedená podle informačního zákona, řízení ve věcech zajišťování dopravní obslužnosti v krajích
- 3) Přehled návrhů podaných Ústavnímu soudu a správním soudům v roce 2009

Část II., kapitola 1., písm. A

Statistické přehledy o činnosti odboru dozoru a kontroly veřejné správy v letech 2004 až 2009

A) SOUHRNNÁ STATISTIKA O ČINNOSTI ODBORU DOZORU A KONTROLY VEŘEJNÉ SPRÁVY V ROCE 2009

I. CENTRUM	
VNĚJŠÍ PODNĚTY	
I. Podněty ke kontrole a k dozoru v oblasti samostatné působnosti*	počet
naplňování práv občana obce	129
dispozice s nemovitým majetkem obce	156
plnění povinností k zajištění přezkoumání hospodaření	18
příprava a průběh zasedání zastupitelstva obce	78
dodržování postupu při naplňování působnosti rada obce	16
vedení úřední desky	19
připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace	10
nakládání s komunálním odpadem	17
bytová situace (např. nepřidělení bytu, pořadníky)	28
občanská vybavenost (např. osvětlení, zastávky MHD...)	17
územní plány	22
jednací řád zastupitelstva obce	35
stížnost na starostu/místostarostu	76
nakládání s finančními prostředky obce	42
zápisy ze zasedání zastupitelstva	41
výbory zastupitelstva	25
informování o činnosti obce	29
rada obce, schůze rady obce	18
sazebník úhrad za poskytování informací	14
ostatní	64
celkem	854
II. Podněty k dozoru obecně závazných vyhlášek (OZV)*	počet
OZV o místních poplatcích	28
OZV o veřejném pořádku	15
OZV o dani z nemovitostí	6
OZV o pravidlech pro pohyb psů (§ 24 z. 246/1992 Sb.)	5
OZV o provozování výherních hracích přístrojů	16
OZV o poplatku za komunální odpad	12
OZV o systému odpadů	6
jiné OZV	19
celkem	107
III. Odvolání proti rozhodnutí krajských úřadů v samostatné působnosti	počet
uložení odvodu a penále za porušení rozpočtové kázně	11
ostatní	0
celkem	11
IV. Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím	počet
stížnost na postup povinného subjektu (kraje) podle § 16a InfZ	103
stížnost proti výši úhrady nákladů dle § 16a InfZ	24
odvolání proti rozhodnutím povinných subjektů podle § 16 InfZ	20
opatření proti nečinnosti dle InfZ	10
celkem	157
V. Dotazy (metodika), legislativa, koncepce a další agendy	počet
dotazy (stanoviska)	908
tvorba koncepčních a legislativních materiálů ODK	35
legislativa (připomínky k právním předpisům - interní legislativa)	523
žádost o informace od MV	76
ostatní	81
celkem	1 623
VI. Podání postoupená pro nepřislušnost ODK - oblasti	počet
stavební řízení a územní plánování	46

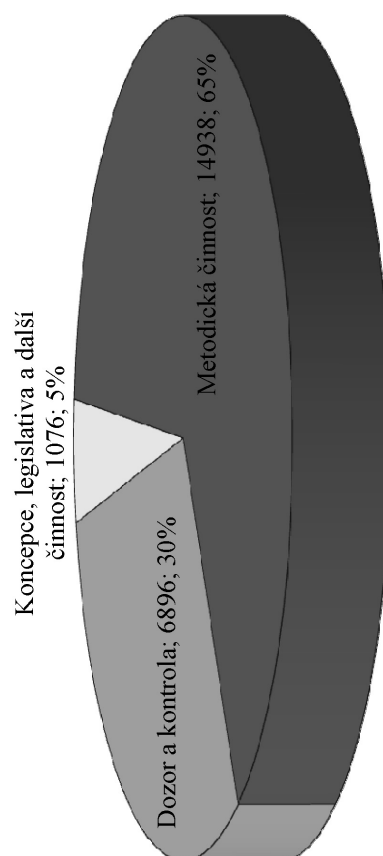
hospodaření ÚSC	30
životní prostředí	19
zemědělství	4
doprava	20
soukromoprávní vztahy	5
policie	4
SŘ - § 175	8
jiná oblast	57
celkem	193
VNĚJŠÍ PODNĚTY CENTRUM - CELKEM	2 945

* pokud podání upozorňuje na více oblastí, byla každá oblast zaznamenána zvlášť

OSOBNÍ JEDNÁNÍ - PRACOVNÍCI CENTRUM	počet
jednání se zástupci orgánů veřejné správy (kancelář VOP, ministerstva, SMO, AK ČR atd.)	95
jednání k zákonu o kontrole	47
odborné semináře, porady a konference	41
porady k problematice dozoru (účast kancelář VOP, MF, SMO, MMR)	14
účast na poradách s představiteli území	92
kontroly výkonu samostatné působnosti	33
kontroly výkonu přenesené působnosti	8
JEDNÁNÍ CELKEM	330
CENTRUM CELKEM	3 275

II. ÚZEMNÍ ODDĚLENÍ DOZORU	
Činnost územních oddělení dozoru - vnější podněty	počet
posouzení obecně závazných vyhlášek (již přijatých)	4 831
posouzení obecně závazných vyhlášek (návrhů)	3 439
posouzení usnesení a rozhodnutí obcí v samostatné působnosti	1 063
dotazy obcí	4 914
celkem	14 247
OSOBNÍ JEDNÁNÍ - PRACOVNÍCI ÚZ. ODD. DOZORU	počet
účast na poradách mikroregionů	22
účast na poradách starostů obcí III.	29
účast na poradách tajemníků obcí	7
účast na poradách svazků obcí	7
účast na ostatních akcích	27
osobní konzultace obcí na vyžádání (zápisy k dipsozici na ODK)	4 192
osobní konzultace krajů	30
účast na konzultačních dnech	1 074
celkem	5 388
ÚZEMÍ CELKEM	19 635
ODK CELKEM (CENTRUM + ÚZEMÍ)	22 910

**Základní činnosti odboru dozoru a kontroly veřejné správy roku 2009
(včetně územních oddělení dozoru)**

B) STATISTICKÁ TABULKA ČINNOSTI ODDĚLENÍ DOZORU ZA LÉTA 2004 AŽ 2009 (DOZOR A METODIKA)

právní předpisy obcí	2004	2005	2006	2007	2008	2009
počet posouzených OZV (včetně návrhů)	14747	16822	9548	12704	10516	8270
počet posouzených nařízení (včetně návrhů)		1380	449	-	-	-
počet učiněných podnětů k nápravě OZV/nařízení	4849	4268/310	1737/220	1414	433	275
počet zjednání nápravy OZV / nařízení	3155	1987/176	1547/240	1111	467	226
usnesení a rozhodnutí obcí v SP						
počet posouzených aktů	48348	36741	17685	4524	1254	1063
počet učiněných podnětů k nápravě	923	665	79	44	8	68
počet zjednání nápravy	652	387	75	40	9	42
ostatní						
počet písemných dotazů obcí	1371	3175	5482	6651	3851	4914
počet osobních konzultací na vyžádání obcí	10808	7028	7042	6553	5665	4192
počet osobních konzultací na vyžádání kraje	500	391	213	69	76	38
počet hromad. akcí na vyžádání obcí a kraje *)	196	104	77	137	84 ¹	73

Účast na hromadných akcích na vyžádání obcí a kraje v roce 2009	
Mikroregiony	22
Svazky obcí	7
Obce III - setkání se starosty v obvodu	29
Setkání tajemníků obcí	7
Ostatní akce	8
Celkem	73

¹) blíže viz samostatná tabulka

C) POČET POSOUZENÝCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ OBCÍ PODLE ZMOCŇOVACÍCH USTANOVENÍ JEDNOTLIVÝCH ZÁKONŮ ZA LÉTA 2005 AŽ 2009 (VYJMA § 10 ZÁKONA O OBCÍCH)

(Pozn: V této tabulce je statisticky podchycena využitelnost zákonných zmocnění v praxi obcí. Bude-li právní předpis obce vydán na základě více zákonných zmocnění, bude v této tabulce započítán u každého z nich)	rok 2005						rok 2006						rok 2007						rok 2008						rok 2009					
	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C
50/1976 Sb. - § 29/3 (úpd)	985	50	20	621	18	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
50/1976 Sb. - § 33/3 (chr.uzemí, uzávěra)	74	13	7	30	2	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
50/1976 Sb. - § 71/6 (reklamní zařízení)	21	8	2	12	0	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
133/1985 Sb. - § 29/1 (požární řád obce)	508	105	39	320	56	62	302	24	22	333	7	9	307	6	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
133/1985 Sb. - § 29/1 (akce s více účastníky)	92	12	2	65	12	12	59	9	9	57	1	0	27	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
37/1989 Sb. - § 4/3 (alk. nápoje/tabák)	5	3	2	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
84/1990 Sb. - § 4/3 (urč. míst shrom.)	1	1	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
202/1990 Sb. - § 50/4 (provov.výh.přístrojů)	45	4	2	25	0	0	40	2	2	59	0	0	51	2	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
202/1990 Sb. - § 17/11 (zákpovol.výh.příst.)	10	0	0	18	1	1	13	0	0	12	0	0	14	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
565/1990 Sb. - § 14/2 (místní poplatky)	3695	981	585	2492	621	490	3601	528	405	3087	219	227	2458	129	101	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
265/1991 Sb. - § 4a/1 (maximální ceny)	68	21	11	118	10	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
455/1991 Sb. - § 18/1 (tržní řády)	208	74	27	61	12	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
553/1991 Sb. - § 1/1 a 27/2 (obecní policie)	226	76	16	86	7	23	277	40	29	35	1	1	25	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
102/1992 Sb. - § 3/2 (žádost o byt. náhradu)	19	7	2	6	0	0	7	1	1	1	1	1	0	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
114/1992 Sb. - § 77/1 (rušivá činnost k ochr.)	12	5	0	1	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
246/1992 Sb. - § 13b/2 (označení psů)	24	2	1	10	0	0	10	2	1	5	0	0	17	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
246/1992 Sb. - § 24/2 (polýb psů)	345	80	45	284	57	50	385	69	58	427	27	29	239	10	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
338/1992 Sb. - § 6/4 b), 11/3 a) a 12 (koeficienty)	271	21	8	102	2	1	76	3	3	683	16	14	336	9	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
338/1992 Sb. - § 17a/1 (osvobození pohromy)	4	0	0	5	0	0	23	1	1	2	0	0	3	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
111/1994 Sb. - § 41/3 a 21a/1,2 (podm. pro provozov. taxi)	-	-	-	0	0	0	0	0	0	7	0	0	1	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
111/1994 Sb. - § 41/3 a 21/6 (zkoušky taxi)	9	3	1	0	0	0	2	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
111/1994 Sb. - § 41/3 a 21/7 (provov. řád st.)	2	0	0	1	1	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
289/1995 Sb. - § 19/3 (vsup do lesa)	4	0	0	4	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
289/1995 Sb. - § 32 (mimoř. události v lese)	3	1	1	0	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
289/1995 Sb. - § 25/2 (zámr. zprac. LHO)	53	1	1	28	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13/1997 Sb. - § 23/1,3 (zák./zpopl. m.k.)	203	71	38	56	13	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

13/1997 Sb. - § 27/6 (v zimě neudrž. m.k.)	168	29	14	52	7	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13/1997 Sb. - §27/7 (odstr. závad schůdnosti)	178	69	19	63	16	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
151/1997 Sb. - § 33/2 (ceny poz. v mapách)	18	7	6	11	1	0	9	1	1	8	0	0	8	1	1	1
166/1999 Sb. - § 46/b (mimoř. veter. opatření)	5	1	0	2	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
128/2000 Sb. - § 130 (statut statutárního m.)	27	0	0	3	0	0	13	1	0	10	0	0	9	0	0	0
240/2000 Sb. (krizová opatření v obci)	1	0	0	4	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
258/2000 Sb. - § 96 (dezinf. a derat.)	34	8	6	11	3	5	9	0	1	13	0	1	9	0	0	0
361/2000 Sb. - § 39/6 (stání nákl. vozidla)	19	3	4	8	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
406/2000 Sb. - § 4/3 (úz. energ. koncepce)	9	3	0	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	-
185/2001 Sb. - § 17/2 (syst.odpadu)	827	273	90	774	211	184	984	234	195	871	69	74	560	32	27	27
185/2001 Sb. - § 17/4 (trřídění odpadu)	87	28	7	93	17	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
185/2001 Sb. - § 10a (systém komunálního kompostování)	-	-	-	-	-	-	4	2	2	6	0	0	15	3	2	2
185/2001 Sb. - § 17a/1 (poplatek za odpad)	138	27	15	100	17	11	246	29	19	154	8	10	105	10	9	9
274/2001 Sb. - § 9/11 (náhr. zásob. vodou)	2	1	0	6	1	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0
274/2001 Sb. - § 20/4 (vodné a stočné)	38	11	11	36	11	10	40	8	8	59	5	5	27	3	3	3
256/2001 Sb. - 4/4 (převoz a ulož. zemědělných)	11	0	0	2	1	1	57	21	8	0	0	0	0	0	0	0
86/2002 Sb. - § 3/5 (spalování rostl. paliv)	25	6	4	22	5	3	40	5	4	29	5	5	28	0	0	0
86/2002 Sb. - § 6/6 (programy sniž. emisí)	2	0	0	5	0	1	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-
86/2002 Sb. - § 7/7 (progr. zlepšování ovzdl.)	4	2	1	2	0	1	0	0	0	-	-	-	-	-	-	-
86/2002 Sb. - § 50/3 (zakaz promít. reklam)	1	0	0	0	0	0	34	3	2	12	2	2	6	0	0	0
86/2002 Sb. - § 50/1g (zakaz paliv)	46	7	3	46	7	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
561/2004 Sb. - § 178/2b,c (školské obvody)	479	54	29	239	14	16	156	3	2	162	0	0	96	2	1	1
379/2005 Sb. - § 13 (omez. nebo zakaz alkoholu)	-	-	-	-	-	-	2	1	0	26	0	0	3	0	0	0
OZV vydané bez zákonného zmocnění	1734	530	173	592	121	106	770	74	66	604	38	26	323	19	14	14
Celkem	10740	2598	1192	6419	1249	1093	7164	1061	839	6662	399	404	4667	229	186	186

Vysvětlivky:

A – celkový počet vydaných právních předpisů na danou právní problematiku

B – počet právních předpisů, ve kterých byla zjištěna vada

C – počet právních předpisů, ve kterých byla tato vada odstraněna

Celkový vyšší počet OZV dle jednotlivých zmocňovacích ustanovení než je počet posouzených vydaných OZV je zapříčiněn skutečností, že některé OZV jsou vydány na základě více zmocňovacích ustanovení (upravují více oblastí), zároveň je třeba přičíst ještě OZV vydané dle ustanovení § 10 zákona o obcích.

D) PŘEHLED ČETNOSTI OBECNĚ ZÁVAZNÝCH VYHLÁŠEK OBCÍ PODLE ZMOCNĚNÍ V § 10 písm. a), b) a c) ZÁKONA O OBCÍCH ZA LÉTA 2005 AŽ 2009

	Právních předpisů celkem				
	2005	2006	2007	2008	2009
Počet OZV podle § 10 zákona o obcích					
počet posouzených OZV	2258	925	619	615	426
počet učiněných podnětů k nápravě OZV	794	270	200	74	37
počet zjednání nápravy OZV	446	233	114	72	32
Počet právních úprav obsažených v OZV vydaných podle § 10 zákona o obcích					
zákaz (omezení) prostituce	35	12	17	6	6
zákaz (omezení) požívání alkoholu	24	8	7	120	86
zákaz (omezení) žebření	4	6	6	3	3
zákaz (omezení) zábavní pyrotechniky	54	17	12	15	15
sportovní a kulturní akce	186	166	131	86	95
regulace chovu zvířat	331	138	114	60	49
čistota obce a ochrana životního prostředí	616	276	188	143	147
regulace akcí typu technopárty	-	12	18	13	11
regulace hlučných činností	-	-	-	-	75
regulace ostatních záležitostí	850	375	-	-	-

Údaje za rok 2004 nejsou statisticky podchyceny.

Statistická nedozorových
správních řízení odboru
dozoru a kontroly veřejné
správy a poskytování
informací odborem
v letech 2006 až 2009

A) ÚKOLY NADŘÍZENÉHO ORGÁNU VŮČI KRAJŮM JAKO POVINNÝM SUBJEKTŮM PODLE INFORMAČNÍHO ZÁKONA (InfZ)

(rozhodování o odvoláních a stížnostech proti orgánům krajů při vyřizování žádostí o poskytnutí informací ze samostatné působnosti krajů)

Stížnosti na postup povinného subjektu podle § 16a InfZ						
	celkem vyřizováno	vyhověno zcela	vyhověno zčásti	nevyhověno	podáno opozdění / předčasně	postoupeno
2009	103	24	7	53	13	6
2008	143 (3 v řízení)	14	10	110	1	5
2007	77	10	5	43	5	14
2006	5	3		2	0	0

Stížnosti na výši úhrady podle § 16a InfZ						
	celkem vyřizováno	vyhověno zcela	vyhověno zčásti	nevyhověno	podáno opozdění / předčasně	postoupeno
2009	24 (4 v řízení)	7	0	11	2	-
2008	7	1	-	6	0	0
2007	11	4	-	3	1	3
2006	6	5		1	0	0

Odvolání proti rozhodnutím krajských úřadů o odmítnutí žádostí podle § 16 InfZ						
	celkem vyřizováno	vyhověno zcela	vyhověno zčásti	nevyhověno	podáno opozdění	postoupeno
2009	20	11	2	6	-	1
2008	59	32	1	25	0	1

2007	29	6	6	11	0	6
2006	8	3		3	0	2

Opatření proti nečinnosti kraje jako povinného subjektu						
	celkem vyřizováno	vyhověno zcela	vyhověno zčásti	nevyhověno	podáno opožděně	postoupeno
2009	10	3	-	5	-	2
2008	1	0	0	0	0	1
2007	5	0	1	2	-	2
2006	1	1		0	-	0

Celkem řízení podle InfZ						
	celkem vyřizováno	vyhověno zcela	vyhověno zčásti	nevyhověno	podáno opožděně	postoupeno
2009	157 (4 v řízení)	45	9	75	15	9
2008	210 (3 v řízení)	47	11	141	1	7
2007	122	20	12	59	6	25
2006	20	12		6	0	2

**B) ODVOLÁNÍ PROTI ROZHODNUTÍM KRAJSKÝCH ÚŘADŮ O ULOŽENÍ
ODVODU A PENÁLE ZA PORUŠENÍ ROZPOČTOVÉ KÁZNĚ**

Celkem řízení						
	celkem vyřizováno	vyhověno zcela	vyhověno zčásti	nevyhověno	podáno opožděně / vzato zpět	postoupeno
2009	11 (9 v řízení)	-	-	2	-	-
2008	10 (2 dosud probíhají)	3	-	2	2	1

2007	2	1	-	1	0	0
2006	2	0	-	2	0	0

C) OSTATNÍ ŘÍZENÍ VEDENÁ MINISTERSTVEM VNITRA V ROCE 2009

Celkem řízení	celkem vyřizováno	vyhověno zcela	vyhověno zčásti	nevyhověno	podáno opožděně	postoupeno
odvolací řízení podle nařízení Rady ES 1191/69 a zákona č. 111/1994 Sb. (dopravní obslužnost)	2 (obě řízení probíhají)	-	-	-	-	-
opatření proti nečinnosti v řízení podle nařízení Rady ES 1191/69	1	1	0	0	0	0
podání na přezkum činnosti kraje při veřejnosprávní kontrolě čerpání prostředků při dopravní obslužnosti	2	0	0	0	0	2 (v souladu s rozsudky NSS post. MD)
spory z veřejnopráv- ních smluv o závazku veřejné služby	8 (5 probíhá)	0	0	2	0	1 (krajskému úřadu)
přezkum zákonnosti VPS podle zákona o silniční dopravě	1	0	0	1	0	0
vedení řízení ministra vnitra o zániku mandátu krajských zastupitelů	2	2	-	-	-	-

D) CELKEM ŘÍZENÍ VEDENÝCH ODBOREM DOZORU A KONTROLY VEŘEJNÉ SPRÁVY JAKO ODVOLACÍM ORGÁNEM/NADŘÍZENÝM SPRÁVNÍM ORGÁNEM

Celkem řízení						
	celkem vyřizováno	vyhověno zcela	vyhověno zčásti	nevyhověno	podáno opožděně / vzato zpět	postoupeno
2009	184 (20 v řízení)	41	9	80	15	12
2008	234 (16 dosud probíhá)	51	11	144	3	9
2007	124	21	12	60	6	25
2006	22	12		8	0	2

E) VYŘIZOVÁNÍ ŽÁDOSTÍ O POSKYTNUTÍ INFORMACÍ

Podané žádosti							
	celkem podáno žádostí	poskytnutí informace (zcela / zčásti)	rozhodnutí o odmítnutí (zcela / zčásti)	odloženo	stížnost na postup	stížnost na úhradu	odvolání
2009	52	49	x	3	-	1 (nevyhověno)	-
2008	33	29	2	2	0	0	0
2007	6	4	0	2	0	0	0

F) SOUDNÍ PŘEZKUM ČINNOSTI ODBORU DOZORU A KONTROLY VEŘEJNÉ SPRÁVY (NÁVRHY PODANÉ OD ROKU 2006)

	podaných návrhů	žaloby u Městského soudu v Praze			kasační stížnosti u Nejvyššího správního soudu		
		dosud nerozhodnuto	vyhověno	zamítnuto, odmítnuto, nevyhověno	dosud nerozhodnuto	vyhověno	zamítnuto nebo odmítnuto
proti rozhodnutím podle InfZ	17	16	1	0	1	-	-

proti rozhodnutí m o odvolání podle rozpočtové kázně	3	1	1	1	-	-	-
proti rozhodnutí m ve sporných řízeních o spory z VPS	2	2	-	-	-	-	-
ochrana proti nečinnosti	2	1 ^{a)}	-	1 ^{b)}	-	-	-
nezákonný zásah	3	2 ^{c)}	-	1 ^{d)}	-	-	-
kompetenční spory	8	-	3	5	-	-	-
řízení před zvláštním senátem	3	3	-	-	-	-	-
Celkem	38	25	5	8	1	-	-

Pozn:

- a) ochrana před nečinností MV v řízení o odvolání DPÚK proti vrchnostenskému rozhodnutí
- b) ochrana před nečinností MV při vyřizování žádosti o pokračování v řízení ve věci restitučního sporu (kasační stížnost NSS zamítl, byla podána ústavní stížnost)
- c) ochrana před nezákonným zásahem MV tím, že nebyl zahájen dozor nad postupem města Roudnice nad Labem.
- d) ochrana před nezákonným zásahem MV tím, že MV vydalo stanovisko ve věci „dvou primátorů“ města Mostu po volbách v roce 2006

G) ŘÍZENÍ VEDENÁ PODLE INFORMAČNÍHO ZÁKONA, ŘÍZENÍ VE VĚCÍCH ROZPOČTOVÉ KÁZNĚ A ŘÍZENÍ VE VĚCÍCH ZAJIŠŤOVÁNÍ DOPRAVNÍ OBSLUŽNOSTI V KRAJÍCH

ŘÍZENÍ podle informačního zákona	stížnost na postup kraje při vyřizování žádosti o informace	stížnost na výši úhrady za poskytnutí informace	odvolání proti rozhodnutí kraje o odmítnutí žádosti	opatření proti nečinnosti kraje	CELKEM
2009	102	19	15	10	146
2008	143	7	59	1	210
2007	77	11	29	5	122
2006	5	6	8	1	20

Meziroční srovnání (nárůstu x poklesu agendy):

V roce **2006** jsme v souvislosti se zrušením Ministerstva informatiky přijali novou agendu InfZ (bez personálního posílení odboru). V tomto roce jsme vedli 20 správních řízení v pozici nadřízeného orgánu krajů podle InfZ. V roce **2007** již 122 řízení, tj. oproti roku 2006 došlo k **šestinásobnému nárůstu**. V roce **2008** jsme vedli 210 řízení, takže

oproti roku 2006 došlo k **desetinásobnému nárůstu této agendy** (ve srovnání s rokem 2007 počet řízení vzrostl na dvojnásobek). V roce **2009** došlo k určitému poklesu agendy InfZ (meziročně cca o 1/3), nicméně i nadále zůstává oproti roku 2006 na **sedminásobku**. Agenda je přitom zajišťována bez posílení personálních kapacit v nena-
výšeném početním stavu oproti roku 2006, kdy jsme tuto agendu přejali.

ŘÍZENÍ ve věcech rozpočtové kázně (podle zákona č. 250/2000 Sb.)	rozhodnutí a platební výměry krajů o uložení odvodu a penále za porušení rozpočtové kázně	CELKOVÉ ČÁSTKY
2009	11 (7 v řízení)	49,5 mil. Kč
2008	8	22,5 mil. Kč
2007	2	500 tis. Kč
2006	2	550 tis. Kč

ŘÍZENÍ ve věcech zajišťování dopravní obslužnosti v krajích (podle zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě)	odvolání proti nařízení provozu dopravci	odvolání proti rozhodnutí o vyrovnání finančního břemene	sporná řízení o sporech z veřejnoprávních smluv o zajišťování dopravní obslužnosti
2009	1	1 (celkem požadováno 16 mil. Kč)	8 (5 probíhá, celková částka 1,3 mld. Kč)
2008	-	-	-
2007	-	-	-
2006	-	-	-

Přehled návrhů podaných Ústavnímu soudu a správním soudům v roce 2009**A) Přehled návrhů ministra vnitra na zrušení právních předpisů obcí nebo usnesení, rozhodnutí či jiných opatření orgánů obcí v samostatné působnosti podaných Ústavnímu soudu v roce 2009**

65. Město Hradec Králové		Č.j.: MV-12538/ODK-2008	
Právní předpis:	OZV č. 8/2003, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, ve znění obecně závazných vyhlášek č. 18/2004, č. 8/2005, č. 11/2006, č. 15/2006, č. 4/2007 a č. 3/2008		
Věc:	Návrh na zrušení části článku 8 odst. 2 ve slovech „hromadným předpisným seznamem“ – vyměření poplatku hromadným předpisným seznamem		
Odeslání žaloby:	14.4.2009	Rozhodnutí ÚS:	V řízení

66. Město Jeseník		Č.j.: MV-58544/ODK-2008
Právní předpis:	OZV č. 1/2008, o zákazu konzumace alkoholických nápojů na veřejném prostranství	
Věc:	Návrh na zrušení některých ustanovení ustanovení § 2 odst. 2, části znějící „nebo zdržování se na veřejném prostranství s otevřenou lahví nebo jinou nádobou s alkoholickým nápojem“ a ustanovení § 2 odst. 3, části znějící „nebo výdej otevřené láhve nebo jiné nádoby s alkoholickým nápojem“	
Odeslání žaloby:	15.5.2009	Rozhodnutí ÚS:

67. Město Vodňany		Č.j.: MV-76665/ODK-2008	
Právní předpis:	OZV č. 4/2008, o ochraně veřejného pořádku při provozování hostinských činností.		
Věc:	Návrh na zrušení ustanovení článku 2 odst. 3 - zákaz provozovat hostinskou činnost na veřejném prostranství i v provozovnách v budovách k tomu stavebně technicky způsobilých a ustanovení čl. 3 odst. 2, které stanoví, že „na postup dle této vyhlášky se nevztahují předpisy o správním řízení“,		
Odeslání žaloby:	29.5.2009	Rozhodnutí ÚS:	

68. Město Břeclav		Č.j.: MV-1040/ODK-2009
Právní předpis:	OZV č. 5/2008, o ochraně veřejného pořádku při provozování hostinských činností.	
Věc:	Návrh na zrušení ustanovení článku 3 odst. 1 obecně závazné vyhlášky města Břeclav č. 5/2008, k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku při provozování hostinských činností v obytné zástavbě města	
Odeslání žaloby:	23.9.2009	Rozhodnutí ÚS:

Počet odeslaných žalob k Ústavnímu soudu

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Počet žalob	2	4	15	16	23	1	5	4

B) Přehled návrhů ministra vnitra na zrušení právních předpisů obcí podaných ke správním soudům v roce 2009

V roce 2009 ministr vnitra žádný návrh na zrušení právních předpisů obcí ke správnímu soudu nepodal.

Metodická pomoc a metodické materiály zpracované odborem v roce 2009

- 10) Poskytování metodické pomoci odborem
dozoru a kontroly veřejné správy
- 11) Stanoviska odboru dozoru a kontroly
veřejné správy
- 12) Metodické materiály k zákonným zmocněním
k vydávání OZV
- 13) Metodická doporučení k činnosti územních
samosprávných celků
- 14) Metodická pomoc ve formě letáků
- 15) Další metodické materiály odboru dozoru
a kontroly veřejné správy
 - A) Veřejný pořádek v obecně závazných
vyhláškách obcí
 - B) Závěry meziresortní pracovní skupiny
k zákonu o střetu zájmů
 - C) otázky a odpovědi k odměňování členů
zastupitelstev územních samosprávných
celků podle právního stavu
k 1. lednu 2010
 - D) Nejčastější pochybení zjišťovaná při
provádění kontrol výkonu samostatné
působnosti

Poskytování metodické pomoci odborem dozoru a kontroly veřejné správy

V předcházejících částech sborníku jsou zakomponovány jednotlivé celky zaměřené na poskytování metodické pomoci. Odbor dozoru a kontroly věnuje velkou pozornost této činnosti, která se neodlučitelně váže k ostatním činnostem odboru. Z tohoto důvodu nebylo zvoleno její striktní oddělení od ostatních činností, jak je z předchozích částí sborníku patrné. Připomeňme například část I., kapitolu šestou, kde se informace o součinnosti s ostatními ústředními orgány státní správy dotkla tematiky Edice dobré správní praxe a tím i publikací Doporučení pro obce a města pro předcházení rozšiřování a tvorby sociálně vyloučených lokalit se zdůrazněním zajištění potřeby bydlení (náklad 7000 ks) a Obecní daně s podtitulem místní poplatky, poplatky za komunální odpad, daň z nemovitostí (taktéž náklad 7000 ks).

V této části se zaměřujeme na některé z forem poskytování metodické pomoci obcím a krajům s cílem pomoci jim při výkonu jejich samostatné působnosti. Metodická pomoc je zajišťována z centra odboru, kde je generován jednotný právní názor a následně je aplikována ve spolupráci s územními odděleními dozoru přímo obcím.

Poskytovaná metodická pomoc a výkladová stanoviska se orientují především na zákony:

- 1) o obcích, o krajích, o hl. m. Praze,
- 2) o úřednicích územních samosprávních celků,
- 3) o svobodném přístupu k informacím.

Formy poskytování metodické pomoci:

- 1) výkladová stanoviska v číselné řadě od roku 2006,
- 2) metodické materiály k vybraným problémům pro potřeby orgánů obcí a krajů,
- 3) odpovědi na dotazy a zpracování odborných výkladových stanovisek,
- 4) vzorové právní předpisy obcí,
- 5) pravidla pro vydávání právních předpisů obcí a krajů,
- 6) pořádání odborných seminářů k vybraným problematikám,
- 7) účast na setkávání a poradách se starosty, tajemníky obecních úřadů a dalšími představiteli obcí a krajů,
- 8) zpracování přehledu zákonných zmocnění pro vydávání právních předpisů obcemi a kraji,
- 9) zpracování přehledu rozhodnutí Ústavního soudu k problematice územní samosprávy,
- 10) konzultace připravovaných právních předpisů obce, vydávaných v její samostatné působnosti (obecně závazných vyhlášek) – na základě předchozí žádosti obce,
- 11) provádění metodické a koordinační pomoci pro obce na základě jejich žádostí.

Poznatky ze své činnosti odbor zobecňuje a publikuje je

na svých webových stránkách, kde jsou metodické materiály zveřejněny. Webové stránky odboru: www.mvcr.cz/odk

Poskytování metodické pomoci je zajištěno i na:

- **kontaktních místech** územních oddělení dozoru, která jsou trvale obsazena pracovníky,
- **konzultačních místech**, kde je metodická pomoc poskytována ve stanovených dnech.

Kontaktní údaje na kontaktní a konzultační místa spolu s plánem konzultačních dnů na 1. pololetí roku 2010 je uveden v části IV. tohoto sborníku, jakožto příloha č. 3 a 4. Aktuální seznam konzultačních dnů na jednotlivých konzultačních místech je pak zároveň uveden i na výše uvedené internetové stránce odboru.

Metodická pomoc je obcím a krajům poskytována taktéž dalšími odbory Ministerstva vnitra. Přehled oblastí v nichž je poskytována metodická pomoc jinými odbory naleznete taktéž ve čtvrté části, jakožto přílohu č. 5.

Osobní jednání, jakožto forma poskytování metodické pomoci

Odborem dozoru a kontroly je často metodická pomoc poskytována v rámci sjednaných osobních jednání se zástupci územních samosprávných celků a dalšími subjekty. Následující tabulka uvádí přehled četnosti poskytování této formy metodické pomoci v rámci uplynulého roku 2009:

Osobní jednání	Počet
účast na poradách mikroregionů	22
účast na poradách starostů obcí III.	29
účast na poradách tajemníků obcí II.	7
účast na poradách svazků obcí	7
účast na ostatních akcích	27
osobní konzultace obcí na vyžádání (zápisy k dispozici na ODK)	4 192
osobní konzultace krajů	30
účast na konzultačních dnech – v rámci metodické pomoci	1 074
CELKEM	5 388

Tištěné materiály, jakožto forma poskytování metodické pomoci

Tato forma poskytování metodické pomoci v rámci odboru dozoru a kontroly není jistě novou. V rámci této části si však dovolíme upozornit na zcela novou podobu tištěných metodických doporučení. V roce 2009 začal odbor dozoru a kontroly veřejné správy vydávat metodická doporučení k činnosti územních samosprávných celků ve formě „sešitů“. Tyto metodické materiály byly distribuovány mezi obce pomocí územních oddělení dozoru a setkali se s velice kladným ohlasem. V této souvislosti se nové součástí poskytování metodické pomoci budeme věnovat v bodě 4. této části sborníku. Dále navazuje část věnovaná letákům, které jsou odborem mezi obce distribuovány rovněž díky územním oddělením dozoru.

Kromě tištěných publikací odbor dozoru a kontroly zveřejňuje na svých webových stránkách www.mvcr.cz/odk i další metodické materiály. V případě žádosti o získání některého metodického materiálu je možné obrátit se s touto žádostí přímo na centrum odboru dozoru a kontroly.

Stanoviska odboru dozoru a kontroly veřejné správy

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy vydává v rámci své metodické činnosti stanoviska odboru, ve kterých je možné najít informace týkající se činnosti obcí, vydávání obecně závazných vyhlášek a dalších postupů, které upravují zákony o obcích, krajích a hlavním městě Praze.

V druhé polovině roku provedl odbor dozoru a kontroly veřejné správy revizi a aktualizaci všech zveřejněných stanovisek. Některá stanoviska byla aktualizována a některá stanoviska zrušena bez náhrady (7/2004, 9/2004, 12/2004, 21/2004, 31/2004, 39/2004, 40/2004, 49/2004, 50/2004, 11/2005, 24/2005 a 34/2007).

Z důvodu větší přehlednosti byla stanoviska z roku 2004 a 2005 aktualizována k datu 1. listopadu 2009 nově přesunuta do stanovisek roku 2009, kde jsou zařazena do již vzniklé číselné řady, a tedy nejsou pod stejnými pořadovými čísly jako byly v letech 2004 a 2005. Na internetových stránkách odboru (www.mvcr.cz/odk) v sekci 4. Stanoviska odboru je uveřejněn seznam pořadových čísel stanovisek z roku 2004 a 2005, která byla převedena do roku 2009, s uvedením nově přidělených pořadových čísel stanovisek roku 2009:

číslo stanoviska	stav po aktualizaci stanovisek
č. 4/2004	nahrazeno stanoviskem č. 10/2009
č. 6/2004	nahrazeno stanoviskem č. 11/2009
č. 7/2004	zrušeno
č. 8/2004	nahrazeno stanoviskem č. 12/2009
č. 9/2004	zrušeno
č. 11/2004	nahrazeno stanoviskem č. 13/2009
č. 12/2004	zrušeno
č. 15/2004	nahrazeno stanoviskem č. 14/2009
č. 16/2004	nahrazeno stanoviskem č. 15/2009
č. 17/2004	nahrazeno stanoviskem č. 16/2009
č. 18/2004	nahrazeno stanoviskem č. 17/2009
č. 20/2004	nahrazeno stanoviskem č. 18/2009
č. 21/2004	zrušeno
č. 23/2004	nahrazeno stanoviskem č. 19/2009
č. 27/2004	nahrazeno stanoviskem č. 20/2009
č. 28/2004	nahrazeno stanoviskem č. 21/2009
č. 29/2004	nahrazeno stanoviskem č. 22/2009
č. 31/2004	zrušeno
č. 33/2004	nahrazeno stanoviskem č. 23/2009

č. 37/2004	nahrazeno stanoviskem č. 24/2009
č. 38/2004	nahrazeno stanoviskem č. 25/2009
č. 39/2004	zrušeno
č. 40/2004	zrušeno
č. 41/2004	nahrazeno stanoviskem č. 26/2009
č. 42/2004	nahrazeno stanoviskem č. 27/2009
č. 43/2004	nahrazeno stanoviskem č. 28/2009
č. 48/2004	nahrazeno stanoviskem č. 29/2009
č. 49/2004	zrušeno
č. 50/2004	zrušeno
č. 52/2004	nahrazeno stanoviskem č. 30/2009
č. 54/2004	nahrazeno stanoviskem č. 31/2009
č. 56/2004	nahrazeno stanoviskem č. 32/2009
č. 58/2004	nahrazeno stanoviskem č. 33/2009
č. 1/2005	nahrazeno stanoviskem č. 34/2009
č. 2/2005	nahrazeno stanoviskem č. 35/2009
č. 5/2005	nahrazeno stanoviskem č. 36/2009
č. 6/2005	nahrazeno stanoviskem č. 37/2009
č. 7/2005	nahrazeno stanoviskem č. 38/2009
č. 11/2005	zrušeno
č. 19/2005	nahrazeno stanoviskem č. 39/2009
č. 20/2005	nahrazeno stanoviskem č. 40/2009
č. 21/2005	nahrazeno stanoviskem č. 41/2009
č. 22/2005	nahrazeno stanoviskem č. 42/2009
č. 24/2005	zrušeno
č. 25/2005	nahrazeno stanoviskem č. 43/2009
č. 28/2005	nahrazeno stanoviskem č. 44/2009
č. 32/2005	nahrazeno stanoviskem č. 45/2009
č. 34/2005	nahrazeno stanoviskem č. 46/2009
č. 35/2005	nahrazeno stanoviskem č. 47/2009

Přehled dosud vydaných stanovisek odboru dozoru a kontroly veřejné správy

2006

1/2006 - Právo občana obce požadovat kopie usnesení a zá-

pisů z jednání zastupitelstva obce, usnesení rady obce, výborů zastupitelstva obce

2/2006 – zrušeno stanoviskem 2/2007

3/2006 – Procesní režim rozhodování obecního úřadu o označení budov čísly popisnými, orientačními či evidenčními

4/2006 – nahrazeno stanoviskem 14/2008

5/2006 – Důsledky zrušení zákonného zmocnění nebo změny zákonného zmocnění jeho převedením ze samostatné do přenesené působnosti (nebo naopak) na platnost, aplikovatelnost a zákonnost právního předpisu obce.

6/2006 – Orgán obce příslušný k promíjení místních poplatků

7/2006 – Povolování výjimek z povinností stanovených obecně závaznými vyhláškami obcí

8/2006 – K možnosti zastupitelstva či rady obce promíjet či postupovat pohledávky vzniklé z výkonu přenesené působnosti na základě § 85 a § 102 odst. 3 zákona o obcích

9/2006 – zrušeno stanoviskem 17/2007

10/2006 – zrušeno stanoviskem ODK č. 20/2008

11/2006 – zrušeno bez náhrady

12/2006 – Stanovení povinností v požárním řádu obce dle nálezu Ústavního soudu č. Pl. ÚS 25/06

13/2006 – zrušeno stanoviskem ODK č. 22/2008

14/2006 – zrušeno bez náhrady

2007

1/2007 – Podmínky platnosti a účinnosti obecně závazné vyhlášky obce

2/2007 – Obecně závazná vyhláška, kterou se stanoví pravidla pohybu psů

3/2007 – Poplatek za komunální odpad podle § 17a zákona č. 185/2000

4/2007 – Obecně závazná vyhláška, kterou se reguluje prodej, podávání a konzumace alkoholických nápojů v případě konání kulturní, společenské nebo sportovní akce přístupné veřejnosti

5/2007 – zrušeno stanoviskem č. 8/2008

6/2007 – Obecně závazná vyhláška, kterou se stanoví systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů a nakládání se stavebním odpadem

7/2007 – Obecně závazná vyhláška, kterou se stanoví podmínky spalování nebo zákaz spalování suchých rostlinných materiálů

8/2007 – Obecně závazná vyhláška, kterou se stanoví zákaz některých druhů paliv pro malé spalovací zdroje znečišťování

9/2007 – Obecně závazná vyhláška, kterou se stanoví regulace promítání světelných reklam a efektů na oblohu

10/2007 – Stanovení školských obvodů základních škol

11/2007 – Zákonné zmocnění k vydávání obecně závazné vyhlášky obce, kterou se stanoví ceny stavebních pozemků v cenové mapě

12/2007 – Obecně závazná vyhláška obce, kterou zcela nebo částečně osvobozuje od daně z nemovitostí na území obce nemovitosti dotčené živelní pohromou

13/2007 – bude aktualizováno

14/2007 – Obecně závazná vyhláška, kterou se stanovuje úhrada vodného

15/2007 – Obecně závazná vyhláška, kterou se stanovuje způsob náhradního zásobování vodou a náhradního odvádění odpadních vod

16/2007 – zrušeno bez náhrady

17/2007 – Obecně závazná vyhláška, kterou se nařizuje pro území obce nebo jeho část provedení speciální ochranné dezinfekce a deratizace k ochraně zdraví před vznikem a šířením infekčních onemocnění

18/2007 – K možnostem obcí regulovat obecně závaznou vyhláškou provozní dobu hostinských zařízení

19/2007 – zrušeno stanoviskem ODK č. 19/2008

20/2007 – Obecně závazná vyhláška, kterou se stanoví systém komunitního kompostování a způsob využití zeleného kompostu k údržbě a obnově veřejné zeleně na území obce

21/2007 – Zastupování starosty obce místostarostou

22/2007 – Místní poplatek za užívání veřejného prostranství – reklamy na sloupech veřejného osvětlení

23/2007 – Obecně závazná vyhláška, kterou se zřizuje a zrušuje orgán obce – obecní policie a obecně závazná vyhláška kterou se stanovují podrobnosti o stejnokroji strážníků obecní policie a o jeho nošení

(upraveno dne 2. ledna 2009)

24/2007 – Obecně závazná vyhláška, kterou se jako podmínka k výkonu práce řidiče taxislužby na území obce povinnost prokázat zkouškou řidiče znalosti místopisu, právních předpisů upravujících taxislužbu a ochranu spotřebitele, znalosti obsluhy taxametru a způsob provádění zkoušky

25/2007 – zrušeno stanoviskem č. 9/2008

26/2007 – Statut územně členěného statutárního města

27/2007 – Obecně závazná vyhláška, o provozním řádu stanoviště taxislužby

28/2007 – Územní plán vydaný formou opatření obecné povahy

29/2007 – Trvalé označování psů a evidence označených psů a jejich chovatelů

30/2007 – Zajišťování bytové náhrady

31/2007 – zrušeno stanoviskem č. 11/2008

32/2007 – Úprava způsobu a podmínek převozu a přechodného uložení zemřelých v obecně závazné vyhlášce obce podle § 4 odst. 4 zákona č. 256/2001Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

33/2007 – zrušeno stanoviskem ODK č. 18/2008

35/2007 – Možnost obce uložit oznamovací povinnost poplatníkovi místního poplatku, který poplatek nepodléhá a možnost vázat zánik poplatkové povinnosti na oznámení této skutečnosti správci poplatku

36/2007 – zrušeno bez náhrady

37/2007 – Obecně závazná vyhláška, o místním poplatku ze psů

38/2007 – Obecně závazná vyhláška, o místním poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt

39/2007 – Obecně závazná vyhláška o místním poplatku za užívání veřejného prostranství

40/2007 – Obecně závazná vyhláška, o místním poplatku ze vstupného

41/2007 – Obecně závazná vyhláška, o místním poplatku z ubytovací kapacity

42/2007 – Obecně závazná vyhláška, o místním poplatku za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst

43/2007 – Obecně závazná vyhláška, o místním poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj

44/2007 – Obecně závazná vyhláška o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů

45/2007 – Obecně závazná vyhláška o místním poplatku za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace

46/2007 – zrušeno bez náhrady

47/2007 – zrušeno stanoviskem č. 10/2008

48/2007 – Ukládání pokut fyzickým osobám, kteréavinily nesplnění povinnosti územního samosprávného celku po-

skytovat součinnost při kontrolách výkonu samostatné nebo přenesené působnosti svěřené jeho orgánům

49/2007 – K možnostem využití fyzických osob, které nejsou ve vztahu ke kontrolnímu orgánu v pracovním poměru, při kontrolách výkonu samostatné a přenesené působnosti svěřené orgánům územních samosprávných celků

50/2007 – K řešení námitek podjatosti vznesených vůči kontrolujícím při kontrolách výkonu samostatné a přenesené působnosti svěřené orgánům územních samosprávných celků

51/2007 – zrušeno stanoviskem ODK č. 16/2008

52/2007 – zrušeno stanoviskem č. 10/2008

2008

1/2008 – Neveřejná zasedání zastupitelstva obce a pracovní porady členů zastupitelstva obce

2/2008 – Důsledky porušení povinnosti obecního úřadu informovat o místě, době a o navrženém programu připravovaného zasedání zastupitelstva obce

3/2008 – Právo občana obce vyjádřit na zasedání zastupitelstva obce svá stanoviska k projednávaným věcem

4/2008 – Vztah práva občana obce požadovat projednání určité záležitosti v samostatné působnosti radou nebo za zastupitelstvem obce a práva podávat orgánům obce návrhy, podněty a připomínky

5/2008 – Právo občana obce požadovat projednání určité záležitosti v oblasti samostatné působnosti radou obce nebo zastupitelstvem obce

6/2008 – Právo občana obce podávat orgánům obce návrhy, připomínky a podněty

7/2008 – Oprávnění zastupitelstva kraje nebo obce zakázat pořizování zvukových a obrazových záznamů ze svého zasedání

8/2008 – Obecně závazná vyhláška, kterou se stanoví závazné podmínky pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskoték, v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku

9/2008 – zrušeno stanoviskem ODK č. 17/2008

10/2008 – zrušeno stanoviskem ODK č. 21/2008

11/2008 – Obecně závazné vyhlášky, kterými se stanoví koeficienty pro výpočet daně z nemovitostí, osvobození některých pozemků zemědělského půdního fondu od daně z nemovitostí

12/2008 – Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 35/06 (Kořenov) – veřejný pořádek

13/2008 – Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 5/07 (Plchov) – veřejná prostranství

14/2008 – Nabytí a používání symboliky obcí

15/2008 – Oprávnění rady obce zčásti svěřit ukládání pokut ve věcech samostatné působnosti obce příslušnému odboru obecního úřadu

16/2008 – Ukládání povinností v obecně závazných vyhláškách obcí ve vztahu k veřejnému prostranství

17/2008 – Obecně závazné vyhlášky k zabezpečení ochrany životního prostředí, zeleně v zástavbě a ostatní veřejné zeleně na území obce a o užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti

18/2008 – Regulace rušení nočního klidu a používání hlučných strojů a zařízení

19/2008 – Regulace prostituce (nabízení a poskytování sexuálních služeb)

20/2008 – Regulace používání zábavní pyrotechniky v obecně závazné vyhlášce

21/2008 – Zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku a regulace provozování činností, které by mohly narušit veřejný pořádek v obci

22/2008 – Postup Ministerstva vnitra při hodnocení souladu obecně závazných vyhlášek obcí se zákonem

23/2008 – Ukládání povinností formou obecně závazné vyhlášky

24/2008 – Ukládání povinností v obecně závazných vyhláškách obcí

25/2008 – Důsledky nepodepsání návrhu zápisu ze zasedání zastupitelstva a právo člena zastupitelstva podat námítky proti zápisu ze zasedání zastupitelstva

26/2008 – Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 33/05 (Krupka) – veřejný pořádek

27/2008 – Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 6/08 (Budyně nad Ohří) – o podmínky pro spalování tuhých paliv v obci

28/2008 – Orgán obce oprávněný k rozhodování o promínutí místních poplatků podle obecně závazných vyhlášek o místních poplatcích

29/2008 – Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 46/06 (Mariánské Lázně) – veřejný pořádek

2009

1/2009 – Postup obce při vydání rozhodnutí o povolení zvláštního užívání veřejného prostranství

2/2009 – Úprava formy realizace práva občana obce vy-

jádrít na zasedání zastupitelstva svá stanoviska v jednacím řádu

3/2009 – Náležitosti podkladů pro zápis do katastru nemovitostí, je-li jedním z účastníků řízení obec

4/2009 – Zákonné varianty řešení zpoplatňování komunálního odpadu a jednotlivé rozdíly mezi nimi

5/2009 – Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 47/06 (Sušice) – obecně závazná vyhláška města Sušice č. 4/1998 o vzhledu, čistotě, pořádku a ochraně životního prostředí, ve znění pozdějších předpisů

6/2009 – Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 41/08 (Chrastava)

7/2009 – Možnost převedení „ostatních záležitostí v samostatné působnosti“ rady obce na jiný orgán

8/2009 – Náležitosti dokumentů vyvěšovaných na úřední desce obecního úřadu v souvislosti se zákonem č. 190/2009 Sb.

9/2009 – Úhrada nákladů za poskytování informací požadovaných členem zastupitelstva obce

10/2009 – Rozhodnutí o nabytí a převodu nemovitosti ve vlastnictví obce

11/2009 – Ohlašovací povinnost ve vyhlášce o místních poplatcích

12/2009 – Vztah ustanovení § 36 odst. 1 písm. a) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů, k § 2 písm. a) zákona č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách, ve znění pozdějších předpisů

13/2009 – Poskytování informací v oblasti správy místních poplatků

14/2009 – Záписы z jednání zastupitelstva obce a rady obce – ochrana osobních údajů

15/2009 – Veřejné prostranství – parkoviště

16/2009 – Podnikání obcí

17/2009 – Rozhodnutí o povolení zřízení vyhrazeného parkování

18/2009 – Stanovení paušální částky v obecně závazné vyhlášce o místních poplatcích

19/2009 – Stanovení platu vedoucím odborů

20/2009 – Formy svěřeni pravomocí orgánům městských obvodů nebo městských částí statutem statutárního města

21/2009 – Poskytování mimořádných odměn starostům a místostarostům obcí

22/2009 – Silniční ochranné pásmo a veřejné prostranství

23/2009 – Místní poplatek z ubytovací kapacity

24/2009 – Plnění úkolů statutárního orgánu zaměstnavatele u obcí

25/2009 – Aplikace zákona o ochraně osobních údajů na poskytování informací o platech zaměstnanců obcí a o odměnách členům zastupitelstva obce

26/2009 – Rozpočtová opatření obce

27/2009 – Udělování slova na zasedání zastupitelstva kraje

28/2009 – Čestné občanství obce

29/2009 – Placení ceny za stání na vyhrazeném parkovišti

30/2009 – Obsah a forma tzv. domovních řádů (K právní povaze tzv. domovních řádů)

31/2009 – Poskytování příspěvku na úhradu zvýšených nákladů na úpravu zevnějšku (ošatné)

32/2009 – Místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů

33/2009 – Sjednání podmínek pro prodej nemovitosti radou obce

34/2009 – Oprávnění kontrolního výboru zastupitelstva obce (kraje) kontrolovat průběh zadávání veřejných zakázek, je-li zadavatelem obec (kraj)

35/2009 – Rodná čísla, řízení ve věcech místních poplatků a ohlašovací povinnost v obecně závazných vyhláškách o místních poplatcích

36/2009 – Oprávnění finančního výboru zastupitelstva obce (kraje) seznamovat se s osobními údaji zaměstnanců obce (kraje)

37/2009 – Osvobození územních samosprávných celků od správních poplatků

38/2009 – Zákaz ponechání kočárku s dítětem bez dozoru na veřejném prostranství podle nálezů Ústavního soudu Pl. ÚS 17/02

39/2009 – Nestanovení splatnosti vybírání místních poplatků podle nálezů Ústavního soudu Pl. ÚS 331/02

40/2009 – Dodatečné schválení právního úkonu (smlouvy) učiněného starostou obce bez předchozího schválení radou nebo zastupitelstvem obce a jeho právní důsledky (pro výkon dozoru)

41/2009 – Orgán obce oprávněný rozhodnout o záměru obce prodat, směnit nebo darovat nemovitý majetek, pronajmout jej nebo poskytnout jako výpůjčku

42/2009 – Náležitosti záměru obce prodat, směnit nebo darovat nemovitý majetek, pronajmout jej nebo poskytnout jako výpůjčku a následky zveřejnění vadného záměru

43/2009 – K subdelegaci stanovení míst a času a vymezení

veřejného pořádku v obecně závazných vyhláškách podle § 10 písmeno a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), podle nálezu Ústavního soudu Pl. ÚS 1/01

44/2009 – Lázeňské statuty

45/2009 – Zákonnost rozhodnutí obce o dispozicích s obecním majetkem

46/2009 – Povinnost zveřejnit záměr obce i v případě úmyslu uzavřít dodatek ke smlouvě

47/2009 – Sjednání nižší ceny, než je cena obvyklá, v případě úplatného převodu majetku

48/2009 – Povinnost obce zpřístupnit Sbírku zákonů a Věstník právních předpisů kraje na obecním úřadu

49/2009 – Stanovení rozhodného dne pro vyplacení měsíční odměny neuvolněnému členovi zastupitelstva obce

50/2009 – Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. 42/06 ve věci obecně závazné vyhlášky města Mariánské Lázně č. 7/2001, kterou se stanovují podmínky a povinnosti při ochraně, údržbě a tvorbě veřejné zeleně

51/2009 – K procesu přijímání usnesení zastupitelstva obce

Všechna výše uvedená stanoviska jsou k dispozici na internetových stránkách odboru (www.mvcr.cz/odk), v sekci 4. „Stanoviska odboru“.

Metodické materiály
k zákonným zmocněním
k vydávání OZV

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy taktéž vydává v rámci své metodické činnosti Metodické materiály k zákonným zmocněním k vydávání obecně závazných vyhlášek obcí, ve kterých je možné nalézt informace týkající se vydávání obecně závazných vyhlášek obcí, včetně souvisejících prvních předpisů, právního výkladu a judikatury vztahující se k jednotlivým zákonným zmocněním.

Tyto materiály byly původně upraveny v rámci Kom-

plexních stanovisek. Ty byly v průběhu roku 2009 zrušeny a nahrazeny Metodickými materiály k zákonným zmocněním k vydávání obecně závazných vyhlášek obcí, jenž obsahují aktualizované a doplněné materiály z komplexních stanovisek. To znamená, že Metodické materiály obsahují všechny relevantní podklady a informace k jednotlivým zákonným zmocněním k vydání obecně závazné vyhlášky obce.

Metodický materiál č. 1 - Ministerstvo vnitra České republiky - Microsoft Internet Explorer

Úpravy Zobrazit Oblíbené Nástroje Nápověda

št - Hledat Oblíbené

http://www.mvcr.cz/clanek/komplexni-stanovisko-c-1.aspx

Mapa serveru Textová verze

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Úvod O nás Služby pro veřejnost Informační servis eGovernment EU Nabídky

METODICKÉ MATERIÁLY

Úvodní strana / O nás / Ministerstvo vnitra

Metodický materiál č. 1

Znění zákonného zmocnění k vydání obecně závazné vyhlášky obce, o vymezení školských obvodů

1. [Znění zákonného zmocnění](#) (pdf, 68 kB)
2. [Související právní předpisy](#) (pdf, 72 kB)
3. [Vzor obecně závazné vyhlášky](#) (doc, 44 kB)
4. [Stanovisko k zákonnému zmocnění](#) (pdf, 103 kB)
5. [Související nástroje regulace](#) (pdf, 96 kB)
6. [Související judikatura](#) (pdf, 96 kB)

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy, 18.12.2009

Poslední změnu doznala stanoviska vztahující se k obecně závazným vyhláškám jejichž text byl do konce roku 2009 součástí stanovisek odboru. Na konci roku 2009 byly texty těchto stanovisek přesunuty do Metodických materiálů, nicméně jsou v sekci 4. „Stanoviska odboru“ i nadále uvedeny názvy těchto stanovisek, u nichž je zřízen hypertextový odkaz na konkrétní metodický materiál, jenž obsahuje předmětný text stanoviska.

Metodické materiály k zákonným zmocnění k vydávání obecně závazných vyhlášek obcí jsou k dispozici na internetových stránkách odboru (www.mvcr.cz/odk) v sekci 3. „Metodická pomoc obcím (vzory právních předpisů, přehled zákonných zmocnění atp.)“ a zároveň budou po určité době uveřejněny i v sekci 1. „Aktuálně“.

Soubor Úpravy Zobrazit Oblíbené Nástroje Nápověda

Adresa <http://www.mvcr.cz/clanek/odbory-odbor-dozoru-a-kontroly-verejne-spravy.aspx?q=Y2hudW09Mw%3d%3d>

Úvod O nás Služby pro veřejnost Informační servis eGovernment EU Nabídky a zakázky

ODBORY

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy

1. **Aktuálně**
2. **Cinnost odboru**
3. **METODICKÁ POMOC OBCÍM (VZORY PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ, PŘEHLED ZÁKONNÝCH ZMOCNĚNÍ ATP.)**
4. **Stanoviska odboru**
5. **Ostatní dokumenty (dozor, kontrola, z. o svobodném přístupu k informacím, z. o střetu zájmů atp.)**
6. **Protokoly o kontrole výkonu samostatné působnosti obcí a krajů, které nebyly v souladu se zákonem projednány zastupitelstvem nebo o jejichž projednání nebylo informováno na úřední desce**
7. **Kontakty na odbor včetně plánu konzultačních dnů a kontaktů na obce**

Metodické materiály k zákonným zmocněním pro vydávání obecně závazných vyhlášek
Stanoviska odboru dozoru a kontroly veřejné správy
Vzory právních předpisů obcí
Webová stránka Ministerstva vnitra ke správnímu řádu

Metodická doporučení k činnosti územních samosprávných celků

Volba vydávání metodických doporučení formou pracovních sešitů se ukázala dle ohlasu jednotlivých subjektů a především územních samosprávných celků za velice vhodně zvolenou. K tomuto rozšíření poskytování metodické pomoci došlo v uplynulém roce 2009 na základě snahy o přiblížení metodických materiálů ve srozumitelné a vhodné formě především zástupcům malých územních samosprávných celků.

Zvolený design těchto doporučení na první pohled barevně i číselně odděluje jednotlivé materiály, které jsou pak díky tomuto systému lehce zařaditelné do jedné ze tří řad.

Přestože je tato forma poskytování metodické pomoci nová, vydal odbor dozoru a kontroly veřejné správy za rok 2009 sedm metodických doporučení, která jsou svou tematikou zaměřena na aktuální problematiky, v jejichž rámci je na odbor dozoru a kontroly veřejné správy kladeno velké množství dotazů. Z tohoto důvodu jsou některá z nich zpracována formou otázek a odpovědí, aby si v nich mohl každý rychle vyhledat přesnou odpověď na svou konkrétní otázku.

Na následujících stránkách naleznete jednotlivá metodická doporučení s jejich stručnou anotací. Doporučení jsou seřazena, dle jejich umístění v jednotlivých řadách. Do první (modré) řady patří již čtyři čísla metodických doporučení. Odbor dozoru a kontroly však již v tuto chvíli pracuje na dalším metodickém doporučení k problematice odměňování členů zastupitelstva, které rozšíří tuto řadu. Následují dvě metodická doporučení druhé (zelené) řady, která se zaměřují na problematiku zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Nakonec je uvedeno první metodické doporučení třetí (oranžové) řady k problematice zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, včetně provádějících předpisů a souvisejících předpisů.

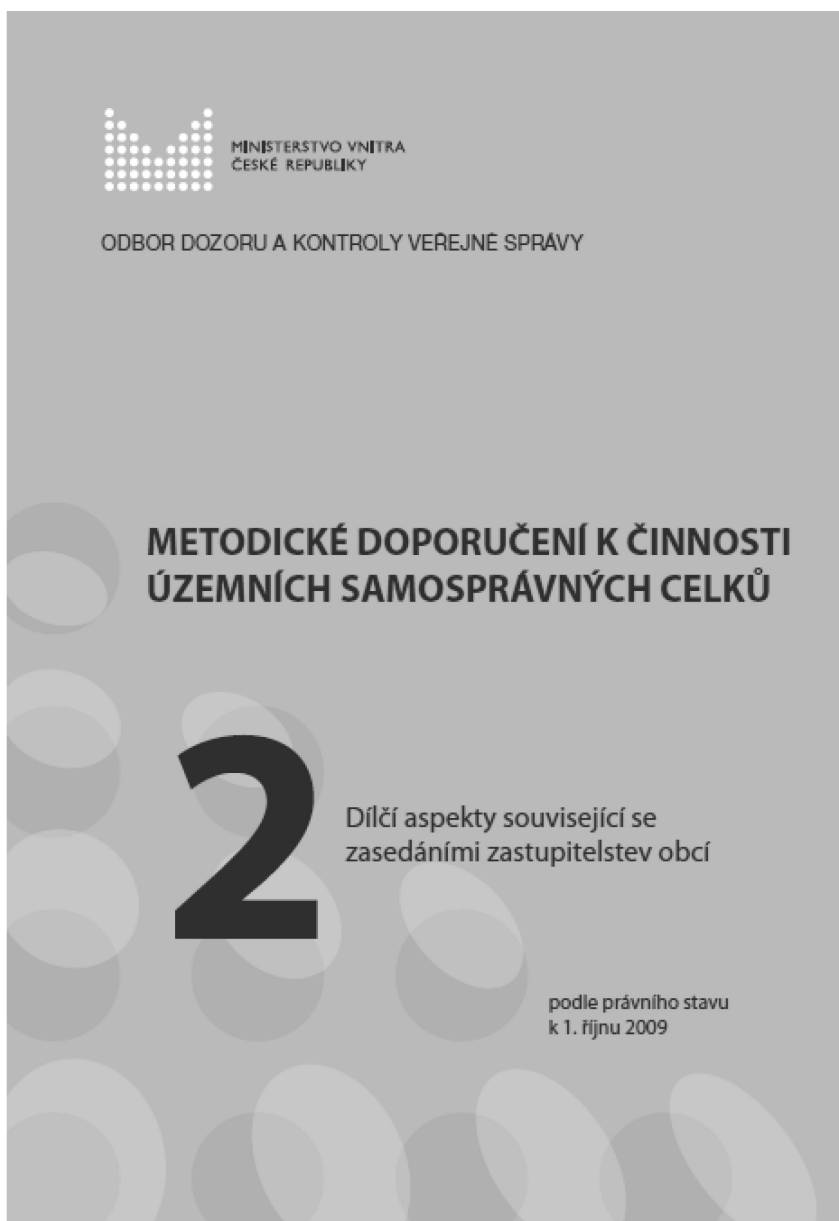
Všechna tato metodická doporučení jsou jako ostatní metodické materiály k dispozici na internetových stránkách odboru dozoru a kontroly veřejné správy www.mvcr.cz/odk ve formátu PDF.

Téma jednacích řádů zastupitelstev územních samosprávných celků se mohlo zprvu jevit jako jednoduchá otázka. Během první poloviny roku 2009 obdržel odbor dozoru a kontroly veřejné správy desítky dotazů k této problematice. Z tohoto důvodu se ve své metodické práci v roce 2009 více soustředilo. Odbor uspořádal nebo se zúčastnil řady seminářů na toto téma a setkal se jak se živým ohlasem na místě, tak i s písemnými dotazy. Jejich shromážděním vznikla metodická pomůcka pro obce k jednacím řádům. Byla již zveřejněna jak v tištěné podobě, tak i jako soubor ve formátu PDF. Ten je dán k dispozici veřejnosti (ke stažení) na stránkách odboru na adrese www.mvcr.cz/odk.

Metodický materiál obsahuje mimo jiné charakteristiku jednacího řádu, důsledky porušení jednacího řádu, problémy a úskalí obsahu jednacího řádu (svolávání zasedání a jeho průběh, pořizování zápisů, včetně projednávání námitek, zveřejňování dokumentů o činnosti zastupitelstva - zápisy, usnesení, podkladové materiály, vztahy zastupitelstva s ostatními orgány, pravidla činnosti výborů, pracovní porady členů zastupitelstev, realizace práva člena zastupitelstva obce i práva občana obce v širším slova smyslu).

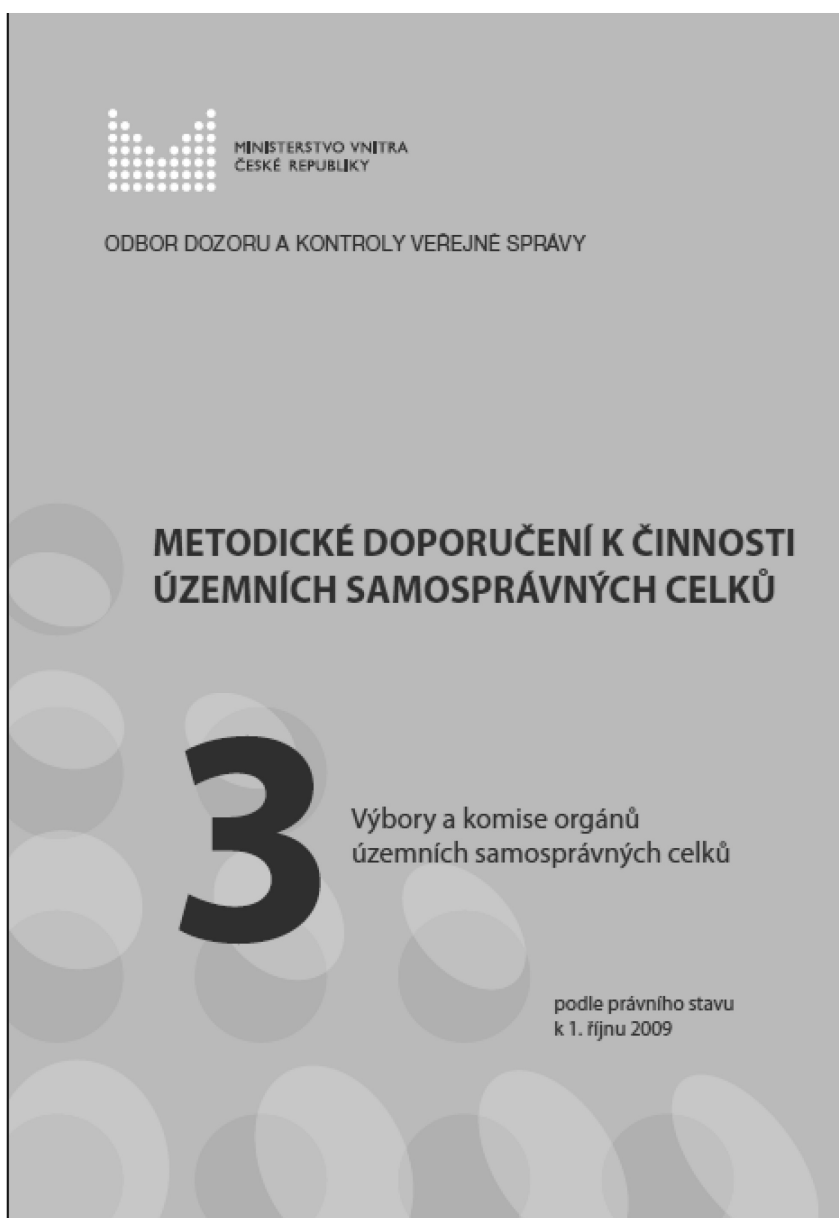
Otázkám jednacích řádů zastupitelstev územních samosprávných celků, se bude odbor věnovat i v nadcházejícím roce 2010.

Tento materiál je metodickým doporučením k činnosti územních samosprávných celků, jehož cílem je zvýšení míry informovanosti územních samosprávných celků spadající do samostatné působnosti a usnadnění každodenní činnosti orgánů obcí v této oblasti, stejně jako pomoc při zlepšování kvality výkonu samosprávních činností jednotlivých obcí.

Tematicky je toto číslo zaměřeno na oblast související se zasedáními zastupitelstev obcí s důrazem na oblasti, do kterých jsou nejčastěji směřovány dotazy obcí a s jejichž praktickou aplikací obcemi je v činnosti odboru dozoru a kontroly veřejné správy spojováno větší množství nedostatků.

Formou dotazů a odpovědí jsou v jednotlivých tematických blocích podrobněji rozebrány a řešeny zápisy ze zasedání zastupitelstva obce, jejich náležitosti a zpracování, možnosti uplatnění a vyřízení námitek člena zastupitelstva obce proti zápisu ze zasedání zastupitelstva obce, náležitosti a proces přijímání usnesení zastupitelstva obce, pracovní porady obce a další související dotazy jako právo předkládat návrhy na zařazení na pořad jednání zastupitelstva obce, povinnost občana obce či osoby mající na území obce nemovitost prokázat svou totožnost, oznámení konání zasedání zastupitelstva obce a přerušení zasedání zastupitelstva obce.

Právní zakotvení existence a činnosti výborů a komisí orgánů územních samosprávných celků se nachází ve třech různých zákonech. Pro přehlednost a také z praktických důvodů (na území České republiky je přes 6000 obcí, ale jen 13 krajů a samostatně je řešeno hlavní město Praha) se v textu metodické příručky zabýváme zejména právní úpravou obsaženou v zákoně o obcích. Zákon o obcích zařadil pojednání o výborech a komisích orgánů obce do hlavy nazvané „orgány zastupitelstva obce a rady obce“. I z členění zákona je vidět vůle zákonodárce rozlišovat mezi „orgány obce“ a „orgány těchto orgánů“, tj. zastupitelstva a rady obce. Toto rozlišení má velký praktický význam – výbory ani komise nemají zákonem svěřenu žádnou rozhodovací

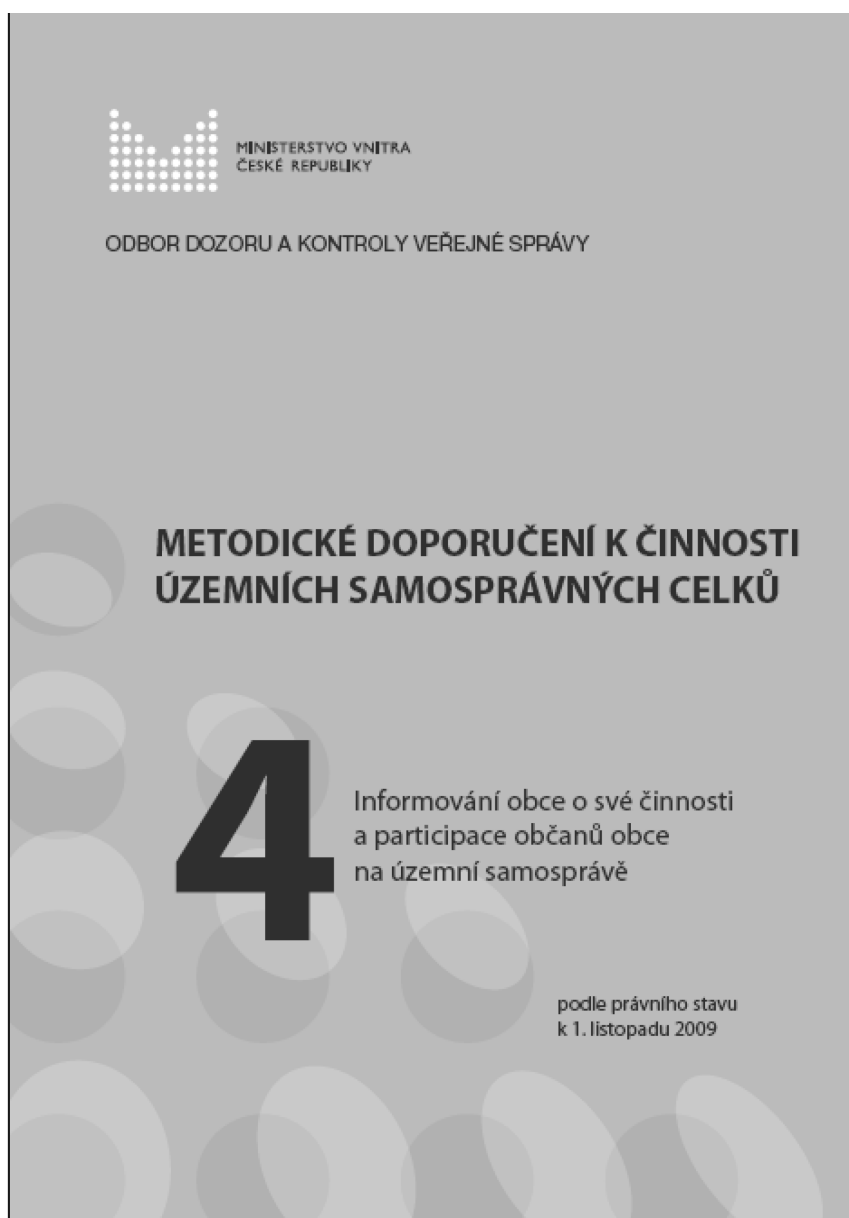
pravomoc a nelze jim ji přiznat ani rozhodnutím zastupitelstva nebo rady. Mohou být pouze iniciativními nebo kontrolními orgány zastupitelstva (v případě výborů) a rady (v případě komisí). Oproti tomu pro orgány obce je charakteristické, že jsou nadány určitou rozhodovací pravomocí, a to v míře, kterou jim určí zákon, nebo v míře, kterou si v mezích zákona tyto orgány navzájem udělují nebo odnímají.

Zastupitelstvo tak může jako své orgány zřizovat pouze výbory. Oproti tomu rada obce může zřídit jako své iniciativní a kontrolní orgány komise. V obcích, kde se nezřizuje rada, zřizuje komise přímo starosta obce. Mezi po-

vinně zřizované výbory u obcí patří kontrolní, finanční, příp. za splnění zákonně stanovených podmínek také výbor pro národnostní menšiny; v případě krajů se navíc jedná o výbor pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost; a v případě hlavního města Prahy máme navíc výbor pro výchovu a vzdělávání. Zákon pak již ponechává na zastupitelstvech územních samosprávních celků, aby si dále činnost těchto výborů ošetřila podle svých potřeb. Naproti tomu rada územního samosprávních celku může, ale také nemusí své komise zřizovat a záleží jenom na ní, jakožto na jejich

zřizovateli, jaká podrobnější pravidla pro jejich činnost stanoví a jaký význam bude přikládat iniciativám, resp. výsledkům práce těchto komisí.

Problematika činnosti výborů a komisí náleží (kromě jedné výjimky) do samostatné působnosti územního samosprávních celku a jako taková je prioritně vnitřní záležitostí tohoto územního samosprávních celku, do níž nemohou státní orgány (ani žádné jiné) zasahovat.

Právní systém v ČR předpokládá maximální zapojení občanů, resp. jejich aktivní podílení se na správě věcí veřejných (ať už přímo nebo prostřednictvím svých zvolených zástupců). Kontrola ze strany veřejnosti, která patří do základních demokratických principů fungování a kontroly veřejné správy, je pak uplatňována zejména formou petic a stížností, žádostmi o informace, účastí občanů na veřejných jednáních orgánů veřejné správy atd.

Ve vztahu k možnostem jak, resp. jakým způsobem může obec informovat širokou veřejnost o své činnosti, lze hovořit o:

1) Úřední desce a „elektronické“ úřední desce

2) Informování na zasedání zastupitelstva obce a informování jiným způsobem v místě obvyklým

3) „Zveřejňování“ způsobem umožňující dálkový přístup.

Ve vztahu k informování obce na základě aktivity žádajícího, lze hovořit o:

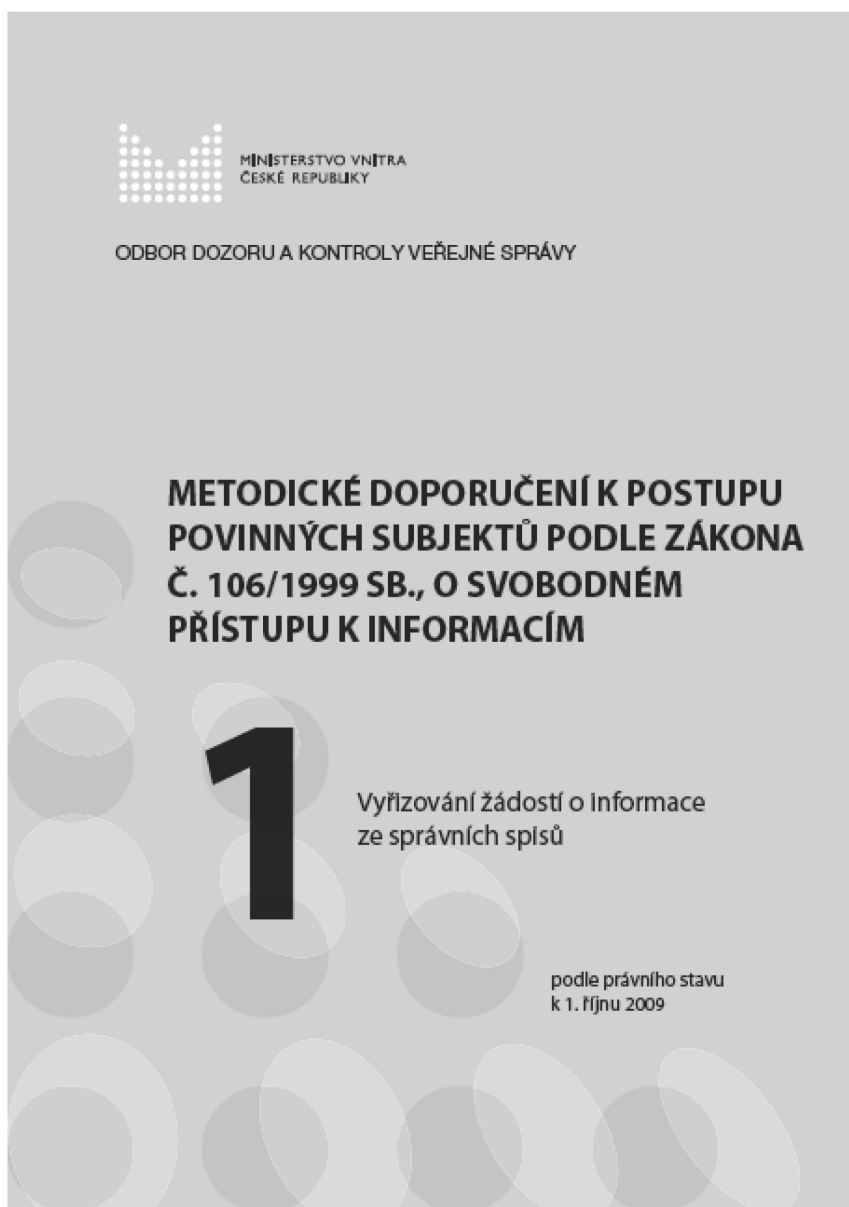
4) Nahlížení na obecním úřadě (§ 16, § 52/a, § 95/2, § 101/3 zákona o obcích)

5) Žádost o informace podle zákona č. 106/1999 Sb. či podle zákona č. 123/1998 Sb.

Práva občana obce zakotvená zejména v § 16 zákona

o obcích lze považovat za součást zákonného provedení ústavní zásady zaručující právo každého občana podílet se na správě věcí veřejných. Tato práva by pak měla být v praxi fungování zastupitelstva obce důsledně naplňována a aplikována nikoliv restriktivním způsobem. Stávající právní úprava oprávnění občanů obce oproti úpravě předchozí významně posílila. To se nejzřetelněji projevuje v oprávnění občanů obce vyjadřovat se na zasedání zastupitelstva obce v souladu s jednacím řádem ke všem projednávaným věcem, což předchozí úprava neumožňovala. Nemá-li být podíl občanů na správě obce formální, je po-

třebné v jednacím řádu zastupitelstva obce stanovit takový postup, dle kterého občané obce (veřejnost) budou moci vyjádřit svá stanoviska k projednávaným bodům programu zásadně ještě před konečným hlasováním (rozhodnutím). Pokud by jejich vystoupení byla jednacím řádem situována až na dobu po přijetí příslušných usnesení (rozhodnutí), bylo by nutno v tom spatřovat nepochopení samotných ústavních principů územní samosprávy a svým způsobem i pohrdání těmi, kteří členy zastupitelstva zvolili do jejich funkcí.

Jedním z problémů aplikační praxe při vyřizování žádostí o informace v režimu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jako „InfZ“), je nejednotnost přístupu tzv. povinných subjektů (§ 2 odst. 1 a 2) k poskytování informací o jimi vedených (ať už probíhajících nebo již ukončených) správních řízeních. Lze přitom zaznamenat tendenci k odpirání poskytnutí konkrétních informací obsažených ve správních spisech s odkazem na právní úpravu nahlížení do spisu podle § 38 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále „správní řád“), resp. v minulosti

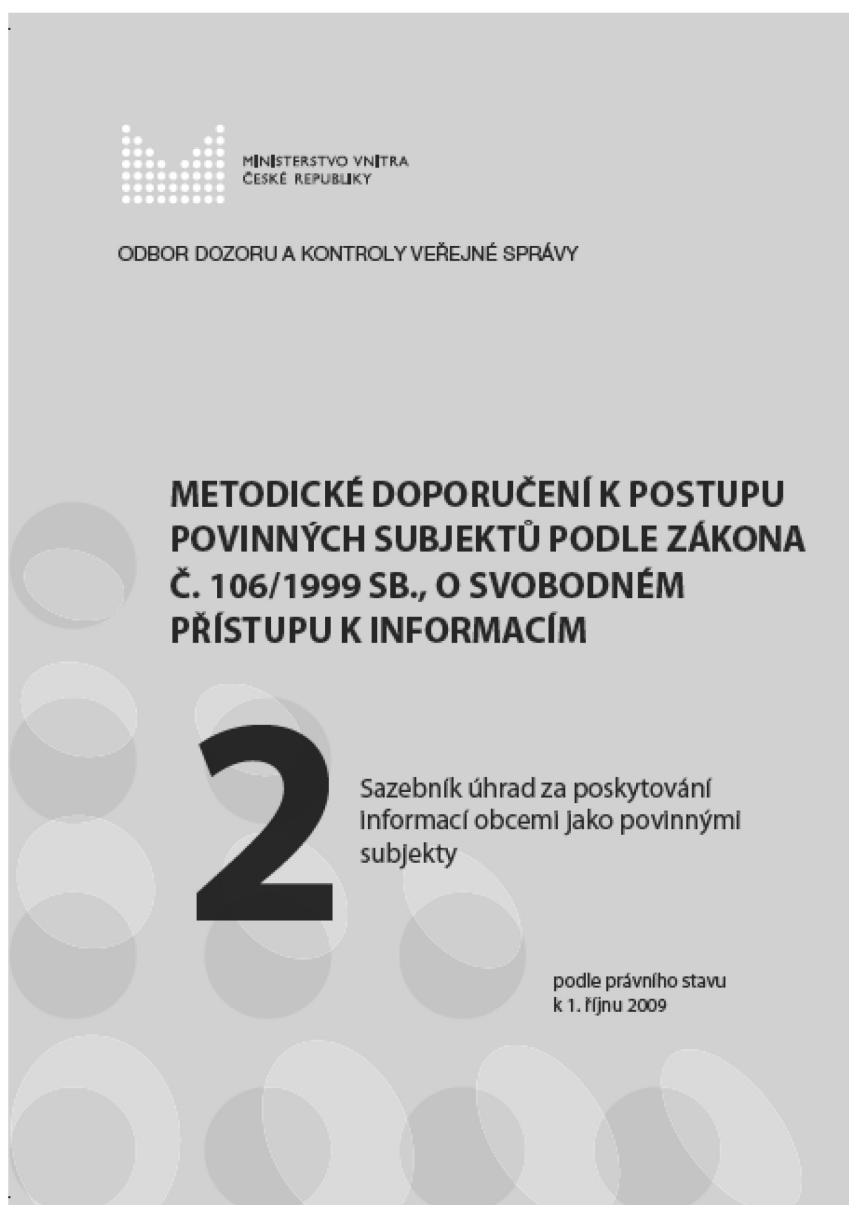
s odkazem na § 23 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád).

V rámci této praxe je buď odmítána aplikovatelnost InfZ jako taková (úprava nahlížení do spisu je v těchto případech považována za zvláštní právní úpravu poskytování informací, vylučující použití obecné úpravy InfZ, a takové žádosti bývají zpravidla kvalifikovány jako žádosti o nahlédnutí do správního spisu), nebo je povinnými subjekty žádost sice vyřizována v režimu InfZ, nad jeho rámec je však po žadateli – s odkazem na právní úpravu nahlížení do spisu dle správního řádu – požadováno prokázání právního

zájmu na seznámení se s danými informacemi. Argumentováno bývá zásadní neveřejností správního řízení, rizikem narušení jeho nestrannosti (u řízení probíhajících), popř. povinností mlčenlivosti oprávněných úředních osob.

Vzniká tedy otázka, zda lze právní úpravu nahlížení do správních spisů považovat za zvláštní úpravu poskytování informací a pokud nikoliv, zda je možno při vyřizování

žádostí o informace v režimu InfZ zohlednit požadavky správního řádu na přístup k těmto informacím (tedy zda je možno aplikovat právní úpravu správního řádu jako omezení práva na informace dle InfZ). Posouzením těchto otázek se zabývá metodické doporučení zpracované odborem dozoru a kontroly veřejné správy.

Ministerstvo vnitra se při výkonu dozoru a kontroly nad samostatnou působností obcí podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, stále častěji setkává s pochybeními při vydávání a zveřejňování *sazebníku úhrad za poskytnutí informací* podle InfZ. Nedostatky zpravidla spočívají ve výši sazeb úhrad za poskytování informací a v (ne)zveřejňování sazebníku.

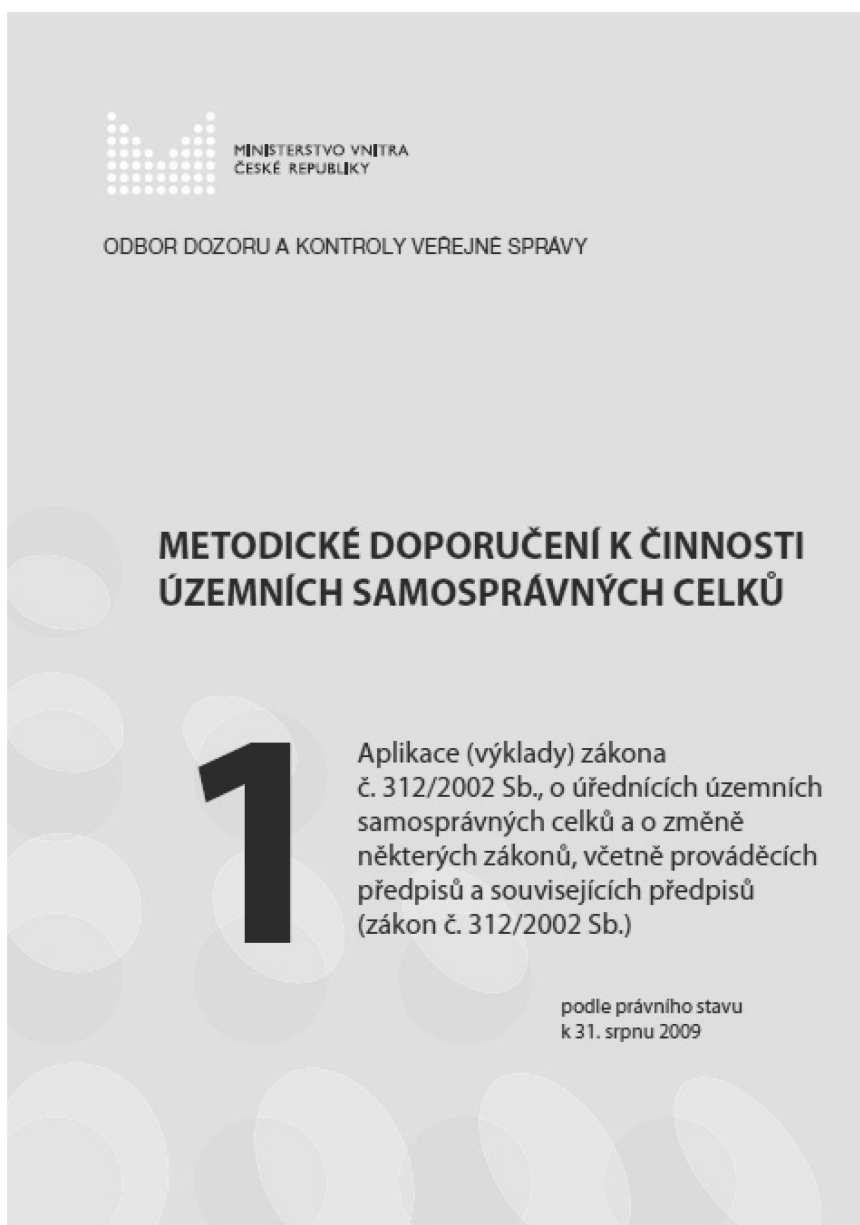
Sazebník úhrad má povahu dozorovatelného aktu ve smyslu § 124 zákona o obcích, a proto se Ministerstvo vnitra rozhodlo zpracovat metodické doporučení, které by obcím poskytlo základní návod pro zpracování sazebníku (zejména pro stanovení výše sazeb) a zároveň je seznámilo

s hledisky, z nichž Ministerstvo vnitra při přezkoumávání zákonnosti sazebníku vychází. Metodické doporučení je určeno především malým a středním obcím a městům, pravidla v něm stanovená jsou však obecně aplikovatelná a Ministerstvo vnitra z nich bude přiměřeně vycházet i v případě větších měst a statutárních měst, krajů a hlavního města Prahy.

Metodické doporučení je rozděleno do tří částí. *První část* se zabývá některými obecnými problémy spojenými s povinností vydat sazebník úhrad, zejména určením orgánu obce oprávněného k jeho vydání, formou vydání sazebníku a jeho vazbou na oprávnění obce žádat úhradu za poskyt-

nutí informací v konkrétním případě. *Druhá část* podrobně rozebírá pravidla pro stanovení jednotlivých sazeb úhrad. Ve *třetí části* je shrnut postup Ministerstva vnitra při přezkumu zákonnosti sazebníku, včetně způsobu, jímž obec může v rámci dozoru prokázat oprávněnost výše stanovených sazeb. V přílohách uvádíme vzorový sazebník úhrad

a vzor oznámení o výši úhrady při vyřizování žádosti o poskytnutí informací, dále text nařízení č. 173/2006 Sb., o zásadách stanovení úhrad a licenčních odměn za poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím a přehled vybraných soudních rozhodnutí vztahujících se k úhradě nákladů za poskytnutí informací.

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra připravil metodickou příručku obsahující aktuální doporučení (výklady) pro postup územních samosprávných celků při aplikaci zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, včetně prováděcích předpisů a souvisejících předpisů se zákonem č. 312/2002 Sb. Ministerstvo vnitra je zpracovatelem zákona č. 312/2002 Sb. a prováděcích předpisů k němu. Metodická příručka obsahuje vždy koordinovanou stanoviska Ministerstva vnitra po projednání s odborem legislativy a koordinace předpisů Ministerstva vnitra.

Metodické doporučení se zaměřuje na podrobné vysvě-

tlení dopadů této právní úpravy na postavení úředníků územních samosprávných celků a bylo připraveno pro praktické každodenní použití úředníků územních samosprávných celků, mezi nimi zejména tajemníků obecních a městských úřadů, ředitelů krajských úřadů a pracovníků personálních útvarů. Očekává se, že bude pomocníkem starostů, primátorů a hejtmanů a všech ostatních členů zastupitelstev a rad příslušných územních samosprávných celků, kteří se prováděním tohoto zákona zabývají.

Metodické doporučení rovněž reaguje na výkladové problémy vzniklé nabytím účinnosti zákona č. 264/2006 Sb., schváleného ve znění upraveném na základě pozměňova-

cího návrhu v Poslanecké sněmovně. Týká se to postupu při jmenování a odvolání vedoucích úředníků podle § 2 odst. 6 zákona č. 312/2002 Sb., ve znění zákona č. 264/2006 Sb. V té souvislosti je zde prezentováno důležité stanovisko Ministerstva vnitra na vzájemný vztah mezi ustanovením § 102 odst. 2 písm. g) zákona o obcích a ustanovením § 2 odst. 6 zákona č. 312/2002 Sb., ve znění zákona č. 264/2006 Sb., který je rozhodující pro postup při jmenování a odvolání vedoucích odborů, ze kterého vyplývá, že přednost má úprava obsažená v zákoně o obcích před úpravou obsaženou v citovaném ustanovení zákona č. 312/2002 Sb., ve znění zákona č. 264/2006 Sb. Dále se reaguje na výkladové problémy v souvislosti s ustanovením § 12 odst. 4 věta poslední zákona č. 312/2002 Sb., ve znění zákona č. 264/2006 Sb., které rovněž vznikly následkem přijetí pozměňovacího návrhu v Poslanecké sněmovně.

Dále se konkrétně metodické doporučení mimo jiné týká výběrového řízení, které musí podle zákona č. 312/2002 Sb. vždy předcházet jmenování vedoucích úředníků, jinak by bylo takové jmenování neplatné. Neplatnost takových

úkonů plyne z ustanovení § 18 zákoníku práce, potažmo z § 39 občanského zákoníku, který stanoví, že neplatný je právní úkon, který svým obsahem nebo účelem odporuje zákonu nebo jej obchází anebo se přičí.

Metodické doporučení se kromě jiného týká oblasti prokazování zvláštní odborné způsobilosti podle § 21 zákona č. 312/2002 Sb., podle kterého je úředník povinen, za podmínek stanovených tímto zákonem, prokázat zvláštní odbornou způsobilost k výkonu správních činností stanovených prováděcím právním předpisem (vyhláška č. 512/2002 Sb.). Na konkrétních příkladech odvozených z dotazů z praxe se vysvětluje obsah pojmu správní činnosti, kterými se pro účely tohoto zákona rozumí plnění úkolů v samostatné nebo přenesené působnosti územního samosprávného celku podle zvláštních právních předpisů (§ 2 odst. 3 zákona č. 312/2002 Sb.). Konkrétně se to například týká správních činností při správě matrik a státního občanství, při provádění vidimace a legalizace, při správě daní a poplatků a v neposlední řadě při činnosti ověřující osoby v kontaktním místě veřejné správy (Czech POINT).

Metodická pomoc ve formě letáků

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy vydává v rámci své preventivní metodické pomoci i informační letáky, ve kterých jsou ve zkrácené podobě uvedeny nejčastěji vydávané obecně závazné vyhlášky obcí a oblast odměňování při výkonu funkce uvolněných nebo neuvolněných členů zastupitelstva obce. Informační letáky vztahující se k vydávání obecně závazných vyhlášek obsahují nejdůležitější informace pro správné vydání obecně závazné vyhlášky obce a nejčastější nedostatky, které se v obecně závazných vyhláškách objevují.

Tyto letáky jsou určeny nejen představitelům územních samosprávných celků, ale především občanům obcí. Slouží k rychlé orientaci se v aktuální problematice či seznámení se s nejnovějšími pravidly, zmocňovacími ustanoveními, změnami apod. ve stručné a přehledné formě.

Tematicky byly v roce 2009 vyhotoveny letáky na téma:

- Odměňování a některé jiné nároky: 1. část – výkon funkce uvolněných členů zastupitelstva obce
- Odměňování a další peněžitá plnění: 2. část – výkon funkce neuvolněných členů zastupitelstva obce

Na konci roku 2009 proběhla rozsáhlá aktualizace letáků z roku 2008 a 2007 na téma:

- Informace k **právnímu institutu obecně závazných vyhlášek obcí**
- Informace k oprávnění obce stanovit obecně závaznou vyhláškou obce povinnosti k **používání zábavné pyrotechniky**
- Informace k oprávnění obce stanovit obecně závaznou vyhláškou obce **závazné podmínky pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků**, v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku
- Informace k oprávnění obce ukládat obecně závaznou vyhláškou obce povinnosti ve vztahu k **čistotě obce, ochraně zeleně a životního prostředí**
- Informace k oprávnění obce stanovit obecně závaznou vyhláškou obce **zákaz prodeje, podávání a konzumace alkoholických nápojů**
- Informace k oprávnění obce ukládat obecně závaznou vyhláškou obce povinnosti ve vztahu k **regulaci hluku, hlučných činností a k ochraně nočního klidu**
- Informace k oprávnění obce vydat obecně závaznou vyhláškou obce, kterou se stanovují **pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství a vymezují prostory pro jejich volné pobíhání** (dle zmocnění v zákoně na ochranu zvířat)
- Informace k oprávnění obce vydat obecně závaznou vyhláškou obce, kterou se nařizuje **provedení trvalého označování psů v obci**
- Informace k oprávnění obce ukládat obecně závaznou vyhláškou obce povinnosti ve vztahu k **chovu a pohybu zvířat** Informační letáky jsou k dispozici na územních odděleních dozoru odboru dozoru a kontroly veřejné správy a průběžně jsou předávány při osobních jednáních s obcemi.

**I. ODMĚŇOVÁNÍ
a některé jiné nároky spojené
s výkonem funkce uvolněného
člena zastupitelstva obce**

Zpracovalo:
Ministerstvo vnitra, odbor dozoru a kontroly veřejné
správy podle právního stavu ke dni 1. 11. 2009
(další informace lze získat na: www.mvcr.cz/odk)

Přehled právních předpisů

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“)

Nařízení vlády č. 37/2003 Sb., o odměnách za výkon funkce členům zastupitelstev, ve znění pozdějších předpisů (dále jen nařízení vlády č. 37/2003 Sb.)

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (na vztahy vyplývající z výkonu veřejné funkce se tento zákon vztahuje, pokud to výslovně stanoví nebo pokud to stanoví zvláštní právní předpisy, v tomto případě zákon o obcích)

Základní pojmy

Výkon funkce člena zastupitelstva obce (dále také „člen ZO“) je výkonem **veřejné funkce**, člen ZO nesmí být pro výkon své funkce zkrácen na právech vyplývajících z jeho pracovního nebo jiného obdobného poměru (např. služebního poměru), členům ZO nevzniká k obci pracovní poměr, a to ani v tom případě, že v průběhu funkčního období jejich zaměstnavatel zanikl. Podle zákoníku práce vznikají členovi ZO, který vykonává veřejnou funkci, **překážky v práci z důvodu obecného zájmu**. Výkon funkce je časově omezen pouze funkčním obdobím, které je v souladu s čl. 102 Ústavy ČR čtyřleté. Výkon funkce členů ZO se neřídí pracovními právními vztahy, které vznikají při výkonu závislé práce mezi zaměstnavateli a zaměstnanci. Členům ZO nelze stanovit pracovní dobu ve smyslu zákoníku práce, ani nelze definovat žádné další instituty, které se vážou k pracovnímu poměru (např. práce přesčas, zkrácená pracovní doba, náhradní volno apod.)

Uvolněním členy zastupitelstva obce se rozumí ti, kteří jsou pro výkon funkce dlouhodobě uvolnění z pracovního poměru, a dále ti, kteří před zvolením nebyli v pracovním poměru, ale vykonávají funkci jako dlouhodobě uvolnění (např. OSVČ, důchodci, ženy v domácnosti, nezaměstnaní). Pravomoc určovat funkce, pro které budou členové ZO uvolnění, je podle § 84 odst. 2 písm. k) zákona o obcích vyhrazena pouze zastupitelstvu obce.

Ze zákona o obcích ani ze zákoníku práce nevyplývá možnost vykonávat funkci jiným způsobem, např. na zkrácený pracovní úvazek!

Odměňování a ostatní nároky uvolněných členů zastupitelstva obce

Obec má v souladu se zákonem o obcích povinnost poskytovat uvolněnému členovi ZO za výkon funkce peněžitou odměnu z rozpočtových prostředků obce. Podle současné právní úpravy dlouhodobě uvolněným členům ZO náleží: **měsíční odměna a odměna při skončení funkčního období**.

Zákon o obcích neumožňuje poskytování jiných druhů odměn za výkon funkce (např. mimořádné odměny, další odměny, různé násobky měsíčních odměn apod.)

Měsíční odměna je peněžitě plnění poskytované **měsíčně** podle druhu vykonávané funkce a podle počtu obyvatel obce ve výši a za podmínek, které stanoví prováděcí právní předpis (§ 73 odst. 1 zákona o obcích). Prováděcím právním předpisem se rozumí nařízení vlády č. 37/2003 Sb. Měsíční odměnu tvoří **pevná složka, k níž se přičte příplatek podle počtu obyvatel obce**. Počet obyvatel obce se zaokrouhluje na celé stovky nahoru. **Příklad:** Obec má 1498 obyvatel, tento počet se zaokrouhlí na 1500. Jestliže má obec 1501 obyvatel, tento počet se zaokrouhlí na 1600.

Při určení výše příplatku se vychází z počtu obyvatel, kteří jsou k 1. lednu příslušného kalendářního roku hlášeni v obci k trvalému pobytu, přičemž do počtu obyvatel lze zahrnout také cizince, kteří mají v obci **trvalý pobyt**. V praxi je vhodnější pro stanovení výše příplatku využít údajů z **evidence obyvatel**, lze však připustit i údaje ze statistických hlášení (údaje se však mohou lišit).

Odměna se uvolněným členům ZO poskytuje ode dne, kdy byli zvoleni nebo jmenováni do uvolněné funkce (§ 77 odst. 1 zákona o obcích). V případě souběhu výkonu několika funkcí náleží uvolněnému členovi ZO obce měsíční odměna podle funkce, za kterou se poskytuje nejvyšší odměna. Odměna se uvolněným členům ZO dále zvyšuje o příplatky uvedené v § 1 odst. 3 nařízení vlády č. 37/2003 Sb. (výkon uvolněné funkce v obcích s rozšířenou působností, v obcích s pověřeným obecním úřadem, v obcích se stavebním nebo matričním úřadem). V případě souběhu nároků podle § 1 odst. 3 nařízení vlády č. 37/2003 Sb. se částky nesčítají, ale poskytují se v částce, která je nejvyšší. Měsíční odměna se po výpočtu zaokrouhlí na celou desetikorunu směrem nahoru (to se týká částek ve sloupcích 1 až 9 v příloze č. 1 nařízení vlády).

Příklad výpočtu odměny uvolněného starosty v obci s 1558 obyvateli

- 1) Počet obyvatel se zaokrouhlí na 1600.
- 2) Pevná částka poskytovaná za výkon funkce uvolněného starosty je 27 425 Kč (vyhledá se v příloze č. 1 k nařízení vlády ve sloupci 1).
- 3) Příplatek podle počtu obyvatel je nutno vypočítat (13 038 Kč + 194,90 Kč na každých 100 obyvatel nad 1000 obyvatel), tj. 14 207,40 Kč.
- 4) Pevná složka + příplatek = 41 632,40 Kč.
- 5) Výsledek se zaokrouhlí na desetikorunu nahoru, tj. 41 640 Kč.
- 6) V případě, že by v obci byl např. matriční úřad, zvýšila by se vypočtená odměna v souladu s nařízením vlády o částku 2000 Kč.
- 7) Obdobně by se postupovalo při výpočtu měsíční odměny ostatních uvolněných členů zastupitelstva obce.

Nevykonává-li uvolněný člen ZO funkci z důvodu dočasné pracovní neschopnosti, karantény, těhotenství nebo péče o dítě do tří let věku, měsíční odměna mu nenáleží. V kalendářním měsíci, v němž uvolněný člen ZO vykonával funkci jen po část měsíce, náleží mu měsíční odměna v poměrné výši.

Zákon o obcích však specifikuje v ustanovení § 73 odst. 4 podmínky, za nichž se měsíční odměna po dobu prvních 14 dnů pracovní neschopnosti nebo karantény krátí.

Odměna při skončení funkčního období se řídí ustanovením § 75 zákona o obcích. V souladu s ustanovením § 75 odst. 1 zákona o obcích náleží neuvolněnému členu ZO, pokud vykonává funkci starosty, a uvolněnému členu ZO odměna při skončení funkčního období, jestliže jim ke dni voleb do zastupitelstva obce příslušela měsíční odměna a pokud jim nevznikl opětovný nárok na měsíční odměnu (tzn. pokud nebyli opětovně zvoleni do funkce, za něž se tato odměna poskytuje). Podle citovaného ustanovení tedy každému uvolněnému (bez ohledu na vykonávanou funkci – např. starostovi, místostarostovi, členovi rady, předsedovi výboru apod.) a dále neuvolněnému členovi ZO, pokud vykonává funkci starosty, náleží odměna při skončení funkčního období, a to za současného splnění těchto dvou zákonných podmínek – tj., že výše uvedeným členům ZO ke dni voleb do zastupitelstva obce příslušela měsíční odměna, a dále, že jim nevznikl opětovný nárok na měsíční odměnu. Třetí podmínkou je, že výše vyjmenované členové ZO nebyli pravomocně odsouzeni za úmyslný trestný čin spáchaný v průběhu funkčního období (tj. za celou dobu výkonu funkce, která může trvat více než jedno volební období). **Tento typ odměny se poskytuje vždy v souvislosti s volbami, řádnými či mimořádnými (zánik mandátu z důvodů voleb).**

Výše odměny se stanoví jako výše jedné měsíční odměny, k níž se přičte násobek této částky, a počtu celých ukončených po sobě jdoucích let výkonu funkce, **nejdéle však pěti ukončených let výkonu funkce.** Za rok výkonu funkce se považuje dvanáct po sobě jdoucích měsíců, a to počínaje dnem volby do funkce, za níž odměna náleží. Pokud jde o přesné určení toho, kdy je rok výkonu funkce ukončen, je možné vycházet z ustanovení § 122 odst. 2 občanského zákoníku, tj. že rok výkonu funkce je ukončen dnem, který se číslem shoduje s dnem volby, resp. není-li takového dne v posledním měsíci, posledním dnem tohoto měsíce.

Příklad: Starosta byl zvolen na ustavujícím zasedání zastupitelstva obce dne 1. 11. 2006. Dnem 1. 11. 2007 uplynul první rok výkonu funkce, 1. 11. 2008 uplynul druhý rok výkonu funkce atd. Jestliže bude tedy starosta ve funkci např. 2 volební období, bude mu po volbách vyplacena při skončení výkonu funkce odměna ve výši jedné měsíční odměny plus pětinašobek této částky. Pokud by výkon

funkce trval např. jen 3 celé ukončené roky, odměna by se vyplátila ve výši jedné měsíční odměny, k níž by se přičetl trojnásobek této částky. Tato odměna může být vyplacena jednorázově nebo v měsíčních splátkách. **Dle současné právní úpravy nelze tento druh odměny poskytnout neuvolněnému místostarostovi obce.**

V průběhu funkčního období může dojít také k **zániku mandátu z jiných důvodů, než jsou volby**, nebo může být člen ZO ze své funkce **odvolán** nebo se jí **vzdát**. V takovém případě bude **starostům a místostarostům** (uvolněným i neuvolněným) vyplácena odměna ještě **po dobu tří měsíců ode dne zániku mandátu nebo vzdání se či odvolání z funkce** (§ 75 odst. 3 a 4 zákona o obcích). V tomto případě zákon o obcích nestanoví žádné omezující podmínky pro výplatu odměny po dobu tří měsíců.

Pokud **dosavadní starosta nebo místostarosta vykonává pravomoci podle § 107** zákona o obcích, náleží mu odměna v dosavadní výši, tzn. poměrná část odměny za počet dní, kdy tyto pravomoci vykonává. Tato doba se také započítává do celkové doby výkonu funkce. V této souvislosti je třeba zmínit ustanovení § 102a zákona o obcích, totiž že rada obce vykonává své pravomoci podle tohoto zákona i po ukončení funkčního období zastupitelstva obce až do zvolení nové rady obce nebo do zvolení starosty obce v případě, že se rada obce nevolí. Všem členům rady náleží ve volebním mezidobí měsíční odměna, respektive její poměrná část.

Členovi ZO náleží v souvislosti s výkonem jeho funkce **cestovní náhrady** ve výši a za podmínek, které jsou uvedeny v zákoníku práce. Zastupitelstvo obce si může podle § 84 odst. 2 písm. t) zákona o obcích schválit zásady pro poskytování cestovních náhrad (v souladu s podmínkami uvedenými v zákoníku práce).

Pro uvolněné členy ZO je založen nárok na dovolenou v délce 5 týdnů za kalendářní rok v ustanovení § 79 zákona o obcích. Pokud funkční období netrvalo po dobu celého kalendářního roku, má nárok na poměrnou část dovolené, která činí za každý i započatý kalendářní měsíc trvání výkonu funkce jednu dvanáctinu dovolené za kalendářní rok.

Měsíční odměna náleží uvolněnému členovi ZO i po celou dobu čerpání dovolené.

Převádění a proplácení **dovolené** je upraveno v § 79 odst. 5 zákona o obcích. Jestliže si uvolněný člen ZO nemohl dovolenou nebo její část vyčerpat v průběhu příslušného kalendářního roku, převádí se mu tento nárok do následujícího kalendářního roku, přičemž zákon o obcích nestanoví ani neomezuje počet takto převáděných dnů. Dojde-li k tomuto případu, může uvolněný člen ZO namísto čer-

pání dovolené požádat obec (rozumí se rada obce, pokud si tuto působnost nevyhradilo zastupitelstvo) o náhradu měsíční odměny za nevyčerpanou dovolenou z předchozího kalendářního roku. Na poskytnutí této náhrady však nemá člen ZO právní nárok, jedná se o fakultativní rozhodnutí příslušného orgánu. Náhrada měsíční odměny je v tomto případě měsíční odměna přepočtená na kalendářní dny.

Jiná situace nastane **při skončení funkčního období**. Nevyčerpal-li uvolněný člen ZO dovolenou před uplynutím doby uvolnění k výkonu veřejné funkce, poskytne mu ji uvolňující zaměstnavatel (§ 79 odst. 4 zákona o obcích). Zákon o obcích výslovně neupravuje případy, kdy končí funkční období uvolněného člena ZO, který nevyčerpal

poměrnou část dovolené a neměl před uvolněním zaměstnavatele, nepokračuje v pracovním poměru k uvolňujícímu zaměstnavateli, nebo původní zaměstnavatel bez náhrady zanikl. Nelze ani odkázat na právní úpravu ze zákoníku práce.

Ze zákona o obcích nevyplývá možnost proplácení dovolené uvolněným členům zastupitelstva obce v zákonem výslovně neupravených případech. Nevyčerpaná dovolená nebo její poměrná část bez náhrady propadá.

**II. ODMĚŇOVÁNÍ
a další peněžitá plnění
neuvolněných
členů zastupitelstva obce**

Zpracovalo:

Ministerstvo vnitra, odbor dozoru a kontroly veřejné
správy podle právního stavu ke dni 1. 11. 2009
(další informace lze získat na: www.mvcr.cz/odk)

Přehled právních předpisů

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“)

Nařízení vlády č. 37/2003 Sb., o odměnách za výkon funkce členům zastupitelstev, ve znění pozdějších předpisů (dále jen nařízení vlády č. 37/2003 Sb.)

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (na vztahy vyplývající z výkonu veřejné funkce se tento zákon vztahuje, pokud to výslovně stanoví nebo pokud to stanoví zvláštní právní předpisy, v tomto případě zákon o obcích)

Základní pojmy

Výkon funkce člena zastupitelstva obce (dále také „člen ZO“) je výkonem **veřejné funkce**, člen ZO nesmí být pro výkon své funkce zkrácen na právech vyplývajících z jeho pracovního nebo jiného obdobného poměru (např. služebního poměru), členům ZO nevzniká k obci pracovní poměr, a to ani v tom případě, že v průběhu funkčního období jejich zaměstnavatel zanikl. Podle zákoníku práce vznikají členovi ZO, který vykonává veřejnou funkci, **překážky v práci z důvodu obecného zájmu**. Výkon funkce je časově omezen pouze funkčním obdobím, které je v souladu s čl. 102 Ústavy ČR čtyřleté. Výkon funkce členů ZO se neřídí pracovními právními vztahy, které vznikají při výkonu závislé práce mezi zaměstnavateli a zaměstnanci. Členům ZO nelze stanovit pracovní dobu ve smyslu zákoníku práce, ani nelze definovat žádné další instituty, které se vážou k pracovnímu poměru (např. práce přesčas, zkrácená pracovní doba, náhradní volno apod.)

Neuvolněnými členy zastupitelstva obce jsou ostatní členové ZO, kteří nejsou pro výkon funkce dlouhodobě uvolněni. Předpokládá se, že neuvolnění členové ZO vykonávají funkci převážně ve svém volném čase. U neuvolněných členů ZO platí, že pokud jsou v pracovním poměru, poskytne jim zaměstnavatel k výkonu veřejné funkce pracovní volno v nezbytně nutném rozsahu (pokud nelze tuto činnost provést mimo pracovní dobu), a to s náhradou mzdy (§ 71 odst. 4 zákona o obcích); rozsah doby potřebné k výkonu funkce určuje v konkrétním případě obec.

Ze zákona o obcích ani ze zákoníku práce nevyplývá možnost vykonávat funkci jiným způsobem, např. na zkrácený pracovní úvazek.

Odměňování neuvolněných členů zastupitelstva

Dle ustanovení § 72 zákona o obcích může být neuvolněným členům ZO za výkon funkce poskytnuta **měsíční odměna**. Její maximální výši stanoví prováděcí právní předpis, tj. nařízení vlády č. 37/2003 Sb.

Měsíční odměna je peněžité plnění poskytované mě-

sičně podle druhu vykonávané funkce a podle počtu obyvatel obce ve výši a za podmínek, které stanoví prováděcí právní předpis (§ 73 odst. 1 zákona o obcích). Prováděcím právním předpisem se rozumí nařízení vlády č. 37/2003 Sb. Měsíční odměnu tvoří **pevná složka, k níž se přičte příplatek podle počtu obyvatel obce**. Počet obyvatel obce se zaokrouhluje na celé stovky nahoru. Příklad: Obec má 1498 obyvatel, tento počet se zaokrouhlí na 1500. Jestliže má obec 1501 obyvatel, tento počet se zaokrouhlí na 1600.

Při určení výše příplatku se vychází z počtu obyvatel, kteří jsou k 1. lednu příslušného kalendářního roku hlášeni v obci k trvalému pobytu, přičemž do počtu obyvatel lze zahrnout také cizince, kteří mají v obci **trvalý pobyt**. V praxi je vhodnější pro stanovení výše příplatku využít údajů z **evidence obyvatel**, lze však připustit i údaje ze statistických hlášení (údaje se však mohou lišit).

Stanovení výše měsíční odměny neuvolněnému členovi ZO schvaluje zastupitelstvo obce (§ 84 odst. 2 písm. n) zákona o obcích], přičemž nesmí být překročena maximální výše odměny daná prováděcím právním předpisem, tj. nařízením vlády č. 37/2003 Sb. Dle ustanovení § 77 odst. 2 zákona o obcích se odměna neuvolněnému členovi ZO poskytuje **ode dne, který stanoví zastupitelstvo obce**. I když to zákon o obcích výslovně neuvádí, z povahy věci je zřejmé, že zastupitelstvo obce rozhodne o aktuálním datu a nebude stanovovat odměny se zpětnou účinností.

Na jakoukoliv výši měsíční odměny nemá neuvolněný člen zastupitelstva obce právní nárok, pokud ji zastupitelstvo obce zákonem stanoveným způsobem neschválí.

Měsíční odměna poskytovaná za výkon funkce podle zákona o obcích není ani motivační, ani sankční. Je třeba si uvědomit, že jediným hodnotícím kritériem je výkon konkrétní funkce v návaznosti na počet obyvatel dané obce. To však nebrání tomu, aby zastupitelstvo obce při schvalování výše odměny vzalo v potaz např. náročnost jednotlivých funkcí, četnost zasedání výborů či komisí apod. Není ani vyloučeno, aby pro stejné funkce byla stanovena rozdílná výše odměny. Je však třeba dbát na to, aby rozdílně nastavená výše odměny neměla diskriminační charakter, neboť je třeba respektovat obecnou zásadu rovnosti v právech (zákaz diskriminace).

Neuvolněným členům ZO, kteří jsou v pracovním poměru, poskytne zaměstnavatel pracovní volno s náhradou mzdy, kterou obec uhradí (refunduje) jejich zaměstnavateli, a to včetně pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění (§ 71 odst. 4 zákona o obcích).

Neuvolněným členům ZO, kteří nejsou v pracovním nebo jiném obdobném poměru, poskytuje obec ze svých rozpočtových prostředků náhradu výdělku ušlého v souvislosti s výkonem jejich funkce paušální částkou, jejíž výši stanoví zastupitelstvo obce vždy na příslušný kalendářní rok. Podrobnosti zákon neuvádí, je tedy na zastupitelstvu obce, aby s ohledem na možnosti rozpočtu určilo konkrétní částku (např. za hodinu výkonu funkce, jedno zasedání zastupitelstva obce apod.). Nelze zaměňovat poskytování paušální částky s měsíční odměnou.

Jestliže neuvolněný člen ZO vykonává více funkcí současně (např. je předsedou výboru, členem komise, členem rady atd.), může zastupitelstvo obce poskytnout odměnu až **do výše souhrnu odměn za jednotlivé funkce**, a to včetně příplatku podle počtu obyvatel.

Příklad výpočtu odměny neuvolněného člena ZO, který je zároveň předsedou finančního výboru v obci s 842 obyvateli

- 1) Počet obyvatel se zaokrouhlí na celé stovky nahoru, tj. 900 obyvatel.
- 2) Stanoví se odměna za funkci člena ZO (vyhledá se v příloze č. 1 nařízení vlády, sloupce 13 a 14), tj. pevná složka + příplatek: 280 Kč + 180 Kč = 460 Kč.
- 3) Stanoví se odměna za funkci předsedy výboru (vyhledá se v příloze č. 1 k nařízení vlády, sloupce 11 a 14), tj. pevná složka + příplatek: 880 Kč + 180 Kč = 1 060 Kč.
- 4) Souhrn jednotlivých odměn: 460 Kč + 1 060 Kč = 1 520 Kč.
- 5) Zastupitelstvo rozhodne, že se odměna vyplátí v maximální hodnotě, tj. 1 520 Kč, nebo rozhodne o jakékoliv nižší částce, např. 1 200 Kč. Výše odměny se již nezaokrouhluje, při stanovení nižší částky, než je maximum, doporučujeme rozhodnout o částce, která je zaokrouhlena na desetikoruny (např. 1000, 1220 apod.).

Odměna při skončení funkčního období se řídí ustanovením § 75 zákona o obcích. V souladu s ustanovením § 75 odst. 1 zákona o obcích **náleží neuvolněnému členu ZO, pokud vykonává funkci starosty**, a uvolněnému členu ZO odměna při skončení funkčního období, jestliže jim ke dni voleb do zastupitelstva obce příslušela měsíční odměna a pokud jim nevznikl opětovný nárok na měsíční odměnu (tzn. pokud nebyli opětovně zvoleni do funkcí, za něž se tato odměna poskytuje). Podle citovaného ustanovení tedy neuvolněnému členovi ZO, pokud vykonává funkci starosty, náleží odměna při skončení funkčního období, a to za současného splnění těchto dvou zákonných podmínek – tj., že neuvolněnému starostovi ke dni voleb do

zastupitelstva obce příslušela měsíční odměna, a dále, že mu nevznikl opětovný nárok na měsíční odměnu. Třetí podmínkou je, že nebyl pravomocně odsouzen za úmyslný trestný čin spáchaný v průběhu funkčního období (tj. za celou dobu výkonu funkce, která může trvat více než jedno volební období). **Tento typ odměny se poskytuje vždy v souvislosti s volbami, řádnými či mimořádnými (zánik mandátu z důvodů voleb).**

Výše odměny se stanoví jako výše jedné měsíční odměny, k níž se přičte násobek této částky, a počtu celých ukončených po sobě jdoucích let výkonu funkce, **nejdéle však pěti ukončených let výkonu funkce**. Za rok výkonu funkce se považuje dvanáct po sobě jdoucích měsíců, a to počínaje dnem volby do funkce, za níž odměna náleží. Pokud jde o přesné určení toho, kdy je rok výkonu funkce ukončen, je možné vycházet z ustanovení § 122 odst. 2 občanského zákoníku, tj. že rok výkonu funkce je ukončen dnem, který se číslem shoduje s dnem volby, resp. není-li takového dne v posledním měsíci, posledním dnem tohoto měsíce.

Příklad: Starosta byl zvolen na ustavujícím zasedání zastupitelstva obce dne 1. 11. 2006. Dnem 1. 11. 2007 uplynul první rok výkonu funkce, 1. 11. 2008 uplynul druhý rok výkonu funkce atd. Jestliže bude tedy starosta ve funkci např. 2 volební období, bude mu po volbách vyplacena při skončení výkonu funkce odměna ve výši jedné měsíční odměny plus pětinašobek této částky. Pokud by výkon funkce trval např. jen 3 celé ukončené roky, odměna by se vyplátla ve výši jedné měsíční odměny, k níž by se přičetl trojnásobek této částky. Tato odměna může být vyplacena jednorázově nebo v měsíčních splátkách.

Podle současné právní úpravy nelze odměnu dle § 75 odst. 1 zákona o obcích poskytnout neuvolněnému místostarostovi.

V průběhu funkčního období může dojít také **k zániku mandátu z jiných důvodů, než jsou volby**, nebo může být člen ZO ze své funkce **odvolán** nebo se jí **vzdát**. V takovém případě bude **starostům a místostarostům** (uvolněným i neuvolněným) vyplácena odměna ještě **po dobu tří měsíců ode dne zániku mandátu nebo vzdání se či odvolání z funkce** (§ 75 odst. 3 a 4 zákona o obcích). V tomto případě zákon o obcích nestanoví žádné omezující podmínky pro výplatu odměny po dobu tří měsíců.

Pokud **dosavadní starosta nebo místostarosta vykonává pravomoci podle § 107 zákona o obcích**, náleží mu odměna v dosavadní výši, tzn. poměrná část odměny za počet dní, kdy tyto pravomoci vykonává. Tato doba se také započítává do celkové doby výkonu funkce. V této souvislosti je třeba zmínit ustanovení § 102a zákona o obcích, totiž že rada obce vykonává své pravomoci podle

tohoto zákona i po ukončení funkčního období zastupitelstva obce až do zvolení nové rady obce nebo do zvolení starosty v případě, že se rada obce nevolí. Všem členům rady obce se poskytuje ve volebním mezidobí měsíční odměna, respektive její poměrná část.

Členovi ZO náleží v souvislosti s výkonem jeho funkce **cestovní náhrady** ve výši a za podmínek, které jsou uvedeny v zákoníku práce. Zastupitelstvo si může podle § 84 odst. 2 písm. t) zákona o obcích schválit zásady pro poskytování cestovních náhrad (v souladu s podmínkami uvedenými v zákoníku práce).

Odměňování členů výborů a komisí, kteří nejsou členy zastupitelstva obce

Do vyhrazené pravomoci zastupitelstva obce spadá rozhodování o peněžitých plněních poskytovaných fyzickým osobám, které nejsou členy zastupitelstva obce, **za výkon funkce členů výborů**. Jedině zastupitelstvo obce je tedy oprávněné rozhodnout, zda budou tyto osoby odměňovány či nikoliv. Zákon o obcích výslovně neupravuje odměňování fyzických osob, které nejsou členy ZO, **za výkon funkce členů komisí rady obce**. Lze však dovodit postup podle § 102 odst. 3 zákona o obcích, v němž se uvádí, že rada obce zabezpečuje rozhodování ostatních záležitostí patřících do samostatné působnosti obce, pokud nejsou vyhrazeny zastupitelstvu obce nebo pokud si je zastupitelstvo obce nevyhradilo. Příslušný orgán (rada nebo zastupitelstvo) může v tomto případě také stanovit, zda se odměny budou vyplácet měsíčně či v jiném časovém intervalu. V obcích, v nichž se rada obce nevolí, lze tuto působnost delegovat na starostu (to se týká především rozhodování o peněžitých plnění členům zvláštních orgánů obce, které starosta jmenuje do jejich funkcí).

Poskytnutí peněžitého daru

Za výkon funkce člena ZO nelze kromě měsíční odměny a případně odměny při skončení výkonu funkce poskytnout mimořádnou odměnu nebo další odměnu (např. násobky odměny).

Pokud se však obec přesto rozhodne ocenit mimořádnou aktivitu ve prospěch obce **nad rámec zákonných povinností člena ZO**, lze tak učinit formou finančního daru.

Podle § 85 zákona o obcích je zastupitelstvu obce vyhrazeno rozhodování o některých v tomto ustanovení taxativně vypočtených majetkoprávních úkonech. Podle písm. b) tohoto ustanovení může zastupitelstvo obce rozhodnout o poskytnutí věcných darů v hodnotě nad 20 000 Kč a peněžitých darů ve výši nad 20 000 Kč fyzické nebo právnické osobě v jednom kalendářním roce (podle § 102 odst. 3 téhož zákona je do částky 20 000 Kč v této věci příslušná rozhodovat rada obce, příp. starosta v obcích, ve kterých se rada obce nevolí).

Peněžité dary nejsou ekvivalentem měsíční odměny a neměly by být vypláceny za činnosti, které souvisejí s výkonem funkce (např. za svatební obřady).

Využití peněžních fondů

Podle ustanovení § 5 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, může územní samosprávný celek, tedy i obec, zřizovat peněžní fondy pro konkrétní účel nebo bez konkrétního účelu, přičemž počet a druh těchto fondů není zákonem stanoven ani omezen. Pro zřízení fondu musí být příslušným orgánem obce schváleny zdroje tohoto fondu a stanovena **pravidla pro poskytování finančních prostředků z fondu** (okruh osob, kterým se bude z fondu přispívat, což mohou být zaměstnanci i členové ZO, výše příspěvku, jak často se bude přispívat apod.). Peněžní fond lze využít např. pro poskytování příspěvku na ošatné a příspěvku na stravování pro členy ZO, příspěvky na rekreaci, volnočasové aktivity, důchodové připojištění atd.

INFORMACE

k právnímu institutu obecně závazných vyhlášek obcí

Zpracovalo:

Ministerstvo vnitra ČR, odbor dozoru a kontroly veřejné
správy podle právního stavu ke dni 1. 11. 2009
(další informace lze získat na: www.mvcr.cz/odk)

Obecně závazné vyhlášky obcí jsou **právními předpisy obcí** vydávanými v jejich samostatné působnosti a jako takové jsou součástí právního pořádku České republiky.

Obecně závazné vyhlášky obce lze charakterizovat jako **místní externí normativní akty veřejné správy** - vydává je obec výhradně pro své území (místní akt), vyvolávají právně závazné důsledky pro fyzické a právnické osoby mimo vztahy podřízenosti a nadřízenosti (jsou externí a obecně závazné) a obsahují pravidla chování, která jsou obecně závazná a určující (normativní).

Ústavním základem pro vydávání obecně závazných vyhlášek obcemi je ust. **čl. 104 odst. 3 Ústavy ČR**, podle něhož "**zastupitelstva mohou v mezích své působnosti vydávat obecně závazné vyhlášky**". Oprávnění obce k vydávání obecně závazných vyhlášek je dále konkretizováno v **zákoně o obcích** a úzce souvisí s pojmem a vymezením samostatné působnosti obce.

Obec může v obecně závazné vyhlášce obce regulovat záležitosti náležející do její **samostatné působnosti**, jimiž jsou podle ust. § 35 zákona o obcích

- záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce nebo o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům jako výkon státní správy
- záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěří zákon.

Obec **může ukládat povinnosti** v samostatné působnosti **obecně závaznou vyhláškou obce**:

- a) k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku; zejména může stanovit, které činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku, lze vykonávat pouze na místech a v čase obecně závaznou vyhláškou určených, nebo stanovit, že na některých veřejných prostranstvích v obci jsou takové činnosti zakázány,
- b) pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskoték, stanovením závazných podmínek v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku,
- c) k zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranstvích, k ochraně životního prostředí, zeleně v zástavbě a ostatní veřejné zeleně a k užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti,
- d) stanoví-li tak zvláštní zákon.

Dle aktuální judikatury Ústavního soudu:

- 1) K vydávání obecně závazných vyhlášek v mezích své věcné působnosti, a to i když jsou jimi ukládány povinnosti, již obec žádné další zákonné zmocnění nepotřebuje (s výhradou ukládání daní a poplatků vzhle-

dem k čl. 11 odst. 5 Listiny základních práv a svobod).

- 2) Obec při vydávání obecně závazných vyhlášek nemůže upravovat otázky, které jsou vyhrazeny pouze zákonné úpravě.
- 3) Obec je při vydávání obecně závazných vyhlášek limitována mezemi své samostatné působnosti a je povinna respektovat její rozsah, tzn. respektovat omezení této působnosti na záležitosti týkající se obce a jejích občanů (tj. na „místní záležitosti“).
- 4) Odpověď na otázku, zda obec nepřekročila meze své zákonné působnosti tím, že normuje záležitosti již upravené zákonem, předpokládá identifikaci předmětu a cíle regulace zákona na straně jedné a obecně závazné vyhlášky na straně druhé. Pokud se nepřekrývají, nelze bez dalšího říci, že obec nesmí normovat určitou záležitost z důvodu, že je již regulována na úrovni zákona. Ani soukromoprávní zákonná regulace bez dalšího nevylučuje regulaci prostřednictvím obecně závazných vyhlášek obcí, pokud se předměty a cíle jejich regulace liší.

Obecně závazné vyhlášky obce schvaluje a vydává výhradně **zastupitelstvo obce**, a to svým usnesením přijatým nadpoloviční většinou všech členů zastupitelstva obce (nikoliv pouze přítomných) na zasedání (veřejném) zastupitelstva obce. Obecně závazné vyhlášky obce podepisuje starosta obce a místostarosta obce.

Obecně závazné vyhlášky obce musí být **po jejich schválení vyhlášeny**, což je podmínkou jejich platnosti, a to **vyvěšením na úřední desce obecního úřadu po dobu 15 dnů**. Kromě toho může obec uveřejnit obecně závaznou vyhlášku obce způsobem v místě obvyklým (např. v místním tisku, na internetových stránkách obce, atd.). Dnem **platnosti** obecně závazné vyhlášky obce je první den jejího vyvěšení na úřední desce. Obecně závazné vyhlášky obce nabývají **účinnosti** patnáctým dnem po dni jejich vyhlášení, pokud v nich není stanovena účinnost pozdější. V případě naléhavého obecního zájmu lze výjimečně stanovit dřívější počátek účinnosti, nejdříve však dnem vyhlášení.

Obec zašle obecně závaznou vyhlášku obce neprodleně po dni jejího vyhlášení Ministerstvu vnitra.

Obecně závazné vyhlášky obce, včetně jejich evidence, musí být každému přístupny u obecního úřadu v obci, která je vydala.

Pozn.:

V textu jsou použity zkrácené názvy právních předpisů

- **zákon o obcích** - zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů
- **Ústava ČR** - ústavní zákon č. 1/1993, Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- **Listina základních práv a svobod** - usnesení předsednictva ČNR č. 2/1993 Sb. o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb.

INFORMACE

**k oprávnění obce stanovit obecně
závaznou vyhláškou obce
povinnosti k používání zábavné
pyrotechniky**

Zpracovalo:
Ministerstvo vnitra ČR, odbor dozoru a kontroly veřejné
správy podle právního stavu ke dni 1. 11. 2009
(další informace lze získat na: www.mvcr.cz/odk)

Obec může v obecně závazné vyhlášce obce regulovat záležitosti náležející do její samostatné působnosti, jimiž jsou podle ust. § 35 zákona o obcích

- záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce nebo o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům jako výkon státní správy
- záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěří zákon.

Obec je při vydávání obecně závazných vyhlášek limitována mezemi, které stanoví zákon, nemůže upravovat otázky, které jsou vyhrazeny pouze zákoně úpravě. Odpověď na otázku, zda obec nepřekročila meze své zákonné působnosti tím, že normuje záležitosti již upravené zákonem, předpokládá identifikaci předmětu a cíle regulace zákona na straně jedné a obecně závazné vyhlášky na straně druhé. Pokud se nepřekrývají, nelze bez dalšího říci, že obec nesmí normovat určitou záležitost z důvodu, že je již regulována na úrovni zákona. Ani soukromoprávní zákonná regulace bez dalšího nevylučuje regulaci prostřednictvím obecně závazných vyhlášek obcí, pokud se předměty a cíle jejich regulace liší.

Podle ust. § 10 písm. a) zákona o obcích může obec ukládat povinnosti v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku - zejména může stanovit, které činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku, lze vykonávat pouze na místech a v čase obecně závaznou vyhláškou určených, nebo stanovit, že na některých veřejných prostranstvích v obci jsou takové činnosti zakázány. Při ukládání povinností je obec současně povinna respektovat rozsah své samostatné působnosti, tzn. respektovat omezení této působnosti na záležitosti týkající se obce a jejích občanů. Ukládané povinnosti se proto svým předmětem musí týkat místních záležitostí.

V souvislosti s regulací používání zábavné pyrotechniky v obecně závazných vyhláškách obcí **Ústavní soud v minulosti judikoval** v tom smyslu, že problematika prodeje a používání pyrotechnických předmětů a výrobků je již

dostatečně regulována zákonem o hornické činnosti a vyhláškou ČBÚ o pyrotechnických výrobcích, a **obec proto nemůže přikročit k absolutnímu zákazu používání zábavné pyrotechniky na svém území.**

Uvedené ovšem neznamená, že obec není oprávněna k regulaci této oblasti. Dle Ústavního soudu je možné upravit **za určitých podmínek používání pyrotechnických předmětů** v samostatné působnosti formou obecně závazné vyhlášky. **Obec je oprávněna omezit používání zábavné pyrotechniky na svém území za situace, kdy svou obecně závaznou vyhláškou sleduje jiný účel a cíl, než je účel zákona o hornické činnosti a jeho prováděcích předpisů**, tj. zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví (např. ochrana majetku). Je však třeba zdůraznit, že zákazy nebo příkazy obsažené v obecně závazné vyhlášce se nesmí dostat do rozporu se zákonnými normami nebo ústavním pořádkem.

Zároveň je třeba zdůraznit, že **obec by neměla zákazy formulovat plošně, ale vždy jen v nejméně omezujícím rozsahu.** To znamená, že by měla regulaci určitého chování vztahovat zásadně na určitá ve vyhlášce vymezená místa, případně doby, s přihlédnutím k povaze chování a jeho způsobivosti (významnou měrou) narušit veřejný pořádek v obci.

Obec může prostřednictvím obecně závazné vyhlášky obce **přistoupit k zákazu používání pyrotechnických předmětů a výrobků** na svém území, a to za předpokladu, **vyžaduje-li to zajištění místních záležitostí veřejného pořádku** – např. potřeba ochrany majetku.

Pozn.:

V textu jsou použity zkrácené názvy právních předpisů

- **zákon o obcích** - zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů
- **zákon o hornické činnosti** - zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů
- **vyhláška ČBÚ o pyrotechnických výrobcích** - vyhláška Českého báňského úřadu č. 174/1992 Sb., o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi

INFORMACE

**k oprávnění obce stanovit obecně
závaznou vyhláškou obce
závazné podmínky pro pořádání,
průběh a ukončení veřejnosti
přístupných sportovních
a kulturních podniků, v rozsahu
nezbytném k zajištění veřejného
pořádku**

Zpracovalo:

Ministerstvo vnitra ČR, odbor dozoru a kontroly veřejné
správy podle právního stavu ke dni 1. 11. 2009
(další informace lze získat na: www.mvcr.cz/odk)

Obce mohou v obecně závazných vyhláškách obcí regulovat záležitosti náležející do jejich samostatné působnosti, jimiž jsou podle ust. § 35 zákona o obcích

- záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce nebo o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům jako výkon státní správy
- záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěří zákon.

Obec je při vydávání obecně závazných vyhlášek limitována mezemi, které stanoví zákon, nemůže upravovat otázky, které jsou vyhrazeny pouze zákonné úpravě. Odpověď na otázku, zda obec nepřekročila meze své zákonné působnosti tím, že normuje záležitosti již upravené zákonem, předpokládá identifikaci předmětu a cíle regulace zákona na straně jedné a obecně závazné vyhlášky na straně druhé. Pokud se nepřekrývají, nelze bez dalšího říci, že obec nesmí normovat určitou záležitost z důvodu, že je již regulována na úrovni zákona. Ani soukromoprávní zákonná regulace bez dalšího nevylučuje regulaci prostřednictvím obecně závazných vyhlášek obcí, pokud se předměty a cíle jejich regulace liší.

Podle ust. § 10 písm. b) zákona o obcích může obec ukládat povinnosti v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskoték, stanovením závazných podmínek v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku. Při ukládání povinností je obec současně povinna respektovat rozsah své samostatné působnosti, tzn. respektovat omezení této působnosti na záležitosti týkající se obce a jejích občanů (tj. na „místní záležitosti“).

Obec může stanovit podmínky (povinnosti) výhradně ve vztahu k **veřejnosti přístupným podnikům**, nelze takto „regulovat“ akce „soukromého“ charakteru. Mezi veřejnosti přístupné podniky jsou ze zákona zařazeny sportovní podniky a kulturní podniky, z nichž jsou jmenovitě zmíněny taneční zábavy a diskotéky. S přihlédnutím k vymezení v dalších právních předpisech je možno za veřejnosti přístupné kulturní podniky považovat akce, které jsou spojeny mj. s veřejnou hudební produkcí a s poslechem hudby, tj. rovněž **akce typu technopárty**.

Podmínky (povinnosti) musí být stanoveny přiměřeně podle druhu podniku (akce), a to zejména podle rozsahu, jakým je způsobilý narušit veřejný pořádek v obci, a musí směřovat k pořádání, průběhu a ukončení podniku (akce). Mezi povinnosti, které lze na základě uvedeného zákonného zmocnění uložit, patří např. **uložení oznamovací povinnosti** ke konání podniku (akce), povinnost **zajištění**

řádné pořadatelské služby a povinnost podnik (akce) ukončit (stanovení doby ukončení akce).

V rozporu se zákonem a jdoucí mimo meze zákonného zmocnění je např. zákaz konání veřejnosti přístupných kulturních nebo sportovních podniků nebo stanovení prakticky nesplnitelných podmínek pro jejich konání nebo stanovení povinností, které vyplývají z jiných právních předpisů (např. povinnost „omezit hluk“, povinnost „dodržovat hygienické předpisy“, povinnost „zajistit podmínky požární bezpečnosti“, aj.).

Úprava, k níž je obec zmocněna obecně závaznou vyhláškou obce, není pro případ pořádání sportovních a kulturních podniků jedinou regulací, kterou jsou uvedené záležitosti upravovány. Dílčí podmínky (povinnosti) vyplývají také z jednotlivých předpisů práva soukromého i práva veřejného.

S přihlédnutím k nálezům Ústavního soudu není úkolem obce ani v pravomoci obce v oblasti její samostatné působnosti upravovat rozsah podnikatelských aktivit a provozní dobu pohostinských zařízení, byť v souvislosti s ochranou veřejného pořádku a nočního klidu. Vzhledem ke zrušení výslovného zákonného zmocnění obsaženého původně v ust. § 96 zákona o ochraně veřejného zdraví (zrušeno k 1.10.2003) **není obec oprávněna stanovit či omezovat svou obecně závaznou vyhláškou provozní dobu pohostinských zařízení**.

Provoz pohostinského zařízení není sám o sobě ani činnost narušující veřejný pořádek, kterou by bylo možno regulovat dle ust. § 10 písm. a) zákona o obcích. Obec má však možnost uložit narušitelům nočního klidu pokutu za narušení veřejného pořádku podle § 47 odst. 1 písm. b) zákona o přestupcích.

Obec je oprávněna obecně závaznou vyhláškou obce stanovit závazné podmínky pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku.

Pozn.:

V textu jsou použity zkrácené názvy právních předpisů

- **zákon o obcích** – zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů
- **zákon o přestupcích** – zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů
- **zákon o ochraně veřejného zdraví** – zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

INFORMACE

**k oprávnění obce ukládat obecně
závaznou vyhláškou obce povinnosti
ve vztahu k čistotě obce, ochraně
zeleně a životního prostředí**

Zpracovalo:

Ministerstvo vnitra ČR, odbor dozoru a kontroly veřejné
správy podle právního stavu ke dni 1. 11. 2009
(další informace lze získat na: www.mvcr.cz/odk)

Problematika čistoty, ochrany zeleně a životního prostředí je upravena zvláštními zákony – např.:

- z hlediska obecného je ochrana životního prostředí upravena např. zákonem o ochraně přírody a krajiny, zákonem o životním prostředí, zákonem o rostlinolékařské péči
- znečištění veřejného prostranství, veřejně přístupného objektu nebo veřejně prospěšného zařízení, zanedbání povinnosti úklidu veřejného prostranství, poškození nebo neoprávněné zabránění veřejného prostranství, veřejně přístupného objektu nebo veřejně prospěšného zařízení, neoprávněné založení skládky a odkládání odpadků a odpadů mimo vyhrazená místa, je přestupkem podle zákona o přestupcích
- znečištění veřejného prostranství, narušení životního prostředí v obci nebo odložení věci mimo vyhrazené místo právníkem osobou nebo fyzickou osobou, která je podnikatelem, je jiným správním deliktem dle zákona o obcích
- neudržování čistoty a pořádku na vlastním nebo užívaném pozemku v takové intenzitě, že dojde k narušení vzhledu obce, je přestupkem podle zákona o přestupcích (v případě fyzických osob) nebo jiným správním deliktem podle zákona o obcích (v případě právnických osob a fyzických osob, které jsou podnikateli)
- ochrana dřevin před poškozováním a ničením a péče o dřeviny je upravena v zákoně o ochraně přírody a krajiny
- spalování a zneškodňování odpadů upravuje zejm. zákon o odpadech
- vypalování porostů je zakázáno zákonem o požární ochraně
- znečištění a poškození pozemních komunikací (např. při provádění údržby a oprav motorových vozidel) řeší zákon o pozemních komunikacích
- nakládání s vraky řeší zákon o pozemních komunikacích a zákon o odpadech
- režim čistoty a údržby venkovních hracích ploch určených pro hry dětí a pískovišť určuje jejich provozovatel v provozním řádu těchto zařízení.

Možnosti regulace obecně závaznou vyhláškou obce:

Obec může v obecně závazné vyhlášce obce regulovat záležitosti náležející do její samostatné působnosti, jimiž jsou podle ust. § 35 zákona o obcích

- záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce nebo o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům jako výkon státní správy

- záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěří zákon.

Obec je při vydávání obecně závazných vyhlášek limitována mezemi své působnosti a nemůže upravovat otázky, které jsou vyhrazeny pouze zákonné úpravě.

Podle ust. § 10 písm. c) zákona o obcích může obec ukládat povinnosti v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou k zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, k ochraně životního prostředí, zeleně v zástavbě a ostatní veřejné zeleně a k užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti. Při ukládání povinností je obec současně povinna respektovat rozsah své samostatné působnosti, tzn. respektovat omezení této působnosti na záležitosti týkající se obce a jejích občanů (tj. na „místní záležitosti“).

V souvislosti s ukládáním povinností k zajištění čistoty veřejného prostranství, k ochraně životního prostředí a zeleně v obecně závazných vyhláškách obcí **Ústavní soud v minulosti opakovaně judikoval**, že obec při výkonu samostatné působnosti nemůže upravovat formou obecně závazných vyhlášek otázky, které jsou vyhrazeny pouze zákonné úpravě a nemůže upravovat záležitosti, které jsou již upraveny předpisy práva veřejného nebo soukromého.

Nově však Ústavní soud deklaroval, že obec může prostřednictvím obecně závazné vyhlášky obce ukládat povinnosti k zajištění udržování čistoty veřejného prostranství, ochraně veřejné zeleně na území obce a ochraně životního prostředí za předpokladu, že **předmět a cíl úpravy v obecně závazné vyhlášce obce je odlišný od předmětu a cíle zákonné úpravy** (například zohlednění estetické stránky věci, nikoli rostlinolékařské). Právní předpis obce se však nesmí dostat do rozporu s normou vyšší právní síly, v případě obecně závazných vyhlášek se zákonem.

Obecně závaznou vyhláškou tedy, za splnění daných podmínek, **lze stanovit zákazy znečišťujících jednání**, resp. stanovit povinnost odstranit znečištění osobě, která ho způsobila, např. povinnost odstranit psí exkrementy. V zájmu **zajištění ochrany veřejné zeleně** pak lze např. stanovit povinnost pravidelných sečí a jiné údržby této zeleně; zakázat táboření, stanování, rozdělávání ohně na plochách veřejné zeleně; apod.

Ústavní soud rovněž opustil svůj názor, podle něhož obec může určité činnosti ve vztahu k ochraně veřejné zeleně zakázat jen na veřejných prostranstvích ve vlastnictví obce, nikoli na veřejných prostranstvích ve vlastnictví třetích osob, a uvedl, že **pokud chce obec chránit veřejnou zeleně, případně veřejný pořádek, pak to musí činit zásadně bez ohledu na vlastnictví konkrétního pozemku.**

Obec může prostřednictvím obecně závazné vyhlášky ukládat povinnosti k zajištění udržování čistoty veřejného prostranství a k ochraně veřejné zeleně na území obce za předpokladu, že předmět a cíl úpravy v obecně závazné vyhlášce obce je odlišný od předmětu a cíle zákonné úpravy.

Pozn.:

V textu jsou použity zkrácené názvy právních předpisů

- **zákon o obcích** - zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

- **zákon o ochraně přírody a krajiny** - zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů
- **zákon o životním prostředí** - zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů
- **zákon o rostlinolékařské péči** - zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- **zákon o přestupcích** - zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů
- **zákon o odpadech** - zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- **zákon o pozemních komunikacích** - zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů
- **zákon o požární ochraně** - zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů

INFORMACE

**k oprávnění obce stanovit obecně
závaznou vyhláškou obce zákaz
prodeje, podávání a konzumace
alkoholických nápojů**

Zpracovalo:

Ministerstvo vnitra ČR, odbor dozoru a kontroly veřejné
správy podle právního stavu ke dni 1. 11. 2009
(další informace lze získat na: www.mvcr.cz/odk)

Problematiku ochrany před škodami na zdraví působenými alkoholem, včetně opatření omezujících dostupnost alkoholu upravuje **zákon o tabákových výrobcích a alkoholu**, podle něhož:

- lze alkoholické nápoje prodávat pouze ve specializovaných prodejnách alkoholických nápojů, ve specializovaných odděleních velkoplošných prodejen určených k prodeji alkoholických nápojů, v prodejnách potravin a smíšených prodejnách, nebo v zařízeních společného stravování provozovaných na základě hostinské činnosti, v ubytovacích zařízeních a kulturních zařízeních s výjimkou zařízení určených pro osoby mladší 18 let (uvedené se nevztahuje na příležitostný prodej rozlévaných alkoholických nápojů při slavnostech, tradičních akcích, výročních trzích a jim podobných akcích)
- je zakázán prodej a dovoz hraček napodobujících tvar a vzhled alkoholických nápojů
- osoba prodávající nebo podávající alkohol musí být starší 18 let, pokud se nejedná o žaka soustavně se připravujícího na budoucí povolání v oborech hotelnictví a turismus, kuchař-číšník a prodávač
- je zakázáno prodávat nebo podávat alkoholické nápoje mj. osobám mladším 18 let, na všech akcích určených osobám mladším 18 let, osobám zjevně ovlivněným alkoholickým nápojem nebo jinou návykovou látkou, ve zdravotnických zařízeních, na sportovních akcích, s výjimkou výčepního piva s extraktem původní mladiny do 10 hmotnostních procent, ve všech typech škol a školských zařízeních
- je zakázán prodej alkoholických nápojů pomocí prodejních automatů, u nichž nelze vyloučit prodej osobám mladším 18 let věku, nebo umístěných v prostorách, do nichž mají vstup osoby mladší 18 let.

Možnosti regulace obecně závaznou vyhláškou obce:

Obec může v obecně závazné vyhlášce obce regulovat záležitosti náležející do její samostatné působnosti, jimiž jsou podle ust. § 35 zákona o obcích

- záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce nebo o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům jako výkon státní správy
- záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěří zákon.

Obec je při vydávání obecně závazných vyhlášek limitována mezemi své působnosti a nemůže upravovat otázky, které jsou vyhrazeny pouze zákoně úpravě.

Podle ust. § 10 písm. a) zákona o obcích může obec ukládat povinnosti v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku - zejména může stanovit, které činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku,

lze vykonávat pouze na místech a v čase obecně závaznou vyhláškou určených, nebo stanovit, že na některých veřejných prostranstvích v obci jsou takové činnosti zakázány. Obec je současně povinna respektovat rozsah své samostatné působnosti, tzn. respektovat omezení této působnosti na záležitosti týkající se obce a jejích občanů (tj. na „místní záležitosti“).

V souvislosti s regulací konzumace alkoholu v obecně závazných vyhláškách obcí **Ústavní soud v minulosti opakovaně judikoval**, že oprávnění k takovéto úpravě v obecně závazné vyhlášce obce nelze opřít o zmocňovací ustanovení § 10 písm. a) zákona o obcích, protože obecně závaznými vyhláškami vydanými na základě tohoto zmocňovacího ustanovení nelze regulovat činnosti, které jsou upraveny speciálním právním předpisem, přičemž dochází k překročení mezí pravomoci obce, když předmětem obecně závazné vyhlášky učinila vztahy, které spadají do oblasti upravené zákony, a dodržování povinností z těchto vztahů vyplývajících je pod dozorem orgánů státní správy.

S ohledem na aktuální judikaturu Ústavního soudu však lze nově připustit **možnost obce regulovat** (zákazem nebo omezením) svou obecně závaznou vyhláškou **konzumaci alkoholických nápojů na veřejném prostranství** (i v jiných případech než dle ust. § 13 zákona o tabákových výrobcích a alkoholu), a to za situace, kdy **účel sledovaný právní úpravou obsažený v obecně závazné vyhlášce obce je odlišný od cíle regulace zákona** o tabákových výrobcích a alkoholu (účelem zákona je ochrana před škodami na zdraví působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a omezení dostupnosti tabákových výrobků a alkoholu) a kdy **konzumaci alkoholu na veřejném prostranství** (na veřejnosti) lze s ohledem na konkrétní místní podmínky považovat za způsobilou narušit veřejný pořádek v obci.

Je však třeba zdůraznit, že **obec by neměla zákazy formulovat plošně, ale vždy jen v nejméně omezujícím rozsahu**. To znamená, že by měla regulaci určitého chování vztahovat zásadně na určitá ve vyhlášce vymezená místa, případně doby, s přihlédnutím k povaze chování a jeho způsobivosti (významnou měrou) narušit veřejný pořádek v obci.

Obec může prostřednictvím obecně závazné vyhlášky obce **přistoupit k zakazu konzumace alkoholických nápojů** na určitých veřejných prostranstvích, a to za předpokladu, **vyžaduje-li to zajištění místních záležitostí veřejného pořádku** – např. potřeba ochrany dobrých mravů, bezpečnosti, majetku a mravního vývoje dětí a mládeže.

Podle ust. § 13 zákona o tabákových výrobcích a alkoholu může obec v samostatné působnosti v **případě ko-**

nání kulturní, společenské nebo sportovní akce přístupné veřejnosti s důvodným rizikem nárůstu problémů a negativních společenských jevů způsobených jednáním fyzických osob pod vlivem alkoholu obecně závaznou vyhláškou obce **omezit nebo zakázat v určitých dnech nebo hodinách nebo na určitých místech prodej, podávání a konzumaci alkoholických nápojů.**

Při vydání obecně závazné vyhlášky obce musí být naplněny všechny předpoklady a podmínky stanovené zákonem, tzn., že uvedenou obecně závaznou vyhláškou lze vydat pouze v případě konání **kulturní, společenské nebo sportovní akce přístupné veřejnosti** a mj. musí existovat důvodné riziko nárůstu problémů a negativních společenských jevů způsobených jednáním fyzických osob pod vlivem alkoholu (úsudek o tom, zda takovéto riziko existuje přísluší obci, a to s ohledem na znalost místních podmínek).

„Určitá místa“, kde lze obecně závaznou vyhláškou obce prodej, podávání a konzumaci alkoholických nápojů omezit nebo zakázat, se nemusí nutně nacházet přímo tam, kde se koná kulturní, společenská nebo sportovní akce přístupná veřejnosti, musí však jít o místa veřejně přístupná.

Obec je oprávněna přikročit k „zákazu“ prodeje, podávání a konzumace alkoholických nápojů či k „omezení“ těchto činností.

Prodej, podávání a konzumaci alkoholických nápojů

lze omezit nebo zakázat v určitých dnech nebo hodinách nebo na určitých místech. Vždy však musí být zákaz či omezení stanoveny obecně závaznou vyhláškou obce dostatečně jasně, srozumitelně a určitě, a to co do určení místa a času, na něž se zákaz nebo omezení vztahuje.

Obec **je oprávněna** prostřednictvím obecně závazné vyhlášky obce v případě konání **veřejnosti přístupné kulturní, společenské nebo sportovní akce** omezit nebo zakázat v určitých dnech nebo hodinách nebo na určitých místech **prodej, podávání a konzumaci** alkoholických nápojů, a to za předpokladu, že se jedná o akci **s důvodným rizikem nárůstu problémů a negativních společenských jevů způsobených jednáním fyzických osob pod vlivem alkoholu.**

Pozn.:

V textu jsou použity zkrácené názvy právních předpisů

- **zákon o obcích** - zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů
- **zákon o tabákových výrobcích a alkoholu** - zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů

INFORMACE

**k oprávnění obce ukládat obecně
závaznou vyhláškou obce povinnosti
ve vztahu k regulaci hluku,
hlučných činností a k ochraně
nočního klidu**

Zpracovalo:
Ministerstvo vnitra ČR, odbor dozoru a kontroly veřejné
správy podle právního stavu ke dni 1. 11. 2009
(další informace lze získat na: www.mvcr.cz/odk)

Problematika ochrany před hlukem a ochrana nočního klidu je upravena zvláštními zákony – např.:

- podle zákona o přestupcích:
 - rušení nočního klidu a vzbuzení veřejného pohoršení, např. v důsledku obtěžování hlukem a hlučnou činností, je přestupkem
 - nedodržení opatření stanovených nebo uložených ke snížení hluku a vibrací, s výjimkou povinností stanovených pro pořádání nebo poskytnutí prostor a pozemků pro veřejné produkce hudby, je přestupkem
 - nezajištění pořadatelem veřejné produkce hudby, aby hluk z ní nepřekročil stanovené hygienické limity, nebo poskytnutí stavby, jiného zařízení nebo pozemku k veřejné produkci hudby bez zajištění, aby hluk z ní nepřekročil stanovené hygienické limity, je přestupkem
- podle občanského zákoníku:
 - vlastník věci se musí zdržet všeho, čím by nad míru přiměřenou poměrům obtěžoval jiného nebo čím by vážně ohrožoval výkon jeho práv - mj. nesmí nad míru přiměřenou poměrům obtěžovat sousedy hlukem, prachem, popílkem, kouřem, plyny, parami, pachy, pevnými a tekutými odpady, světlem, stíněním a vibracemi
- podle zákona o ochraně veřejného zdraví a jeho prováděcích předpisů:
 - osoba, která používá, popřípadě provozuje stroje a zařízení, které jsou zdrojem hluku, je povinna technickými, organizačními a dalšími opatřeními zajistit, aby hluk nepřekračoval hygienické limity
 - pokud při používání, popřípadě provozu zdroje hluku nelze z vážných důvodů hygienické limity dodržet, může osoba zdroj hluku provozovat jen na základě povolení vydaného orgánem ochrany veřejného zdraví
 - hluk z provozoven služeb a hluk z veřejné produkce hudby nesmí překročit hygienické limity upravené prováděcím právním předpisem pro chráněné prostory, přičemž splnění této povinnosti zajistí osoba provozující službu a jde-li o veřejnou produkci hudby pořadatel a nelze-li pořadatele zjistit, pak osoba, která k tomuto účelu stavbu, jiné zařízení nebo pozemek poskytl
 - noční dobou se pro účely kontroly dodržení povinností v ochraně před hlukem a vibracemi rozumí doba mezi 22.00 a 6.00 hodinou.

Možnosti regulace obecně závaznou vyhláškou obce:

Obec může v obecně závazné vyhlášce obce regulovat záležitosti náležející do její samostatné působnosti, jimiž jsou podle ust. § 35 zákona o obcích

- záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce nebo o působnost, která

je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům jako výkon státní správy

- záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěří zákon.

Obec je při vydávání obecně závazných vyhlášek limitována mezemi své působnosti a nemůže upravovat otázky, které jsou vyhrazeny pouze zákonné úpravě.

Podle ust. § 10 písm. a) zákona o obcích může obec ukládat povinnosti v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku - zejména může stanovit, které činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku, lze vykonávat pouze na místech a v čase obecně závaznou vyhláškou určených, nebo stanovit, že na některých veřejných prostranstvích v obci jsou takové činnosti zakázány.

Podle ust. § 10 písm. b) zákona o obcích může obec ukládat povinnosti v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskoték, stanovením závazných podmínek v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku.

Obec je současně povinna respektovat rozsah své samostatné působnosti, tzn. respektovat omezení této působnosti na záležitosti týkající se obce a jejích občanů (tj. na „místní záležitosti“).

V souvislosti s ukládáním povinností k ochraně před hlukem a hlučnými činnostmi a k ochraně nočního klidu v obecně závazných vyhláškách obcí **Ústavní soud v minulosti opakovaně judikoval**, že zákaz používání hlučných strojů a zařízení nespádá do samostatné působnosti obce, je předmětem úpravy ve zvláštních zákonech (občanský zákoník, zákon o přestupcích, předpisy na úseku ochrany veřejného zdraví), přičemž to, co je upraveno zákonem nebo obecně závazným právním předpisem, nemá být předmětem obecně závazných vyhlášek obce.

Dle aktuální judikatury Ústavního soudu však **je možné regulovat za určitých podmínek používání hlučných strojů a rušení nočního klidu** v samostatné působnosti formou obecně závazné vyhlášky. Obecně je taková úprava možná za situace, kdy **účel sledovaný právní úpravou obsaženou v obecně závazné vyhlášce obce je odlišný od cíle regulace zákona** (zákona o přestupcích, zákona o ochraně veřejného zdraví) a jestliže se vzhledem ke konkrétním místním podmínkám **jedná o činnost, která je způsobilá narušit veřejný pořádek v obci**.

Pokud se týče možnosti **omezení používání hlučných strojů a zařízení** (např. sekaček, motorových pil, aj.), platí, že **obce nemohou paušálně zakázat provoz zařízení způsobujících hluk** (tzn. po celý den), **je však možné, aby zakázaly jejich provoz v určitou denní dobu**. Potřebné

hlučné práce je pak možné vykonávat, ovšem pouze v čase, kdy budou zásahy do oprávněných zájmů ostatních obyvatel obce minimální.

Pokud se týče **rušení nočního klidu**, Ústavní soud konstatoval, že vzhledem ke skutečnosti, že pojem nočního klidu není v žádném právním předpise vymezen (zákon o ochraně veřejného zdraví používá pojem „noční doba“), je podle názoru Ústavního soudu užitečné, učiní-li tak obec v rámci úpravy místních záležitostí veřejného pořádku obecně závaznou vyhláškou obce, přičemž stanovení po tuto dobu přiměřených omezení (např. zachovávat klid a omezit hlučné projevy) není ze strany obce překročením mezí stanovených v ust. § 10 písm. a) a písm. b) zákona o obcích. **Obec má, dle Ústavního soudu, pravomoc, v obecně závazné vyhlášce, vymezit odlišně dobu nočního klidu v pracovních dnech a ve dnech pracovního klidu, demonstrativně vyjmenovat činnosti, které noční klid narušují, spolu se stanovením povinnosti zdržet se těchto činností ve vymezené době, případně na vymezených místech na území obce.**

Je však třeba zdůraznit, že **obec by neměla zákazy formulovat plošně, ale vždy jen v nejméně omezujícím rozsahu.** To znamená, že by měla regulaci určitého chování vztahovat zásadně na určitá ve vyhlášce vymezená místa, případně doby, s přihlédnutím k povaze chování a jeho způsobilosti (významnou měrou) narušit veřejný pořádek v obci. V souvislosti s regulací hlučných prací a činností

a hlučných projevů je nutno mít na zřeteli rovněž nebezpečí zásahu do svobody podnikání (čl. 26 odst. 1 Listiny základních práv a svobod) či do svobody projevu (čl. 17 Listiny základních práv a svobod).

Obec **může** prostřednictvím obecně závazné vyhlášky obce **ukládat povinnosti k ochraně před hlukem a hlučnými činnostmi**, a to v rámci regulace místních záležitostí veřejného pořádku. Obec rovněž **může** prostřednictvím obecně závazné vyhlášky obce **určit dobu nočního klidu a stanovit po tuto dobu přiměřená omezení.**

Pozn.:

V textu jsou použity zkrácené názvy právních předpisů

- **zákon o obcích** - zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů
- **zákon o přestupcích** - zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů
- **občanský zákoník** - zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- **zákon o ochraně veřejného zdraví** - zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- **Listina základních práv a svobod** – usnesení předsednictva ČNR č. 2/1993 Sb. o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb.

INFORMACE

**k oprávnění obce vydat obecně
závaznou vyhlášku obce, kterou
se stanovují pravidla pro pohyb
psů na veřejném prostranství
a vymezují prostory pro jejich
volné pobíhání
(dle zmocnění v zákoně na
ochranu zvířat)**

Zpracovalo:

Ministerstvo vnitra ČR, odbor dozoru a kontroly veřejné
správy podle právního stavu ke dni 1. 11. 2009
(další informace lze získat na: www.mvcr.cz/odk)

Obec může v obecně závazné vyhlášce obce regulovat záležitosti náležející do její samostatné působnosti, jimiž jsou podle ust. § 35 zákona o obcích

- záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce nebo o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům jako výkon státní správy
- záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěří zákon.

Obec je při vydávání obecně závazných vyhlášek limitována mezemi své působnosti a nemůže upravovat otázky, které jsou vyhrazeny pouze zákonné úpravě.

Podle ust. § 10 písm. a) zákona o obcích může obec ukládat povinnosti v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku - zejména může stanovit, které činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku, lze vykonávat pouze na místech a v čase obecně závaznou vyhláškou určených, nebo stanovit, že na některých veřejných prostranstvích v obci jsou takové činnosti zakázány. Obec je současně povinna respektovat rozsah své samostatné působnosti, tzn. respektovat omezení této působnosti na záležitosti týkající se obce a jejích občanů (tj. na „místní záležitosti“).

V souladu s ust. § 24 odst. 2) zákona na ochranu zvířat může obec obecně závaznou vyhláškou upravit pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství a vymežit prostory pro jejich volné pobíhání.

Jako pravidlo pohybu psů na veřejném prostranství může obec stanovit zákaz nebo omezení jejich volného pobíhání **stanovením povinnosti mít psa na vodítku na některých, případně všech veřejných prostranstvích**. V případě stanovení povinnosti mít psa na vodítku na všech veřejných prostranstvích v obci má obec **povinnost vymežit prostory pro volné pobíhání psů**. Volným pobíháním psa je v této souvislosti třeba rozumět pohyb psa bez vodítka na veřejném prostranství, a to pod kontrolou nebo dohledem fyzické osoby či chovatele. Volný pohyb psů na veřejném prostranství bez jakéhokoli dohledu chovatele, vlastníka či držitele již není možné vztáhnout pod pojem „regulace“ podle zákonného zmocnění § 24 odst. 2 zákona na ochranu zvířat, neboť jde o pohyb opuštěného nebo toulavého zvířete.

Jako pravidlo pro pohyb psů na veřejném prostranství lze stanovit rovněž **povinnost, aby byl pes vybaven náhubkem**, pokud to nebude nevhodné pro některé druhy psů, a **uložit nošení identifikační známky**, jestliže ji obec bezplatně vydá držitelům psů oproti zaplacenému místnímu poplatku ze psů. Užitím náhubku, vodítka nebo známky však není dotčena odpovědnost vlastníka psa, případně jeho

průvodce, za škodu na zdraví nebo majetku psem způsobenou. V případech stanovení kombinací různých povinností (pohyb jen na vodítku, na vodítku s náhubkem apod.) je třeba v obecně závazné vyhlášce přesně vymezit a odlišit identifikaci míst, kde je která povinnost stanovena.

V rozporu se zákonem a jdoucí mimo meze zákonného zmocnění ve smyslu ust. § 24 odst. 2 zákona na ochranu zvířat bude např.:

- stanovení pravidel pro pohyb psů i mimo veřejná prostranství v obci
- zákaz volného pobíhání psů na všech veřejných prostranstvích v obci, aniž by současně obecně závaznou vyhláškou obce byly vymezeny prostory pro volné pobíhání psů
- stanovení pravidel pohybu psů na dětských venkovních hracích plochách s pískovištěm (podmínky provozu dětských venkovních hracích ploch s pískovištěm stanovuje jejich provozovatel, a to ve svém provozním řádu)
- stanovení pravidel pohybu psů na veřejných pohřebištích (povinnosti návštěvníků veřejného pohřebiště v souvislosti s pořádkem na veřejném pohřebišti a zachováním důstojnosti tohoto místa stanovuje provozovatel veřejného pohřebiště, a to v řádu veřejného pohřebiště)
- stanovení pravidel a podmínek přepravy psů veřejnými dopravními prostředky (podmínky, za nichž se přepravují zvířata přepravovaná v silniční dopravě a integrované dopravě, stanoví přepravní řád)
- stanovení pravidel pro psy služební a záchranářské při výkonu služby a záchraných prací a pro psy speciálně vycvičené jako průvodci zdravotně postižených osob.

Jestliže obec v rámci stanovení pravidel pro pohyb psů obecně závaznou vyhláškou omezí, popř. **zakáže volné pobíhání psů na všech veřejných prostranstvích** (např. stanovením pravidla pohybu psů na veřejném prostranství pouze na vodítku), **musí rovněž obecně závaznou vyhláškou konkrétně určit prostory pro volné pobíhání psů**.

Prostory pro volné pobíhání psů by obec měla vymežit, s přihlédnutím k místním podmínkám, v tzv. dostupné vzdálenosti, neboť zákon o ochraně zvířat stanoví povinnost zabezpečit zvířeti v zájmovém chovu přiměřené podmínky pro zachování jeho fyziologických funkcí a zajištění jeho biologických potřeb tak, aby nedocházelo k bolesti, utrpení nebo poškození zvířete. V případě, že obec omezí či zakáže volné pobíhání psů pouze na některých konkrétně vymezených veřejných prostranstvích, nemusí být vždy z povahy věci nutné určit současně prostory pro volné pobíhání psů.

Pod pojmem „prostory pro volné pobíhání psů“ v § 24 odst. 2 zákona na ochranu zvířat lze rozumět:

- místa, která nemají charakter veřejného prostranství, bez ohledu na jejich vlastníka. Hodlá-li obec vymežit prostory pro volné pobíhání psů na těchto místech, které však nejsou v jejím vlastnictví, je k tomu třeba vždy

souhlasu nebo obdobného úkonu vlastníka (např. nájemní smlouva apod.)

- místa, která mají charakter veřejného prostranství. K určení těchto míst jako prostor pro volné pobíhání psů obec souhlas vlastníka pozemku mít nemusí, neboť pohyb psů na veřejném prostranství lze považovat za obecné užívání. Obec však nesmí nepřiměřeným způsobem zasahovat do vlastnických práv, obecného užívání ostatních osob, případně jiných právních vztahů regulovaných zvláštními právními předpisy.

Při vymezování prostor pro volné pobíhání psů bez ohledu na to, zda jsou tyto prostory veřejným prostranstvím, musí obec postupovat s ohledem na požadavky vhodnosti a rozumnosti a v souladu s právním řádem. Je tedy třeba respektovat nejen zákon o obcích a zákon o ochraně zvířat, ale též Listinu základních práv a svobod a ostatní právní předpisy (veřejnoprávní i soukromoprávní). Obec zejména musí zohlednit požadavky stanovené zvláštními zákony, např. v oblasti ochrany přírody a krajiny, vod, hygieny a stavebních předpisů, a nesmí nepřiměřeným způsobem omezovat další způsoby obecného užívání prostor vymezených pro volné pobíhání psů. Vymezení prostor pro

volné pobíhání psů by mělo být v obecně závazné vyhlášce dostatečně určité. Účelným se jeví označení prostranství stanovených ve vyhlášce současně piktogramy či jinými způsoby, které současně upozorní občany obce a další osoby, že je daný prostor určen pro volné pobíhání psů a průchod jím může být pro ně spojen s určitým rizikem.

Obec **je oprávněna** prostřednictvím obecně závazné vyhlášky obce **stanovit pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství.**

Pozn.:

V textu jsou použity zkrácené názvy právních předpisů

- **zákon o obcích** - zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů
- **zákon na ochranu zvířat** - zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů
- **Listina základních práv a svobod** – usnesení předsednictva ČNR č. 2/1993 Sb. o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb.

INFORMACE

**k oprávnění obce vydat obecně
závaznou vyhlášku obce, kterou se
nařizuje provedení trvalého
označování psů v obci**

Zpracovalo:
Ministerstvo vnitra ČR, odbor dozoru a kontroly veřejné
správy podle právního stavu ke dni 1. 11. 2009
(další informace lze získat na: www.mvcr.cz/odk)

Obec může v obecně závazné vyhlášce obce regulovat záležitosti náležející do její samostatné působnosti, jimiž jsou podle ust. § 35 zákona o obcích

- záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce nebo o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům jako výkon státní správy
- záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěří zákon.

Obec je při vydávání obecně závazných vyhlášek limitována mezemi své působnosti a nemůže upravovat otázky, které jsou vyhrazeny pouze zákonem úpravě.

Podle ust. § 13b odst. 2 zákona na ochranu zvířat obec může obecně závaznou vyhláškou stanovit chovatelům povinnost nechat trvale označit psy, kteří dosud označení nejsou, osobou odborně způsobilou k výkonu této odborné veterinární činnosti podle veterinárního zákona, a to prostředky, které způsobují při aplikaci jen mírnou nebo přechodnou bolest, zejména tetováním nebo identifikací čipem. Obec může obecně závaznou vyhláškou stanovit povinnost přihlásit psy do evidence a upravit náležitosti a způsob vedení evidence označených psů a jejich chovatelů.

Dále podle § 13b odst. 3 tohoto zákona obec může nechat trvale označit osobou odborně způsobilou k výkonu této odborné veterinární činnosti podle veterinárního zákona toulavé a opuštěné psy v obci, kteří dosud označení nejsou, a to prostředky, které způsobují při aplikaci jen mírnou nebo přechodnou bolest, zejména tetováním nebo identifikací čipem. Označení těchto psů hradí obec. Přihlásí-li se chovatel psa nebo zjistí-li jej obec, je povinen obci ji vynaložené náklady na označení toulavého psa nahradit.

S ohledem na smysl a účel trvalého označování psů je nezbytné, aby se povinnost trvalého označování týkala všech psů v obci (tj. všech psů chovaných, fakticky se zdržujících na území obce), a to bez ohledu na místo trvalého pobytu či sídla jejich chovatele. Povinnost trvalého označování nelze vztahovat pouze např. na psy „velkých plemen“ nebo naopak z povinnosti vyjímát např. psy „malých plemen“, atd. Prostřednictvím přechodných ustanovení je vhodné v obecně závazné vyhlášce obce, která zavádí povinnost trvalého označování psů, řešit otázku krátkodobého „chovu“ (tj. zdržování se) psů na území obce (např. z důvodu návštěvy obce, průjezdu obcí, atd.).

Obec je oprávněna obecně závaznou vyhláškou obce stanovit způsob trvalého označování psů – tzn. připustit oba způsoby označování psů (tetování a elektronický čip) nebo zvolit pouze jeden způsob označování psů. V této souvislosti je nutno poznamenat, že Nařízením Evropského parlamentu a Rady č. 998/2003/ES ze dne 26. května 2003 o veterinárních podmínkách pro neobchodní přesuny zvířat

v zájmovém chovu a o změně směrnice Rady 92/65/EHS, které nabylo účinnosti dnem 1. 10. 2004, jsou stanovena pravidla identifikace některých druhů zvířat (mj. psů) jako jedna z podmínek pohybu zvířat mezi členskými státy EU a třetích zemí, a to tak, že po přechodné osmileté období od účinnosti nařízení – tj. do 30. 9. 2012 – je zvíře považováno za identifikovatelné, pokud má zřetelně čitelné tetování nebo elektronický systém identifikace (elektronický čip), po této lhůtě bude zvíře považováno za identifikovatelné pouze v případě, že bude označeno elektronickým systémem identifikace (elektronickým čipem).

Označení psa tetováním musí být provedeno zřetelně a čitelně, pro označení psa elektronickým čipem je vhodné stanovit podmínku souladu s normami ISO 11784 a 11785 (dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 998/2003/ES je nutno v případě, že elektronický čip nespĺňuje uvedené normy, zajistit zařízení na odečítání elektronického čipu).

Za trvalé označení psů **nelze považovat** označení psů např. identifikační „psí“ známkou vydávanou jako potvrzení o zaplacení místního poplatku ze psů (nejedná se o trvalé označení psa). Povinnost trvalého označování lze vztáhnout pouze na psy, **nikoliv na jiná zvířata** (např. na kočky).

Podmínkou a základním předpokladem naplnění smyslu a cíle sledovaného zákonem na ochranu zvířat (regulace populace toulavých a opuštěných zvířat) zavedením trvalého označování psů (tj. snadnější vyhledávání ztracených psů, jejich brzký návrat chovatelům) je současné **zavedení evidence označených psů a jejich chovatelů**. Na základě zákona na ochranu zvířat však obec není oprávněna svou obecně závaznou vyhláškou zavést jinou evidenci (než evidenci chovatelů trvale označených psů). Tím není dotčeno vedení evidencí na základě jiných právních předpisů (např. evidence poplatníků místního poplatku ze psů).

Obec je oprávněna prostřednictvím obecně závazné vyhlášky obce stanovit chovatelům povinnost nechat trvale označit psy, kteří dosud označení nejsou (**zjm. tetováním nebo čipem**), stejně jako toulavé a opuštěné psy v obci. Dále je obec **oprávněna** prostřednictvím obecně závazné vyhlášky **stanovit povinnost přihlásit psy do evidence a upravit náležitosti a způsob vedení evidence označených psů a jejich chovatelů**.

Pozn.:

V textu jsou použity zkrácené názvy právních předpisů

- **zákon o obcích** - zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů
- **zákon na ochranu zvířat** - zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů
- **veterinární zákon** - zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů

INFORMACE

**k oprávnění obce ukládat obecně
závaznou vyhláškou obce
povinnosti ve vztahu k chovu
a pohybu zvířat**

Zpracovalo:

Ministerstvo vnitra ČR, odbor dozoru a kontroly veřejné
správy podle právního stavu ke dni 1. 11. 2009
(další informace lze získat na: www.mvcr.cz/odk)

Problematika ochrany, chovu a pohybu zvířat je v právním řádu České republiky upravena zvláštními zákony – zejm. zákonem na ochranu zvířat a veterinárním zákonem a právními předpisy vydanými na základě zákona.

Možnosti regulace obecně závaznou vyhláškou obce:

Obec může v obecně závazné vyhlášce obce regulovat záležitosti náležející do její samostatné působnosti, jimiž jsou podle ust. § 35 zákona o obcích

- záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce nebo o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům jako výkon státní správy
- záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěří zákon.

Obec je při vydávání obecně závazných vyhlášek limitována mezemi své působnosti a nemůže upravovat otázky, které jsou vyhrazeny pouze zákonné úpravě.

Podle ust. § 10 písm. a) zákona o obcích může obec ukládat povinnosti v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku - zejména může stanovit, které činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku, lze vykonávat pouze na místech a v čase obecně závaznou vyhláškou určených, nebo stanovit, že na některých veřejných prostranstvích v obci jsou takové činnosti zakázány. Obec je současně povinna respektovat rozsah své samostatné působnosti, tzn. respektovat omezení této působnosti na záležitosti týkající se obce a jejích občanů (tj. na „místní záležitosti“).

Podle ust. § 10 písm. c) zákona o obcích může obec ukládat povinnosti v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou k zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, k ochraně životního prostředí a veřejné zeleně a k užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti.

Regulace chovu zvířat

Problematika chovu zvířat je komplexně regulována zákonnými předpisy (zejm. veterinárním zákonem a zákonem na ochranu zvířat) a obecně závaznou vyhláškou obce nelze pravidla pro chov zvířat žádným způsobem modifikovat (tj. stanovovat pravidla pro chov zvířat a povinnosti chovatelů), a to ani v souvislosti s ochranou veřejného pořádku. Lze však v odůvodněných případech (lázeňské město) s odvoláním na ustanovení § 10 zákona o obcích zakázat chov zvířat ve vymezené oblasti (vnitřní lázeňské území).

Obec **není oprávněna** prostřednictvím obecně závazné vyhlášky obce **stanovovat vlastní pravidla pro chov zvířat**. Ve vymezené části obce lze však v odůvodněných případech chov zvířat zakázat.

Regulace pohybu psů na veřejném prostranství

Ve vztahu k **pohybu psů na veřejném prostranství** je **zvláštním zákonným zmocněním** pro ukládání povinností obecně závaznou vyhláškou obce ust. § 24 odst. 2 zákona na ochranu zvířat, podle něhož může obec obecně závaznou vyhláškou upravit **pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství** a vymezit prostory pro jejich volné pobíhání.

Pohyb psů na veřejných prostranstvích **však lze**, dle Ústavního soudu, **regulovat i v zájmu zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku dle ustanovení § 10 písm. a) zákona o obcích**. V rámci takové regulace lze omezit či dokonce zakázat volný pohyb na psů na veřejných prostranstvích a zároveň lze regulovat pohyb psů i pokud jde o způsob jejich pohybu (např. na vodítku) event. vybavení náhubkem.

Obec je také oprávněna ukládat **povinnosti v souvislosti s odklizením psích exkrementů** na veřejném prostranství podle § 10 písm. c) zákona o obcích.

Obec **je oprávněna** prostřednictvím obecně závazné vyhlášky obce **regulovat pohyb psů na veřejných prostranstvích**.

Regulace pohybu jiných zvířat (než psů) na veřejném prostranství

Obce taktéž mohou v zájmu zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku regulovat **i pohyb jiných zvířat (než psů) na veřejném prostranství**, a to za situace, kdy **účel sledovaný právní úpravou obsaženou v obecně závazné vyhlášce obce je odlišný od cíle regulace zákona** - zejm. zákona na ochranu zvířat (účelem zákona je ochrana zvířat před týráním, poškozováním jejich zdraví, bezdůvodným usmrcením) a veterinárního zákona (účelem zákona je péče o zdraví zvířat, ochrana před zavlečením nálezů zvířat a nemocí) a kdy **volný pohyb (pobíhání) zvířat na veřejném prostranství lze s ohledem na konkrétní místní podmínky považovat za způsobitelné narušit veřejný pořádek v obci, popř. ohrozit bezpečnost, zdraví či majetek**.

Je však třeba zdůraznit, že **obec by neměla zákazy formulovat plošně, ale vždy jen v nejméně omezujícím rozsahu**. To znamená, že by měla regulaci určitého chování vztahovat zásadně na určitá ve vyhlášce vymezená místa, případně doby, s přihlédnutím k povaze chování a jeho způsoblosti (významnou měrou) narušit veřejný pořádek v obci.

Ústavní soud dále považuje regulaci pohybu jiných zvířat obcí (například koček), založenou na oprávnění obce stanovovat povinnosti podle § 10 písm. a) a c) zákona o obcích za legitimní, neboť **by bylo neopodstatněné vztahovat důvody omezení jen na jeden druh zvířat chovaných v zájmových chovech.**

Obec může prostřednictvím obecně závazné vyhlášky obce **regulovat pohyb i jiných zvířat (než psů) na veřejném prostranství**, a to za předpokladu, **vyžaduje-li to zajištění místních záležitostí veřejného pořádku.**

Regulace (zákaz) vstupu se psy či jinými zvířaty na veřejné prostranství

S ohledem na povahu veřejných prostranství, jako prostor přístupných každému bez omezení a sloužících obecnému užívání a vzhledem ke skutečnosti, že zvíře je podle platného právního řádu věcí, **nelze stanovit** obecně závaznou vyhláškou obce **zákaz vstupu se psy či jinými zvířaty na veřejné prostranství**. Takováto regulace by totiž de facto znamenala zákaz vstupu osoby na veřejné prostranství pouze z důvodu, že má u sebe určitou věc (zvíře), což by bylo v rozporu s podstatou veřejného prostranství. Mimo to **nelze samotný vstup se zvířetem na veřejné prostranství bez dalšího považovat za činnost, která by mohla narušit veřejný pořádek v obci** nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví či majetku.

Obec **není oprávněna** prostřednictvím obecně závazné vyhlášky obce **regulovat (zakázat) vstup se zvířaty na veřejné prostranství.**

Regulace (zákaz) vstupu se psy či jinými zvířaty do zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti

Zařízení obce sloužící potřebám veřejnosti není v platném právním řádu nikde definováno – podstatná je skutečnost,

že jde o zařízení ve vlastnictví obce, a že je určeno pro užívání veřejností (může se jednat např. o autobusové čekárny, areály koupališť, sportovišť či hřišť). Nemusí se jednat (a většinou se nejedná) o zařízení (prostory), které by byly přístupné bez omezení (nepřetržitě).

V případě, že by s ohledem na konkrétní místní podmínky bylo – např. **v zájmu ochrany veřejného pořádku, občanského soužití, čistoty či ochrany veřejné zeleně** – nutno omezit (zakázat) vstup se psy či jinými zvířaty do takovýchto zařízení, **lze připustit možnost regulace obecně závaznou vyhláškou obce**. Obdobně se Ústavní soud postavil k zakazu vstupu se psy a jinými zvířaty **na lázeňskou kolonádu**, přesto, že se jedná spíše o svého druhu veřejné prostranství. Zákaz nebyl Ústavním soudem zrušen.

Dle Ústavního soudu obec **není oprávněna stanovit v obecně závazné vyhlášce obce povinnosti ve vztahu k místním hřbitovům (veřejným pohřebištím)**, neboť podle zákona o pohřebnictví vydává provozovatel veřejného pohřebiště řád veřejného pohřebiště, v němž upraví mj. povinnosti návštěvníků veřejného pohřebiště v souvislosti s pořádkem na veřejném pohřebišti a způsob a pravidla užívání zařízení veřejného pohřebiště.

Obec může prostřednictvím obecně závazné vyhlášky obce **regulovat (zakázat) vstup se zvířaty do zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti.**

Pozn.:

V textu jsou použity zkrácené názvy právních předpisů

- **zákon o obcích** - zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů
- **zákon na ochranu zvířat** - zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů
- **veterinární zákon** - zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů

Další metodické materiály odboru dozoru a kontroly veřejné správy

Zvlášť jsme v rámci sborníku zařadily tzv. další metodické materiály odboru dozoru a kontroly veřejné správy. Jedná se o metodické materiály, které jsou taktéž široké veřejnosti k dispozici na internetových stránkách odboru www.mvcr.cz/odk avšak nejsou vydávány ve fyzické formě v rámci souborů či řad. Následující vybrané čtyři materiály (veřejný pořádek v obecně závazných vyhláškách obcí, závěry meziresortní pracovní skupiny k zákonu o střetu zájmů, otázky a odpovědi k odměňování členů zastupitelstev územních samosprávných celků podle právního stavu k 1. lednu 2010 a nejčastější pochybení zjišťovaná při provádění kontrol výkonu samostatné působnosti), vzniklé na základě uskutečněných seminářů či jednání pracovních skupin jsou popsány stručnou anotací. Avšak první z nich na téma veřejný pořádek v obecně závazných vyhláškách obcí jsme zařadili pro jeho důležitost v kompletní podobě tak, jak jej společně s ostatními můžete nalézt na internetových stránkách odboru.

A. VEŘEJNÝ POŘÁDEK V OBECNĚ ZÁVAZNÝCH VYHLÁŠKÁCH OBCÍ

Následující materiál byl zpracován s využitím těchto nálezů Ústavního soudu:

- Pl. ÚS 5/99 – Šumperk (ze dne 17. srpna 1999)
- Pl. ÚS 2/2000 – Bílina (ze dne 12. června 2001)
- Pl. ÚS 57/06 – Nový Bor (ze dne 13. září 2006)
- Pl. ÚS 15/06 – Havířov (ze dne 11. července 2007)
- Pl. ÚS 42/05 – Kladno (ze dne 8. března 2007)
- Pl. ÚS 69/04 – Ústí nad Labem (ze dne 8. března 2007)
- Pl. ÚS 10/06 – Plzeň (ze dne 13. března 2007)
- Pl. ÚS 44/06 – Těrlicko (ze dne 3. dubna 2007)
- Pl. ÚS 45/06 – Jirkov (ze dne 11. prosince 2007)
- Pl. ÚS 6/08 – Budyně nad Ohří (ze dne 5. srpna 2008)
- Pl. ÚS 33/05 – Krupka (ze dne 12. srpna 2008)
- Pl. ÚS 46/06 – Mariánské Lázně (ze dne 21. října 2008)
- Pl. ÚS 41/08 – Chrástava (ze dne 26. května 2009)
- Pl. ÚS 47/06 – Sušice (ze dne 2. června 2009)
- Pl. ÚS 42/06 – Mariánské Lázně (ze dne 22. září 2009).

A	Oblasti VP, které <u>NELZE</u> regulovat prostřednictvím OZV
1.	<i>Kouření na veřejných prostranstvích</i>
2.	<i>Provoz zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti – možnost vydat provozní řády formou OZV (koupaliště, pískoviště, hřbitovy, knihovny)</i>
3.	<i>Jízda na skateboardech a kolečkových bruslích na veřejných prostranstvích, která jsou pozemními komunikacemi</i>

1. Kouření na veřejných prostranstvích

Problematika zákazů kouření je řešena zákonem č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „zákon č. 379/2005 Sb.“).

Účelem zákona č. 379/2005 Sb. je vytvořit účinné nástroje na ochranu společnosti, a zejména dětí v prenatálním a postnatálním životě i v dospívání, před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a návykovými látkami. Ustanovení § 1 písm. a) zákona č. 379/2005 Sb., k tomuto přímo říká, že tento zákon stanoví opatření směřující k ochraně před škodami na zdraví působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami.

Jedním z těchto opatření je stanovení zákazů kouření. V ustanovení § 8 odst. 1 uvedeného zákona jsou taxativně určena místa, na kterých je zakázáno kouřit. Vymezení dalších prostranství či prostor, kde by bylo kouření zakázáno obecně závaznou vyhláškou, by dle názoru Ministerstva vnitra představovalo za stávajícího stavu legislativy stanovení povinností bez zákonného zmocnění, resp. stanovení věcné působnosti obce v této oblasti.

Regulace této oblasti dle ustanovení § 10 písm. a) zákona o obcích, tzn. za účelem zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku, dle názoru Ministerstva vnitra není možná. Kouření na veřejných prostranstvích totiž v současné společnosti nelze bez dalšího označit za činnost, která by narušovala veřejný pořádek v obci nebo byla v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti či majetku.

Pokud se týče ochrany zdraví, tak tato je nyní předmětem a cílem úpravy uvedeného zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Od 1. července 2010 však vejde v účinnost novelizace zákona č. 379/2005 Sb. provedená zákonem č. 305/2009 Sb., jímž se vkládá nový § 9a obsahující toto zákonné zmocnění: „Obec v samostatné působnosti může obecně závaznou vyhláškou dočasně nebo trvale zakázat kouření na veřejně přístupných dětských hřištích, veřejně přístupných sportovištích, nebo ve vnitřních prostorách budov určených pro pořádání sportovních, kulturních a společenských akcí, anebo na sportovních, kulturních a společenských akcích, pokud jsou tato místa nebo akce určeny nebo vyhrazeny osobám mladším 18 let.“

Závěr:

Obce nejsou oprávněny regulovat prostřednictvím OZV vydávané na základě ustanovení § 10 písm. a) zákona o obcích kouření na veřejných prostranstvích.

2. Provoz zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti – možnost vydat provozní řády formou OZV (koupaliště, pískoviště, hřbitovy, knihovny)

Dle názoru Ministerstva vnitra není možné vydávat provozní řády uvedených zařízení formou obecně závazné vyhlášky.

Pokud se týče **venkovních hracích ploch určených pro hry dětí a rovněž koupališť**, zde je povinnost provozovatele vypracovat provozní řád stanovena v zákoně č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (viz § 13 a § 6 tohoto zákona).

Pro **veřejná pohřebiště** je stanovena povinnost provozovatele vydat pohřební řád v § 19 zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Rovněž provozovatel **knihovny** má povinnost vydat knihovní řád, který mu ukládá ustanovení § 4 odst. 7 zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Ve všech uvedených případech vydáním provozního řádu provozovatel realizuje svoji zákonnou povinnost, vydání provozních řádů výše uvedených zařízení není ponecháno na vůli a rozhodnutí provozovatele, zda tak učiní či nikoli. Z těchto okolností je zřejmé, že nelze hovořit o úpravě provozního řádu těchto zařízení obecně závaznou vyhláškou, neboť pravomoc k jejímu vydání je Ústavou upravena jako fakultativní, což odpovídá normotvorné pravomoci jako projevu práva na samosprávu.

Uvedený závěr pak ve vztahu ke koupalištím podporuje také provozovatelé zákonem uložená povinnost předložit návrh provozního řádu ke schválení příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví. Stejně tak lze tento závěr jak ve vztahu ke koupalištím, tak ve vztahu k pískovištím, podpořit tím, že orgány ochrany veřejného zdraví mají při výkonu státního zdravotního dozoru dle § 84 odst. 1 písm. j) zákona o ochraně veřejného zdraví oprávnění nařídít provedení úpravy provozního řádu mj. podle § 6 a § 13 zákona, pokud v něm uvedené podmínky nevedou k ochraně veřejného zdraví. Obec je ovšem k vydávání svých obecně závazných vyhlášek v samostatné působnosti zmocněna přímo Ústavou, vydání právního předpisu obce nemůže být podmíněno souhlasem správního úřadu a nelze touto cestou ani nařídít změnu právního předpisu obce.

Ve vztahu ke hřbitovům tento závěr potvrdil a dokonce ještě rozšířil i Ústavní soud ve svém nálezu Pl. ÚS 35/06 (Kořenov) a také v dalších nálezech (Pl. ÚS 33/05 – Krupka, Pl. ÚS 46/06 – Mariánské Lázně), kde je uvedeno, že obec není oprávněna stanovit v obecně závazné vyhlášce povinnosti ve vztahu k místním hřbitovům. Podle § 19 zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, v platném znění (který je zvláštním zákonem ve vztahu k § 10 písm. a) zákona o obcích), totiž tuto problematiku je nutno upravit v řádu veřejného pohřebiště.

Závěr:

Provozní řády koupališť, knihoven, venkovních hracích ploch určených pro hry dětí a veřejných pohřebišť nelze vydat formou obecně závazných vyhlášek.

Tím však není dotčeno oprávnění obce obecně závaznou vyhláškou stanovit některé povinnosti k užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku (bližší viz bod B 13), ovšem s výjimkou pohřebišť, kde není regulace obecně závaznou vyhláškou možná.

3. Jízda na skateboardech a kolečkových bruslích na veřejných prostranstvích, která jsou pozemními komunikacemi

Pro regulaci těchto činností, které nepochybně za určitých podmínek mohou narušit veřejný pořádek, je ovšem

třeba rozlišovat ta veřejná prostranství, která jsou pozemními komunikacemi ve smyslu zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pozemních komunikacích“), a ostatní veřejná prostranství.

Užívání pozemních komunikací je upraveno zákonem o pozemních komunikacích (§ 19 – obecné užívání), zákonem č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, a vyhláškou č. 30/2001 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích a úprava a řízení provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů. Osoba užívající kolečkové brusle (a patrně analogicky též osoba pohybující se na skateboardech) má postavení chodce (§ 2 písm. j) zákona o silničním provozu) a na pozemních komunikacích tak pro ni platí pravidla silničního provozu stejně jako pro chodce. Její pohyb je upraven těmito zvláštními právními předpisy (např. § 53 odst. 8 zákona o silničním provozu). Obec tak nejsou oprávněny regulovat prostřednictvím OZV jízdu na skateboardech a kolečkových bruslích, pokud jde o veřejná prostranství mající povahu pozemní komunikace.

Tento závěr Ústavní soud poněkud relativizoval v nálezu Pl. ÚS 46/06 (Mariánské Lázně), kde rozhodl jako legitimní zákaz jízdy na kolech, motocyklech anebo autech na parkových cestách a dále i zákaz vjezdu na parkové a zelené plochy, přičemž parková cesta může mít s ohledem na místní podmínky charakter místní či účelové (tudíž pozemní) komunikace. Je však třeba zdůraznit, že Ústavní soud tyto zákazy rozhodl jako výkon samostatné působnosti v oblasti ochrany veřejné zeleně (dle § 10 písm. c) zákona o obcích) a naopak v tomtéž nálezu zrušil ustanovení vyhlášky zakazující najíždění na chodníky motorovými vozidly z důvodu, že takové ustanovení koliduje s výkonem státní správy, neboť obecná úprava provozu na pozemních komunikacích je řešena v zákoně o silničním provozu a zákazy nájezdu na chodníky lze řešit zákazovou značkou. Následně však Ústavní soud v nálezu sp. zn. 47/06 (Sušice) zrušil uložený zákaz parkování, stání a jízdy s motorovým vozidlem po veřejném prostranství mimo vozovku z důvodu kolize mj. se zákonem o silničním provozu.

Je tak možno konstatovat, že obce sice mohou v obecně závazné vyhlášce stanovit určité povinnosti i ve vztahu k pozemním komunikacím (v zájmu ochrany veřejné zeleně), nikoliv však ve smyslu normování pravidel provozu na pozemních komunikacích způsobem odlišným od zákona. Je přitom třeba rovněž respektovat, že osoba užívající kolečkové brusle (a patrně analogicky též osoba pohybující se na skateboardech) má postavení chodce (§ 2 písm. j) zákona o silničním provozu) a výše uvedené povinnosti stanovené ve vztahu ke kolům, motocyklům a autům/ tedy

vozidlům - § 2 písm. g) a h) zákona o silničním provozu/ na ni nelze bez dalšího vztáhnout.

Závěr:

Obce nejsou oprávněny regulovat prostřednictvím OZV jízdu na skateboardech a kolečkových bruslích, pokud jde o veřejná prostranství mající povahu pozemní komunikace.

Na ostatních veřejných prostranstvích, která nejsou pozemními komunikacemi, by taková regulace byla možná, ovšem za předpokladu, že tato činnost je v místních podmínkách způsobila narušit veřejný pořádek.

B	Oblasti veřejného pořádku, které LZE regulovat prostřednictvím OZV
1.	Konzumace alkoholu na veřejných prostranstvích
2.	Používání zábavní pyrotechniky na veřejných prostranstvích
3.	Hluk (hlučné činnosti) a rušení nočního klidu
4.	Podmínky pro pořádání veřejnosti přístupných akcí
5.	Znečištění ulic a jiných veřejných prostranství
6.	Rozdělávání a udržování otevřených ohňů
7.	Ochrana a údržba veřejné zeleně (sekání, úklid)
8.	Chov zvířat; Pravidla pro pohyb psů a jiných zvířat; Zákaz vstupu zvířat
9.	Žebrání
10.	Prostituce
11.	Výherní hrací přístroje
12.	Jízda na skateboardech a kolečkových bruslích na veřejných prostranstvích, která nejsou pozemními komunikacemi
13.	Provoz zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti (stanovení povinností ve vztahu k veřejnému pořádku)
14.	Nepovolené vylepování plakátů
15.	Malování po zdech (graffiti)

1. Konzumace alkoholu na veřejných prostranstvích

Obce nejsou oprávněny regulovat obecně závaznou vyhláškou oblasti vyhrazené zákonné úpravě (§ 35 odst. 1 zákona o obcích), na druhou stranu však Ústavní soud vyložil, že odpověď na otázku, zda obec nepřekročila meze své zákonné působnosti normováním oblasti vyhrazené zákonné úpravě, předpokládá identifikaci předmětu a cíle regulace zákona na straně jedné a obecně závazné vyhlášky na straně druhé. Pokud se nepřekrývají, nelze bez dalšího říci, že obec nesmí normovat určitou záležitost z důvodu, že je již regulována na úrovni zákona. Oblast konzumace alkoholických nápojů je přitom upravena v zákoně č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Účelem uvedeného zákona přitom je stanovení účinných nástrojů k ochraně před škodami na zdraví působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami. Ustanovení § 13 tohoto zákona dává obcím v této oblasti možnost v případě konání kulturní, společenské nebo sportovní akce přístupné veřejnosti s důvodným rizikem nárůstu problémů s negativních společenských jevů způsobených jednáním fyzických osob pod vlivem alkoholu obecně závaznou vyhláškou omezit nebo zakázat v určitých dnech nebo hodinách nebo na určitých místech prodej, podávání a konzumaci alkoholických nápojů.

Konzumaci alkoholu na veřejnosti ovšem lze za určitých okolností považovat za činnost, která by mohla být v rozporu např. s dobrými mravy. Ustanovení § 10 písm. a) zákona o obcích přitom dává obcím možnost OZV ukládat povinnosti k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku; zejména stanovit, které činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku, lze vykonávat pouze na místech a v čase obecně závaznou vyhláškou určených, nebo stanovit, že na některých veřejných prostranstvích v obci jsou takové činnosti zakázány.

Konzumaci alkoholu, lépe však „nemírnou“ konzumaci alkoholu, lze tedy na některých veřejných prostranstvích zakázat, pokud se skutečně jedná o činnost, která v konkrétních místních podmínkách obce dosahuje takové intenzity, aby ji bylo možné reálně považovat za potenciální ohrožení místního veřejného pořádku. Zde je možno odkázat na nálezy Pl. ÚS 33/05 (Krupka), ve kterém Ústavní soud de facto potvrdil tento postoj, který k obecně závazným vyhláškám regulujícím požívání alkoholu na veřejných prostranstvích zastávalo Ministerstvo vnitra již od vydání nálezu sp. zn. Pl. ÚS 45/06 (Jirkov), na který uvedený nálezy ve věci obecně závazné vyhlášky města Krupka opětovně odkázal.

Pokud se v obci daná regulace vzhledem k místním podmínkám skutečně projeví jako potřebná a obec se tudíž rozhodne přistoupit k zákazu konzumace alkoholu, popřípadě „nemírné“ konzumace alkoholu na určených veřejných prostranstvích, je s ohledem na právní jistotu adresátů nutné v obecně závazné vyhlášce tato prostranství i případnou „nemírnou“ konzumaci alkoholu blíže specifikovat. **Zákaz nelze vztáhnout na všechna veřejná prostranství v obci.** Rovněž je třeba obecně závaznou vyhláškou přesně vymezit případné výjimky z tohoto zákazu (nejlépe konkrétním datem – 31. prosince, 1. ledna apod.).

Požadavek na specifikaci veřejných prostranství, na kterých se konzumace alkoholu zakazuje, vychází z obecného principu proporcionality. Jak vyplývá z nálezu Pl. ÚS 35/06 (Kořenov), obec by neměla zakazy formulovat plošně, ale vždy jen v nejméně omezujícím rozsahu. To znamená, že by měla regulaci určitého chování vztahovat zásadně na určitá ve vyhlášce vymezená místa,

případně doby, s přihlédnutím k povaze chování a jeho způsobilosti (významnou měrou) narušit veřejný pořádek v obci.

Závěr:

Regulace konzumace alkoholu na veřejných prostranstvích je možná z důvodů zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku, pokud se vzhledem ke konkrétním místním podmínkám jedná o činnost, která je způsobilá narušit místní pořádek. Zákaz však (v souladu s principem proporcionality) lze stanovit jen v nejméně omezujícím rozsahu, tzn. že regulace by se měla vztahovat zásadně na určitá, ve vyhlášce vymezená místa, případně doby.

2. Používání zábavné pyrotechniky na veřejných prostranstvích

Dle judikatury Ústavního soudu je problematika prodeje a používání pyrotechnických předmětů již dostatečně regulována zákonem č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláškou Českého báňského úřadu č. 174/1992 Sb., o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi a obec proto nemůže přikročit k absolutnímu zákazu zábavné pyrotechniky na svém území (Pl. ÚS 5/99 – Šumperk, Pl. ÚS 2/2000 – Bílina).

Uvedené závěry neznamenají nicméně absenci oprávnění obce regulovat za určitých podmínek používání pyrotechnických předmětů v samostatné působnosti formou obecně závazné vyhlášky. Toto oprávnění, jakož i podmínky jeho realizace dovodil Ústavní soud v nálezu Pl. ÚS 57/05 (Nový Bor). V tomto nálezu Ústavní soud konstatoval, že „povinnost, kterou má obec možnost uložit v rámci věcně vymezené samostatné působnosti ve smyslu § 10 zákona o obcích, je nutné interpretovat tak, aby se ukládaný zákaz či příkaz nedostal do rozporu s kogentními zákonnými normami nebo ústavním pořádkem.“ Jak vyplývá z dalšího nálezu, je otázka zákonnosti regulace používání pyrotechnických produktů třeba posoudit na základě interpretace účelu, který vyhláška touto regulací sleduje. Tento účel musí být širší nebo jiný než účel sledovaný zákonem č. 61/1988 Sb., tj. zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.

Závěr:

Obce nejsou oprávněny prostřednictvím obecně závazné vyhlášky přistoupení k plošnému paušálnímu zakazu používání pyrotechnických předmětů na svém území. Takový zákaz lze stanovit ve vztahu k určitým veřejným prostranstvím, vyžaduje-li to zajištění místních záležitostí veřejného pořádku např. s ohledem na potřebu ochrany obecního majetku.

3. Hluk (hlučné činnosti) a rušení nočního klidu

Obecně platí, že rušení nočního klidu a obtěžování hlukem a vibracemi, které by mohlo narušit veřejný pořádek a vzbudit veřejné pohoršení, je regulováno § 47 odst. 1 písm. b) a c) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, a § 127 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. V takových případech je vhodné vzít v úvahu podle místních poměrů i to, zda jde o rušení ojedinělé, opakované, úmyslné apod. Pokud jde o dlouhodobý hluk a vibrace vyvolané výrobní nebo jinou podnikatelskou činností, je tato problematika upravena zákonem č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů – viz díl IV: Ochrana před hlukem, vibracemi a neionizujícím zářením.

Výše uvedené ovšem neznamená absenci oprávnění obce regulovat za určitých podmínek používání hlučných přístrojů a rušení nočního klidu v samostatné působnosti formou obecně závazné vyhlášky.

Omezení všech prací se zařízeními způsobujícími hluk v ranních a nočních hodinách (do 8:00 a od 20:00) ve dnech pracovního klidu hodnotil Ústavní soud ve svém nálezu sp. zn. Pl. ÚS 44/06 (Těrlícko) jako **přípustné**. Vycházel především z toho, že příslušné činnosti nebyly v obci zcela zakázány, ale pouze přiměřeně omezeny. Potřebné hlučné práce je tedy možné vykonávat, ovšem pouze v čase, kdy budou zásahy do oprávněných zájmů ostatních obyvatel obce minimální. Platí tedy, že **obce nemohou paušálně zakázat používání hlučných zařízení, tzn. zakázat jejich používání po delší čas** (např. celý pracovní den či dokonce po více po sobě jdoucích dny nebo celý víkend), **mohou však používání těchto zařízení přiměřeně omezit** (např. v ranních a večerních hodinách, po celý jeden den pracovního klidu za předpokladu, že je to kompenzováno možností užívat po celý další den víkendu apod.).

Pokud jde o rušení nočního klidu, Ústavní soud v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 44/06 (Těrlícko) vyjádřil názor, že definuje-li obec dobu nočního klidu a stanoví po tuto dobu přiměřená omezení (zachovávat klid a omezit hlučné projevy), nepřekročila meze stanovené § 10 písm. a) a písm. b) zákona o obcích. Podle Ústavního soudu není pojem nočního klidu v žádném právním předpisu vymezen a je proto potřeba považovat za užitečné, učiní-li tak obec v rámci úpravy místních záležitostí veřejného pořádku vyhláškou. Konkretizace pojmu nočního klidu za situace, kdy „rušení nočního klidu“ bez bližšího upřesnění je přestupkem proti veřejnému pořádku (§ 47 odst. 1 písm. b) zákona o přestupcích), žádoucím způsobem přispěje k právní jistotě.

V nálezu Pl. ÚS 35/06 (Kořenov) pak Ústavní soud uvedl, že obec má pravomoc, v obecně závazné vyhlášce, vymezit odlišně dobu nočního klidu v pracovních dnech a ve dnech pracovního klidu, demonstrativně vyjmenovat činnosti, které noční klid narušují, spolu se stanovením

povinnosti zdržet se těchto činností ve vymezené době, případně na vymezených místech na území obce (§ 10 písm. a/ a b/ zákona o obcích).

Nelze ovšem přehlédnout, že v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 46/06 (Mariánské Lázně) bylo Ústavním soudem zrušeno ustanovení obecně závazné vyhlášky zakazující rušení nočního klidu zvířaty, a to s odkazem na kolizi s ustanovením § 47 odst. 1 písm. b) zákona o přestupcích.

V nálezu ve věci sp. zn. Pl. ÚS 35/06 (Kořenov) Ústavní soud posoudil jako legitimní zákaz nepřiměřeně obtěžovat občany v obytných domech veřejnou produkcí hudby (např. z restaurací, diskoték a jiných organizovaných akcí) v době od 22:00 do 6:00 hod. a pokud jde o noci předcházející dnům pracovního volna a pracovního klidu, v době od 24:00 hod. do 7:00 hod., když povinnost zajistit dodržování tohoto zákazu byla uložena provozovateli zařízení nebo organizátorovi akce, kde dochází k veřejné produkci hudby. Ústavní soud dospěl k názoru, že i když se předmět a cíl regulace vyhlášky v daném případě přibližoval předmětu a cíli regulace zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů, zcela se nepřekrývaly. V této souvislosti pak Ústavní soud poznamenal, že pravomoc obce stanovovat povinnosti k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku se neomezuje jen na veřejná prostranství, jak by snad mohlo vyplývat z ustanovení věty za středníkem v § 10 písm. a) zákona o obcích, neboť jde jen o demonstrativní výčet. Obec tedy svou regulaci může uplatnit i na činnost odhrávající se na jiných místech než veřejných prostranstvích, pokud se jejich následky projevují na veřejných prostranstvích, nebo pokud jsou způsobily veřejný pořádek v obci narušit.

V této oblasti pak Ústavní soud dospěl ještě dále v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 46/06 (Mariánské Lázně), kdy zhodnotil jako legitimní uložení povinnosti, aby jiné zábavní podniky, jako např. diskotéky a jiné musely být zajištěny tak, aby ani v nejmenším nerušily svým provozem a vším, co s tím souvisí, občany žijící v sousedství a v blízkém okolí. Ústavní soud dospěl podle smyslu a účelu úpravy k názoru, že město neusilovalo o ochranu před hlukem v nadlimitních hodnotách, jak jej chápe zákonná úprava (tedy při provozní činnosti), ale hodlalo omezit hlučnost různých, **i neprovozních aktivit** v zájmu nerušeného a pokojného užívání míst sousedících se zábavními podniky a diskotékami a tyto, byť lidskému zdraví neškodlivé, formy hluku vznikající při činnostech, které jsou státní správou nepostizitelné, vyhláška považuje za porušení veřejného pořádku. Ústavní soud uzavřel, že město Mariánské Lázně sledovalo legitimní cíl v rámci věcně vymezené oblasti [§ 10 písm. b) zákona o obcích], v níž může bez zákonného zmocnění ukládat obecně závaznou vyhláškou povinnosti.

Závěr:

Obce nemohou paušálně zakázat používání hluč-

ných zařízení, tzn. zakázat jejich používání po delší čas, je však možné používání těchto zařízení přiměřeně omezit (např. v ranních a večerních hodinách, po celý jeden den pracovního klidu za předpokladu, že je to kompenzováno možností užívat je po celý další den víkendu apod.). Je však nutné, aby takovýto zákaz byl v souladu s principem proporcionality a zohledňoval právo občanů a vlastníků nemovitostí obhospodařovat svůj majetek.

Obce mohou v obecně závazných vyhláškách definovat dobu nočního klidu a stanovit po tuto dobu přiměřená omezení (např. zachovávat klid a omezit hlučné projevy). Obecně závaznou vyhláškou však není možné upravit obecně zákaz rušení nočního klidu (bez upřesnění přiměřených omezení), neboť tento zákaz je již upraven zákonem o přestupcích.

Obce mohou v obecně závazných vyhláškách stanovit při zachování principu proporcionality a rozumnosti úpravy povinnosti k zabránění nepřiměřenému obtěžování občanů veřejnou produkcí hudby.

4. Podmínky pro pořádání veřejnosti přístupných akcí

Podmínky pro pořádání veřejnosti přístupných akcí mohou obce stanovit dle ustanovení § 10 písm. b) zákona o obcích, které umožňuje obci ukládat povinnosti pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskoték, pokud se jedná o akce přístupné veřejnosti. Mezi veřejnosti přístupné podniky jsou zákona zařazeny sportovní podniky a dále kulturní podniky, z nichž jsou jmenovitě vymezeny taneční zábavy a diskotéky. S přihlédnutím k vymezení v dalších právních předpisech je možno taneční zábavy a diskotéky i jiné kulturní akce brát jako akce, které jsou spojeny mj. s veřejnou hudební produkcí a poslechem hudby. Při vymezení těchto podniků je potřebné přihlednout i k užití těchto pojmů a jejich obsahu v dalších právních předpisech.

Ustanovení § 10 písm. b) zákona o obcích výslovně hovoří o tom, že povinnosti může obec ukládat stanovením závazných podmínek pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskoték v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku. Není zde blíže vymezeno, jaké závazné podmínky mohou být stanoveny. Zde je třeba zdůraznit, že stanovení podmínek má povahu stanovení povinností. Mezi tyto povinnosti může obec zařadit následující povinnosti:

- ⇒ Plnění oznamovací povinnosti ke konání akce,
- ⇒ Povinnosti zajištění řádné pořadatelské služby,
- ⇒ Stanovit dobu ukončení akce (stanovit povinnost akci ukončit).

Je však třeba mít na paměti, že soukromé akce se těmito pravidly neřídí. Povinnosti (závazné podmínky) by měly být stanoveny přiměřeně podle druhu „podniku“ a zejména pak podle rozsahu, jakým je způsobilý narušit veřejný pořádek v obci. Při vymezování povinností musí obec proto odpovědně vážit jejich potřebnost, nezbytnost, rozsah a účelnost včetně jejich vymahatelnosti. V uvedených případech však musí být přístup obce k regulaci veden principem rozumnosti s přihlédnutím k místním podmínkám té které obce (zejména její velikosti). Pokud např. obec stanoví odlišnou dobu ukončení akce pro různé části území, **nesmí docházet k diskriminaci**, tzn. že **rozdíly musejí být objektivně zdůvodněné**. V rozporu se zákonem a jdoucí mimo meze zákonného zmocnění by byl případ např. úplného zákazu konání těchto podniků nebo stanovení prakticky nesplnitelných podmínek pro konání takovéto akce v obci.

Je třeba dbát na to, aby stanovené povinnosti nepřekročily rámec samostatné působnosti obce a aby také nebyly regulovány činnosti, které obec v samostatné působnosti regulovat nemůže. Výkladovým pravidlem by pak zde měla být skutečnost, že nedochází k překrývání předmětu a cíle regulace zákona na straně jedné a obecně závazné vyhlášky na straně druhé. S přihlédnutím k nálezům Ústavního soudu (Pl. ÚS. 45/06 Jirkov) pak platí, že ani soukromoprávní regulace bez dalšího nevylučuje regulaci prostřednictvím obecně závazné vyhlášky, pokud se liší předměty a cíle jejich regulace.

Problematiky vymezení sportovních a kulturních podniků se také dotýká úprava provedená na úseku ochrany před alkoholismem v zákoně č. 379/2005 Sb. v ustanovení § 13 (*obec v samostatné působnosti může v případě konání kulturní, společenské nebo sportovní akce přístupné veřejnosti s důvodným rizikem nárůstu problémů a negativních společenských jevů způsobených jednáním fyzických osob pod vlivem alkoholu obecně závaznou vyhláškou omezit nebo zakázat v určitých dnech nebo hodinách nebo na určitých místech prodej, podávání a konzumaci alkoholických nápojů*).

Podle ustanovení § 10 písm. b) zákona o obcích může obec stanovit např. i některé podmínky pro pořádání akcí typu technopárty.

Závěr:

Obce jsou oprávněny regulovat podmínky pro pořádání veřejnosti přístupných akcí, a to za podmínek stanovených § 10 písm. b) zákona o obcích. Některá další omezení mohou obce v souvislosti s konáním veřejnosti přístupných akcí stanovit na základě ustanovení § 13 zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů. Pořádání těchto

akcí mohou dotknout i podmínky na ochranu před hlukem (viz předchozí bod).

5. Znečištění ulic a jiných veřejných prostranství

V nálezu Pl. ÚS 35/06 (Kořenov) Ústavní soud zkonstatoval, že obce jsou oprávněny ukládat povinnosti v souvislosti s odklizením psích exkrementů na veřejném prostranství podle § 10 písm. c) zákona o obcích. Obdobně v nálezu Pl. ÚS 46/06 (Mariánské Lázně) Ústavní soud ponechal v platnosti ustanovení napadené obecně závazné vyhlášky stanovující majitelům psů a koček povinnost při znečištění veřejných prostranství těmito zvířaty obnovit čistotu a hygienu. Rovněž tak v tomto nálezu Ústavní soud zhodnotil jako přípustný mimo jiné zákaz vyklepávání nebo kartáčování šatstva a jiných předmětů z oken či balkonů a zejména pak Ústavní soud připustil možnosti stanovit obecně závaznou vyhláškou povinnost osobě, jíž bylo povoleno zvláštní užívání veřejného prostranství, zabránit znečišťování okolí, tzn. zabránit poškozování a znečišťování ze strany třetích osob.

Z uvedeného lze odvodit, že obce jsou oprávněny obecně závaznou vyhláškou dle § 10 písm. c) zákona o obcích k zajištění udržení čistoty ulic a jiných veřejných prostranství stanovit zákazy určitých znečišťujících jednání, resp. stanovit povinnost odstranit znečištění osobě, která ho způsobila, a u osob užívajících veřejné prostranství zvláštním způsobem dokonce i povinnost zabránit znečištění ze strany třetích osob resp. učinit odpovídající opatření k tomu směřující.

Nelze ovšem na druhou stranu opomenout skutečnost, že v nálezu Pl. ÚS 46/06 (Mariánské Lázně) Ústavní soud mimo jiné zrušil ustanovení napadené obecně závazné vyhlášky zakazující odhazovat smetí, papíry, obaly, zbytky jídel a ovoce a jiné odpadky a plivat na zem, znečišťovat veřejná prostranství splaškovými vodami nebo jinými znečišťujícími tekutinami a nečistotami, a to z důvodu kolize s přestupkovým zákonem. Je tak třeba zdůraznit, že **ukládání povinností by se bez dalšího neměly krýt s povinnostmi ukládanými zákonem o přestupcích, přičemž výkladovým pravidlem by zde měla být skutečnost, že nedochází k překrývání předmětu a cíle regulace zákona na straně jedné a obecně závazné vyhlášky na straně druhé.**

Dále je třeba zdůraznit, že porušení povinností stanovených obecně závaznou vyhláškou, tzn. znečištění ulice či jiného veřejného prostranství lze postihovat pouze jako přestupek proti veřejnému pořádku podle § 47 odst. 1 písm. d). Podle tohoto ustanovení se přestupku dopustí ten, kdo znečistí veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení anebo zanedbá povinnost úklidu veřejného prostranství.

Dle nálezů Ústavního soudu Pl. ÚS 35/06 (Kořenov) má skutková podstata přestupku proti pořádku v územní samo-

správě subsidiární povahu ve vztahu ke skutkové podstatě přestupku proti veřejnému pořádku podle přestupkového zákona. **Obec nemá zmocnění ke tvorbě samostatných skutkových podstat přestupků, je jen oprávněna, za zákonem daných předpokladů, ukládat určité povinnosti.** Dle Ústavního soudu není možné, aby stejné jednání, které je definováno přestupkovým zákonem jako přestupek proti veřejnému pořádku podle § 47 přestupkového zákona, prohlásila obecně závazná vyhláška za přestupek proti pořádku v územní samosprávě podle § 46 odst. 2 přestupkového zákona.

V nálezu sp. zn. Pl. ÚS 47/06 (Sušice) pak Ústavní soud zrušil ustanovení obecně závazné vyhlášky ukládající v *zájmu zajištění čistoty a zlepšení životního prostředí ve městě každému odpovědnost za způsobené znečištění nebo poškození veřejného prostranství a povinnost neprodleně je odstranit nebo odstranění zajistit na své náklady.*

Závěr:

Obce jsou oprávněny regulovat prostřednictvím OZV problematiku znečištění veřejných prostranství, ukládané povinnosti však nesmí kolidovat se zákonem o přestupcích.

6. Rozdělování a udržování otevřených ohňů

Tato problematika je obecně upravena v předpisech regulujících podmínky požární ochrany, a to především v zákoně č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů. Účelem tohoto zákona je vytvořit podmínky pro účinnou ochranu života a zdraví občanů a majetku před požáry a pro poskytování pomoci při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech.

Pokud je však rozdělování a udržování otevřených ohňů na určitých místech vzhledem ke konkrétním místním podmínkám činností, která by mohla sama o sobě narušit veřejný pořádek, je možná regulace této oblasti obecně závaznou vyhláškou podle § 10 zákona o obcích, tzn. obecně závaznou vyhláškou lze stanovit zákaz rozdělovat oheň na určitých místech.

V souvislosti s tímto je třeba zmínit především nálezy Ústavního soudu Pl. ÚS 35/06 (Kořenov), ve kterém Ústavní soud mimo jiné zhodnotil jako přípustný zákaz rozdělovat oheň na plochách veřejné zeleně. V nálezech Pl. ÚS 6/08 Budyně nad Ohří a Pl. ÚS 46/06 (Mariánské Lázně) poté Ústavní soud dovodil i oprávnění obcí v obecně závazné vyhlášce vydané podle § 10 písm. c) zákona o obcích v zájmu ochrany životního prostředí v obci zakázat spalování i některých materiálů nad rámec ustanovení § 3 odst. 5 a § 50 odst. 3 zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění pozdějších předpisů, vyjma odpadů, jelikož materie týkající se odpadů je kogentně

a komplexně zpracována v zákoně č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů.

Současně je třeba k této otázce podotknout, že v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 41/08 (Chrastava) Ústavní soud zhodnotil **jako legitimní uložení povinnosti spalovat suché rostlinné materiály v otevřených ohništích, zahradních krbech a otevřených grilovacích zařízeních pouze pod dohledem osoby starší 18 let, přičemž odpovědnost za splnění této podmínky byla stanovena vlastníku pozemku, na kterém spalování probíhá, případně nájemce pozemku, je-li pozemek pronajat.** Posuzovaná obecně závazná vyhláška byla ovšem vydána podle ust. § 50 odst. 3 zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů.

Z nálezů Ústavního soudu Pl. ÚS 35/06 (Kořenov) i pro tuto oblast zároveň vyplývá, že **obec by neměla zákazy formulovat plošně, ale vždy jen v nejméně omezujícím rozsahu.** To znamená, že by měla regulaci určitého chování vztahovat zásadně na určitá ve vyhlášce vymezená místa, případně doby, s přihlédnutím k povaze chování a jeho způsoblosti (významnou měrou) narušit veřejný pořádek v obci.

Závěr:

Obce jsou oprávněny prostřednictvím OZV zakázat rozdělování a udržování otevřených ohňů na určitých místech, popř. zakázat spalování určitých materiálů.

7. Ochrana a údržba veřejné zeleně (sekání, úklid)

Možnost ukládat obecně závaznou vyhláškou povinnosti k ochraně veřejné zeleně je obcím dána přímo v ustanovení § 10 písm. c) zákona o obcích. Toto zákonné zmocnění sice zdánlivě nabízí poměrně široké možnosti aplikace, existuje ovšem současně řada dalších zvláštních zákonných zmocnění, obsažených ve speciálních zákonech. Navíc každá jednotlivá oblast dle pojmů v zákonném zmocnění je již určitým způsobem také regulována prostřednictvím samostatné úpravy ve speciálních zákonech.

V nálezu Pl. ÚS 45/06 (Jirkov) však Ústavní soud prohlásil, že k regulaci údržby veřejné zeleně (jež tvoří součást veřejného prostranství) obecně závaznou vyhláškou lze přistoupit, pokud tím obec sleduje jiný předmět a cíl regulace, než jaký je obsažen v existující zákonné úpravě (například zohlednění estetické stránky věci, nikoli rostlinolékařské).

Zlepšení estetického vzhledu veřejné zeleně, která je důležitou součástí životního prostředí člověka, žijícího v městské aglomeraci, je legitimním cílem úpravy obecně závaznou vyhláškou. Právní předpis obce se však nesmí dostat do rozporu s normou vyšší právní síly, v případě obecně závazných vyhlášek se zákonem (*zásada lex superior derogat inferiori*).

Obec musí vždy jednoznačně identifikovat předmět a cíl regulace v obecně závazné vyhlášce tak, aby se upravovaná oblast nepřekrývala s již upravenou oblastí na úrovni zákona. Pokud se tedy cíl regulace obecního právního předpisu liší od zákonné úpravy, obec má možnost vydat v této oblasti právní předpis. **K provedení odlišné úpravy místních záležitostí v obecně závazné vyhlášce nepostačuje pouhé zdůvodnění, že speciální zákon (a obecně závazná vyhláška) sledují regulaci vzájemně odlišného předmětu (oblasti) a cíle, ale je nutné, aby tato odlišnost byla dobře dovoditelná (také) z textu obou právních předpisů.** Obec se při vydávání obecně závazné vyhlášky vždy musí pohybovat v mezích své působnosti.

Z konkrétních povinností, které je možné obecně závaznou vyhláškou k ochraně veřejné zeleně uložit, lze jmenovat **povinnost udržovat zeleň formou pravidelných sečí stanovenou jejím vlastníkům či uživatelům; zákaz poškozovat, ničit či znečišťovat veřejnou zeleň; zákaz vstupovat na květinové záhony; zákaz jízdy na kolech, motocyklech nebo autech po parkových cestách apod.**

Závěr:

Obce jsou oprávněny prostřednictvím OZV vydané na základě ustanovení § 10 písm. c) zákona o obcích stanovit povinnosti k ochraně veřejné zeleně. Obecně závaznou vyhláškou však nelze normovat oblasti již upravené zákonem, resp. předmět a cíl obecně závazné vyhlášky se nesmí překrývat s předmětem a cílem zákonné úpravy. Právní předpis obce se rovněž nesmí dostat do kolize se zákonnou úpravou.

8. Chov zvířat; Pravidla pro pohyb psů a jiných zvířat; Zákaz vstupu zvířat

a) Chov zvířat

Problematika chovu zvířat je regulována zákonnými předpisy, a to zejména zákonem č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, kde jsou upraveny všeobecné zásady chovu zvířat, a dále zákonem č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů. Některé aspekty související s chovem zvířat např. obtěžování sousedů chovem, podmiňování chovu souhlasem majitele domu či pronikání zvířat na cizí pozemky jsou regulovány jako občanskoprávní vztahy a vztahuje se na ně tudíž úprava zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Ústavní soud doposud rušil regulaci chovu a držení hospodářských zvířat obecně závaznými vyhláškami obcí zpravidla s odůvodněním, že pravidla chovu zvířat upravuje zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých zákonů (veterinární zákon), který v ustanovení § 46 neobsahuje pro obec žádné zmocnění, ve kterém by mohla

tuto oblast regulovat. Poukazoval na to, že podle písm. a) citovaného ustanovení může obec pouze schválit místa, na nichž lze konat svody zvířat a trhy určené k prodeji živočišných produktů a povolit jejich konání, podle písm. b) obec plní úkoly na úseku státní veterinární správy vydáním nařízení obce o mimořádných veterinárních opatřeních, to ovšem pouze na návrh krajské veterinární správy.

V nálezu Pl. ÚS 46/06 (Mariánské Lázně) však Ústavní soud k této problematice odkázal na své aktuální nálezy, dle kterých, pro posouzení konkurence úpravy v rámci místní samosprávy a v rámci zvláštního zákona je podstatná otázka účelu, ke kterému ta která úprava slouží. V návaznosti na to pak Ústavní soud uvedl, že předmětem úpravy veterinárního zákona je stanovení požadavků veterinární péče na chov a zdraví zvířat a na živočišné produkty (§1); veterinární péče zahrnuje především péči o zdraví zvířat, ochranu lidí před nemocemi přenosnými ze zvířat na člověka, péči o zdravotní nezávadnost živočišných produktů a krmiv a ochranu zdraví lidí před jeho poškozením nebo ohrožením živočišnými produkty, ochranu území České republiky před zavlečením nálezů zvířat a ochranu životního prostředí před nepříznivými vlivy souvisejícími s chovem zvířat, výrobou a zpracováním živočišných produktů (§2).

Cílem a účelem zákonné regulace je ochrana chovu a zdraví zvířat, jakož i ochrana zdraví lidí v souvislosti s chovem zvířat a požíváním živočišných produktů, zatímco obecní úpravu zakazující chov domácích zvířat ve vnitřním lázeňském území lze chápat jako regulaci místních podmínek v limitech daných obcí § 10 písm. a) a c) zákona o obcích. Z uvedeného tak lze dovodit závěr, že regulace chovu zvířat obecně závaznou vyhláškou je v zásadě přípustná, a to za předpokladu odlišnosti účelů regulací v zákoně a ve vyhlášce.

Ústavní soud dále uvedl, že zákaz chovu domácích zvířat vyhláškou musí být poměřován povahou tohoto zákazu, jeho rozsahem a místem, kde je uplatňován. **Je tak třeba zdůraznit, že úprava v obecně závazné vyhlášce musí být proporcionální ve vztahu ke sledovanému cíli.**

K dosud uvedenému je třeba rovněž zdůraznit, že obecně závazná vyhláška v souvislosti s chovem zvířat nesmí stanovit takové povinnosti, které by v konkrétním případě byly v rozporu zejména s výše uvedeným veterinárním zákonem a zákonem na ochranu zvířat proti týrání.

Závěr:

Obce jsou oprávněny regulovat prostřednictvím OZV chov zvířat. Úprava v obecně závazné vyhlášce však musí být proporcionální ve vztahu ke sledovanému cíli a nesmí se dostat do kolize se zákony upravujícími danou oblast.

b) Pravidla pro pohyb psů a jiných zvířat

Pokud se týče pohybu psů, zde je třeba přihlížet k úpravě obsažené v ustanovení § 24 odst. 2 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, podle kterého obec může obecně závaznou vyhláškou upravit pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství a vymezit prostory pro volné pobíhání psů.

Podle tohoto zákonného zmocnění však lze stanovit pouze pravidla pro pohyb psů, nikoliv jiných domácích či hospodářských zvířat (dále jen „zvířat“). Při zkoumání oprávnění obce regulovat pohyb jiných zvířat než psů na veřejných prostranstvích, je ovšem s přihlédnutím k nálezu Ústavního soudu Pl. ÚS 45/06 (Jirkov) třeba identifikovat též předmět a cíl zákonné úpravy. Tím je u zákona č. 246/1992 Sb., ochrana zvířat, jež jsou živými tvory schopnými pociťovat bolest a utrpení, před týráním, poškozováním jejich zdraví a jejich usmrcením bez důvodu, pokud byly způsobeny, byť i z nedbalosti, člověkem. Zajištění veřejného pořádku tento zákon nesleduje.

V návaznosti na to lze tedy konstatovat, že **pokud by pobíhání jiných zvířat než psů na veřejném prostranství bylo vzhledem ke konkrétním místním podmínkám dané obce způsobitelné narušit veřejný pořádek, popřípadě být v rozporu s ochranou bezpečnosti, zdraví či majetku, připadala by v úvahu úprava pohybu zvířat na veřejných prostranstvích podle ustanovení § 10 písm. a) zákona o obcích. Možná by byla rovněž regulace pohybu zvířat v zařízeních sloužících potřebám veřejnosti dle ustanovení § 10 písm. c).**

K možnosti úpravy pohybu zvířat, i když pouze psů, dle ustanovení § 10 písm. a) zákona o obcích se Ústavní soud vyjádřil v nálezu Pl. ÚS 35/06 (Kořenov). Zde Ústavní soud zkonstatoval, že obce jsou oprávněny v režimu § 10 písm. a) zákona o obcích regulovat pohyb chovaných psů na veřejných prostranstvích i pokud jde o způsob jejich pohybu (např. na vodítku), event. vybavení náhubkem.

Pokud se týče regulace pohybu jiných zvířat než psů, toto oprávnění obcí Ústavní soud potvrdil v nálezu Pl. ÚS 46/06 (Mariánské Lázně), kde uvedl, že považuje regulaci pohybu jiných zvířat chovaných v zájmových chovech obcí prostřednictvím obecně závazné vyhlášky, založenou na oprávnění obce stanovovat povinnosti podle § 10 písm. a) a c) zákona o obcích, za legitimní.

K tomu je ovšem potřeba současně uvést, že regulace provedená obecně závaznou vyhláškou musí být v souladu s obecným principem proporcionality, neboť jak rovněž vyplývá z nálezu Pl. ÚS 35/06 (Kořenov), obec by měla regulaci určitého chování vztahovat zásadně na určitá ve vyhlášce vymezená místa, případně doby, s přihlédnutím k povaze chování a jeho způsoblosti (významnou měrou) narušit veřejný pořádek v obci.

Rovněž je potřeba zdůraznit, že úprava obsažená v obecně závazné vyhlášce nesmí kolidovat se zákonnou úpravou.

V souvislosti s tímto je třeba především zohlednit zmiňovaný zákon na ochranu zvířat proti týrání, dále pak zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů; zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů a další.

Závěr:

Obce jsou oprávněny prostřednictvím OZV regulovat pohyb psů a jiných zvířat chovaných v zájmových chovech po veřejných prostranstvích.

c) Zákaz vstupu se zvířaty

V návaznosti na aktuální judikaturu Ústavního soudu je rovněž možné konstatovat, že obce jsou oprávněny v obecně závazných vyhláškách (v režimu § 10 písm. a/ a c/ zákona o obcích) stanovit zákazy vstupu se zvířaty na určitá místa.

V nálezu sp. zn. Pl. ÚS 46/06 (Mariánské Lázně) Ústavní soud uvedl, že „v souladu s právním závěrem vyloženým v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 35/06 (ve věci vyhlášky obce Kořenov) obec může takový zákaz uplatnit všude tam, kde zakázaná činnost může narušit veřejný pořádek v obci“. Dle nálezu Ústavního soudu Pl. ÚS 35/06 (Kořenov) se přitom pravomoc obce stanovovat povinnosti k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku neomezuje jen na veřejná prostranství. Obec tedy svou regulaci může uplatnit i na činnosti odehrávající se na jiných místech než veřejných prostranstvích, pokud se jejich následky projevují na veřejných prostranstvích nebo pokud jsou způsobitelné veřejný pořádek v obci narušit.

Dle judikatury je např. možné stanovit v obecně závazné vyhlášce zákaz vstupu se zvířaty na plochy veřejné zeleně, do budovy obecního úřadu apod. V nálezu Pl. ÚS 46/06 (Mariánské Lázně) Ústavní soud zhodnotil jako legitimní zákaz přivádět zvířata mimo jiné i na dětská hřiště, pískoviště či koupaliště.

Výslovně vyloučeno je naopak stanovení zákazu vodit zvířata na hřbitovy, neboť dle Ústavního soudu je ustanovení § 19 zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ukládající provozovateli veřejného pohřebiště povinnost řídit se řádem pohřebiště, ve kterém lze upravit povinnosti návštěvníků v souvislosti s pořádkem na veřejném pohřebišti a zachováním důstojnosti tohoto místa, ustanovením speciálním ve vztahu k § 10 písm. a) zákona o obcích a tuto problematiku je nutno upravit v řádu veřejného pohřebiště, nikoliv právním předpisem obce.

V obecné rovině je ovšem třeba zdůraznit skutečnost, že **taková regulace je přípustná pouze v případech, že vstup se zvířaty na určité místo lze vzhledem ke konkrétním místním podmínkám považovat za činnost,**

která je způsobilá narušit veřejný pořádek. Vyslovení zákazu obecně závaznou vyhláškou rovněž musí vycházet z obecného principu proporcionality. Jak vyplývá z nálezu Pl. ÚS 35/06 (Kořenov), obec by neměla zákazy formulovat plošně, ale vždy jen v nejméně omezujícím rozsahu. To znamená, že by měla regulaci určitého chování vztahovat zásadně na určitá ve vyhlášce vymezená místa, případně doby, s přihlédnutím k povaze chování a jeho způsobilosti (významnou měrou) narušit veřejný pořádek v obci.

Zvláště důležité je přitom zvážení uvedených skutečností (důvodnost, rozumnost, a proporcionalnost regulace v obecně závazné vyhlášce) u stanovení zákazů vztahujících se k veřejným prostranstvím, u kterých je třeba vycházet z jejich legální definice uvedené v § 34 zákona o obcích. Zde se stanoví, že se jedná o prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru. Podstatnou náležitostí veřejných prostranství tedy je, že tato jsou přístupná každému bez omezení.

Závěr:

Obce mohou prostřednictvím OZV zakázat vstup se zvířetem na určitá místa, pokud lze vzhledem ke konkrétním místním podmínkám vstup se zvířetem na určité místo považovat za činnost způsobilou narušit veřejný pořádek v obci. Takováto regulace ovšem není přípustná ve vztahu k hřbitovům.

9. Žebrání

Žebrání, ačkoliv se jedná o činnost, která není zákonem definována, lze regulovat formou obecně závazné vyhlášky.

Jedná se totiž o činnost, která může mít na určitých místech společenskou, zdravotní a mravní nebezpečnost a působit narušení veřejného pořádku.

Vyslovení zákazu obecně závaznou vyhláškou však musí vycházet z obecného principu proporcionality. Jak vyplývá z nálezu Pl. ÚS 35/06 (Kořenov), obec by neměla zákazy formulovat plošně, ale vždy jen v nejméně omezujícím rozsahu. To znamená, že by měla regulaci určitého chování vztahovat zásadně na určitá ve vyhlášce vymezená místa, případně doby, s přihlédnutím k povaze chování a jeho způsobilosti (významnou měrou) narušit veřejný pořádek v obci.

Závěr:

Obce jsou oprávněny upravit regulaci žebření obecně závaznou vyhláškou podle ustanovení § 10 písm. a) zákona o obcích.

10. Prostituce

Dle nálezů Ústavního soudu Pl. ÚS 69/04 (Ústí nad Labem) a Pl. ÚS 10/06 (Plzeň) je prostituce činností, kterou je možno obecně závaznou vyhláškou vydanou podle § 10

písm. a) zákona o obcích zakázat na všech veřejných prostranstvích v obci.

Provozování této činnosti ohrožuje dobré mravy a velice významně ohrožuje mravní výchovu dětí a mládeže. Význam tohoto právem chráněného statku je třeba hodnotit velice vysoko, neboť žádná jiná činnost nedosahuje takovou extrémnost zásahu do záležitostí veřejného pořádku. Prostituce je sociálně patologický jev, který podle historických zkušeností nelze zcela vymýtit. Lze ji však regulovat tak, aby nenarušovala veřejný pořádek, neohrožovala mravní výchovu dětí a neurážela mravní citění veřejnosti.

Ústavní soud tak v cit. nálezu podal výklad § 10 zákona o obcích tak, že obec při regulaci činností, které by mohly narušit veřejný pořádek, je zásadně povinna určit místo a čas pro konání těchto činností, popřípadě stanovit, že na některých místech jsou takové činnosti zakázány. Tento závěr však neplatí absolutně, a to zejména v případě regulace prostituce.

Činnosti s mimořádně vysokou způsobilostí narušit veřejný pořádek (v současnosti tedy pouze regulace sexuálních služeb) mohou obce zakázat na veřejných prostranstvích na celém území obce. V tomto případě Ústavní soud považuje za souladné se zákonem, pokud tato prostranství obec vymezí prostým odkazem na § 34 zákona o obcích (definice veřejného prostranství). U ostatních činností (kde je regulace možná jen ve vztahu ke konkrétním veřejným prostranstvím) však nadále platí, že obec musí buďto určit co nejkonkrétněji a nejsrozumitelněji pozitivně či negativně místa a čas pro jejich konání nebo stanovit místa, na kterých jsou zakázány tak, aby jejich vymezení nečinilo adresátům aplikační problémy.

Závěr:

Obce jsou oprávněny provést regulaci nabízení prostituce obecně závaznou vyhláškou podle ustanovení § 10 písm. a) zákona o obcích buď zákazem této činnosti na všech veřejných prostranstvích, nebo pouze vymezením veřejných prostranství, na kterých tuto činnost povolí.

11. Výherní hrací přístroje

Na základě ustanovení § 50 odst. 4 zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o loteriích“), může obec obecně závaznou vyhláškou stanovit, že výherní hrací přístroje mohou být provozovány pouze na místech a v čase obecně závaznou vyhláškou určených, nebo stanovit, na kterých veřejně přístupných místech v obci je provozování výherních hracích přístrojů zakázáno.

Obec tedy může využít formu pozitivního nebo negativního vymezení míst, kde lze výherní hrací přístroje provozovat. Při stanovení místa a času podle § 50 odst. 4

zákona o loteriích přitom lze použít i jen jeden z těchto prvků – není povinností stanovit v obecně závazné vyhlášce zároveň jak místa, tak i čas (ryze časově omezení pak může v obecně závazné vyhlášce znít např.: „Výherní hrací přístroje lze provozovat na všech veřejně přístupných místech pouze v době od 22:00 večer do 6:00 hod. ráno.“).

Při vydávání obecně závazné vyhlášky podle § 50 odst. 4 je také nutné pamatovat na otázku možné diskriminace při stanovení míst, kde lze nebo naopak nelze výherní hrací přístroje provozovat, vůči stávajícím provozovatelům heren, kasin, pohostinských zařízení a jiných provozoven, a to s případnými citelnými dopady na hospodářskou soutěž (její regulérnost) v obci.

Další zmocnění, které umožňuje obci provoz výherních hracích přístrojů regulovat, je dáno v § 17 odst. 11 zákona o loteriích. Přímou ze zákona nesmí být provozování výherních hracích přístrojů povoleno ve školách, školských zařízeních, v zařízeních sociální a zdravotní péče, v budovách státních orgánů a církví, jakož i v sousedství uvedených budov. Okruh vzdálenosti do 100 m od těchto budov může stanovit obec vyhláškou. V případě, že obec této možnosti využije, bude možno bez dalšího zkoumání naplnění znaků pojmu sousedství nepovolit provozování výherních hracích přístrojů ve stanoveném okruhu od uvedených budov.

Ve vztahu k výše uvedenému je ovšem třeba zdůraznit, že obecně závaznou vyhláškou lze regulovat pouze provozování výherních hracích přístrojů. Na základě citovaných ustanovení nemohou být omezovány loterie či jiné podobné hry podle § 50 odst. 3 zákona o loteriích, které povoluje Ministerstvo financí. Obce nemohou vzhledem k existenci speciálního zákona, upravujícího tuto oblast, dovozovat své zmocnění ani s odkazem na zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku. Z výše uvedeného je totiž zřejmé, že regulace loterií a jiných podobných her je záležitostí výkonu státní správy, nikoliv záležitostí samosprávy.

Závěr:

Obce mohou prostřednictvím obecně závazné vyhlášky regulovat provozování výherních hracích přístrojů, a to na základě zákonných zmocnění obsažených v ustanoveních § 50 odst. 4 a § 17 odst. 11 zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách. Na základě uvedených zákonných zmocnění lze ovšem regulovat pouze problematiku výherních hracích přístrojů.

12. Jízda na skateboardech a kolečkových bruslích na veřejných prostranstvích, která nejsou pozemními komunikacemi

Viz blíže bod A3.

13. Provoz zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti (stanovení povinností ve vztahu k veřejnému pořádku)

Dle ustanovení § 10 písm. c) zákona o obcích mohou obce ukládat povinnosti obecně závaznou vyhláškou rovněž k užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti.

V souvislosti s tímto je přitom třeba zdůraznit, že na základě využití tohoto zmocnění nepřipadá v úvahu zásah do vlastnických práv jiných osob. Zákon totiž výslovně hovoří o zařízeních obce, což je nutno chápat jako **zařízení ve vlastnictví obce**. Podrobnější definice zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti není, na rozdíl od definice veřejného prostranství, právními předpisy upravena.

Na druhou stranu je ovšem třeba konstatovat, že dle aktuální judikatury Ústavního soudu, pokud chce obec chránit veřejný pořádek v režimu § 10 písm. a) zákona o obcích či veřejnou zeleň nebo čistotu veřejných prostranství v režimu § 10 písm. c), pak to musí činit zásadně bez ohledu na vlastnictví konkrétního pozemku, a to z důvodu, že stanovení povinností pouze ve vztahu k prostranstvím ve vlastnictví obce může vést ke kolizi s ústavní garancí rovnosti vlastnického práva a jeho ochrany, když praktickým (a nezamýšleným) důsledkem tohoto názoru je vyšší míra ochrany vlastnického práva obce na rozdíl od ochrany, kterou právní řád poskytuje jiným vlastníkům.

Zároveň Ústavní soud uplatňuje ve svých aktuálních nálezech tezi, že se pravomoc obce stanovovat povinnosti k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku neomezuje jen na veřejná prostranství, jak by snad mohlo vyplývat z ustanovení věty za středníkem v § 10 písm. a) zákona o obcích (jde jen o demonstrativní výčet). Obec tedy svou regulaci může uplatnit i na činnosti odehrávající se na jiných místech než veřejných prostranstvích, pokud se jejich následky projevují na veřejných prostranstvích nebo pokud jsou způsobitelné veřejný pořádek v obci narušit.

Závěr:

Obce jsou oprávněny prostřednictvím OZV ukládat povinnosti k užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti, a to s výjimkou pohřebišť. Je ovšem třeba vždy postupovat takovým způsobem, aby nedocházelo ke kolizi s ústavní garancí rovnosti vlastnického práva a jeho ochrany a aby zároveň nedocházelo k zásahům do vlastnických práv jiných osob.

14. Nepovolené vylepování plakátů

Vylepování plakátů lze uvést jako příklad možné regulace dle § 10 písm. c) zákona o obcích, na základě kterého obce mohou v samostatné působnosti OZV ukládat povinnosti k zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, k ochraně životního prostředí, zeleně v zá-

stavbě a ostatní veřejné zeleně a k užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti.

Prostřednictvím obecně závazné vyhlášky dle § 10 písm. c) zákona o obcích je možné stanovit, na kterých místech v obci je vylepování plakátů zakázáno, resp. kde je takováto činnost povolena, tzn. vymežit obecní plakátovací plochy a stanovit přiměřené povinnosti ve vztahu k jejich užívání.

Zákon o přestupcích však stanovuje, že přestupkem je poškození nebo ničení veřejně prospěšných zařízení, konkrétně dopravních značek, jízdních řádů, označení zastávek veřejné dopravy, dopravních staveb, vodovodů a kanalizací, poštovních schránek, rozvodů elektřiny, tepla nebo topných plynů, turistických značek nebo orientačního značení, veřejného prostranství, veřejně přístupného objektu nebo veřejně prospěšného zařízení, tabulek s označením ulic nebo jiného veřejného prostranství.

Je tedy třeba zdůraznit, že porušení povinností stanovených obecně závaznou vyhláškou o obecních plakátovacích plochách spočívající v dopuštění se výše uvedených jednání bude možno postihovat jako přestupek proti veřejnému pořádku podle § 47 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích.

Tuto skutečnost ostatně potvrdil i Ústavní soud v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 35/06 (Kořenov), kde se uvádí, že skutková podstata přestupku proti pořádku v územní samosprávě má subsidiární povahu ve vztahu ke skutkové podstatě přestupku proti veřejnému pořádku podle přestupkového zákona. Obec nemá zmocnění ke tvorbě samostatných skutkových podstat přestupků, jen je oprávněna, za zákonem daných předpokladů, ukládat určité povinnosti. Dle Ústavního soudu není možné, aby stejné jednání, které je definované přestupkovým zákonem jako přestupek proti veřejnému pořádku podle § 47 přestupkového zákona prohlásila obecní vyhláška za přestupek proti pořádku v územní samosprávě podle § 46 odst. 2 přestupkového zákona.

Na vylepování plakátů, reklam, inzerátů, oznámení a jiných zpráv mimo vyhrazené plochy by, kromě shora uvedených ustanovení přestupkového zákona, mohlo být dále aplikovatelné též ustanovení § 47b odst. 1 písm. d) téhož zákona, podle něhož se přestupku dopustí ten, kdo neudržuje čistotu a pořádek na svém nebo jím užívaném pozemku tak, že naruší vzhled obce.

Závěr:

Obce mohou prostřednictvím OZV regulovat oblast vylepování plakátů.

15. Malování po zdech (graffiti)

Tato oblast již je regulována zákonným předpisem, a to zákonem č. 140/1961 Sb., trestním zákonem, ve znění poz-

dějších předpisů. Ten ve svém ustanovení § 257b odst. 1 stanoví, že kdo poškodí cizí věc tím, že ji postříká, pomaluje či popíše barvou nebo jinou látkou, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem. Odst. 2 a 3 téhož ustanovení pak obsahují kvalifikované skutkové podstaty k tomuto trestnému činu.

Dle aktuální judikatury Ústavního soudu (nálezy Pl. ÚS 45/06 – Jirkov, Pl. ÚS 35/06 – Kořenov) však předpokládá odpověď na otázku, zda obec nepřekročila meze své působnosti tím, že normuje oblasti vyhrazené zákonné úpravě, identifikaci předmětu a cíle regulace zákona na straně jedné a OZV na straně druhé. Pokud se nepřekrývají, nelze bez dalšího říci, že obec nesmí normovat určitou záležitost z důvodu, že je již regulována na úrovni zákona. Obec musí vždy jednoznačně identifikovat předmět a cíl regulace v obecně závazné vyhlášce tak, aby se upravovaná oblast nepřekrývala s již upravenou oblastí na úrovni zákona.

Objektem trestného činu podle § 275b odst. 1 trestního zákona jsou majetková práva, resp. ochrana majetkových práv, u nichž se vždy dostává do popředí otázka míry jejich poškození či narušení, přičemž tuto míru lze kvantifikovat především výši způsobené škody. Z absence výše škody v případě trestného činu podle § 275b odst. 1 trestního zákona lze dovodit, že objektem, nikoliv však hlavním jsou rovněž další nemateriální hodnoty, resp. ochrana hodnot estetických či ochrana kulturních statků v převážně urbánních částech životního prostředí. Jinými slovy objektem trestného činu podle § 275b odst. 1 trestního zákona jsou nejen majetková práva, nýbrž i další nemajetkové hodnoty, na jejichž ochraně existuje společenský zájem, vyjádřený ústavně konformní vůlí zákonodárce tento druh jednání trestněprávně postihovat.

V případě, že u daného jednání jsou sice splněny formální znaky činu popsáné ve skutkové podstatě, není však naplněn materiální znak trestného činu tak, jak je vyžadováno trestním zákonem (§ 3), připadá v úvahu postih za přestupek proti majetku dle § 50 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích.

Pokud by se tedy předmět a cíl úpravy v obecně závazné vyhlášce nepřekrýval s výše popsáním předmětem úpravy v trestním zákoně a předmětem úpravy v přestupkovém zákoně, byla by úprava malování po zdech (graffiti) obecně závaznou vyhláškou v principu přípustná.

Závěr:

Regulace oblasti malování po zdech (graffiti) prostřednictvím obecně závazné vyhlášky je v principu přípustná, vzhledem k úpravě v trestním zákoně a přestupkovém zákoně však příliš prostoru pro obecní regulaci nezbývá a nejeví se tudíž jako účelná.

C	Oblasti veřejného pořádku, které jsou ve vztahu k možnostem regulace prostřednictvím OZV SPORNÉ
1.	<i>Provozní doba pohostinských zařízení</i>
2.	<i>Boj proti přenosným nemocem a hlodavcům</i>

1. Provozní doba pohostinských zařízení

Stanovisko Ministerstva vnitra

Pravomoc k vydání obecně závazných vyhlášek k regulaci provozní doby pohostinských zařízení měla svůj základ v ustanovení § 96 zákona o ochraně veřejného zdraví. Výslovné zákonné zmocnění k regulaci této záležitosti obsažené v uvedeném ustanovení však bylo k 1. 10. 2003 zrušeno zákonem č. 274/2003 Sb.

Obce nadále nejsou zmocněny v oblasti samostatné působnosti upravovat provozní dobu pohostinských zařízení, byť v souvislosti s ochranou veřejného pořádku a nočního klidu. Dle několika nálezů Ústavního soudu totiž není úkolem obce ani v pravomoci obce v oblasti její samostatné působnosti upravovat rozsah podnikatelských aktivit a provozní dobu pohostinských zařízení, byť v souvislosti s ochranou veřejného pořádku a nočního klidu.

Podle nálezu Ústavního soudu Pl. ÚS 42/05 (Kladno) omezení provozování hostinské činnosti narážejí na základní právo zaručené v čl. 26 odst. 1 Listiny. Zároveň odstavec 2 tohoto článku říká, že pouze zákon může stanovit podmínky a omezení pro výkon určitých povolání nebo činností. Za situace, která sama o sobě veřejný pořádek nenarušuje, nelze k tomuto zmocnění dospět pouhým výkladem obecného zmocňovacího ustanovení, když tento výklad koliduje se základním právem.

Ústavní soud naopak připustil možnost regulovat některé aspekty provozování hostinské činnosti a uložit provozovatelům pohostinských zařízení povinnost zajistit, aby provozem těchto zařízení nebyl narušován noční klid. V nálezu sp. zn. Pl. ÚS 35/06 (Kořenov) Ústavní soud zhodnotil jako přípustnou povinnost uloženou provozovateli zařízení resp. organizátorovi akce, kde dochází k veřejné produkci hudby zajistit dodržování zákazu nepřiměřeně obtěžovat občany v obytných domech veřejnou produkcí hudby (např. z restaurací, diskoték a jiných organizovaných akcí) v době od 22:00 do 6:00 hodin. (Na noci předcházející dnům pracovního volna a pracovního klidu v době od 24:00 do 07:00 hodin). V nálezu sp. zn. Pl. ÚS 46/06 (Mariánské Lázně) pak Ústavní soud zhodnotil jako zákonné ustanovení napadené vyhlášky stanovící, že zábavní podniky, jako např. diskotéky a jiné musí být zajištěny tak, aby ani v nejmenším nerušily svým provozem a vším, co s tím souvisí občany žijící v sousedství a blízkém okolí. Takováto regulace byla zhodnocena jako legitimní v rámci věcně vymezené oblasti § 10 písm. b) zákona o obcích.

Určité povinnosti uložené obecně závaznou vyhláškou provozovatelům pohostinských zařízení související s ochranou před hlukem tak lze hodnotit jako přípustné, daný zákaz však vždy musí být v souladu s principem proporcionality.

Závěr:

Obce nejsou oprávněny regulovat prostřednictvím OZV provozní dobu pohostinských zařízení. Ústavní soud k této otázce zastává výslovně negativní postoj a judikatura Ústavního soudu je pro Ministerstvo vnitra závazná.

2. Boj proti přenosným nemocem a hlodavcům

Stanovisko Ministerstva vnitra

V souvislosti s tímto může obec dle zmocnění obsaženého v ustanovení § 96 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 274/2003 Sb., obecně závaznou vyhláškou nařídít pro území obce nebo jeho část k ochraně zdraví před vznikem a šířením infekčních onemocnění provedení speciální ochranné dezinfekce a deratizace.

Na základě zákona tak obec zabezpečuje své záležitosti v samostatné působnosti obce podle § 35 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, jež jsou spojeny také s otázkou ochrany a rozvoje zdraví. Při vydání tohoto předpisu v samostatné působnosti je pak obec povinna řídit se § 35 odst. 3 písm. a) zákona o obcích. Je-li uvedená problematika upravována v příslušném zákoně, nemůže již obec tuto problematiku upravovat odchylně, popř. stanovit další povinnosti nebo zákazy (viz nálezy Ústavního soudu Pl. ÚS 15/06 – Havířov).

Z povahy speciální ochranné dezinfekce a deratizace vyplývá, že ji obec může nařídít pouze tehdy, je-li v obci objektivně zjištěna existence zvýšeného počtu původců a přenašečů infekčních onemocnění a škodlivých epidemiologicky významných hlodavců, členovců nebo dalších živočichů a tento zvýšený výskyt je spojen s rizikem ohrožení zdraví lidí.

Jak konstatoval rovněž Ústavní soud v nálezu Pl. ÚS 15/06 (Havířov), představuje zmocňovací ustanovení § 96 zákona o ochraně veřejného zdraví pro obce nástroj pro aktuální reakci na zvýšený výskyt hlodavců, když z povahy věci vyplývá, že k zásahu má dojít v co nejkratším termínu od takového zjištění. Naproti tomu nemá význam nařizovat provedení speciální ochranné deratizace s půlročním či ročním předstihem, tedy zcela bez závislosti na zjištění alespoň částečného výskytu hlodavců.

Ministerstvo zdravotnictví k tomuto zastává názor, že bezdůvodné preventivní a opakované používání deratizačních prostředků, určených k provádění speciální ochranné

deratizace, může vytvořit rezistenci škodlivých živočichů a negativně ovlivnit zdraví lidí. Nařízení neodůvodněného použití deratizačních přípravků na území obydleném lidmi je v rozporu se zákonem a může tím být ohrožováno i životní prostředí. Vydání takové „preventivní“ obecně závazné vyhlášky je pak jen vlastně potvrzením toho, že je obcí očekáváno nedodržování zákona o ochraně veřejného zdraví.

Závěr:

V souvislosti s bojem proti přenosným nemocem a hlodavcům jsou obce oprávněny pouze k vydání obecně závazné vyhlášky dle zmocnění obsaženého v § 96 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 274/2003 Sb., kterou se nařizuje pro území obce nebo jeho část k ochraně zdraví před vznikem a šířením infekčních onemocnění provedení speciální ochranné dezinfekce a deratizace, a to za podmínek uvedených v zákonném zmocnění.

Aktualizováno k 1. lednu 2010

B. ZÁVĚRY MEZIRESORTNÍ PRACOVNÍ SKUPINY K ZÁKONU O STŘETU ZÁJMŮ

Ministerstvo vnitra se účastní činnosti meziresortní pracovní skupiny při Ministerstvu spravedlnosti k výkladu zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů. Úkolem skupiny je zajištění jednotných výkladových stanovisek k otázkám, působícím v souvislosti s aplikací zákona o střetu zájmů v praxi největší komplikace. Závěry z jednání této pracovní skupiny jsou publikovány na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti a pro potřeby územních samosprávných celků rovněž na internetové stránce odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra.

Až dosud se uskutečnila tři jednání pracovní skupiny – dne 10. července 2008, 19. listopadu 2008 a dne 28. dubna 2009.

Z výkladových otázek, jimiž se pracovní skupina zabývala, lze zmínit např.:

- **Výklad pojmu podnikající právnická osoba ve vztahu k oznamovací povinnosti veřejných funkcionářů** [k § 9 odst. 1 písm. b) a c) zákona o střetu zájmů].
- **Evidenční orgán pro příspěvkové organizace územních samosprávných celků** [k § 14 odst. 1 písm. c) zákona o střetu zájmů].
- **Výklad ustanovení § 2 odst. 3 zákona.**
- **Jak má postupovat veřejný funkcionář, pokud evidenční orgán odmítne převzít čestné prohlášení**

(aby splnil zákonnou povinnost čestné prohlášení podat)?

- **Konkrétnost oznámení podle § 11 odst. 2 zákona o střetu zájmů.**

C. OTÁZKY A ODPOVĚDI K ODMĚŇOVÁNÍ ČLENŮ ZASTUPITELSTEV ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ PODLE PRÁVNÍHO STAVU K 1. LEDNU 2010

Na internetových stránkách odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra www.mvcr.cz/odk je pod názvem *Otázky a odpovědi k odměňování členů zastupitelstev územních samosprávných celků* zveřejněna tato metodická pomůcka, v níž je možno nalézt nejčastější (obecné) dotazy týkající poskytování odměn a další otázky související s výkonem veřejné funkce členů zastupitelstev obcí. Stanoviska, která vyjadřují právní názory Ministerstva vnitra, jsou pravidelně doplňována a rozšiřována v souladu s aktuálními právními předpisy.

Přístupnou formou jsou prezentovány např. otázky týkající se odměny v případě souběhu výkonu několika funkcí, zásady poskytování příplatku podle počtu obyvatel, poskytování odměny při skončení výkonu funkce, využívání peněžitých darů, čerpání a proplácení dovolené a další témata. Tato metodika je určena především pro starosty, místostarosty, tajemníky, personalisty a mzdové účetní obcí a může být cenným zdrojem informací také pro pracovníky krajských úřadů, kteří provádějí přezkoumání hospodaření obcí na úseku odměňování.

Kromě *Otázek a odpovědí* lze nalézt v části III. bodu 5 tohoto sborníku informace o problematice odměňování, peněžitých plnění a jiných nárocích uvolněných a neuvolněných členů zastupitelstva obce publikované formou „letáků“ umožňující rychlou orientaci v této oblasti.

D. NEJČASTĚJŠÍ POCHYBENÍ ZJIŠŤOVANÁ PŘI PROVÁDĚNÍ KONTROL VÝKONU SAMOSTATNÉ PŮSOBNOSTI

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra zpracoval metodickou pomůcku, která vychází z poznatků a zkušeností získaných při provádění kontrol výkonu samostatné působnosti svěřené orgánům obcí. Kontrolní pravomoc Ministerstva vnitra ve vztahu k samostatné působnosti územních samosprávných celků byla založena s účinností od 1. července 2006 zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“), zákonem č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a zákonem č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.

Metodická pomůcka obsahuje základní přehled často frekvencovaných porušení zákona o obcích a dalších právních předpisů, jež jsou předmětem kontroly samostatné působnosti, která jsou zjišťována v rámci kontrol výkonu samostatné působnosti svěřené orgánům obcí a zaznamenána ve formě kontrolních závěrů v protokolu o kontrole, který představuje výsledný dokument každé provedené kontroly.

Na základě vyhodnocení poznatků získaných z provedených kontrol výkonu samostatné působnosti svěřené orgánům obcí jsou nejčastěji se vyskytující nedostatky v samosprávné činnosti obcí zobrazeny do několika okruhů.

V rámci každé skupiny nedostatků jsou uvedeny základní formy porušování předmětného ustanovení právního předpisu. Vzhledem k tomu, že smyslem metodické pomůcky je zejména přispět ke zkvalitnění výkonu samostatné působnosti obcemi jako základními územními samosprávnými celky a napomoci vyvarování se zjištěných pochybení v čin-

nosti jejich orgánů, je kromě konstatování v praxi nejčastěji zjišťovaných nedostatků stručným a srozumitelným způsobem uveden u každé ze zmiňovaných oblastí rovněž doporučený správný postup. V podrobnostech je přitom odkázáno na příslušná výkladová stanoviska odboru dozoru a kontroly veřejné správy, dostupná na internetových stránkách Ministerstva vnitra, která jsou věnována dané problematice. Metodická pomůcka si neklade za cíl představit podrobný a vyčerpávající výčet častých porušení zákona zaznamenávaných při kontrole výkonu samostatné působnosti, ani být úplným návodem k jejich odstranění, ale je jednou z řady odborem využívaných forem poskytnutí metodické pomoci obcím.

Metodická pomůcka je zveřejněna na oficiálních internetových stránkách Ministerstva vnitra, odboru dozoru a kontroly veřejné správy, na adrese www.mvcr.cz/odk, v části 3. *Metodická pomoc obcím (vzory právních předpisů, přehled zákonných zmocnění atp.).*

Přílohy

Seznam příloh:

- 16) Přehled nejdůležitějších rozhodnutí Ústavního soudu k problematice územní samosprávy
- 17) Plán kontrol krajů a hl. m. Prahy na rok 2010 po odborech (měsíční rozpis)
- 18) Kontaktní údaje na územní oddělení dozoru odboru dozoru a kontroly veřejné správy
- 19) Plán konzulačních dnů odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra ve věcech dozoru na 1. pololetí roku 2010
- 20) Přehled působnosti vybraných odborů Ministerstva vnitra pro poskytování metodické pomoci obcím
- 21) Přehled o činnosti a struktuře odboru dozoru a kontroly veřejné správy

Přehled nejdůležitějších rozhodnutí Ústavního soudu k problematice územní samosprávy

plné texty rozhodnutí
jsou dostupné na webových
stránkách Ústavního soudu –
<http://www.judikatura.cz>
a <http://nalus.usoud.cz>

Obsah:

1) Přezkum právních předpisů obcí

2) Ostatní otázky

- obecně
- místní poplatky
- dispozice s majetkem
- místní referendum
- opatření obecné povahy
- obec jako opatrovník
- k zákonu č. 172/1991 Sb.

ČÁST PRVNÍ – PŘEZKUM PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ OBCÍ A OTÁZKY SOUVISEJÍCÍ

Usnesení Pl. ÚS 15/08 – 13. 10. 2009

ve věci návrhu Krajského úřadu Středočeského kraje na zrušení Nařízení města Mníšek pod Brdy č. 1/2006

430/2009 Sb. (Pl. ÚS 42/06) – 22. 9. 2009

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Mariánské Lázně č. 7/2001, kterou se stanovují podmínky a povinnosti při ochraně, údržbě a tvorbě veřejné zeleně

250/2009 Sb. (Pl. ÚS 47/06) – 2. 6. 2009

ve věci návrhu na zrušení čl. 2 odst. 1, odst. 2 písm. a) až f), čl. 2a a 3 obecně závazné vyhlášky města Sušice č. 4/1998 o vzhledu, čistotě, pořádku a ochraně životního prostředí, ve znění pozdějších předpisů

253/2009 Sb. (Pl. ÚS 41/08) – 26. 5. 2009

ve věci návrhu na zrušení některých ustanovení obecně závazné vyhlášky města Chrástava č. 4/2007, o stanovení podmínek spalování rostlinných materiálů v otevřených ohništích, zahradních krbech nebo v otevřených grilovacích zařízeních

Usnesení Pl. ÚS 5/08 – 7. 4. 2009

ve věci o návrhu na zrušení čl. 3 obecně závazné vyhlášky Statutárního města Karlovy Vary č. 5/2001, o ochraně před hlukem

119/2009 Sb. (Pl. ÚS 27/06) – 24. 3. 2009

ve věci návrhu na zrušení čl. 3 odst. 2 a čl. 7 odst. 1 písm. b) nařízení města Ostrova č. 1/2005, tržní řád, ve znění nařízení č. 3/2005

Usnesení Pl. ÚS 27/08 – 20. 1. 2009

Ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky obce Kolová č. 9/2001 o digitální technické mapě obce Kolová s částmi Kolová a Háje

22/2009 Sb. (Pl. ÚS 46/06) – 21. 10. 2008

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Mariánské Lázně č. 12/1993 o veřejném pořádku v lázeňském městě Mariánské Lázně

Pl. ÚS 33/05 – 12. 8. 2008

ve věci návrhu ministra vnitra na zrušení některých ustanovení obecně závazné vyhlášky města Krupky č. 12/2004, k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku na veřejných prostranstvích

Pl. ÚS 6/08 – 5. 8. 2008

ve věci návrhu ministra vnitra na zrušení obecně závazné vyhlášky města Budyně nad Ohří č. 2/2005, o stanovení podmínek pro spalování tuhých paliv v obci

287/2008 Sb. (Pl. ÚS 5/07) – 30. 4. 2008

ve věci návrhu ministra vnitra na zrušení obecně závazné vyhlášky obce Plchov č. 1/2007, o místních poplatcích, v příloze č. 1 bodu 2. písm. a) číselných označení pozemků 916, 10, 93/7, zapsaných ve zjednodušené evidenci v Katastru nemovitostí u Katastrálního úřadu pro Středočeský kraj

286/2008 Sb. (Pl. ÚS 35/06) – 22. 4. 2008

ve věci návrhu ministra vnitra na zrušení obecně závazné vyhlášky obce Kořenov č. 2/2004, o zajištění a udržování čistoty veřejných prostranství a veřejné zeleně a zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku v souvislosti s chovem a držením psů na území obce Kořenov

20/2008 Sb. (Pl. ÚS 45/06) – 11. 12. 2007

ve věci návrhu ministra vnitra na zrušení čl. 3 obecně závazné vyhlášky města Jirkova č. 4/2005, k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku na veřejných prostranstvích

Usnesení Pl. ÚS 37/06 – 12. 7. 2007

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky statutárního města Karlovy Vary č. 20/2006, o podmínkách boje proti přenosným nemocem a škodlivým hlodavcům

Usnesení Pl. ÚS 31/06 – 9. 7. 2007

ve věci návrhu na zrušení čl. 1 odst. 2 a 3 nařízení města Mariánské Lázně č. 1/2002, o schůdnosti místních komunikací a průjezdných úseků silnic

191/2007 Sb. (Pl. ÚS 21/06) – 12. 6. 2007

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Vodňany č. 3/2004, o pořádku a všeobecné čistotě města Vodňany a jeho místních částí, ve znění obecně závazné vyhlášky města Vodňany č. 1/2005

190/2007 Sb. (Pl. ÚS 30/06) – 22. 5. 2007

ve věci návrhu na zrušení některých ustanovení obecně závazné vyhlášky města Ostrov č. 6/2003, o místním poplatku ze psů, ve znění obecně závazné vyhlášky č. 7/2005, kterou se mění obecně závazná vyhláška č. 1/2004, o místním poplatku za užívání veřejného prostranství a mění a ruší některé další obecně závazné vyhlášky města Ostrov

189/2007 Sb. (Pl. ÚS 44/06) – 3. 4. 2007

ve věci návrhu na zrušení některých ustanovení obecně

závazné vyhlášky obce Těrlicko č. 3/2003, o ochraně veřejného pořádku na území obce Těrlicko

164/2007 Sb. (Pl. ÚS 20/06) – 29. 3. 2007

ve věci návrhu na zrušení některých ustanovení obecně závazné vyhlášky obce Boží Dar č. 1/2003, o místních poplatcích

163/2007 Sb. (Pl. ÚS 10/06) – 13. 3. 2007

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky statutárního města Plzně č. 17/2004, o vymezení veřejných prostranství, na nichž se zakazuje prostituce, a obecně závazné vyhlášky statutárního města Plzně č. 3/2006, k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku, kterou se vymezují veřejná prostranství, na nichž se zakazuje prostituce

162/2007 Sb. (Pl. ÚS 42/05) – 8. 3. 2007

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Kladna č. 32/01, o zajištění veřejného pořádku při poskytování hostinských činností a pořádání veřejných produkcí na území města Kladna

161/2007 Sb. (Pl. ÚS 69/04) – 8. 3. 2007

ve věci návrhu na zrušení některých ustanovení obecně závazné vyhlášky města Ústí nad Labem č. 1/2004, k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku

129/2007 Sb. (Pl. ÚS 4/05) – 6. 3. 2007

ve věci návrhu na zrušení některých ustanovení obecně závazné vyhlášky města Ústí nad Labem č. 81/2001, k zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, k ochraně životního prostředí, veřejné zeleně a k užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti

128/2007 Sb. (Pl. ÚS 34/06) – 20. 2. 2007

ve věci návrhu na zrušení vyhlášky č. 25/2005 města Mladá Boleslav, kterou se mění a doplňuje vyhláška č. 12/2004, k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku na veřejných prostranstvích

Usnesení Pl. ÚS 32/06 – 16. 1. 2007

ve věci návrhu na zrušení čl. 1 a čl. 2 obecně závazné vyhlášky statutárního města Plzeň č. 24/2004 o některých povinnostech chovatelů zvířat

Usnesení Pl. ÚS 11/06 – 3. 1. 2007

ve věci nařízení města Loun č. 6/2004, kterým se stanovuje rozsah, způsob a lhůta odstraňování závad ve schůdnosti chodníků

20/2007 Sb. (Pl. ÚS 41/04) – 5. 12. 2006

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Chomutova č. 15/2003, k zabezpečení veřejného pořádku omezením hluku

19/2007 Sb. (Pl. ÚS 39/06) – 14. 11. 2006

ve věci návrhu na zrušení některých ustanovení obecně závazné vyhlášky města Mariánské Lázně č. 3/2000, kterou se stanoví systém sběru, třídění, využívání a zneškodňování

komunálního odpadu a systém nakládání se stavebním odpadem (vyhláška o odpadech)

18/2007 Sb. (Pl. ÚS 36/06) – 14. 11. 2006

ve věci návrhu na zrušení čl. 3 odst. 2, odst. 3 písm. d) a čl. 3 odst. 4 v oddílu II obecně závazné vyhlášky města Ostrov, č. 2/2002, o nakládání s komunálním odpadem

520/2006 Sb. (Pl. ÚS 38/05) – 19. 9. 2006

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Kopřivnice č. 1/2004, o veřejné zeleni

519/2006 Sb. (Pl. ÚS 24/06) – 10. 10. 2006

ve věci návrhu na zrušení čl. 5 odst. 2 obecně závazné vyhlášky města Ostrov, č. 2/2004, o místním poplatku ze vstupného

518/2006 Sb. (Pl. ÚS 26/06; Svazek č. 42, Nález č. 166, str. 389) – 19. 9. 2006

ve věci návrhu na zrušení části ustanovení čl. 1 odst. 2 a čl. 7 odst. 2 obecně závazné vyhlášky města Ostrov č. 8/2004, o stanovení podmínek k zabezpečení požární ochrany při akcích, kterých se zúčastňuje větší počet osob

487/2006 Sb. (Pl. ÚS 25/06; Svazek č. 42, Nález č. 165, str. 381) – 19. 9. 2006

ve věci návrhu na zrušení čl. 6 odst. 5, 6 obecně závazné vyhlášky města Ostrova č. 7/2004, Požárního řádu města Ostrova

486/2006 Sb. (Pl. ÚS 57/05; Svazek č. 42, Nález č. 160, str. 317) – 13. 9. 2006

ve věci návrhu na zrušení čl. 1 písm. c) a čl. 2 odst. 4 obecně závazné vyhlášky města Nový Bor č. 14/2004, k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku na veřejných prostranstvích

475/2006 Sb. (Pl. ÚS 16/06; Svazek č. 42, Nález č. 147, str. 183) – 1. 8. 2006

ve věci návrhu na zrušení nařízení obce Pozlovice č. 2/2004, o stavební uzávěře

459/2006 Sb. (Pl. ÚS 15/06; Svazek č. 42, Nález č. 129, str. 3) – 11. 7. 2006

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky statutárního města Havířova č. 4/2002, o provedení speciální ochranné deratizace.

445/2006 Sb. (Pl. ÚS 3/05 Svazek č. 41, Nález č. 114, str. 417) – 6. 6. 2006

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Staňkova č. 5/2003, o některých povinnostech chovatelů zvířat

444/2006 Sb. (Pl. ÚS 68/04; Svazek č. 41, Nález č. 113, str. 407) – 6. 6. 2006

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Červený Kostelec č. 9/95, o zákazu komunistické, nacistické a fašistické propagandy na území města Červeného Kostelce

Usnesení II. ÚS 437/03 – 22. 3. 2006

K vyhlášce o cenové regulaci, stanovené zastupitelstvem obce dle vyhlášky MF č. 585/1990 Sb. (o cenách). OZV jako nultí právní akt. Určování, zda je vyhláška vydána v samostatné nebo přenesené působnosti.

196/2006 Sb. (Pl. ÚS 32/05; Svazek č. 40, Nález č. 5, str. 45) – 10. 1. 2006

ve věci návrhu na zrušení vyhlášky města Dobříše č. 5/2004, o zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku omezením konzumace alkoholu a jiných návykových látek na veřejném prostranství

Nález III. ÚS 253/04 (Svazek č. 40, Nález č. 23, str. 191) – 25. 1. 2006

K právní povaze tržního řádu obce (nařízení obce podle § 18 živnostenského zákona) a k následkům jeho porušení

476/2005 Sb. (Pl. ÚS 27/04; Svazek č. 39, Nález č. 204, str. 157) – 1. 11. 2005

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Planá č. 2/2003, o závazných částech územního plánu sídelního útvaru města Planá

470/2005 Sb. (Pl. ÚS 7/04; Svazek č. 39, Nález č. 189, str. 11) – 4. 10. 2005

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Louny o komunálním odpadu

Usnesení IV. ÚS 572/05 – 5. 9. 2005

Právní předpis obce (tržní řád) není zásahem

302/2005 Sb. (Pl. ÚS 1/05; Svazek č. 37, Nález č. 122, str. 545) – 14. 6. 2005

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky obce Svojsín č. 5/2003, o místních poplatcích

301/2005 Sb. (Pl. ÚS 35/04; Svazek č. 37, Nález č. 111, str. 441) – 31. 5. 2005

ve věci návrhu na zrušení nařízení obce Psáry ze dne 25. června 2003, o stavební uzávěře

280/2005 Sb. (Pl. ÚS 62/04; Svazek č. 37, Nález č. 108, str. 409) – 17. 5. 2005

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky obce Chuchelna č. 2/2003, o zásadách chovu domácích, drobného, hospodářského zvířectva. chovu nebezpečných a exotických druhů zvířat na území obce

Usnesení III. ÚS 23/05 – 4. 5. 2005

Obecně závaznou vyhlášku a vyhlášení závazných částí územního plánu nelze považovat za zásah či za jiné opatření do zaručených práv. Návrh na zrušení OZV je „vždy“ návrhem na zrušení právního předpisu.

227/2005 Sb. (Pl. ÚS 49/03; Svazek č. 37, Nález č. 95, str. 285) – 28. 4. 2005

ve věci návrhu na zrušení obecně závazných vyhlášek obce Jindřichovice pod Smrkem č. 3/2005, 5/2005 a 1/2004,

kteřou se upravují vztahy mezi úředníky státní správy a samosprávou

210/2005 Sb. (Pl. ÚS 63/04; Svazek č. 36, Nález č. 61, str. 663) – 22. 3. 2005 *)

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Prostějova č. 8/2003, o náhradách za ekologickou újmu při záborech veřejné zeleně v majetku města Prostějova

Usnesení II. ÚS 61/05 – 24. 2. 2005

Obecně závaznou vyhlášku o vyhlášení závazných částí územního plánu nelze považovat za zásah

90/2005 Sb. (Pl. ÚS 9/04; Svazek č. 36, Nález č. 13, str. 139) – 25. 1. 2005 *)

ve věci návrhu na zrušení nařízení obce Lipník č. 1/2003, o vyhlášení stavební uzávěry pro část katastrálního území Lipník

Usnesení Pl. ÚS 36/04 – 2. 11. 2004

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky obce Pavlov č. 3/2004, upravující vztah mezi úředníky státní správy a samosprávou, schválené zastupitelstvem obce Pavlov

583/2004 Sb. (Pl. ÚS 17/02; Svazek č. 35, Nález č. 150, str. 95) – 20. 10. 2004

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky obce Nezvěstice č. 1/2001, ze dne 12. března 2001, o chovu a držení zvířat na území obce

567/2004 Sb. (Pl. ÚS 50/03; Svazek č. 34, Nález č. 133, str. 343) – 21. 9. 2004

ve věci návrhu na zrušení některých ustanovení obecně závazné vyhlášky města Chebu č. 582/1998, k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku, ve znění obecně závazné vyhlášky města Chebu č. 3/2003

57/2004 Sb. (Pl. ÚS 38/03; Svazek č. 32, Nález č. 4, str. 23) – 13. 1. 2004

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Litoměřice č. 4/95, o zákazu komunistické, fašistické a nacistické propagandy na území města Litoměřice

Usnesení Pl. ÚS 39/03 – 18. 12. 2003

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Chodov č. 2/2003, o stanovení konce provozní doby hostinských provozoven, heren a obdobných zařízení služeb

205/2003 Sb. (Pl. ÚS 39/02; Svazek č. 30, Nález č. 97, str. 405) – 24. 6. 2003

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky obce Vražné č. 02/2001, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů z 12. prosince 2001

Usnesení Pl. ÚS 35/02 – 11. 3. 2003

ve věci návrhu na zrušení čl. 5 odst. 2 písm. c) a čl. 6 obecně závazné vyhlášky města Kutná Hora č. 6/02, k za-

jištění místních záležitostí veřejného pořádku v souvislosti s pohybem zvířat na území města

556/2002 Sb. (Pl. ÚS 16/02; Svazek č. 28, Nález č. 152, str. 367) – 10. 12. 2002

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky obce Vír ze dne 6. 12. 2001 č. 04/2001, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů

Usnesení Pl. ÚS 22/02 (Svazek č. 28, Usnesení č. 40, str. 463) – 18. 11. 2002

ve věci návrhu na zrušení nařízení obce Jirkov ze dne 11. 7. 2001, o stanovení koeficientů pro přepočítání sazeb daně z nemovitostí; Kritéria posuzování hranice mezi samostatnou a přenesenou působností obcí

Usnesení IV. ÚS 552/02 – 27. 9. 2002

Právní předpis obce jako jiný zásah

Usnesení IV. ÚS 92/02 – 17. 4. 2002

Oprávnění obce regulovat dobu konání veřejně přístupných akcí.

8/2002 Sb. (Pl. ÚS 20/01; Svazek č. 24, Nález č. 176, str. 305) – 20. 11. 2001

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky obce Plchov ze dne 28. 2. 2001, o místních poplatcích

270/2001 Sb. (Pl. ÚS 1/01; Svazek č. 23, Nález č. 110, str. 79-86) – 11. 7. 2001

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Stochov ze dne 19. 6. 2000, o zabezpečení veřejného pořádku ve městě

269/2001 Sb. (Pl. ÚS 23/2000; Svazek č. 23, Nález č. 109, str. 73-78) – 11. 7. 2001

ve věci návrhu na zrušení článku 5 obecně závazné vyhlášky obce Dobřichovice č. 1/97, o místních poplatcích

240/2001 Sb. (Pl. ÚS 2/2000; Svazek č. 22, Nález č. 85, str. 215-219) – 12. 6. 2001

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Bíliny č. 23 ze dne 14. listopadu 1996, k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku

Usnesení Pl. ÚS 10/01 (Svazek č. 22, Usnesení č. 19, str. 373) – 17. 5. 2001

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Kravaře č. 37/2000, kterou se stanoví poplatek za sběr, třídění, využívání a zneškodňování komunálního odpadu a způsob jeho výběru

129/2001 Sb. (Pl. ÚS 23/99; Svazek č. 21, Nález č. 52, str. 445-450) – 27. 3. 2001

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Frýdku – Místku z 29. září 1998 č. 11/98, o omezení pořádání veřejných hudebních produkcí ve městě Frýdek-Místek

Usnesení Pl. ÚS 48/2000 (Svazek č. 21, Usnesení č. 10, str. 511-512) – 13. 3. 2001

Zastavení řízení o návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Prostějova č. 30/1996, o ochraně nočního klidu, ze dne 13. června 1996 (vyhláška byla zrušena dřív, než US rozhodoval)

51/2001 Sb. (Pl. ÚS 4/2000; Svazek č. 20, Nález č. 189, str. 311-317) – 19. 12. 2000 *)

ve věci návrhu na zrušení ustanovení čl. 2 odst. 2 písm. a), čl. 3 odst. 1 písm. a) a odst. 2 a čl. 4 obecně závazné vyhlášky města Písku ze dne 10. listopadu 1998 č. 8/1998, o některých omezujících opatřeních k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku

239/1999 Sb. (Pl. ÚS 14/99; Svazek č. 16, Nález č. 143, str. 69-75) – 19. 10. 1999

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky obce Svinaře z 8. dubna 1999 č. 1/99 o veřejném pořádku, udržování čistoty a ochraně životního prostředí na území obce

Usnesení IV. ÚS 411/99 – 8. 10. 1999

K možnosti napadnou ústavní stížnost územní plán (a usnesení zastupitelstva, jímž byl schválen). K otázce, zda může územní plán zasáhnout do práv osob

Usnesení I. ÚS 454/99 (Svazek č. 16, Usnesení č. 63, str. 349) – 6. 10. 1999

Stížnost fyzických osob na OZV obce Průhonice č. 1/1999, o závazné části územního plánu

Usnesení II. ÚS 451/99 – 5. 10. 1999

ústavní stížností nelze napadnout obecně závaznou vyhlášku o územním plánu.

216/1999 Sb. (Pl. ÚS 5/99; Svazek č. 15, Nález č. 112, str. 93-98) – 17. 8. 1999

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Šumperku z 15. prosince 1993 č. 22/93, o zákazu používání zábavné pyrotechniky

162/1999 Sb. (Pl. ÚS 42/97; Svazek č. 14, Nález č. 85, str. 213-219) – 8. 6. 1999

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Ostrova č. 6/1996 ze dne 11. července 1996, o některých opatřeních k zajištění veřejného pořádku

126/1999 Sb. (Pl. ÚS 4/98; Svazek č. 14, Nález č. 78, str. 147-153) – 19. 5. 1999

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Kravaře č. 12/1997 ze dne 2. října 1997, o chovu a držení zvířat na území města Kravaře

99/1999 Sb. (Pl. ÚS 32/97; Svazek č. 14, Nález č. 60, str. 47-51) – 27. 4. 1999

ve věci návrhu na zrušení části I – Hrací přístroje obecně závazné vyhlášky města Jablonce nad Nisou k veřejnému pořádku ze dne 26. června 1997

69/1999 Sb. (Pl. ÚS 15/97; Svazek č. 13, Nález č. 24, str. 169-175) – 16. 2. 1999

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Mníšku pod Brdy č. 52/1996, o omezujících opatřeních k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku

28/1999 Sb. (Pl. ÚS 17/98; Svazek č. 13, Nález č. 6, str. 39-44) – 19. 1. 1999

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Jeseníku č. 8/94 ze dne 9. listopadu 1994, o zákazu fašistické, komunistické, nacistické a rasové propagandy na území města Jeseníku

293/1998 Sb. (Pl. ÚS 38/97; Svazek č. 12, Nález č. 144, str. 331-347) – 24. 11. 1998

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Sokolova o veřejném pořádku a čistotě ve městě

Usnesení III. ÚS 258/98 (Svazek č. 12, Usnesení č. 53, str. 439-441) – 24. 9. 1998

K povaze rozhodnutí obce učiněného v rámci její samostatné působnosti; záměr obce nakládat s obecním majetkem

216/1998 Sb. (Pl. ÚS 14/98; Svazek č. 11, Nález č. 89, str. 287-292) – 25. 8. 1998

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky obce Víkřovice č. 9/96 ze dne 22. ledna 1996, k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku

Usnesení Pl. ÚS 13/98 – 19. 5. 1998

Zastavení řízení o návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky, pokud byl předpis obcí zrušen.

128/1998 Sb. (Pl. ÚS 28/97; Svazek č. 11, Nález č. 50, str. 3-8) – 5. 5. 1998

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky obce Šumice č. 1/97 ze dne 2. dubna 1997, o omezujících opatřeních k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku

120/1998 Sb. (Pl. ÚS 22/97; Svazek č. 10, Nález č. 46, str. 309-311) – 21. 4. 1998

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Rtyň v Podkrkonoší č. 3/97 ze dne 28. května 1997, o omezujících opatřeních k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku

Usnesení Pl. ÚS 37/97 – 11. 3. 1998

ve věci návrhu na zrušení části vyhlášky města Blatná č. 1/95, o hospodaření s byty, které jsou v majetku města ze dne 10. 5. 1995

62/1998 Sb. (Pl. ÚS 21/97; Svazek č. 10, Nález č. 33, str. 217-221) – 10. 3. 1998

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky obce Jimramov č. 13 ze dne 13. března 1997, o opatřeních, která omezují provoz výherních hracích automatů v obci Jimramov

351/1997 Sb. (Pl. ÚS 18/97; Svazek č. 9, Nález č. 134, str. 209-217) – 4. 11. 1997

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Pardubice č. 34/96, o omezení některých činností, které by mohly ohrozit veřejný pořádek, ze dne 17. prosince 1996

350/1997 Sb. (Pl. ÚS 17/97; Svazek č. 9, Nález č. 123, str. 125-138) – 8. 10. 1997

ve věci návrhu na zrušení čl. 10 odst. 2 písm. d) obecně závazné vyhlášky města Slatiňany č. 1/97 ze dne 19. března 1997, o veřejném pořádku a čistotě města

300/1997 Sb. (Pl. ÚS 16/97; Svazek č. 9, Nález č. 116, str. 83-87) – 30. 9. 1997

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Žatce č. 47 ze dne 26. září 1996, o regulaci trhového prodeje ve městě Žatci, ve znění vyhlášky č. 51 ze dne 27. února 1997

Usnesení I. ÚS 304/97 (Svazek č. 9, Usnesení č. 15, str. 443) – 11. 9. 1997

K povinnosti dodržovat pozastavenou obecně závaznou vyhlášku

221/1997 Sb. (Pl. ÚS 9/97; Svazek č. 8, Nález č. 93, str. 357-360) – 8. 7. 1997

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Kladna č. 17 ze dne 17. února 1993, o zajištění veřejného pořádku a bezpečnosti ve městě

136/1997 Sb. (Pl. ÚS 7/97; Svazek č. 8, Nález č. 68, str. 175-181) – 4. 6. 1997

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Šumperka č. 41/96 ze dne 16. prosince 1996, o regulaci digitálních a světelných přístrojů a hracích zařízení na území města Šumperka

119/1997 Sb. (Pl. ÚS 33/95; Svazek č. 6, Nález č. 77, str. 51-56) – 17. 9. 1997

(opravné usnesení k 71/1997 Sb.) ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Znojma č. 35/1995 ze dne 7. února 1995, o jazykovém provedení firemních značení a nápisů na území města Znojma

118/1997 Sb. (Pl. ÚS 42/96; Svazek č. 7, Nález č. 43, str. 291-296) – 22. 4. 1997

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky obce Otnice č. 1/96 ze dne 7. listopadu 1996, k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku na území obce Otnice

71/1997 Sb. (Pl. ÚS 37/96; Svazek č. 7, Nález č. 28, str. 185-190) – 18. 3. 1997

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Mladá Boleslav č. 883 ze dne 17. září 1996, k regulaci individuálních zdrojů znečišťování ovzduší na území města

Usnesení Pl. ÚS 29/96 – 11. 3. 1997

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky obce Věšín, vydané za účelem zajištění realizace záměrů Obecního zastupitelstva obce Věšín, ve fázi zahájení prací na územním plánu obce

Usnesení Pl. ÚS 27/96 – 5. 3. 1997

ve věci návrhu na zrušení vyhlášky obce Hvožd'any k zajištění realizace záměrů zahájení prací na urbanistické studii obce

Usnesení Pl. ÚS 30/96 – 29. 1. 1997

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky obce Volenice, o pozastavení geologických prací pro vyhledávání a průzkum ložisek vyhrazených nerostů

Usnesení Pl. ÚS 28/96 – 20. 1. 1997

ve věci návrhu na zrušení vyhlášky města Rožmitálu pod Třemšínem o zajištění realizace záměrů Městského zastupitelstva ve fázi dokončování územního plánu

294/1996 Sb. (Pl. ÚS 1/96; Svazek č. 6, Nález č. 120, str. 369-376) – 19. 11. 1996

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Vysokého nad Jizerou č. 5 ze dne 25. července 1994, o zákazu agitace a propagace KSČM a hnutí a stran projevujících sympatie ke komunismu

260/1996 Sb. (Pl. ÚS 33/95; Svazek č. 6, Nález č. 77, str. 51-56) – 17. 9. 1996

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Znojma č. 35/1995 ze dne 7. února 1995, o jazykovém provedení firemních označení a nápisů na území města Znojma

204/1996 Sb. (Pl. ÚS 4/96; Svazek č. 5, Nález č. 65, str. 497-501) – 10. 7. 1996

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Náchod ze dne 19. října 1994, o zákazu komunistické, nacistické a fašistické propagandy na území města Náchoda

203/1996 Sb. (Pl. ÚS 43/95; Svazek č. 5, Nález č. 60, str. 461-465) – 3. 7. 1996

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Hořice v Podkrkonoší ze dne 25. října 1994 č. 7/94, o zákazu fašistické, komunistické, nacistické a rasistické propagandy na území města Hořice

202/1996 Sb. (Pl. ÚS 45/95; Svazek č. 5, Nález č. 46, str. 379-385) – 11. 6. 1996

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Pardubic č. 26/94 ze dne 21. září 1994, o zákazu komunistické, nacistické, fašistické a rasistické propagandy na území města Pardubic

192/1996 Sb. (Pl. ÚS 42/95; Svazek č. 5, Nález č. 47, str. 387-392) – 12. 6. 1996

ve věci návrhu na zrušení vyhlášky města Jičina ze dne 24. ledna 1995, o zákazu komunistické, nacistické a fašistické propagandy na území města Jičina

125/1996 Sb. (Pl. ÚS 41/95; Svazek č. 5, Nález č. 34, str. 277-281) – 24. 4. 1996

ve věci návrhu na zrušení vyhlášky města Brna č. 1/95, o zákazu propagace stran a hnutí šířících národnostní, náboženskou, politickou a třídní nenávist na území města Brna

123/1996 Sb. (Pl. ÚS 40/95; Svazek č. 5, Nález č. 30, str. 249-256) – 17. 4. 1996

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky městské části Brno-střed č. 1/93, o zvláštním režimu užívání veřejného prostranství náměstí Svobody

109/1996 Sb. (Pl. ÚS 44/95; Svazek č. 5, Nález č. 20, str. 165-169) – 26. 3. 1996

ve věci návrhu na zrušení některých ustanovení vyhlášky města Nové Paky ze dne 25. října 1994, o zákazu komunistické, nacistické a fašistické propagandy na území města Nové Paky

108/1996 Sb. (Pl. ÚS 31/95; Svazek č. 5, Nález č. 24, str. 203-208) – 2. 4. 1996

ve věci návrhu na zrušení některých ustanovení vyhlášky obce Staré Město u Uherského Hradiště č. 8/95, o ochraně nočního klidu

14/1996 Sb. (Pl. ÚS 29/95; Svazek č. 4, Nález č. 85, str. 301-305) – 19. 12. 1995

ve věci návrhu na zrušení vyhlášky města Ústí nad Labem č. 40/1995, o zákazu propagace stran a hnutí šířících národnostní, rasovou, náboženskou a třídní nenávist na území města Ústí nad Labem

280/1995 Sb. (Pl. ÚS 14/95; Svazek č. 4, Nález č. 68, str. 163-169) – 25. 10. 1995

ve věci návrhu na zrušení některých ustanovení obecně závazných vyhlášek obce Kostice o udržování pořádku v obci a o místních poplatcích

272/1995 Sb. (Pl. ÚS 13/95; Svazek č. 4, Nález č. 75, str. 225-229) – 8. 11. 1995

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Kutná Hora č. 10/1994, o dopravě ve městě Kutná Hora ze dne 1. července 1994

Usnesení Pl. ÚS 20/95 (Svazek č. 4, Usnesení č. 18, str. 341) – 31. 7. 1995

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky obce Suchomasty „O zákazu propagace komunismu, fašismu a rasismu a šíření náboženské a politické třídní nenávisti na území obce Suchomasty“; k posouzení věci náležejících do samostatné působnosti obcí

80/1995 Sb. (Pl. ÚS 24/94; Svazek č. 3, Nález č. 19, str. 113) – 11. 4. 1995

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky obce Tehov o místních poplatcích

18/1995 Sb. (Pl. ÚS 27/94; Svazek č. 3, Nález č. 4, str. 13-15) – 24. 1. 1995

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky obce Ledenice ze dne 3. listopadu 1993, o poplatku za odvoz a skládkování tuhého domovního odpadu

17/1995 Sb. (Pl. ÚS 19/94; Svazek č. 3, Nález č. 3, str. 9-12) – 24. 1. 1995

ve věci návrhu na částečné zrušení čl. III obecně závazné vyhlášky obce Vráž ze dne 13. června 1994, o místním poplatku za užívání veřejného prostranství

9/1995 Sb. (Pl. ÚS 28/94; Svazek č. 3, Nález č. 2, str. 7-8) – 17. 1. 1995

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky obce Vrábče o poplatku za odvoz a skládkování tuhého domovního odpadu, přijaté dne 22. dubna 1994

Usnesení Pl. ÚS 30/94 – 28. 12. 1994

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města K.n.V., č. 9/94 „O zákazu propagace fašismu a komunismu“; návrh byl odmítnut

Usnesení Pl. ÚS 21/94 – 8. 12. 1994

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky č. 5 města V. n. J. „Zákazu agitace a propagace KSČM a hnutí a stran projevujících sympatie ke komunismu“; návrh byl odmítnut

231/1994 Sb. (Pl. ÚS 18/94; Svazek č. 2, Nález č. 50, str. 93-102) – 8. 11. 1994

ve věci návrhu na zrušení některých ustanovení obecně závazné vyhlášky města Přerov – Tržní řád ze dne 1. prosince 1993, ve znění změn a doplňků

194/1994 Sb. (Pl. ÚS 17/94; Svazek č. 2, Nález č. 45, str. 51-55) – 4. 10. 1994

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky obce Jívka ze dne 14. března 1994, o financování věcných nákladů dětí, které navštěvují základní školy

179/1994 Sb. (Pl. ÚS 47/93; Svazek č. 2, Nález č. 39, str. 3-6) – 23. 8. 1994

ve věci návrhu na zrušení vyhlášky města Olomouce ze dne 13. března 1991, o úpravě podmínek prodeje, rozšiřování a provozování předmětů pornografického a erotického charakteru ve městě Olomouci

Usnesení I. ÚS 92/94 (Svazek č. 2, Usnesení č. 15, str. 233-234) – 25. 7. 1994

Legislativní činnost není důvodem pro podání ústavní stížnosti (sama o sobě)

141/1994 Sb. (Pl. ÚS 20/93; Svazek č. 1, Nález č. 33, str. 245) – 14. 6. 1994

ve věci návrhu na zrušení bodu e) obecně závazné vyhlášky obce Karlštejn o poplatku ze vstupného na hrad, přijaté dne 19. února 1991

120/1994 Sb. (Pl. ÚS 39/93; Svazek č. 1, Nález č. 21, str. 153-157) – 26. 4. 1994

ve věci návrhu na zrušení části I odst. 4 a částí II, III a IV obecně závazné vyhlášky obce Raškovice o likvidaci tuhého komunálního odpadu a o místním poplatku za jeho odvoz, přijaté dne 14. prosince 1991

119/1994 Sb. (Pl. ÚS 27/93; Svazek č. 1, Nález č. 20, str. 147-151) – 26. 4. 1994

ve věci návrhu na zrušení článku III odst. 6, článku IV odst. 1 a článku V odst. 1 obecně závazné vyhlášky města Duchcov k zajištění pořádku při hospodaření s byty v majetku města, přijaté dne 10. prosince 1992

97/1994 Sb. (Pl. ÚS 49/93; Svazek č. 1, Nález č. 15, str. 107-111) – 5. 4. 1994

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Kuřimi o převodu a pronájmu majetku města Kuřimi

96/1994 Sb. (Pl. ÚS 38/93; Svazek č. 1, Nález č. 14, str. 99-105) – 5. 4. 1994

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Ústí nad Labem k zabezpečení veřejného pořádku a bezpečnosti v Ústí nad Labem

95/1994 Sb. (Pl. ÚS 29/93; Svazek č. 1, Nález č. 13, str. 95-98) – 5. 4. 1994

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Krupky k zajištění pořádku při hospodaření s byty v majetku města

94/1994 Sb. (Pl. ÚS 26/93; Svazek č. 1, Nález č. 12, str. 87-93) – 5. 4. 1994

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Bíliny o ochraně majetku občanů a zabezpečení veřejného pořádku ve městě Bílině

93/1994 Sb. (Pl. ÚS 14/93; Svazek č. 1, Nález č. 11, str. 83-85) – 5. 4. 1994

ve věci návrhu na zrušení ust. článku 7 odst. 2 a článku 8 obecně závazné vyhlášky obce Bludov ze dne 2. září 1992, kterou by přijat „Domovní řád“

92/1994 Sb. (Pl. ÚS 8/93; Svazek č. 1, Nález č. 10, str. 77-82) – 5. 4. 1994

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Mostu k zabezpečení veřejného pořádku a bezpečnosti ve městě Mostě

35/1994 Sb. (Pl. ÚS 5/93; Svazek č. 1, Nález č. 4, str. 35-40) – 19. 1. 1994 *)

ve věci návrhu na zrušení vyhlášky města Žďár nad Sázavou o zásadách prodejní doby na území města Žďár nad Sázavou

Usnesení Pl. ÚS 48/93 (Svazek č. 2, Usnesení č. 7, str. 209) – 20. 1. 1994

ve věci návrhu přednosty Okresního úřadu v Rakovníku na zrušení čl. 1 obecně závazné vyhlášky města Rakovník č.

8/93, o stanovování místní úpravy silničního provozu (Ústavnímu soudu nepřísluší rozhodovat o zrušení obecně závazné vyhlášky, která není v souladu s obecně závazným předpisem vydaným ústředním orgánem státní správy k provedení zákona)

Usnesení Pl. ÚS 23/93 – 3. ledna 1994

ve věci návrhu na zrušení vyhlášky města Ústí nad Labem č. 24/1993, o cenové regulaci nájmu z nebytových prostor

Usnesení Pl. ÚS 9/93 – 14. 12. 1993

ve věci návrhu přednosty Okresního úřadu v Berouně na zrušení vyhlášky obce Karlštejn; odmítnutí návrhu pro nepříslušnost ÚS

Usnesení Pl. ÚS 31/93 – 24. 1. 1993

ve věci návrhu přednosty Okresního úřadu v Chomutově na zrušení obecně závazné vyhlášky městského zastupitelstva v Jirkově k zabezpečení veřejného pořádku a bezpečnosti ve městě Jirkov

ČÁST DRUHÁ – K OSTATNÍM OTÁZKÁM (VÝBĚR)

Obecné otázky

Usnesení III. ÚS 76/09 – 11. 2. 2009

o ústavní stížnosti proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 10. listopadu 2008 č. j. 12 Ca 12/2008-23, a o návrhu na zrušení § 1 odst. 4 ve slově "samostatně" a § 123 ve slovech "do zastupitelstva hlavního města Prahy a" zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze

Usnesení III. ÚS 2498/08 – 5. 2. 2009

o ústavní stížnosti proti rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 19. 8. 2008 č. j. 28 Cdo 1576/2006-94, rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 2. 2. 2006 č. j. 20 Co 12/2006-75 a proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 12. 10. 2005 č. j. 24 C 185/2004-54 (pozemní komunikace)

Usnesení IV. ÚS 1685/08 – 2. 9. 2008

ve věci ústavní stížnosti proti rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2008, č. j. 3 Aps 1/2008-151 – realizace práv občana obce

Usnesení I. ÚS 2819/07 – 15. 7. 2008

ve věci ústavní stížnosti proti rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 8. 2007, č. j. 3 Aps 5/2006-55 – realizace práv občana obce; neveřejná zasedání zastupitelstva obce

Usnesení IV. ÚS 2647/07 – 3. 7. 2008

ve věci ústavní stížnosti proti rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 9. 2007, č. j. 3 Aps 7/2006-103 – realizace práv občana obce

Usnesení I. ÚS 454/08 – 4. 6. 2008

ve věci ústavní stížnosti proti postupu zastupitelstva kraje při realizaci práv občana kraje (právo vyjádřit své stanovisko), spojená s návrhem na zrušení části jednacího řádu

Usnesení Pl. 18/08 – 3. 6. 2008

Kompetenční spor mezi obcemi Dolní Novosedly a Záhoří o výkon územní působnosti nad dřívější osadou Třešně

Usnesení III. ÚS 2610/07 – 29. 2. 2008

ve věci ústavní stížnosti proti rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2007, č. j. 3 Aps 6/2006-76 – realizace práv občana obce

Usnesení II. ÚS 200/08 – 26. 2. 2008

ve věci ústavní stížnosti proti postupu Zastupitelstva hl. m. Prahy v souvislosti s projednáním petice občanů.

Usnesení I. ÚS 22/08 – 20. 2. 2008

ve věci návrhu na zrušení rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 11. 2007, č. j. 8 Ao 3/2007-48 (řízení o přezkumu opatření obecné povahy – usnesení zastupitelstva hlavního města Prahy č. 40/14 ze dne 14. 9. 2006, jímž byl mj. schválen návrh změny Z 1000/00 Územního plánu sídelního útvaru hlavního města Prahy)

18/2008 Sb. (Pl. 50/06) – 20. 11. 2007

ve věci návrhu skupiny senátorů na zrušení části ustanovení § 4 odst. 2 zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů a na zrušení přílohy č. 2.

Nález Pl. ÚS 5/04 – 25. 9. 2007

ve věci návrhu Zastupitelstva Jihomoravského kraje proti 1) České republice – Ministerstvu zdravotnictví, 2) České republice – Ministerstvu financí, 3) České republice – Ministerstvu vnitra, v kompetenčním sporu mezi státním orgánem a územním samosprávným celkem, o rozsah kompetencí k zabezpečení lékařské služby první pomoci

Usnesení II. ÚS 265/07 – 6. 6. 2007

Komunální ústavní stížnost proti zahájení trestního stíhání členů zastupitelstva obce. Trestní stíhání členů zastupitelstva pro nakládání s majetkem.

Usnesení IV. ÚS 671/07 – 25. 4. 2007

K aplikaci povinnosti obce podle § 35 zákona o obcích pečovat o uspokojování potřeb občanů (potřeby bydlení)

Usnesení Pl. ÚS 47/05 – 19. 2. 2007

Návrh na zrušení ustanovení § 99a zákona č. 258/2000 Sb.

Usnesení IV. ÚS 606/06 – 27. 2. 2007

Ústavní stížnost obce proti usnesení vlády ČR o převodu nepotřebného vojenského majetku.

Usnesení III. ÚS 207/07 – 22. 2. 2007

ve věci ústavní stížnosti proti usnesení Městského soudu

v Praze ze dne 21. 11. 2006 č. j. 12 Ca 121/2006-64, spojené s návrhem na zrušení ust. § 121 zák. č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ust. § 123 zák. č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, v části "do zastupitelstva hlavního města Prahy a", ust. § 20 odst. 5 zák. č. 424/1991 Sb., v části "a člena zastupitelstva hlavního města Prahy", ust. § 20 odst. 7 zák. č. 424/1991 Sb., v části "a člena zastupitelstva hlavního města Prahy", a ust. § 45 odst. 1 zák. č. 491/2001 Sb., v části upravující 5% uzavírací klauzuli

Usnesení IV. ÚS 548/06 – 27. 11. 2006

ve věci ústavní stížnosti Zlínského kraje proti rozhodnutí Ministerstva vnitra o pozastavení výkonu usnesení zastupitelstva kraje, kterým bylo rozhodnuto o transformaci nemocnic (ve vztahu k § 99a zákona č. 258/2000 Sb.); řízení zastaveno

483/2006 Sb. (Pl. ÚS 51/06; Svazek č. 42, Nález č. 171, str. 471) – 27. 9. 2006

ve věci návrhu na zrušení zákona č. 245/2006 Sb., o veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízeních a o změně některých zákonů.

Usnesení Pl. ÚS 43/03 – 23. 5. 2006

Ke stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a s rozšířenou působností.

Nález III. ÚS 361/05 (Svazek č. 39, Nález č. 213, str. 267) – 24. 11. 2005

ve věci ústavní stížnosti člena zastupitelstva proti usnesení zastupitelstva – zánik mandátu člena zastupitelstva obce podle zákona o střetu zájmů

Usnesení III. ÚS 336/05 – 27. 10. 2005

Jmenování vedoucích úseků (nadřízených vedoucím odborů); výklad § 102 odst. 2 písm. g) zákona o obcích.

Nález č. 211/2005 Sb. (Pl. ÚS 21/02; Svazek č. 36, Nález č. 59, str. 631) – 22. 3. 2005

ve věci návrhu na zrušení § 34 zákona o obcích (veřejná prostranství)

Usnesení III. ÚS 11/04 (Svazek č. 36, Usnesení č. 4, str. 769) – 17. 2. 2005

Kritika starostky za výkon funkce a ochrana osobnosti

Usnesení III. ÚS 179/04 – 24. 11. 2004

Ústavní stížnost proti usnesení zastupitelstva města (slučování škol) a proti postupu Ministerstva vnitra při výkonu dozoru. Samotný fakt, že zrušením školy musí děti „dojíždět“ jinam není porušením práva na vzdělání.

Nález č. 568/2004 Sb. (Pl. ÚS 52/03; Svazek č. 35, Nález č. 152, str. 117) – 20. 10. 2004

Postup podle podzákoného právního předpisu po zrušení zákonného zmocnění; k možnosti zrušení takového podzákoného předpisu v těchto případech

Usnesení II. ÚS 120/03 (nepublikováno) – 5. 10. 2004

Ústavní stížnost Libereckého kraje proti předání zadlužených nemocnic

Usnesení III. ÚS 74/03 (*nepublikováno*) – 12. 6. 2004

Ústavní stížnost Plzeňského kraje proti předání zadlužených nemocnic

Usnesení II. ÚS 770/02 (Svazek č. 33, Usnesení č. 28, str. 495) – 5. 5. 2004

K (ne)platnosti a (ne)existenci právního předpisu (i podzákoného), který je v rozporu s ústavním pořádkem (případně který je vydán na základě neústavního zákonného zmocnění

Nález č. 299/2004 Sb. (*Pl. ÚS 38/02; Svazek č. 32, Nález č. 36, str. 345*) – 9. 3. 2004

ve věci návrhu skupiny poslanců Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky na zrušení části ustanovení § 11 odst. 3 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení)

Nález č. 211/2003 Sb. (*Pl. ÚS 5/03; Svazek č. 30, Nález č. 109, str. 499*) – 9. 7. 2003

ve věci návrhu na zrušení některých ustanovení zákona č. 290/2002 Sb., o přechodu některých dalších věcí, práv a závazků České republiky na kraje a obce...

Usnesení II. ÚS 282/02 – 15. 4. 2003

Ústavní stížnost proti vyřazení ze seznamu žadatelů o byt (k aplikaci OZV o pravidlech pronájmu bytů).

Nález č. 53/2003 Sb. (*Pl. ÚS 34/02; Svazek č. 29, Nález č. 18, str. 141*) – 5. 2. 2003

ve věci návrhu na zrušení některých ustanovení zákona č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů

Nález II. ÚS 560/01 (Svazek č. 30, Nález č. 49, str. 25) – 1. 4. 2003

K zastupování starosty místostarostou

Nález IV. ÚS 331/02 (Svazek č. 27, Nález č. 113, str. 245) – 30. 9. 2002

Omezení dozorového zásahu ze strany státu (čl. 101 odst. 4 Ústavy); odvolání místostarostky bez předchozího zveřejnění informace o tomto bodu jednání

Nález č. 404/2002 (*Pl. ÚS 1/02; Svazek č. 27, Nález č. 104, str. 167*) – 13. 8. 2002

ve věci návrhu na zrušení § 19 odst. 1 zákona o krajích

Usnesení II. ÚS 18/02 (Svazek č. 25, Usnesení č. 5, str. 361) – 1. 2. 2002

K postavení Magistrátu města jako „orgánu státu“; k oprávnění správního orgánu podat ústavní stížnost

Nález III. ÚS 275/01 (Svazek č. 24, Nález č. 196, str. 471) – 13. 12. 2001

K posuzování zákonných zmocnění

Usnesení III. ÚS 458/01 – 15. 10. 2001

Ústavní stížnost obce proti rozhodnutí okresního úřadu o pozastavení účinnosti její obecně závazné vyhlášky (k povaze rozhodnutí o pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky)

Usnesení I. ÚS 339/01 (Svazek č. 23, Usnesení č. 33, str. 383) – 5. 9. 2001

Ústavní stížnost zastupitelstva kraje; k zákonu č. 157/2000 Sb.

Usnesení II. ÚS 240/2000 – 13. 6. 2001

Ústavní stížnost proti usnesení zastupitelstva obce o odvolání z funkce člena komise. Podání dozorového podnětu není „prostředkem ochrany“ ve smyslu zákona o Ústavním soudu.

Nález III. ÚS 429/2000 (Svazek č. 22, Nález č. 64, str. 71) – 19. 4. 2001

Kompetenční spor – rozhodování o odvolání proti rozhodnutí okresního úřadu v souvislosti s krajským zřízením.

Nález č. 241/2001 Sb. (*Pl. ÚS 55/2000; Svazek č. 22, Nález č. 62, str. 55*) – 18. 4. 2001

ve věci návrhu na zrušení některých ustanovení zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách...

Usnesení III. ÚS 111/01 (Svazek č. 22, Usnesení č. 12, str. 345) – 5. 4. 2001

K pojmu veřejné prostranství

Usnesení Pl. ÚS 3/99 (Svazek č. 21, Usnesení č. 6, str. 487) – 20. 2. 2001

Souhlas obce k nakládání s komunálním odpadem

Usnesení Pl. ÚS 38/2000 (Svazek č. 20, Usnesení č. 43, str. 369-375) – 7. 12. 2000

ve věci návrhu skupiny senátorů na zrušení některých ustanovení zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), a zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze

Usnesení III. ÚS 643/2000 – 28. 11. 2000

K aktivní legitimaci k podání ústavní stížnosti proti rozsudku civilního soudu (nikoli zastupitelstvo obce, ale obec jako taková).

Nález II. ÚS 189/2000 (Svazek č. 20, Nález č. 157, str. 115) – 31. 10. 2000

K pojmu „orgán veřejné správy“

Nález I. ÚS 324/99 (Svazek č. 20, Nález č. 156, str. 105) – 31. 10. 2000

Orgán obce jako správní orgán

Nález I. ÚS 471/2000 (Svazek č. 20, Nález č. 140, str. 9) – 4. 10. 2000

Komunální ústavní stížnost; podmínky pro pozastavení výkonu usnesení zastupitelstva

Nález II. ÚS 559/99 (Svazek č. 18, Nález č. 57, str. 39) – 12. 4. 2000

ve věci návrhu na zrušení usnesení Poslanecké sněmovny vydaného podle původního § 62, resp. § 62a zákona č. 367/1990 Sb.

Nález č. 107/2000 Sb. (Pl. ÚS 1/2000; Svazek 18, Nález č. 51, str. 7-13) – 5. 4. 2000

ve věci návrhu na zrušení ustanovení § 62 a § 62a zákona č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

Usnesení I. ÚS 422/99 (Svazek č. 16, Usnesení č. 75, str. 393) – 8. 12. 1999

K právní povaze výměru Ministerstva financí o zařazení určitého zboží do seznamu zboží s regulovanými cenami

Nález II. ÚS 485/98 (Svazek č. 16, Nález č. 173, str. 259-265) – 30. 11. 1999

K právní povaze tzv. poznámek pod čarou

Usnesení Pl. ÚS 5/98 (Svazek č. 14, Usnesení č. 32, str. 309) – 22. 4. 1999

Ke kritériím posuzování ústavnosti právních předpisů

Nález IV. ÚS 361/98 (Svazek č. 13, Nález č. 41, str. 295) – 11. 3. 1999

Spor o rozsah kompetencí státních orgánů a orgánů samosprávy

Usnesení III. ÚS 236/98 – 20. 10. 1998

Sdělení Ministerstva vnitra o způsobu vyřízení dozorového (stížnostního) podnětu není zásahem

Nález III. ÚS 243/96 (Svazek č. 8, Nález č. 61, str. 113) – 22. 5. 1997

Označení žalovaného – obecní úřad x obec

Nález I. ÚS 107/95 (Svazek 7, Nález č. 23, str. 149-152) – 4. 3. 1997

K povaze normativního aktu; podmínkou platnosti obecně závazných právních předpisů je jejich řádné vyhlášení způsobem stanoveným zákonem

Usnesení III. ÚS 246/96 (Svazek č. 6, Usnesení č. 25, str. 583) – 3. 10. 1996

Ústavní stížností se nelze navrhopat (pouze) zrušení právního předpisu

Nález č. 271/1995 Sb. (Pl. ÚS 17/95; Svazek č. 4, Nález č. 67, str. 157) – 25. 10. 1995

K porušení procedury při schvalování územního plánu jako důvod pro jeho zrušení

Nález III. ÚS 105/95 (Svazek č. 6, Nález č. 91, str. 171-176) – 3. 10. 1996

K povaze normativního aktu

Nález I. ÚS 11/95 (Svazek č. 4, Nález č. 46, str. 17) – 7. 9. 1995

K postavení obecního úřadu

Nález IV. ÚS 106/95 (Svazek č. 5, Nález č. 54, str. 421-424) – 26. 6. 1996

K povaze normativního aktu

Usnesení IV. ÚS 110/94 (Svazek č. 2, Usnesení č. 21, str. 255) – 16. 11. 1994

K návrhu obce na zrušení usnesení vlády a nařízení vlády o územním plánu

Nález II. ÚS 79/94 (Svazek č. 2, Nález č. 47, str. 75) – 26. 10. 1994

K poučovací povinnosti soudu ve vztahu k označení účastníka řízení „obec x obecní úřad“

Místní poplatky (mimo rozhodnutí uvedených v části první)

Usnesení II. ÚS 338/03 – 14. 10. 2004

Uložení povinnosti obci uhradit bezdůvodné obohacení, které vzniklo tím, že určitý pozemek zařadila jako veřejné prostranství do veřejné zeleně.

Usnesení IV. ÚS 657/02 – 24. 3. 2003

Veřejné prostranství (otázka, zda pronajmutím pozemku, který je veřejným prostranstvím, nedochází k zániku možnosti neomezeného užívání).

Usnesení I. ÚS 436/01 – 10. 9. 2002

Poplatek za užívání veřejného prostranství (kdy přestává být veřejné prostranství užíváno).

Usnesení I. ÚS 350/01 – 16. 10. 2001

veřejné prostranství

Nález č. 43/2001 Sb. (Pl. ÚS 14/2000; Svazek č. 21, Nález č. 4, str. 17) – 10. 1. 2001

K místnímu poplatku za nakládání s komunálním odpadem

Usnesení I. ÚS 59/2000 – 25. 4. 2000

Podmínky pro „neomezenou přístupnost“ veřejného prostranství (pro účely poplatku za užívání veřejného prostranství).

Usnesení I. ÚS 249/99 (Svazek č. 15, Usnesení č. 55, str. 309) – 7. 9. 1999

K místnímu poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj

Usnesení II. ÚS 228/98 – 17. 3. 1999

Započtení pohledávky vůči obci proti povinnosti uhradit místní poplatek

Usnesení IV. ÚS 226/98 (Svazek č. 13, Usnesení č. 23, str. 471) – 15. 3. 1999

K možnosti jednostranného započtení pohledávky místního poplatku na soukromoprávní pohledávku poplatníka, kterou má vůči obci

Nález I. ÚS 229/98 (Svazek č. 12, Nález č. 138, str. 2) – 10. 11. 1998

K možnosti jednostranného započtení pohledávky místního poplatku na soukromoprávní pohledávku poplatníka, kterou má vůči obci

(Obecně k možnosti započtení soukromoprávních a veřejnoprávních pohledávek viz však rovněž nálezy III. ÚS 38/05 ze dne 29. září 2005 a III. ÚS 648/04 ze dne 28. července 2005)

Dispozice s obecním majetkem

Usnesení III. ÚS 2596/08 – 3. 12. 2009
určení neplatnosti smlouvy uzavřené městem

Usnesení II. ÚS 1766/09 – 3. 12. 2009
diskriminace při uzavírání nájemních smluv

Nález II. ÚS 2048/09 – 2. 11. 2009
kompetence starosty v přechodném období mezi volbami do obecního zastupitelstva a konáním ustavujícího zasedání zastupitelstva

Usnesení III. ÚS 2085/09 – 17. 9. 2009
(prodej akcií městem)

Usnesení IV. ÚS 1475/08 – 6. 10. 2008
ústavní stížnost obce Police (Vodovod Pomoraví); prokazování souhlasu zastupitelstva obce s právním úkonem obce (souhlas s členstvím v dobrovolném svazku obcí)

Usnesení IV. ÚS 439/07 – 26. 9. 2008
ústavní stížnost obce pro porušení práva na samosprávu; k oprávnění učinit prohlášení o převzetí závazku vkladu do základního kapitálu obchodní společnosti

Usnesení I. ÚS 2009/07 – 28. 2. 2008
ústavní stížnost obce proti rozsudkům civilních soudů; otázka platnosti právního úkonu učiněného bez předchozího rozhodnutí zastupitelstva / rady obce

Usnesení IV. ÚS 490/07 – 27. 2. 2008
k otázce, zda lze pro splnění podmínky zveřejnění záměru sčítat dobu tohoto zveřejnění

Usnesení III. ÚS 395/06 – 3. 12. 2007
Rozhodnutí obce o majetkoprávním úkonu; nepřipustnost Ústavní stížnosti pro nevyčerpání všech prostředků ochrany, lze-li žalovat na neplatnost smlouvy (zde zastaveno řízení civilními soudy o žalobě na neplatnost / zrušení usnesení zastupitelstva obce).

Usnesení IV. ÚS 439/07 – 26. 9. 2007
Pozastavení usnesení rady obce o majetkoprávním úkonu po té, co již bylo vykonáno. K aplikaci nálezu II. ÚS 87/05 (dopady na jednání starosty)

Usnesení I. ÚS 1097/07 – 21. 8. 2007
Kdo schvaluje záměr obce disponovat s majetkem

Usnesení II. ÚS 724/06 – 8. 1. 2007
Návrh na zrušení usnesení zastupitelstva obce a vyřazení nemovitosti z vykupovaných nemovitostí (nedostatek příslušnosti Ústavního soudu)

Usnesení IV. ÚS 85/06 – 9. 11. 2006
Nepříslušnost Ústavního soudu k přezkumu rozhodnutí orgánu obce o majetkoprávním úkonu

Usnesení II. ÚS 580/03 – 8. 3. 2006
Dohoda uzavřená starostou městské části bez předchozího souhlasu rady městské části (absolutní neplatnost). Rozvedení nálezu sp. zn. II. ÚS 87/04 (starosta byl oprávněn sám jednat jen tam, kde nešlo o podstatné náležitosti smlouvy).

Usnesení II. ÚS 404/04 – 16. 2. 2006
Nezveřejnění záměru disponovat s nemovitostí. Porušení zásad pro nakládání s majetkem obce, stanovených zastupitelstvem obce.

Nález II. ÚS 87/04 (Svazek č. 37, Nález č. 75, str. 63) – 11. 5. 2005

K oprávnění starosty městské části uzavřít dodatek k nájemní smlouvě bez předchozího schválení radou městské části (ústavní stížnost Městské části Praha 9); k neplatnosti tato uzavřeného dodatku

Usnesení I. ÚS 430/04 – 5. 1. 2005
Rozhodování o majetkoprávních úkonech

Usnesení IV. ÚS 501/03 – 9. 6. 2004
K aktivní legitimaci (a naléhavému právnímu zájmu) domáhat se určení neplatnosti smlouvy uzavřené obcí (pro porušení povinnosti zveřejnit záměr).

Nález IV. ÚS 290/03 (Svazek č. 32, Nález č. 34, str. 321) – 4. 3. 2004

K souhlasu obecního úřadu s uzavřením nájemní smlouvy podle zákona č. 116/1990 Sb., je-li pronajímatelem obec

Usnesení IV. ÚS 200/03 – 19. 11. 2003
K oprávnění rady obce delegovat rozhodování o uzavírání nájemních smluv na obecní úřad (před novelou zákona o obcích).

Nález III. ÚS 721/2000 (Svazek č. 23, Nález č. 103, str. 39) – 10. 7. 2001

K oprávnění starosty obce uzavřít smlouvu o půjčce bez předchozího rozhodnutí orgánu obce; k neplatnosti takto uzavřené smlouvy

Nález IV. ÚS 576/2000 (Svazek č. 22, Nález č. 61, str. 49) – 12. 4. 2001

Avalování směny starostou bez předchozího rozhodnutí zastupitelstva či jiného orgánu obce; k neplatnosti takto učiněného ručitelského prohlášení

Usnesení IV. ÚS 724/2000 – 12. 2. 2001

K platnosti právního úkonu učiněného starostou bez předchozího rozhodnutí zastupitelstva obce a otázka dobré víry jednajících osob.

Usnesení II. ÚS 485/2000 – 30. 11. 2000

K možnosti napadnout ústavní stížností usnesení zastupitelstva obce o majetkoprávním úkonu.

Usnesení III. ÚS 432/97 – 22. 10. 199

K aktivní legitimaci obce k podání žaloby na neplatnost smlouvy uzavřené zájmovým sdružením, jehož byla obec členem.

Místní referendum

Nález I. ÚS 101/05 – 13. 3. 2007

ústavní stížnost Mgr. Lubice Svárovské, Milana Pánka, Marie Severinové a Přípravného výboru pro konání místního referenda proti usnesení Krajského soudu v Praze (místní referendum)

Usnesení III. ÚS 40/06 – 22. 2. 2007

Přípravný výbor pro konání místního referenda je oprávněn podat ústavní stížnost. Území obce pro konání místního referenda.

Usnesení II. ÚS 706/04 – 31. 8. 2006

Konání místního referenda o otázkách v samostatné působnosti, které se „odrážejí“ při výkonu státní správy. Nelze konat „konzultativní referendum“ (pouze „decisní“), tzn. musí se jednat o záležitost, o které obec v samostatné působnosti může rozhodovat.

Usnesení I. ÚS 694/05 – 28. 3. 2006

Ke možnosti změny osob přípravného výboru pro konání místního referenda.

Usnesení III. ÚS 88/05 (Svazek č. 36, Usnesení č. 6, str. 783) – 15. 3. 2005

Nález IV. ÚS 223/04 (Svazek č. 36, Nález č. 27, str. 319) – 9. 2. 2005

Usnesení III. ÚS 134/04 – 12. 8. 2004

Návrh na přezkum „připisu“ krajského úřadu, jímž sdělil podateli, že k jeho podnětu nebude zahájeno dozorové řízení (proti usnesení zastupitelstva obce o konání místního referenda).

Usnesení III. ÚS 658/02 (Svazek č. 31, Usnesení č. 28, str. 365) – 11. 12. 2003

Usnesení I. ÚS 641/2000 (Svazek č. 22, Usnesení č. 16, str. 361) – 25. 4. 2001

Usnesení I. ÚS 478/01 – 12. 3. 2001

Opatření obecné povahy

Usnesení Pl. ÚS 16/07 – 1. 7. 2009

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky Jiho-moravského kraje ze dne 9. 11. 2006, kterou se vyhlašuje závazná část Územního plánu velkého územního celku Břeclavska

Usnesení Pl. ÚS 22/08 – 2. 4. 2009

o návrhu na zrušení nařízení města Mnichovice č. 2/2006 o stavební uzávěře

Usnesení II. ÚS 292/09 – 25. 3. 2009

o ústavní stížnosti proti rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 12. 2008, č. j. 9 Ao 3/2008-38

Nález IV. ÚS 2239/07 – 17. 3. 2009

o ústavní stížnosti proti usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 6. 2007 čj. 6 Ao 3/2007-62

Nález I. ÚS 960/08 – 5. 3. 2009

ve věci ústavní stížnosti proti usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 1. 2008, č. j. 3 Ao 5/2007-55

Nález Pl. ÚS 14/07 – 19. 11. 2008

ve věci ústavní stížnosti proti usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2007 č.j. 3 Ao 1/2007-44

Usnesení I. ÚS 22/08 – 20. 2. 2008

ve věci ústavní stížnosti proti rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 11. 2007, č. j. 8 Ao 3/2007-48, za účasti Nejvyššího správního soudu jako účastníka řízení

Obec jako opatrovník (např.)

Usnesení II. ÚS 995/07 – 10. 7. 2007

Nález I. ÚS 572/05 (dosud nepublikovaný) – 3. 4. 2006

Nález III. ÚS 717/01 (Svazek č. 26, Nález č. 67, str. 199) – 6. 6. 2002

Nález II. ÚS 303/01 (Svazek č. 24, Nález č. 200, str. 505) – 19. 12. 2001

Nález I. ÚS 204/2000 (Svazek č. 24, Nález č. 157, str. 157) – 25. 10. 2001

Nález I. ÚS 322/2000 (Svazek č. 24, Nález č. 150, str. 105) – 16. 10. 2001

Nález II. ÚS 27/2000 (Svazek č. 23, Nález č. 97, str. 3) – 2. 7. 2001

Usnesení III. ÚS 368/2000 (Svazek č. 19, Usnesení č. 36, str. 315) – 27. 9. 2000

Zákon č. 172/1991 Sb.

Usnesení IV. ÚS 3172/08 - 31. 3. 2009

Usnesení Pl. ÚS 84/06 – 28. 6. 2007

ve věci návrhu Obvodního soudu pro Prahu 1 na zrušení § 2a zákona č. 172/1991 Sb., o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí

Nález I. ÚS 84/05 (Svazek č. 40, Nález č. 29, str. 233) – 1. 2. 2006

ve věci ústavní stížnosti Hlavního města Prahy proti rozhodnutí obecných soudů (práva účastníků soudního řízení, právo vlastnit majetek, nabývání majetku, komunální podniky)

Nález I. ÚS 149/03 (Svazek č. 38, Nález č. 141, str. 97) – 14. 7. 2005

K tzv. „restitucím“ podle zákona č. 87/1991 Sb.

Usnesení II. ÚS 95/05 (Svazek č. 37, Usnesení č. 14, str. 757) – 16. 6. 2005

Rybník jako stavba podle § 2 odst. 1 písm. c) zákona č. 172/1991 Sb.

Nález I. ÚS 653/99 (Svazek č. 19, Nález č. 123, str. 155) – 29. 8. 2000

K § 4 odst. 2 zákona č. 172/1991 Sb.

Nález II. ÚS 265/99 (Svazek č. 23, Usnesení č. 29, str. 357) – 14. 8. 2001

261/2000 Sb. (Pl. ÚS 7/2000; Svazek č. 19, Nález č. 106, str. 45) – 4. 7. 2000

Ke vztahu zákona č. 172/1991 Sb., o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 126/1992 Sb., o ochraně znaku a názvu Červeného kříže a o Československém červeném kříži

Nález II. ÚS 411/99 (Svazek č. 17, Nález č. 23, str. 167) – 9. 2. 2000

K aplikaci zákona č. 172/1991 Sb.; tzv. historické vlastnictví obce

Nález I. ÚS 101/99 (Svazek č. 16, Nález č. 172, str. 255) – 30. 11. 1999

K okamžiku přechodu vlastnictví ve vztahu k přidělu podle dekretu č. 28/1945 Sb. a vztah k zákonu č. 172/1991 Sb.

Nález IV. ÚS 99/99 (Svazek č. 14, Nález č. 64, str. 69) – 28. 4. 1999

K okamžiku přechodu vlastnictví ve vztahu k přidělu podle dekretu č. 28/1945 Sb. a vztah k zákonu č. 172/1991 Sb.

Nález II. ÚS 423/97 (Svazek č. 12, Nález č. 127, str. 221) – 21. 10. 1998

Nabytí konfiskovaného majetku podle dekretů prezidenta republiky č. 12/1945, č. 28/1945 Sb. a č. 108/1945 Sb. a vztah k zákonu č. 172/1991 Sb.

Nález IV. ÚS 346/98 (Svazek č. 12, Nález č. 122, str. 187) – 12. 10. 1998

K § 4 odst. 2 zákona č. 172/1991 Sb.

Nález IV. ÚS 87/96 (Svazek č. 8, Nález č. 87, str. 297) – 26. 6. 1997

K § 3 odst. 4 zákona č. 172/1991 Sb.

Nález IV. ÚS 147/96 (Svazek č. 7, Nález č. 38, str. 265) – 7. 4. 1997

K okamžiku přechodu vlastnického práva podle zákona č. 172/1991 Sb.; ke vztahu zákona č. 172/1991 Sb. a privatizace majetku podle zákona č. 427/1990 Sb.

Nález IV. ÚS 185/96 (Svazek č. 6, Nález č. 131, str. 461) – 29. 11. 1996

Podmínky pro přechod vlastnictví na obce podle zákona č. 172/1991 Sb. (§ 1 odst. 1)

Nález I. ÚS 177/95 (Svazek č. 6, Nález č. 115, str. 329) – 5. 11. 1996

K zákonu č. 87/1991 Sb.

Usnesení III. ÚS 124/96 (Svazek č. 5, Usnesení č. 14, str. 585) – 31. 7. 1996

K § 1 a § 2 zákona č. 172/1991 Sb.; k pojmu „zastavěný pozemek“

Nález IV. ÚS 41/95 (Svazek č. 4, Nález č. 70, str. 179) – 27. 10. 1995

K § 4 zákona č. 172/1991 Sb.

**) Pozn: Nálezy týkající se právních předpisů obcí (část první) jsou ve Sbírce zákonů publikovány zásadně ve zkráceném znění, tzn. bez odůvodnění. Plné texty nálezů jsou publikovány ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu. Nálezy publikované ve Sbírce zákonů v plných textech jsou v seznamu označeny „*)“.*

Plán kontrol krajů
a hl. m. Prahy na rok 2010
po odborech
(měsíční rozpis)

Plán kontrol krajů a hl. m. Prahy na rok 2010 po odborech (měsíční rozpis)

Kontrolující úřad	Kraj					
	Jihomoravský	Královéhradecký	Olomoucký	Plzeňský	Středočeský	Ústecký
MD	listopad	únor	prosinec	říjen	červen	duben
MF - Odbor 16 - na úseku kontroly cen	prosinec	červen	duben	březen	únor	květen
MF - Odbor 17 - na úseku přezkoumávání hospodaření obcí a DSO	prosinec	červen	duben	březen	únor	květen
MF - Odbor 26 - na úseku místních poplatků	prosinec	červen	duben	březen	únor	květen
MK - pam. inspekce	březen	listopad	září	červen	duben	říjen
MK - Odbor médií a audiovizí - na úseku periodického tisku a audiovizí	květen	květen	září	duben	únor	červen
MK - Odbor umění a knihoven - na úseku vydávání neperiodických publikací	květen	květen	září	duben	únor	červen
MMR - Odbor územně a stavebně správní - na úseku územního rozhodování a stavebního řádu	prosinec	listopad	květen	září	listopad	únor
MMR - Odbor územního plánování - na úseku územního plánování	prosinec	listopad	květen	září	listopad	únor
MO	červen	duben	září	květen	listopad	říjen
MPO - Odbor živností	září	říjen	květen	duben	březen	prosinec

Kontrolující úřad	Kraj					
	Jihomoravský	Královéhradecký	Olomoucký	Plzeňský	Středočeský	Ústecký
MPSV - Soc. služby	x	x	x	únor	leden	x
MPSV - Pověřování k výkonu SPO; Poskytování státního příspěvku zřizovatelům zařízení	x	duben	listopad	únor	x	listopad
MPSV - Zprostředkování NRP	x	x	listopad	únor	leden	x
MPSV - Státní sociální podpora	září	duben	listopad	únor	leden	listopad
MPSV - Sociální péče a hmotná nouze	září	duben	listopad	únor	leden	listopad
MŠMT	září	říjen	červen	duben	březen	září
MZd - Odbor zdravotních služeb	květen	říjen	říjen	leden	červen	listopad
MZd - Odbor právní	květen	říjen	říjen	leden	červen	listopad
MZd - Odbor krizové připravenosti	květen	říjen	říjen	leden	červen	listopad
MZe - Odbor státní správy ve vodním hospodářství a správy povodí	říjen	květen	březen	září	prosinec	únor
MZe - Odbor rybařství, myslivosti a včelařství	říjen	květen	březen	září	prosinec	únor
MZe - Odbor státní správy, hospodářské úpravy a ochrany lesů	říjen	květen	březen	září	prosinec	únor
MZe - Odbor koncepcí a ekonomiky lesního hospodářství	říjen	květen	březen	září	prosinec	únor

Kontrolující úřad	Kraj					
	Jihomoravský	Královéhradecký	Olomoucký	Plzeňský	Středočeský	Ústecký
MŽP - oblast vod, ovzduší, lesů, ochrany přírody a krajiny	listopad	září	červen	prosinec	říjen	leden
SSH - Odbor koncepce a koordinace hospodářských opatření	září	květen	březen	duben	říjen	listopad
MV - Odbor dozoru a kontroly veřejné správy	květen	červen	červen	září	říjen	listopad
MV - Odbor všeobecné správy - matriky, ověřování a státní občanství	březen	duben	květen	listopad	prosinec	prosinec
MV - Odbor všeobecné správy - přestupky	listopad	březen	duben	únor	květen	březen
MV - Odbor správních činností	červen	březen	duben	říjen	listopad	květen

Kontaktní údaje na území
oddělení dozoru odboru
dozoru a kontroly veřejné
správy

Kontaktní údaje na územní oddělení dozoru odboru dozoru a kontroly veřejné správy

PRACOVISŤE	ADRESA	TELEFON	FAX	E-MAIL
ODDĚLENÍ DOZORU PRAHA				
Praha	nám. Hrdinů 3, 140 21 Praha 4,	974 816 426	974 816 817	dozorpha@mvcz.cz
Kolín	Karlovo nám. 44, 280 02 Kolín	321 712 603	321 712 601	
Mělník	Tyršova 105, 276 01 Mělník	315 602 930	315 602 931	
Rakovník	Na Sekyře 2123, 269 01 Rakovník	313 511 643	313 511 642	
Příbram	nám. T. G. Masaryka 145, 261 01 Příbram	318 677 051	318 677 051	
ODDĚLENÍ DOZORU ČESKÉ BUDĚJOVICE				
České Budějovice	Mánesova 3a, 370 01 České Budějovice	387 722 393	387 722 434	dozorcb@mvcz.cz
Písek	Otakara Ševčíka 1943, 397 01 Písek	382 210 115	382 210 498	
ODDĚLENÍ DOZORU PLZEŇ				
Plzeň	Radobyčická 20, 301 00 Plzeň	377 169 534	377 169 427	dozorpm@mvcz.cz
Domažlice	Paroubkova 228, 334 01 Domažlice	379 768 166	379 720 293	
ODDĚLENÍ DOZORU KARLOVY VARY				
Karlovy Vary	Sokolovská 730/108a, 360 02 Karlovy Vary	352 625 199	352 629 645	dozorkv@mvcz.cz
ODDĚLENÍ DOZORU ÚSTÍ NAD LABEM				
Ústí nad Labem	Mírové nám. 36, 400 01 Ústí nad Labem	974 420 710	974 427 060	dozorul@mvcz.cz
Chomutov	nám. T.G. Masaryka 1744, 430 02 Chomutov	474 621 141	474 621 459	
ODDĚLENÍ DOZORU HRADEC KRÁLOVÉ				
Hradec Králové	Ulrichovo nám. 810, Hradec Králové 500 01	974 520 721	974 520 722	dozorhk@mvcz.cz
ODDĚLENÍ DOZORU LIBEREC				
Liberec	nám. Dr. E. Beneše 26, 460 01 Liberec	974 460 710	974 460 719	dozorlb@mvcz.cz
ODDĚLENÍ DOZORU PARDUBICE				
Pardubice	nám. Republiky 12, 530 02 Pardubice	466 859 737	466 859 735	dozorpu@mvcz.cz
Ústí nad Orlicí	Smetanova 43, 562 01 Ústí nad Orlicí	465 520 266	465 520 265	

ODDĚLENÍ DOZORU JIHLAVA				
Jihlava	Tolstého 15, 586 01 Jihlava	567 300 369	567 300 372	dozorji@mvcv.cz
Havlíčkův Brod	Štáflova 2003, 580 01 Havlíčkův Brod	569 471 147	569 471 148	
Třebíč	Bedřicha Václavka 59, 674 01 Třebíč	568 423 473	568 423 473	
ODDĚLENÍ DOZORU BRNO				
Brno	Anenská 10, 602 00 Brno 2	974 620 720	974 620 720	dozorbm@mvcv.cz
ODDĚLENÍ DOZORU ZLÍN				
Zlín	Třída Tomáše Bati 3792, 760 01 Zlín	577 012 146	577 012 145	dozorzl@mvcv.cz
Kroměříž	Husovo nám. 535/21, 767 01 Kroměříž	573 331 939	573 332 241	
Uherské Hradiště	Svatováclavská 568, 686 66 Uh. Hradiště	572 540 254	572 550 108	
ODDĚLENÍ DOZORU OLOMOUC				
Olomouc	Kosmonautů 10, 779 00 Olomouc	588 487 791	588 487 792	dozorol@mvcv.cz
Šumperk	M. R. Štefánika 20, 787 01 Šumperk	583 210 026	583 210 028	
ODDĚLENÍ DOZORU OSTRAVA				
Ostrava	Ostrčilova 4/2691, 702 17 Ostrava	974 720 720	974 720 729	dozorov@mvcv.cz

Tučně označená pracoviště jsou *sídlem* oddělení
Ostatní pracoviště jsou *kontaktní místa* (trvale obsazená)

Plán konzultačních dnů odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra ve věcech dozoru na 1. pololetí roku 2010 (zpracováno bez sídel oddělení dozoru a kontaktních míst)

Oddělení dozoru Praha, nám. Hrdinů 3, 140 21 Praha 4, tel. 974 816 426

Konzultační místo	Adresa	Číslo místnosti	Datum									Čas
Beroun	Husovo náměstí 68	A306	13.1.	10.2.	10.3.	14.4.	12.5.	9.6.				08.00 - 14.30
Hořovice	Palackého náměstí 2	zasedací místnost	27.1.	24.2.	24.3.	28.4.	26.5.	23.6.				08.00 - 14.30
Benešov	Poštovní 2079	kancelář č.314	6.1.	13.1.	20.1.	27.1.	3.2.	10.2.	17.2.	24.2.	3.3.	08.00 - 14.30
			10.3.	17.3.	24.3.	31.3.	7.4.	14.4.	21.4.	28.4.	5.5.	
			12.5.	19.5.	26.5.	2.6.	9.6.	16.6.	23.6.	30.6.		
Kutná Hora	Radnická 178	malá zasedací místnost	6.1.	20.1.	3.2.	17.2.	3.3.	17.3.	31.3.	7.4.	21.4.	08.00 - 14.30
			5.5.	19.5.	2.6.	23.6.						
Čáslav	Náměstí Jana Žižky I	kancelář č. 10	13.1.	10.2.	24.2.	10.3.	24.3.	14.4.	12.5.	16.5.	30.6.	08.00 - 14.30
Mladá Boleslav	tr. V. Klementa 467	kancelář č. 38	27.1.	24.2.	24.3.	28.4.	26.5.	23.6.				08.00 - 14.30
Nymburk	U Staré sladovny 470	zasedací místnost	20.1.	17.2.	17.3.	21.4.	19.5.	16.6.				08.00 - 14.30
Slaný	Velvarská 136	zasedací místnost č. 2	20.1.	17.2.	17.3.	21.4.	19.5.	16.6.				09.00 - 14.00

Oddělení dozoru České Budějovice, Mánesova 3a, 370 01 České Budějovice, tel. 387 722 393

Konzultační místo	Adresa	Číslo místnosti	Datum									Čas
Strakonice	Velké náměstí 216	3	12.1.	19.1.	26.1.	9.2.	16.2.	23.2.	9.3.	16.3.	23.3.	08.00 - 15.00
			30.3.	13.4.	20.4.	27.4.	11.5.	18.5.	25.5.	8.6.	15.6.	
			22.6.	29.6.								
Prachatice	Vodňanská 329	208	26.1.	23.2.	23.3.	27.4.	25.5.	22.6.				08.30 - 15.00
Tábor	Husovo nám. 2938	409	12.1.	9.2.	9.3.	13.4.	11.5.	8.6.				09.00 - 15.00
Český Krumlov	Plešivec 251	104	19.1.	16.2.	16.3.	20.4.	18.5.	15.6.				08.00 - 15.00
Jindřichův Hradec	Na Hradbách 43/1	10	7.1.	4.2.	4.3.	1.4.	6.5.	3.6.				09.15 - 14.45

Oddělení dozoru Plzeň, Radobyčická 20, 301 00 Plzeň, tel. 377 169 432

Konzultační místo	Adresa	Číslo místnosti	Datum								Čas
Klatovy	Randova 167	204	11.1.	8.2.	8.3.	6.4.	10.5.	7.6.			08.00 - 15.00
Tachov	T.G.Masaryka 1326	409	18.1.	15.2.	15.3.	19.4.	17.5.	14.6.			08.00 - 15.00

Oddělení dozoru Karlovy Vary, Sokolovská 730/108A, 360 02 Karlovy Vary, 352 625 199

Konzultační místo	Adresa	Číslo místnosti	Datum								Čas
Sokolov	Karla Hynka Máchy 1266	3. patro	28.1.	25.2.	25.3.	29.4.	27.5.	24.6.			08.00 - 15.00

Oddělení dozoru Ústí nad Labem, Mírové nám. 36, 400 01 Ústí nad Labem, tel. 974 420 710

Konzultační místo	Adresa	Číslo místnosti	Datum									Čas
Louny	Pod nemocnicí 2381	53	6.1.	13.1.	20.1.	27.1.	3.2.	10.2.	17.2.	24.2.	3.3.	08.00 - 15.00
			10.3.	17.3.	24.3.	31.3.	7.4.	14.4.	21.4.	28.4.	5.5.	
			12.5.	19.5.	26.5.	2.6.	9.6.	16.6.	23.6.	30.6.		
Děčín	Lázeňská 1268	1.08	6.1.	20.1.	3.2.	17.2.	3.3.	17.3.	31.3.	14.4.	28.4.	08.00 - 15.00
			12.5.	26.5.	9.6.	23.6.						

Oddělení dozoru Hradec Králové, Ulrichovo náměstí 810, 501 01 Hradec Králové, tel. 974 520 715

Konzultační místo	Adresa	Číslo místnosti	Datum									Čas
Náchod	Palachova 1303	246	4.1.	11.1.	18.1.	25.1.	1.2.	8.2.	15.2.	22.2.	1.3.	08.00 - 15.00
			8.3.	15.3.	22.3.	29.3.	12.4.	19.4.	26.4.	3.5.	10.5.	
			17.5.	24.5.	31.5.	7.6.	14.6.	21.6.	28.6.			
Rychnov n/K.	Havlíčková 136	347	4.1.	11.1.	18.1.	25.1.	1.2.	8.2.	15.2.	22.2.	1.3.	08.00 - 14.00
			8.3.	15.3.	22.3.	29.3.	12.4.	19.4.	26.4.	3.5.	10.5.	
			17.5.	24.5.	31.5.	7.6.	14.6.	21.6.	28.6.			
Jičín	Revoluční 1076	přízemí	4.1.	11.1.	18.1.	25.1.	1.2.	8.2.	15.2.	22.2.	1.3.	08.00 - 14.00
			8.3.	15.3.	22.3.	29.3.	12.4.	19.4.	26.4.	3.5.	10.5.	
			17.5.	24.5.	31.5.	7.6.	14.6.	21.6.	28.6.			
Trutnov	Horská 5	212	6.1.	13.1.	20.1.	27.1.	3.2.	10.2.	17.2.	24.2.	3.3.	08.00 - 14.00
			10.3.	17.3.	24.3.	31.3.	7.4.	14.4.	21.4.	28.4.	5.5.	
			12.5.	19.5.	26.5.	2.6.	9.6.	16.6.	23.6.	30.6.		

Oddělení dozoru Liberec, nám. Dr. E. Beneše 26, 460 01 Liberec, tel. 974 460 710, 482 710 261

Konzultační místo	Adresa	Číslo místnosti	Datum										Čas
Česká Lípa	Děčínská 389	55	13.1.	10.2.	10.3.	14.4.	12.5.	9.6.					09.00 - 15.00
Semily	Bitouchovská 1	232	11.1.	8.2.	8.3.	12.4.	10.5.	14.6.					09.00 - 15.00

Oddělení dozoru Pardubice, nám. Republiky 12, 530 02 Pardubice, tel. 466 859 737

Konzultační místo	Adresa	Číslo místnosti	Datum										Čas
Chrudim	Pardubická 67	malá zased. míst.	4.1.	1.2.	1.3.	12.4.	3.5.	7.6.					08.00 - 15.00
Svitavy	Milady Horákové 10	104	6.1.	3.2.	3.3.	7.4.	5.5.	2.6.					08.00 - 15.00

Oddělení dozoru Jihlava, Tolstého 15, 586 01 Jihlava, tel. 567 300 369

Konzultační místo	Adresa	Číslo místnosti	Datum								Čas	
Pelhřimov	Masarykovo nám. 3	zasedací místnost	18.1.	15.2.	15.3.	19.4.	17.5.	14.6.		08.00 - 15.00		
Bystřice nad Pernštejnem	Masarykovo nám. 57	zasedací místnost	20.1.	17.2.	17.3.	21.4.	19.5.	23.6.		08.00 - 15.00		
Nové Město na Moravě	Vratislavovo nám. 103	velká zased. míst.	4.1.	3.2.	1.3.	7.4.	3.5.	2.6.		08.00 - 15.00		
Velké Meziříčí	Radnická 1/29	obřadní síň	18.1.	22.2.	22.3.	19.4.	24.5.	21.6.		08.00 - 15.00		
Žďár nad Sázavou	Žižkova 227/1	zasedací místnost	6.1.	10.2.	10.3.	14.4.	5.5.	9.6.		08.00 - 15.00		
Moravské Budějovice	nám. Míru 31	226	11.1.	1.2.	8.3.	12.4.	3.5.	7.6.		08.00 - 15.00		
Humpolec	Horní nám. 300	velká zased. míst.	4.1.	19.1.	1.2.	15.2.	1.3.	15.3.	12.4.	26.4.	10.5.	09.00 - 15.00
			24.5.	7.6.	21.6.							
Pacov	nám. Svobody 1	zasedací místnost	6.1.	3.2.	3.3.	7.4.	5.5.	2.6.		08.00 - 15.00		

Oddělení dozoru Olomouc, tř. Kosmonautů 10, 772 00 Olomouc, tel. 585 510 475

Konzultační místo	Adresa	Číslo místnosti	Datum									Čas
Přerov	Smetanova 7	215	11.1.	25.1.	1.2.	15.2.	1.3.	15.3.	12.4.	26.4.	3.5.	8.00 – 15.00
			17.5.	31.5.	14.6.							
Prostějov	nám. Spojenců 13	119	6.1.	20.1.	3.2.	17.2.	3.3.	17.3.	31.3.	14.4.	28.4.	8.00 – 15.00
			12.5.	26.5.	9.6.	23.6.						
Jeseník	Karla Čapka 1147	248A	6.1.	20.1.	3.2.	17.2.	3.3.	17.3.	31.3.	14.4.	28.4.	10.00 – 14.30
			5.5.	19.5.	2.6.	16.6.	30.6.					

Oddělení dozoru Ostrava, Ostrčilova 4/2691, 702 17 Ostrava, tel. 974 720 720

Konzultační místo	Adresa	Číslo místnosti	Datum									Čas
Bruntál	Nádražní 20	344	22.1.	19.2.	19.3.	16.4.	21.5.	18.6.				08.00 - 15.00
Karviná	Zakladatelská 974, Karviná-N. Město	308	13.1.	10.2.	10.3.	14.4.	12.5.	9.6.				08.00 - 15.00
Nový Jičín	Tyršova 140/5	1	14.1.	11.2.	4.3.	8.4.	13.5.	10.6.				08.00 - 15.00
Frýdek-Místek	Frýdek-Místek, Bahno	20	7.1.	4.2.	18.2.	11.3.	25.3.	15.4.	6.5.	27.5.	17.6.	08.00 - 15.00
Opava	Hrnčířská 17 (objekt PČR)	7	8.1.	15.1.	29.1.	5.2.	12.2.	26.2.	5.3.	12.3.	26.3.	08.00 - 15.00
			2.4.	9.4.	23.4.	30.4.	7.5.	14.5.	28.5.	4.6.	11.6.	

Pozor: Nové konzultační místo v Novém Jičíně, ul. Tyršova 140/5.

Kontakt na sídlo odboru:

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy MV, náměstí Hrdinů 3, 140 21 Praha 4

tel.: 974 816 411; fax: 974 816 816; e-mail: odbordk@mvr.cz;

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy na internetových stránkách:

<http://www.mvr.cz/odk>

Přehled působnosti vybraných odborů Ministerstva vnitra pro poskytování metodické pomoci obcím

1. Volby a místní referendum

odbor všeobecné správy

<http://www.mvcr.cz/clanek/odbor-vseobecne-spravy.aspx>

e-mail: volby@mvcr.cz, tel. 974 817 378, fax 974 816 873

2. Obecní policie

odbor bezpečnostní politiky

<http://www.mvcr.cz/clanek/odbor-bezpecnostni-politiky.aspx>

e-mail: obp@mvcr.cz, tel. 974 832 282, fax 974 833 509

3. Místní referendum

odbor územní veřejné správy

<http://www.mvcr.cz/clanek/dokumenty-ouvs-mistni-referendum.aspx>

e-mail: dvorackova@mvcr.cz, tel. 974 816 615, fax 974 816 832

4. Stanovení obce městem, městysem

odbor územní veřejné správy

<http://www.mvcr.cz/clanek/dokumenty-ouvs-mistni-referendum.aspx>

e-mail: dvorackova@mvcr.cz, tel. 974 816 615, fax 974 816 832

5. Právní úprava zákona o obcích – obecně ke všem otázkám

odbor dozoru a kontroly veřejné správy

<http://www.mvcr.cz/clanek/odbor-dozoru-a-kontroly-verejne-spravy.aspx>

e-mail: odbordk@mvcr.cz, tel. 974 816 411, fax 974 816 816

6. Rozhodování o odvoláních proti rozhodnutím krajských úřadů o odvodech za porušení rozpočtové kázně (§ 22 odst. 2 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů)

odbor dozoru a kontroly veřejné správy

<http://www.mvcr.cz/clanek/odbor-dozoru-a-kontroly-verejne-spravy.aspx>

e-mail: odbordk@mvcr.cz, tel. 974 816 411, fax 974 816 816

7. Metodická pomoc k aplikaci zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, pro přístup k informacím z oblasti samostatné působnosti obcí a krajů (+ rozhodování o odvolání podle § 16 a stížnostech podle § 16a v případech krajů poskytujících informace ze samostatné působnosti)

odbor dozoru a kontroly veřejné správy

<http://www.mvcr.cz/clanek/odbor-dozoru-a-kontroly-verejne-spravy.aspx>

e-mail: odbordk@mvcr.cz, tel. 974 816 411, fax 974 816 816

8. Správní řád

odbor legislativy a koordinace předpisů

<http://www.mvcr.cz/clanek/odbor-legislativy-a-koordinace-predpisu.aspx>

9. Elektronická adresa pro dotazy k problematice eGovernmentu

e-mail: egoncentrum@mvcr.cz

ODBOR DOZORU A KONTROLY VEŘEJNÉ

Oddělení dozoru

Vedoucí Mgr. Petr Prokop

- provádí **dozor nad výkonem samostatné působnosti obcí, krajů a hlavního města Prahy** - plní zastřešující roli na odboru dozoru a kontroly veřejné správy a sjednocuje právní názory,
- připravuje **podání ministra vnitra určených správním soudům a Ústavnímu soudu** ve věcech dozoru nad výkonem samostatné působnosti územních samosprávných celků, včetně jednání za ministerstvo v řízení před soudy v těchto věcech
- tvoří koncepční, koordinační a metodické **materiály související s dozorovou činností** a podílí se na legislativních úkolech odboru
- pořádá **odborné porady a semináře** na úseku dozoru pro sjednocování právních názorů
- **vyřizuje podněty** občanů vůči obecně záv. vyhláškám a usnesením úz. sam. celků v rámci samostatné působnosti.
- zpracovává odpovědi na dotazy vztahující se k provádění dozorové činnosti

Oddělení legislativně-právní

Vedoucí JUDr. Miroslav Brůna

- plní legislativní a koncepční úkoly ve vztahu k **zákonům o obcích, krajích hl. městě Praze, k zákonu o svobodném přístupu k informacím** a to včetně výkladů těchto předpisů,
- připravuje zcela zásadní nový právní předpis, který se dotkne všech orgánů veřejné správy – **zákon o kontrole**,
- podílí se na přípravě nelegislativních materiálů pro jednání vlády ve vztahu k samosprávám,
- zpracovává metodické a koncepční materiály pro potřeby úz. sam. celků
- zajišťuje, koordinuje, kontroluje činnost **správce obce**
- připravuje **udělení souhlasu se smlouvami o spolupráci** obcí, krajů, hlavního města Prahy a městských částí se zahraničními partnery
- zpracovává **odpovědi na dotazy** k aplikaci zákonů o obcích, krajích, hlavním městě Praze
- připravuje **rozhodnutí o odvoláních proti rozhodnutí krajských úřadů a hlavního města Prahy v samostatné působnosti** (viz § 178 správního řádu), pokud není organizačním řádem ministerstva stanoveno jinak
- plní další zvláštní úkoly ve vztahu k územním samosprávným celkům

Oddělení kontroly

Vedoucí JUDr. Jan Horník

- provádí **kontroly výkonu přenesené působnosti krajů a hlavního města Prahy**, zejména kontroly dodržování usnesení a opatření vlády v činnosti příslušných orgánů kraje a hlavního města Prahy, kontroly poskytování odborné pomoci krajským úřadům obcím
- zajišťuje **meziresortní koordinační roli** při kontrolách územních samosprávných celků; v této souvislosti zpracovává 1x za dva roky pro vládu **Hodnotící zprávu k výsledkům kontrol působnosti ÚSC**
- provádí **kontroly nad výkonem samostatné působnosti územních samosprávných celků**, včetně vyřizování podnětů a stížností spadajících do této oblasti
- **sjednocuje právní prostředí kontroly** prováděné orgány veřejné správy
- tvoří koncepční, koordinační a metodické **materiály související s kontrolní činností a vyřizováním stížností**
- pořádá **odborné porady a semináře** na úseku kontroly
- zajišťuje agendu **odměňování členů zastupitelstev**
- **zajišťuje výklady zákona č. 312/2002 Sb., o úřednicích územních samosprávných celků** a poskytuje metodickou pomoc k této problematice
- plní další provozní a ekonomické úkoly odboru
- plní další zvláštní úkoly ve vztahu k úz. samosprávným celkům

SPRÁVY - ZÁKLADNÍ ČINNOSTI

Územní oddělení dozoru

Praha, České Budějovice, Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, Hradec Králové, Liberec, Pardubice, Jihlava, Brno, Zlín, Olomouc, Ostrava

- poskytuje metodickou pomoc územním samosprávným celkům, zejména ve věci aplikace právních předpisů, a to v rozsahu předmětu činnosti odboru v mezích oficiálních stanovisek odboru
- provádí výkon dozorových a kontrolních činností odboru v území
- vyhodnocuje podněty k uplatnění dozorových opatření vůči obcím, zpracovávají rozborů právních předpisů a následně je projednávají s představiteli obcí
- plní úkoly správce obce
- spolupracuje na dalších úkolech odboru.

Vnitřní oddělení

Vedoucí Ing. Tomáš Pösl

- zajišťuje a koordinuje provozní a technické podmínky činnosti odboru a územních pracovišť
- provádí vnitřní kontrolní činnost
- připomínkuje právní předpisy a interní akty MV z ekonomické a provozní oblasti
- organizačně zajišťuje semináře a porady pořádané odborem a další výstupy a provozní záležitosti odboru (např. publikace metodických materiálů apod.)
- koordinuje BOZP, PO na odboru
- sleduje čerpání rozpočtu a navrhuje související opatření
- sleduje a koordinuje pohyb movitého majetku odboru
- sleduje zajištění smluvních vztahů územních odd. dozoru
- sleduje a organizuje provoz služebních vozidel
- zabezpečuje činnosti spojené s nástupem a odchodem zaměstnanců
- zabezpečuje školení a zvyšování kvalifikace pracovníků a přehled vede na evidenčních kartách zaměstnanců
- plní další provozní a ekonomické úkoly odboru

Další činnost odboru

Odbor se podílí i na dalších činnostech, jako např.:

- má svého zástupce:
 - ✎ v pracovní skupině pro výklad zákona o střetu zájmů (při Ministerstvu spravedlnosti), v poradním sboru ke správnímu řádu (při MV), v poradním sboru ke stavebnímu řádu (při MMR), ve Věstníkové komisi a dalších pracovních skupinách
 - ✎ ve vnitrorezortní koordinační skupině pro boj s korupcí,
 - ✎ v redakční radě Slovníku nejpoužívanějších pojmů ve veřejné správě.
- spolupracuje s orgány veřejné správy (např. Kancelář veřejného ochránce práv, Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo financí, Svaz města a obcí ČR, Sdružení místních samospráv, Asociace krajů ČR atd.)
- pořádá odborné semináře a porady s pracovníky krajských úřadů vykonávajících dozor, zástupci Ministerstva financí, Svazu města obcí a Veřejného ochránce práv; na těchto poradách se řeší aktuální výkladové problémy související s prováděním dozoru a kontroly
- účastní se setkávání se starosty, tajemníky městských úřadů a jinými představiteli obcí a porad s řediteli krajských úřadů (viz statistika)
- spolupracuje s akademickou obcí (např. s Právnickou fakultou MU Brno, Vysokou školou finanční a správní, Vysokou školou mezinárodních a veřejných vztahů Praha).

